

Jaarstukken

2014

INHOUD JAARSTUKKEN 2014

blz.

0. Leeswijzer	5
1. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	7
2. Jaarverslag	13
2.1 Algemene toelichting	14
2.2 Programmaverantwoording	15
2.2.1 Programma 1 De burger als Partner	15
2.2.2 Programma 2 De burger als Kiezer.....	38
2.2.3 Programma 3 De burger als Klant.....	47
2.2.4 Programma 4 De burger als (wijk)bewoner.....	66
2.2.5 Programma 5 De burger als Onderdaan en belastingbetaler	93
2.2.6 Programma 6 Bedrijfsvoering.....	105
2.2.7 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	110
2.2.8 Gebruik post onvoorziene uitgaven.....	112
2.2.9 Saldo baten en lasten – gerealiseerd resultaat.....	114
2.3 Paragrafen	115
2.3.1 Paragraaf 1 Lokale heffingen	116
2.3.2 Paragraaf 2 Weerstandsvermogen	120
2.3.3 Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	126
2.3.4 Paragraaf 4 Financiering	137
2.3.5 Paragraaf 5 Bedrijfsvoering.....	142
2.3.6 Paragraaf 6 Verbonden partijen	144
2.3.7 Paragraaf 7 Grondbeleid	154
3. Jaarrekening	159
3.1 Programmarekening met toelichting.....	160
3.1.1 Saldo baten en lasten – gerealiseerd resultaat.....	162
3.1.2 Overzicht aanwending post onvoorziene uitgaven.....	164
3.2 Balans met toelichting	165
3.2.1 Balans per 31 december 2014	166
3.2.2 Toelichting op de balans per 31 december 2014	168
3.2.3 Staat van vaste activa	169
3.2.4 Specificatie vlottende activa	170
3.2.5 Staat van reserves met toelichting en bestedingsoverzichten	175
3.2.6 Staat van voorzieningen met toelichting en bestedingsoverzichten	185
3.2.7 Staat van vaste schulden	188
3.2.8 Specificatie vlottende passiva	189
3.2.9 Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen met borgstellingen en garanties	191
3.3 Overige toelichtingen.....	195
3.3.1 Rechtmatigheid analyse (afwijkingen tussen begroting na wijziging en rekening)	197
3.3.2 Overzicht verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SISA)	225
3.3.3 Overzicht eenmalige lasten en baten	229
3.3.4 Overzicht nog te leveren prestaties ISV oud vóór 31 december 2014.....	234
3.3.5 Overzicht prestaties ISV3 bodem en geluid 2010-2014.....	238
Bijlagen	248
1 Doorgeschoven prestaties van 2014 naar 2015.....	249
2 Stand van zaken investeringen en investeringsvolume	250
3 Monitor prestatieafspraken Woonvisie gemeente 2010-2015.....	259
4 Monitor verloop voorraadontwikkeling Ridderkerk	262
5 Planning actualisering bestemmingsplannen	263
6 Gerealiseerde bezuinigingen.....	266
7 Specificatie bespaarde rente	271
8 Voortgang prestatie informatie 2014	272
9 Staat van de gemeente Ridderkerk.....	277
10 Afkortingenlijst	278
11 Getekende raadsbesluit	281

0. Leeswijzer

In onderdeel 1 wordt het oordeel van de accountant in een verklaring weergegeven.

Onder 2.1 Algemene toelichting staat een samenvatting op hoofdlijnen van de uitkomsten van de rekening 2014.

In het onderdeel 2.2 *Programmaverantwoording* is per programma aangegeven:

- Welke effecten/doelen wij bereikt hebben;
- Wat wij daarvoor gedaan hebben;
- Wat het heeft gekost.

Elk raadsprogramma begint met een inleiding en vervolgens worden onder het kopje Algemeen de doelen uit de begroting 2014 gepresenteerd. De teksten bij deze twee onderdelen zijn overgenomen uit de begroting en cursief weergegeven. Daarna wordt onder het kopje Realisatie aangegeven wat van die doelen de stand van zaken is. Onder het kopje Wat heeft het gekost is op hoofdlijnen weergegeven wat de baten en lasten van het betreffende raadsprogramma zijn geweest. Tegelijkertijd is op hoofdlijnen aangegeven waaruit het gerealiseerde resultaat per raadsprogramma bestaat ten opzichte van de begroting na wijziging.

In onderdeel 2.3 worden de *Paragrafen* gepresenteerd. Er wordt een toelichting gegeven op de stand van zaken van een aantal belangrijke beleidsonderwerpen. De paragrafen vormen als het ware een thematische dwarsdoorsnede van de programmajaarrekening.

Een totaaloverzicht van de gerealiseerde lasten en baten inclusief een cijfermatige analyse van afwijkingen vindt u terug in het onderdeel 3.1 *Programmarekening met toelichting*.

In onderdeel 3.2 *Balans met toelichting* is de informatie over de vermogenspositie van de gemeente opgenomen. Hierin zijn onder andere ook de bestedingsoverzichten van de reserves en voorzieningen opgenomen. De toelichting op de balans is op onderdelen uitgebreider dan in vorige jaarrekeningen.

In onderdeel 3.3 Overige toelichtingen treft u de rechtmatigheidsanalyse aan en enkele andere voorgeschreven overzichten die onderworpen zijn aan de accountantscontrole.

Onder *bijlagen* treft u de overzichten aan die niet onderworpen zijn aan de accountantscontrole.

1. CONTROLEVERKLARING

2. JAARVERSLAG

2.1 Algemene toelichting

1. Stand van zaken actiepunten accountantscontrole t/m rekening 2014

Naar aanleiding van de door de accountant uitgevoerde interim controle en de controle van de jaarstukken 2014 hebben wij de daaruit voortvloeiende aandachts- en verbeterpunten in een overzicht samengevat. Dit overzicht wordt separaat aangeboden bij de jaarstukken.

2. Cijfermatig eindresultaat 2014

Er was een geraamd voordelig saldo na de slotwijziging 2014 van € 1.467.800. Na de slotwijziging is er dus nog een aanvullend voordeel ontstaan van € 3.552.800 -/- € 1.467.800 = € 2.085.000. Dit aanvullend voordeel is op hoofdlijnen als volgt te specificeren:

	Bedrag
Het resultaat van de rekening	3.552.800
Geraamd na wijziging (bij Slotwijziging 2014 was er een voordelig saldo van € 1,5 miljoen waardoor geen beroep op de dekkingsreserve hoefde te worden gedaan.	<u>1.467.800</u>
Per saldo nog te verklaren voordeel	<u>2.085.000</u>

Op hoofdlijnen is daarvan de volgende specificatie te geven (alleen posten die het eindresultaat direct beïnvloeden en een structureel karakter hebben):

<u>Progr.</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Bedrag</u>	<u>waarvan structureel</u>
1	Voordeel bij de Bibliotheek (voordelige afrekening subsidie 2013)	124.000	
1	Voordeel op WMO-prestatieveld 7,8,9 (o.a. Open inloop GGZ en Lokaal zorgnetwerk)	132.000	80.000
1	Nadeel grondexploitatie Piramide/Schoolmeesterswoning (bovenop getroffen verliesvoorz.)	-180.500	
1	Voordeel restpercelen grondexploitatie- verkoop erfpachtgrond en optievergoeding	576.400	
1	Nadeel op Erfpachtgronden (extra afschrijving)	-50.000	
1	Voordeel afsluiten plan grondexploitatie Diverse kosten Centrumplan	32.700	32.700
1	Voordeel op Kunstobjecten (exclusief project Kuypershof in het centrum)	10.000	10.000
1	Voordeel op Gymnastiekonderwijs basisonderwijs	36.000	36.000
1	Voordeel op Maatschappelijk werk (o.a. subsidie Gehandicaptenraad)	20.000	20.000
3	Nadeel op Burgerzaken (secretarieleges versus afdrachten rijksleges)	-12.600	-12.600
3	Nadeel op Leerlingenvervoer	-92.000	
3	Inkomensvoorzieningen - voordeel op de wet BUIG	454.700	500.000
3	Voordeel op WMO-Huishoudelijke verzorging	259.500	
3	Voordeel op WMO-Voorzieningen gehandicapten	93.900	
3	Voordeel op Schuldhulpverlening	52.800	52.800
3	Voordeel op Participatiebudget (re-integratieprojecten)	299.300	
4	Nadeel op onderhoud wegen (dagelijks onderhoud)	-44.600	-44.600
4	Nadeel op openbaar groen (dagelijks onderhoud)	-100.400	
4	Voordeel op Verkeersinstallaties	42.400	27.000
5	Nadeel op (betaald) straatparkeren	-62.200	
5	Nadeel Bouw- en woningtoezicht - inwinnen extra juridisch advies	-147.000	
7	Nadeel op baten OZB gebruikers	-82.000	
7	Voordeel Algemene uitkering gemeentefonds volgens decembercirculaire 2014	219.000	
7	Voordeel op Dividend	63.400	
7	Voordeel op Geldleningen langer dan 1 jaar	341.400	
7	Voordeel op Kerntakendiscussie RK (niet benutten eenmalig budget frictiekosten)	426.200	
div.	Overige verschillen - per saldo diverse voor- en nadelen op diverse programma's	-327.400	
	Totaal	2.085.000	701.300

2.2. Programmaverantwoording

2.2.1 Programma De burger als Partner

1 Inleiding

Het programma De burger als Partner is hét programma waarmee kan worden gestuurd en bijgestuurd. Met één oogopslag is inzichtelijk waar de beslispunten zitten. Het geeft een integraal overzicht van alle nieuwe ontwikkelingen en de keuzes die door de gemeenteraad gemaakt kunnen worden. Het is daarmee een krachtig sturingsinstrument en geeft richting aan alle andere programma's.

Binnen het programma De burger als Partner staat de beleidsontwikkeling centraal. Op basis van signalen uit de samenleving, van andere overheden, vanuit de politiek of vanuit de ambtelijke organisatie wordt nieuw beleid ontwikkeld, wordt bestaand beleid aangepast aan de actualiteit en worden beleidsnota's verder uitgewerkt. Na uitwerking binnen het programma De burger als Partner en vaststelling binnen het programma De burger als Kiezer komen alle vastgestelde nota's, kaders, notities en uitgangspunten terecht in programma 3. De burger als Klant, programma 4. De burger als Wijkbewoner en programma 5. De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

In dit programma staat de burger als partner centraal. De burger als partner heeft recht op kwaliteit van beleid en wil serieus genomen worden in het kader van de beleidsontwikkeling van de gemeente. Daarbij kunnen we in het bijzonder denken aan een aantal wijkoverstijgende beleidsvelden zoals ruimtelijke ontwikkeling, economie en bedrijven, sociale en maatschappelijke voorzieningen, zorg en onderwijs.

In Ridderkerk spelen we op de hierboven genoemde ontwikkelingen in door vanuit de genoemde waarden gebruik te maken van de volgende principes:

- De gemeente werkt samen met haar partners en inwoners aan het bereiken van de gewenste maatschappelijke ontwikkelingen. Vanuit het besef dat de gemeente niet 'alwetend' is betreft zij de partners en inwoners ook bij het duiden van de situatie en het ontwikkelen van beleid.*
- De gemeente werkt wijkgericht waar het kan, en 'stedelijk' waar het moet. Inwoners zijn meer betrokken bij de wijk, of soms zelfs de buurt of de straat, dan bij de hele gemeente. Het herstellen van de binding en daarmee het vertrouwen kan dan ook het best daar beginnen.*
- De gemeente werkt samen met andere gemeenten (met name Barendrecht en Albrandswaard en binnen de Stadsregio maar op onderdelen ook met andere gemeenten) vanuit de overtuiging dat samenwerking ruimte biedt aan eigenheid en de eigenheid ook kansen biedt voor die samenwerking. De leidende principes hierbij zijn: het verhogen van de kwaliteit, het verlagen van de kwetsbaarheid en het beheersen van de kosten.*
- De organisatie moet zodanig aangestuurd worden dat ze voldoende wendbaar is om de dynamiek in de samenleving aan te kunnen. Processturing en projectmatig werken zijn daarbij de leidende principes. De organisatie werkt resultaatgericht. Dit doen we door de ontwikkeling en uitvoering van beleid te monitoren en te evalueren of het gewenste resultaat bereikt wordt. Instrumenten hiervoor zijn onder meer de Planning & Control-cyclus, de Burgermonitor en de Waarstaatjegemeente enquête.*

2 Algemeen

De Structuurvisie Ridderkerk geeft inzicht in het beleid voor de lange termijn voor Ridderkerk. Deze is in juni 2009 vastgesteld. De keuzes die de raad in de Structuurvisie heeft gemaakt, worden verder uitgewerkt en op haalbaarheid en consequenties onderzocht. Daarbij wordt invulling gegeven aan de acht uitdagingen die in de Structuurvisie zijn geformuleerd. Het gaat daarbij om het zorg dragen voor een gezonde bevolkingsopbouw, herpositionering van de woonwijken, continueren van werkgelegenheid, meer handjes op de werkvloer, verbeterde positie van openbaar vervoer en langzaam verkeer, versterkte identiteit en sociale samenhang op wijkniveau, voorzieningen op peil en een duurzaam en milieubewust Ridderkerk. Om nu en in de toekomst deze uitdagingen aan te gaan en er invulling aan te geven wordt gewerkt aan vier centrale thema's:

1. De Wijk Centraal
2. Ondernemende kern
3. Mobiliteit op maat
4. Verbindend landschap

Naast de uitwerking van de structuurvisie is het coalitieakkoord 'Zorg voor de Samenleving' een belangrijk kader voor deze begroting en dit programma. De thema's waar zowel in dit programma als in de andere programma's van deze begroting op wordt ingezet zijn de volgende:

- Bestuur en Samenwerking
- Bewoners en Wijken
- Woningbouw, Ruimtelijke Ontwikkeling en Mobiliteit
- Duurzaamheid en Milieu
- Economie en Werk

Tenslotte is er natuurlijk ook altijd sprake van autonome (nieuwe) ontwikkelingen. Hierop dient binnen dit programma, maar ook binnen andere programma's, een antwoord gevonden te worden. Een van de belangrijkste ontwikkelingen die op ons afkomt, is de decentralisatie van Rijkstaken. Het is een uitdaging om hier de komende jaren op een verantwoorde wijze invulling aan te geven. Bij de trends en knelpunten van dit programma wordt hier verder op ingegaan.

3. Realisatie

In 2014 is er veel werk verzet om de veranderingen in het sociale domein voor te bereiden en vorm te geven. In het volgende gedeelte wordt per decentralisatie in een notendop weergegeven wat er zoal is gedaan.

Jeugdzorg

In 2014 heeft de gemeente Ridderkerk zich voorbereid op de wettelijke taken jeugdhulp waar de gemeente met ingang van 2015 voor verantwoordelijk is. De decentralisatie van de taken jeugdhulp zijn conform wettelijk voorschrift uitgevoerd en belegd in de organisatie. Hiermee is verdere uitregeling van verschillende onderdelen en de feitelijke transitiefase in gang gezet.

De nieuwe taken zijn beschreven in het Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp 2.0 voor de periode 2015-2018. Dit is op een interactieve manier met het veld en de adviesraden gebeurd. Dit beleidskader, alsmede de verordening jeugdhulp zijn vastgesteld door de gemeenteraad. Het college heeft een uitvoeringsplan jeugdhulp voor 2015 en beleidsregels vastgesteld. Daarnaast zijn de benodigde mandaten verleend en zijn een incidentenprotocol en privacyreglement vastgesteld.

De ambtelijke organisatie en betrokken partners zijn intensief in gesprek met elkaar geweest om per 1-1-2015 uitvoering te kunnen geven aan de nieuwe taken. Daarvoor zijn o.a. contracten met de zorgaanbieders afgesloten en zijn gebiedsteams opgezet. Vanaf september zijn deze leden getraind. Met huisartsen zijn principe afspraken gemaakt en voor (vrijgevestigde) zorgaanbieders zijn informatiesessies gehouden.

Voor inwoners en de doelgroep jeugdhulp zijn inloopbijeenkomsten gehouden en is via de gemeentelijke website en lokale media gecommuniceerd over de veranderingen in de zorg voor wat betreft jeugdhulp.

Wmo

Naast de voorbereidingen voor de Jeugdzorg heeft in 2014 de gemeente Ridderkerk zich ook voorbereid op de nieuwe Wmo en de nieuwe taken waar de gemeente met ingang van 2015 voor verantwoordelijk is. De decentralisatie van de voorzieningen uit de AWBZ naar de Wmo zijn conform de nieuwe Wmo uitgevoerd en belegd in de organisatie. Hiermee is de transitie in gang gezet.

Voor zowel de bestaande als de nieuwe taken is het beleidsplan Ridderkerk Wmo 2015-2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Tegelijkertijd is ook de Verordening maatschappelijke ondersteuning Ridderkerk 2015 vastgesteld. Het college heeft op basis hiervan het Besluit/Beleidsregels Wmo vastgesteld. Dit proces is op een interactieve manier met het veld en de adviesraden doorlopen.

Het beleid voor de Huishoudelijke Hulp is geëvalueerd. Op basis hiervan is voor 2015 een aangepast beleidskader vastgesteld voor 2015. Het contract met BAR-dichtbij is verlengd.

Voor de Begeleiding (inclusief vervoer naar de dagbesteding), het kortdurend verblijf en begeleiding bij persoonlijke verzorging zijn in het kader van het Bestuurlijk Contracteren met de zorgaanbieders overeenkomsten gesloten voor de overgangsccliënten en maatwerkvoorzieningen voor nieuwe cliënten.

Het onderzoek naar inkoop van het vervoer naar de dagbesteding is uitgevoerd. Op basis hiervan is een plan van aanpak opgesteld en is de taskforce van start gegaan. In dat kader is een experiment gestart.

Vanaf 2015 zijn de middelen voor cliëntondersteuning voor inwoners met een beperking aan de gemeente overgedragen. Om vanaf 2015 de onafhankelijke cliëntondersteuning te borgen is voor twee jaar een overeenkomst met MEE afgesloten. Voor het 2015 is conform de gemaakte afspraken subsidie verleend.

Vanaf 2015 wordt vanuit de AWBZ de open inloop GGZ niet meer gefinancierd. Gemeenten die een open inloop hebben, moeten dit zelf financieren. Het voortbestaan van de open inloop GGZ in Ridderkerk is geborgd door het verlenen van subsidie gedurende 1 jaar.

Voor inwoners en de doelgroepen in de Wmo zijn inloopbijeenvakkomsten gehouden en is via de gemeentelijke website en lokale media gecommuniceerd over de veranderingen in de zorg.

Participatiewet

Het jaar 2014 is gebruikt om klaar te zijn voor de invoering van de Participatiewet. Daarnaast is er ook verder gewerkt aan de voorbereidingen voor de uitvoering Wet Wwb-maatregelen per 1-1-2015. De dienstverlening is vanaf deze datum op grond van de nieuwe wetgeving. Dit is echter niet het eindpunt. De wijzigingen zullen in 2015 verder vorm krijgen.

Op verschillende onderwerpen heeft de invoering van de Participatiewet geleid tot verbeteringen in de werkwijzen. Door de veranderingen is de ondersteuning van klanten bij het overbruggen naar de arbeidsmarkt verbeterd. Het minimabeleid kent meer maatwerk. De handhaving is ook verder aangescherpt. Daarnaast zijn we gestart met een onderzoek naar de effecten van de veranderde wetgeving op de inkomenspositie in Ridderkerk. Op grond hiervan zullen in 2015 nieuwe beleidskeuzen worden gemaakt.

In 2014 is verder de Verordening Individuele studie- en inkomensvoeslag 2015 vastgesteld. Dit is een nieuwe verordening vanuit de Participatiewet. De actualisatie van het overige minimabeleid is verzet naar 2015. In februari 2015 is het KWIZ onderzoek afgerond en dit onderzoek zal gebruikt worden als input voor het nieuwe beleid.

In 2014 is de schuldhulpverlening met de huidige contractant geëvalueerd en is energie gestoken in het voorkomen van schulden via de activiteiten uit het preventieplan en door de inbreng van de nieuwe regisseur schuldhulpverlening. De regisseur schuldhulpverlening coördineert het hulpaanbod.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 1 De burger als Partner

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerdoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsontwikkeling van de gemeente				
De gemeente betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.	Oordeel betrekken burger bij totstandkoming plannen.* Realisatie 2009: 5,2 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 5,6 Realisatie 2012: 5,5 Realisatie 2013: 5,4 Streefcijfer 2014: 6,0 Realisatie 2014: 5,6		We hebben in 2014 opnieuw burgers betrokken via wijkoverleggen, wijk-ideeteams en platforms. Naast de platforms zijn ook andere burgers, met name op gebied van de 3 Decentralisaties betrokken bij het ontwikkelen van het nieuwe beleid. Het college organiseerde daarnaast (huis-aan-huis-uitnodiging) op 16 juli een ideeëndag. Van 10.00 tot 22.00 uur was elke Ridderkerker welkom om ideeën in te brengen voor het collegeprogramma. We nodigen mensen ook uit om plannen zelf of samen met ons uit te werken. Voorbeeld: er is een werkgroep aan de slag met plannen voor de nu nog leegstaande school in de De Genestetstraat.	We zijn op zoek naar nieuwe vormen van (overheids/burger)participatie.
	Oordeel interesse gemeente in mening burgers.* Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,0 Realisatie 2012: 6,1 Realisatie 2013: 6,0 Streefcijfer 2014: 6,0 Realisatie 2014: 6,3	We passen consequent het afwegingskader participatie toe bij het ontwikkelen van nieuwe plannen.	In 2014 is in de ambtelijke organisatie extra aandacht gegeven aan het gebruik van het afwegingskader en andere instrumenten die we daarvoor hebben ontwikkeld.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerndoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsontwikkeling van de gemeente				
	Oordeel voldoende inspraakmogelijkheden plannen.* Realisatie 2009: 5,3 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,8 Realisatie 2012: 5,7 Realisatie 2013: 5,6 Streefcijfer 2014: 6,0 Realisatie 2014: 6,1		Naast de mogelijkheden die er altijd al waren om mee te denken zijn er 4 extra bijeenkomsten georganiseerd waar breed aandacht voor is gevraagd bij de inwoners: de ideeëndag en 3 inloopbijeenkomsten over de veranderingen in de zorg en de daarmee verwante wetten.	
Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
Integrale (en tijdige) afweging in ruimtelijke functies.	Actuele bestemmingsplannen: niet ouder dan 10 jaar.	Bestemmingsplannen binnen 10 jaar herzien conform bijlage 8 van deze begroting.	Zie de geactualiseerde gegevens in bijlage 5 bij deze jaarrekening	
Diversiteit aan woonmilieus: voldoende en gevarieerd woningbestand voor alle doelgroepen.	1. Uitvoeren van het in juni 2011 met de Stadsregio gesloten Convenant Woningmarkt 2010 – 2015 (zie afzonderlijk opgenomen tabel in deze begroting). 2. Uitvoering geven aan de prestatieafspraken die in februari 2012 zijn vastgelegd met Woonvisie (zie afzonderlijk opgenomen tabel in deze begroting).	1. Ingezet wordt op het halen van de in november 2013 aangepaste planning. (Ten opzichte van de laatste planning van augustus 2012 zijn vertragingen en uitval te signaleren – projecten Waaloever Oostendam en Riederbol zijn vervallen) Evaluatie van het Werkboek Woningbouwstrategie in 2014. 2. Evaluatie Prestatieafspraken Woonvisie 2012 – 2015. Voorbereiding van nieuwe prestatieafspraken voor de periode 2015 – 2020.	1. In 2014 is de eerste fase in Het Zand in aanbouw genomen (34 woningen). Een gedeelte daarvan is ook in 2014 opgeleverd. De tweede fase in Het Zand (30 woningen) is in 2014 volledig verkocht. In 2014 zijn daarnaast alle 7 woningen opgeleverd van project Schoolmeesterhuis Rijsoord (De Piramide). Zie bijlage 4 bij deze jaarrekening. 2. Zie bijlage 3 bij deze jaarrekening.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
Versterkte identiteit en samenhang van ontwikkelingen op wijkniveau.	We beschikken over actuele wijkontwikkelingsprogramma's. Iedere wijk heeft bij het WOP een uitvoeringsprogramma dat jaarlijks wordt gemonitord bij de 1 ^e tussentijdse rapportage.	In het voorjaar van 2014 wordt het WOP Centrum afgerond. Er wordt gestart met de herziening van het WOP Rijsoord. Er wordt een afweging gemaakt of het WOP Oost herzien moet worden.	Het WOP Centrum is in oktober 2014 door de Raad vastgesteld. De herziening van het WOP Rijsoord start in de eerste helft van 2015. De afweging inzake WOP Oost wordt ook in 2015 gemaakt.	
Versterkte identiteit en samenhang van ontwikkelingen op wijkniveau.	We beschikken over adequate gebiedsteams. We beschikken over een beschrijving van de rollen en onderlinge verwachtingen van gebiedsteams. Iedere wijk heeft een jaarplan, waarin ook de acties van de partners staan.	Continueren samenwerking in de wijken met Woonvisie, Politie, Sport en Welzijn en de gemeente door de gezamenlijke gebiedsteams met de gemeentelijke wijkregisseur en de wijkprofessionals van de partners. Opstellen van jaarplannen per wijk met de werkzaamheden en activiteiten van de verschillende partners per wijk. Dit jaarplan wordt besproken met de wijkoverleggen.	De samenwerking met de partners in gebiedsteams per wijk loopt voorspoedig. De teams nemen actief deel aan de wijkoverleggen. Er zijn in alle wijken spreekuren gehouden waar bewoners terecht kunnen met vragen en suggesties. Voor alle wijken zijn jaarplannen opgesteld die met de wijkoverleggen zijn besproken. Ook de activiteiten van de samenwerkingspartners staan in die jaarplannen beschreven.	
Behoud en beleven van cultuurhistorische waarden.	Uitvoering van het vastgestelde erfgoedbeleid	Uitvoering wettelijke taken erfgoedbeleid. Subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten. Projecten op het gebied van communicatie en informatie. Verankering van het beleid in de bestemmingsplannen.	De subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten en initiatieven op het gebied van erfgoed is uitgevoerd in 2014. Er is een publicatie met een samenvatting / publieksversie van het beleid gemaakt. Op de gemeentelijke website is de informatie over erfgoed uitgebreid. Het beleid is voor zover van toepassing verankerd in de bestemmingplannen.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
Bijdragen aan een brede, doorgaande ontwikkelingslijn voor alle kinderen en jongeren van 0-23 jaar. Het stimuleren van een sociaal samenhangende en actieve wijk.	Doorontwikkeling Brede School in de wijk.	Werken volgens de notitie Brede School die is opgesteld binnen het Lokaal Educatieve Agenda (LEA)-overleg. Hierin staan de afspraken met partners benoemd en de verantwoordelijkheden die de partners hebben binnen de Brede School. De doorgaande ontwikkelingslijn is een thema dat terugkomt op de agenda van het LEA-overleg.	In het LEA-overleg van oktober 2014 is ten aanzien van de aanpak van de doorlopende leerlijnen KO-PO besloten dat de gemeente hierop regie voert. In het LEA-voorjaarsoverleg 2015 wordt besproken een korte notitie met daarin opgenomen de te behalen doelen bij de doorlopende leerlijnen. VVE maakt hiervan deel uit.	
Kinderen hebben kwantitatief en kwalitatief voldoende ruimte om te spelen in de eigen wijk (Jantje Beton heeft als richtlijn: 3% van het stedelijk gebied is ingericht als speelruimte).	Oordeel burger speelmogelijkheden.* Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,3 Realisatie 2012: 7,1 Realisatie 2013: 7,3 Streefcijfer 2014: 7,2 Realisatie 2014: 7,5	Uitvoering van het uitvoeringsprogramma speelbeleid (concrete acties zijn benoemd in programma 4).	Verwezen wordt naar programma 4 voor de uitgevoerde acties uit het uitvoeringsprogramma speelbeleid.	
Kwaliteit buitenruimte op peil houden.	Kwaliteit is minimaal op het niveau zoals vastgelegd in het beleidskader Duurzaam Beheer.	Uitvoeren van het (nieuwe) Beleidskader Duurzaam Beheer*. *In 2013 is het beleidskader Duurzaam Beheer geëvalueerd. In de Raadsinformatiebrief is aangegeven dat onderdelen van het beleidskader nader uitgewerkt moeten worden. Het huidige beleidskader geeft voldoende ruimte om deze de komende jaren te blijven hanteren.	Eén van de uit te werken onderdelen van de evaluatie Beleidskader Duurzaam Beheer is de wijksschouw. Voor de nieuwe opzet van de wijksschouwen zijn adviezen ingewonnen van de schouwers en collega's van de gemeente. Wij schouwen vooral op schoon, heel en veilig. Dit heeft geleid tot een wijksschouw nieuwe stijl met een versimpeld schouwformulier. De nieuwe opzet is in alle wijken gehanteerd en is geëvalueerd. Begin 2015 wordt de nieuwe vorm aan het bestuur ter vaststelling voorgelegd.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
De waterkwantiteit en -kwaliteit verbeteren.	We beschikken over een actueel Gemeentelijk Rioleringsplan.	Uitvoeren van het vastgestelde beleid (in programma 4).	Voor het verbeteren van de kwaliteit en de kwantiteit van het water zijn een aantal afkoppelingsprojecten uitgevoerd. Deze hebben plaatsgevonden aan de Waal, rond de De Wetstraat en in de omgeving van de Anna Paulownastraat.	
Kerdoel: Ridderkerk is een ondernemende kern.				
In Ridderkerk krijgt de bestaande werkgelegenheidsstructuur de ruimte om te vernieuwen.	Oordeel ondernemers over ondernemersklimaat: 6,9 (bron: onderzoek Ecorys oktober 2011). <i>Realisatie 2014: 6,9</i>	In 2014 wordt ingezet op de verkoop van kavels op Cornelisland. Daarbij wordt de verkoop van fase I en II doorgezet en gestart met de uitgifte van fase III en fase IV. Uitgifte bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard via de gemeenschappelijke regeling.	Voor Cornelisland is zowel belangstelling van Ridderkerkse bedrijven die willen uitbreiden als van bedrijven van elders. Verschillende kavels op Cornelisland zijn uitgegeven en ontwikkeld. Dit biedt nieuwe werkgelegenheid, ook voor groepen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	
In Ridderkerk krijgt de bestaande werkgelegenheidsstructuur de ruimte om te vernieuwen.	Oordeel ondernemers over ondernemersklimaat: 6,9 (bron: onderzoek Ecorys oktober 2011). <i>Realisatie 2014: 6,9</i>	De Notitie Economisch Beleid vormt het kader voor de uitvoering van de activiteiten. Centraal staat de dienstverlening aan bedrijven. Dit betreft onder andere de volgende acties: - voortzetten van de intensivering van de contacten met het bedrijfsleven; - met de uitgifte van grond op Cornelisland en Nieuw-Reijerwaard kunnen nieuwe bedrijven worden aangetrokken en kan aan Ridderkerkse bedrijven uitbreidingsruimte worden geboden. Dit levert nieuwe dynamiek op.	Door het bezoeken van beurzen, bijwonen van en deelname aan netwerkevenementen en bedrijfsbezoeken worden de contacten met ondernemers onderhouden en worden nieuwe contacten gelegd. In september zijn we gestart met het organiseren van netwerkcontbijten (1x per 2 maanden). Deze worden goed gewaardeerd door de aanwezigen en voorzien in een behoefte.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerdoel: Ridderkerk is een ondernemende kern.				
Continueren en waar mogelijk uitbreiden werkgelegenheid.	<p>Het aantal arbeidsplaatsen in 2011 was 19.292. Het aantal arbeidsplaatsen in 2012 was 19.280. Het aantal arbeidsplaatsen in 2013 was 18.896 arbeidsplaatsen. <i>Het streefcijfer voor 2014 is 19.280 arbeidsplaatsen.</i> <i>Realisatie 2014: 18.323</i></p>	<p>De Participatiewet is door het Sociaal Akkoord met 1 jaar uitgesteld. De verwachte ingangsdatum is 1 januari 2015. Het jaar 2014 wordt gebruikt om klaar te zijn voor de invoering van de Participatiewet.</p> <p>De uitvoering van sociale zaken is onderdeel geworden van de nieuwe BAR-organisatie die per 1 januari 2014 inwerking is getreden. De systemen en werkwijzen zijn op elkaar afgestemd om het grootste resultaat te kunnen bereiken in 2014 en verder.</p> <p>Door nauwe afstemming tussen de bedrijfscontactfunctionaris en de regisseurs werk kunnen meer mensen vanuit een uitkering bij bedrijven worden geplaatst.</p>	<p>Het aantal arbeidsplaatsen in 2014 laat een daling zien ten opzichte van voorgaande jaren. Dit past in de landelijke trend. Het is een cijfer van midden 2014. Landelijk is in de tweede helft van 2014 een afname van de werkloosheid te zien.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerdoel: Ridderkerk is een ondernemende kern.				
Transparantie over tarieven grondtransacties.	Jaarlijkse geactualiseerde nota richtlijnen grondprijzen.	<p>Jaarlijks wordt de evaluatie van de nota richtlijnen grondprijzen Ridderkerk aan de gemeenteraad aangeboden op basis waarvan de prijzen worden geactualiseerd.</p> <p>Opstellen nota grondbeleid.</p>	<p>De nota Richtlijnen grondprijzen gemeente Ridderkerk 2014 is op 12 december 2013 vastgesteld door de gemeenteraad. Het college heeft op 25 november 2014 besloten om de nota Richtlijnen grondprijzen gemeente Ridderkerk 2015 aan de raad ter vaststelling aan te bieden. De raad heeft de nota in zijn vergadering van 22 januari 2015 vastgesteld.</p> <p>Op 12 december 2013 is de Nota Grondbeleid 2013 – 2015 vastgesteld door de gemeenteraad. In 2015 zal een nieuwe Nota Grondbeleid worden opgesteld voor de periode na 2015.</p>	
De samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid wordt verbreed en verbeterd.	Er is een structureel overleg tussen gemeente, onderwijs en ondernemers.	De gemeente treedt faciliterend op en brengt partijen bij elkaar. In nauw overleg met de betrokken partijen worden concrete acties bepaald en uitgevoerd.	Er zijn contacten gelegd tussen Ridderkerkse bedrijven en de SOB (Samenwerking Onderwijs Bedrijfsleven) die in Barendrecht is opgezet. Ridderkerkse bedrijven zijn benaderd voor de onderwijsroute 2015. Deze bestaat uit bezoeken door de hoogste basisschoolgroepen aan bedrijven. Dit leverde een goede respons op.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerdoel: Ridderkerk is een ondernemende kern.				
Gemeente en ondernemers werken samen op basis van vertrouwen.	Oordeel burger over winkelvoorzieningen*. Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 8,2 Realisatie 2011: 8,1 Realisatie 2012: 8,0 Realisatie 2013: 7,8 <i>Streefcijfer 2014: 8,1</i> <i>Realisatie 2014: 7,8</i>	Ook in 2014 wordt het structurele overleg met de ondernemers voortgezet. Het terugdringen van de leegstand vormt een speerpunt in het centrumoverleg, waarbij naast centrumwinkeliers ook pandeigenaren en beleggers zijn aangesloten. Er wordt een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden om de dienstverlening richting ondernemers te verbeteren door de loketfunctie van de gemeente herkenbaarder en toegankelijker te maken. Doorontwikkeling van het ondernemersplatform.	Naast de al bekende overlegstructuren is in 2014 structureel overleg met de wijkwinkelcentra opgezet. In het kader van de toekomstvisie detailhandel zijn veel gesprekken gevoerd met winkeliers en vastgoedeigenaren in het centrum. Naast inhoudelijke input heeft dit extra/nieuwe betrokkenheid van winkeliers opgeleverd. Versterking van de loketfunctie is gekoppeld aan het werkgeversservicepunt.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.				
Verbeterde positie Openbaar Vervoer.	Oordeel burger openbaar vervoer*. Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 7,1 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012: 7,0 Realisatie 2013: 7,2 <i>Streefcijfer 2014: 7,0</i> <i>Realisatie 2014: 7,4</i>	Met de stadsregio regelmatig overleg voeren over de maximaal te behalen kwaliteit van het openbaar busvervoer. Het streven is er op gericht om vanaf 2014 de buurtbus als maatwerkvervoer te professionaliseren.	Per 10 maart 2014 is, in opdracht van de gemeente Ridderkerk en met steun van de stadsregio, gestart met de lijnvoering van bus 601. Bij het opstellen van de regionale vervoerplannen 2015 is intensief overleg gepleegd met RET en stadsregio. Dit heeft geresulteerd in minder ingrijpende consequenties dan aanvankelijk door hen werd voorgesteld. Daardoor kon de kwaliteit van het openbaar vervoer op een verantwoord niveau worden gehandhaafd. Desalniettemin staat de kwaliteit, ten gevolge van noodzakelijke bezuinigingen, voor de komende jaren blijvend onder druk.	
Bereikbaarheid verbeteren.	Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met de auto*. Realisatie 2009: 7,9 Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,0 Realisatie 2012: 8,0 Realisatie 2013: 7,9 <i>Streefcijfer 2014: 8,0</i> <i>Realisatie 2014: 8,1</i>	Voor zover de financiën het toelaten, worden projecten uit de module Langzaam verkeer, de module Parkeren en het verkeerscirculatieplan centrum in voorbereiding en uitvoering genomen. Indien mogelijk wordt dit gepland in combinatie met groot onderhoud. Mocht blijken dat het technisch en financieel haalbaar is, zal de Westmolendijk fietsvriendelijker worden gemaakt en zal langs de zuidzijde van de Vlietlaan een tweerichting-fietspad worden aangelegd.	In 2014 is de voorbereiding gestart van de aanleg rotonde Donkerslootweg-Vlietlaan. Voor het comfort van de reiziger, met name voor mensen met een beperking, zijn achttien bushaltes beter toegankelijk gemaakt.	De uitvoering daarvan staat nu in 2015 gepland. Door te beperkte ruimte konden bushaltes in de Koolmees niet worden aangepast.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerndoel: In Ridderkerk hebben we verbindend groen.				
In- en rond de wijken is voldoende groen.	We gaan zorgvuldig om met ons gemeentelijk bomenbestand	Uitvoeren van het bomenbeleidsplan (concrete acties zijn benoemd in programma 4).	Verwezen wordt naar programma 4 voor de uitgevoerde acties van het bomenbeleidsplan.	
Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil.				
Effectiviteit en kwaliteit van jeugd- en onderwijsbeleid verbeteren.	Het aantal VSV-ers was op 1 juni 2011 14,2 procent van de jongeren tussen 18 en 23 jaar. Het aantal VSV-ers was op 1 juni 2013 12,15 procent. Het streven voor 2014 is om dit nog verder omlaag te brengen. <i>Realisatie 2014: 11,74</i>	Samen met onze partners invulling geven aan de regierol op het gebied van onderwijs- en jeugdbeleid, onder andere, binnen het LEA. Op 1 augustus 2014 wordt de wet Passend Onderwijs van kracht. Om te zorgen dat aansluiting tussen Passend Onderwijs en Jeugdzorg plaatsvindt, wordt in BAR-verband afgestemd in het Regionaal Educatief Overleg (REA) met de partners uit het onderwijs, kinderopvang en zorg.	In het LEA wordt gesproken over onderwijs- en jeugdbeleid. Initiatieven worden ontplooid om de kwaliteit te verbeteren. In het REA wordt in BAR-verband gesproken over afstemming tussen passend onderwijs en jeugdzorg.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil.				
Accommodatievraagstukken ten aanzien van onderwijs en welzijn worden integraal afgewogen.	<p>Oordeel burgers over onderwijs*. Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,5 Realisatie 2013: 7,5 <i>Streefcijfer 2014: 7,4</i> <i>Realisatie 2014: 7,6</i></p> <p>Oordeel burgers over welzijnsvoorzieningen*. Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,4 Realisatie 2012: 6,2 Realisatie 2013: 6,1 <i>Streefcijfer 2014: 5,9</i> <i>Realisatie 2014: 6,2</i></p> <p>Oordeel burgers over sportvoorzieningen*. Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,6 Realisatie 2012: 7,4 Realisatie 2013: 7,5 <i>Streefcijfer 2014: 7,6</i> <i>Realisatie 2014: 7,6</i></p>	Op basis van de notitie overcapaciteit schoolgebouwen en de nota maatschappelijk vastgoed optimaal gebruik maken van maatschappelijk vastgoed. Dit in overleg met alle betrokken partijen en op basis van na onderling overleg vastgesteld beleid.	Op 1 oktober 2014 is gestart met een breed onderzoek naar al het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. Onderwijs en welzijn maken daarvan deel uit. In het opdrachtdocument zijn de te onderzoeken velden en de daarbij betrokken partijen in beeld gebracht. Voor het onderwijs wordt o.a. gebruik gemaakt van de gegevens uit de notitie overcapaciteit schoolgebouwen.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil.				
Toegankelijke gezondheidszorg.	Oordeel burgers over gezondheidszorg*. Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,1 Realisatie 2011: 7,3 Realisatie 2012: 7,5 Realisatie 2013: 7,3 <i>Streefcijfer 2014: 7,3</i> <i>Realisatie 2014: 7,3</i>	Uitvoering geven aan het lokale gezondheidsbeleid. Nadruk op preventie door het bevorderen van een gezonde leefstijl, met name bewegen. In 2014 wordt de nota, die in het jaar 2013 is opgesteld, uitgevoerd. Deze nota is in samenspraak met maatschappelijke partners opgesteld. Periodiek uitvoeren van een QuickScan naar tevredenheid cliënten. Borgen van ouder- en jongerenparticipatie.	In 2014 is het project Gezondheid in Beweging doorontwikkeld tot een project Beweegmakelaar Ridderkerk. De beweegmakelaar heeft, met name door verwijzing van de huisartsen, meer dan 150 personen duurzaam in beweging gezet. Dit jaar is geen algemene quick scan uitgevoerd. Wel nemen alle zorgaanbieders een tevredenheidsmeting in hun verantwoording op. Hieruit blijkt dat de resultaten voldoende / goed zijn. De quick scan van CJG Rijnmond is nog niet beschikbaar. Tussentijdse gesprekken met aanbieders hebben op dit gebied geen bijzonderheden opgeleverd. De groep ouder- en jongerenparticipatie is nadrukkelijk betrokken bij beleidsplannen.	
Goed functionerend stedelijk Jongerencentrum.	Oordeel burger welzijnsvoorzieningen*. Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,4 Realisatie 2012: 6,2 Realisatie 2013: 6,1 <i>Streefcijfer 2014: 6,1</i> <i>Realisatie 2014: 6,2</i>	Monitoren van de gemaakte afspraken naar aanleiding van de evaluatie uit 2011.	De evaluatie is geweest en de daaruit naar voren gekomen punten worden meegenomen in de overleggen over het jongerencentrum.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerdoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil.				
Voldoende cultureel aanbod.	Oordeel burger cultuur*. Realisatie 2009: 6,3 Realisatie 2010: 6,3 Realisatie 2011: 6,3 Realisatie 2012: 6,1 Realisatie 2013: 6,1 <i>Streefcijfer 2014: 6,3</i> <i>Realisatie 2014: 6,1</i>	Voor het in stand houden van culturele voorzieningen worden afspraken gemaakt met de maatschappelijke partners zoals bibliotheek A tot Z en ToBe.	Voor 2014 zijn ter handhaving van het huidige voorzieningenniveau subsidies verstrekt en prestatieafspraken gemaakt met de Bibliotheek AanZet, ToBe Cultuureducatie, Hofplein Rotterdam en de Stichting Evenementen Ridderkerk. Halverwege 2014 werd duidelijk dat ToBe een fors exploitatie-tekort heeft. Inmiddels is ToBe in samenwerking met de betrokken gemeenten een intensief traject gestart om te komen tot een financieel gezonde, toekomstbestendige cultuurorganisatie.	Op grond van tussentijdse rapportages mag worden aangenomen dat prestatieafspraken worden nagekomen.
Alle minima zijn in staat deel te nemen aan de samenleving.	In 2014 beschikken we over een nieuw beleidskader minimabeleid.	In 2014 wordt het minimabeleid geactualiseerd. In 2014 wordt de schuldhulpverlening met de huidige contractant geëvalueerd en wordt energie gestoken in het voorkomen van schulden via de activiteiten uit het preventieplan en door de inbreng van de nieuwe regisseur schuldhulpverlening. De regisseur schuldhulpverlening coördineert het hulpaanbod.	In 2014 is de verordening Individuele studie- en inkomensvoetstuk 2015 vastgesteld. Dit is een nieuwe verordening vanuit de Participatiewet. De actualisatie van het overige minimabeleid is verzet naar 2015. Het KWIZ onderzoek is afgerond en dit onderzoek zal gebruikt worden als input voor het nieuwe beleid. De evaluatie schuldhulpverlening over het jaar 2013 is afgerond.	De actualisatie van het minimabeleid is verzet naar 2015 omdat de invoering Participatiewet voorrang heeft gekregen en omdat het KWIZ onderzoek vertraging heeft opgelopen door privacy voorschriften. Het KWIZ onderzoek levert input over de inkomenseffecten en doelgroepen in onze gemeente en geeft scenario's voor nieuw beleid.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
<p>Alle inwoners van Ridderkerk zijn in staat deel te nemen aan de samenleving.</p>	<p>We beschikken over een actuele Wmo-nota.</p>	<p>De acties die voortvloeien uit het beleidsplan worden uitgevoerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de overdracht van taken uit de AWBZ naar de Wmo vanaf 1 januari 2015. De decentralisatie van de jeugdzorg is opgepakt en wordt voortgezet.</p>	<p>Er is uitvoering gegeven aan de actuele Wmo-nota. Over de resultaten is de raad op 3 oktober 2014 geïnformeerd middels de raadsinformatiebrief "factsheet Wmo". Daarnaast zijn de nieuwe taken voor de gemeente die voortkomen uit de decentralisatie Awbz ondergebracht in een omvattend nieuw Wmo beleidskader. Gelijktijdig met dit beleidskader is op 27 november 2014 de Wmo verordening 2015 vastgesteld door de gemeenteraad. De ambtelijke organisatie en de partners zijn voorbereid om per 1-1-2015 uitvoering te kunnen geven aan de nieuwe taken. Daarvoor zijn o.a. contracten met de zorgaanbieders afgesloten en zijn de gebiedsteams opgezet. De decentralisatie van de taken jeugdhulp zijn conform Wettelijk voorschrift uitgevoerd en belegd in de organisatie. De nieuwe taken zijn beschreven in het Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp 2.0 voor de periode 2015-2018. Dit beleidskader, alsmede de verordening jeugdhulp zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 28 oktober 2014. De ambtelijk organisatie en betrokken partners zijn voorbereid om per 1-1-2015 uitvoering te kunnen geven aan de nieuwe taken. Daarvoor zijn o.a. contracten met de zorgaanbieders afgesloten en zijn gebiedsteams opgezet.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we een volwassen partnerschaprelatie met onze maatschappelijke instellingen.				
De activiteiten van onze maatschappelijke partners dragen bij aan de gewenste maatschappelijke effecten.	Voor de maatschappelijke partners is duidelijk welke maatschappelijke effecten de gemeente verwacht voor het verstrekken van subsidie.	Monitoren en evalueren van het subsidiebeleid.	In 2014 is de Algemene Subsidieverordening Ridderkerk vastgesteld. In 2015 zullen er nadere regels opgesteld en vastgesteld worden. Deze regels zullen besproken worden met de maatschappelijke partners.	
Kerdoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.				
Verbeteren van de luchtkwaliteit.	Ontwikkelen of herzien van beleid, visie of actieplan voor luchtkwaliteit.	Uitvoeren van maatregelen uit het actieplan Luchtkwaliteit (zie voor concrete maatregelen programma 4).	Van de 12 concrete acties uit het actieplan zijn er 10 uitgevoerd, waaronder schoon eigen wagenpark en vervoersmanagement bij bedrijven. De overige 2 maatregelen die niet zijn uitgevoerd (stimuleren carpoolen, schoon OV) worden meegenomen met het opstellen van het nieuwe actieplan Lucht.	
Verminderen van het aantal geluidsgeïmpideerden.	Ontwikkelen of herzien van beleid, visie of actieplan voor geluid.	Doorgaan met sanering van A-lijst. Uitvoeren van maatregelen uit het nieuwe actieplan geluid (zie voor concrete maatregelen programma 4).	Er zijn in 2014 18 woningen van de A-lijst (Pruimendijk) formeel gesaneerd in het kader van de ISV3 sanering. De laatste woningen op de A-lijst (Rijksstraatweg) worden in 2015 gesaneerd. Tevens hebben we in 2014 subsidie aangevraagd voor de sanering van de woningen op de B-lijst. Het nieuwe actieplan geluid wordt in mei 2015 in concept vastgesteld door het college en gaat in juni 2015 ter inzage voor een ieder (inclusief de gemeenteraad).	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.				
Vermindering van het klimaatprobleem en stimuleren van het gebruik van duurzame energie.	SLOK projecten uitgevoerd.	Uitvoeren regionale duurzaamheidsagenda (samen met de Stadsregio Rotterdam en regio gemeenten). Dit is de opvolger van de regionale klimaatagenda. Doorontwikkelen van het opgerichte duurzaamheidsnetwerk. Stimuleren gebruik zonnepanelen.	<p>Sinds 2008 hebben de 15 gemeenten van de stadsregio Rotterdam de krachten gebundeld en samenwerkingsprojecten opgezet. Zo is in 2014 het aantal oplaadpunten in de openbare ruimte en op privé terrein fors toegenomen. In 2014 zijn 500 aanvragen uitgevoerd, waarvan 42 in Ridderkerk. Daarnaast is in 2015 subsidie bij de VNG aangevraagd en toegekend door en voor de regiogemeenten van de stadsregio Rotterdam en Goeree Overflakkee. Deze subsidie wordt de komende jaren ingezet om belemmeringen, aan de vraag- en aanbodkant, weg te nemen die particuliere woningeigenaren er nu nog van weerhouden om te investeren in energiebesparing en het zelf opwekken van duurzame energie.</p> <p>In 2014 is geld vrijgemaakt voor het programma duurzaamheid (doorontwikkelen van het duurzaamheidsnetwerk is één van de doelstellingen uit dit programma). In het afgelopen jaar zijn wij succesvol in gesprek gegaan met partners over de oprichting van een duurzaamheidskring en we hebben toegewerkt naar een duurzaamheidscongres waar het netwerk is gelanceerd. Ruim 30 aanwezigen hebben aangegeven te wille participeren. Bovendien is er met partners gewerkt aan het oprichten van een fysiek</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
			<p>kenniscentrum. Een werkgroep heeft een visie gepresenteerd voor het voormalige Da Vinci College (De Genestetstraat 2). Tot slot is onderzocht welke gemeentelijke gebouwen in Ridderkerk geschikt zijn voor een coöperatief PV-systeem en is gestart met het oprichten van een energieproject coöperatie.</p> <p>Bovendien heeft de gemeente Ridderkerk voor de tweede keer meegedaan aan de gezamenlijke inkoop van zonnepanelen via SamenZonneEnergie. Ook dit jaar waren er weer veel inschrijvingen. Er zijn 46 inwoners die het bod hebben geaccepteerd.</p>	
Kerdoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.				
Het beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek.	Ontwikkelen of herzien van beleid, visie of actieplan voor bodem.	Uitvoering van het bodembeleid (zie voor concrete maatregelen programma 4).	Na een participatietraject met de stakeholders en de ter inzage legging van het ontwerp zijn in 2014 de bodemkwaliteitskaart en de nota bodembeheer vastgesteld.	
Verlagen van risico's binnen de gemeente bij de productie, het vervoer, de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen.	Ontwikkelen of herzien van beleid, visie of actieplan voor externe veiligheid.	Borging en uitvoering van de maatregelen uit de veiligheidsvisie (zie voor concrete maatregelen programma 4).	In 2014 is geen nieuw beleid ontwikkeld of herzien voor het thema Externe Veiligheid.	
Een schaa sprong realiseren ten aanzien van het milieubeleid.	In 2015 beschikken we over een nieuw Milieuprogramma	Uitvoering van het milieuprogramma (zie voor concrete maatregelen programma 4). Eindevaluatie van het milieuprogramma eind 2014. Opstellen nieuw Milieuprogramma 2015-2018.	De eindevaluatie is in december opgesteld en verzonden aan uw raad. Voor het einde van het tweede kwartaal van 2015 volgt een voorstel voor een nieuw programma, waarbij de thema's Milieu & Duurzaamheid in samenhang bekeken worden.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijking
Kerdoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.				
De vuilophaal in de gemeente is goed verzorgd.	De burger is tevreden over de afvalinzameling.	De gemeente heeft de inzameling van het huishoudelijk afval georganiseerd met verschillende partners. De inzameling vindt plaats conform bestaande contracten. Inzameling, afvalscheiding en serviceniveau worden regelmatig getoetst.	Verwezen wordt naar programma 4 bij het beoogde effect: 'De afvalinzameling in de gemeente is goed verzorgd'.	
Kerdoel: De gemeente Ridderkerk is een betrouwbare partner.				
In Ridderkerk passen ambities bij onze mogelijkheden.	We beschikken in 2014 over een structureel sluitende meerjarenbegroting.	Sturen op de uitvoering van de al besloten bezuinigingen. Invulling van taakstelling voor 2014.	De begroting 2014 is structureel sluitend. De invulling van de taakstelling (bezuiniging) voor 2014 is voor het grootste gedeelte gerealiseerd. Rapportage daarover heeft in de tussenrapportages plaatsgevonden. (zie ook bijlage 6 in deze rekening)	

* Bron: Waarstaatjegemeente (WSJG).

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 1 Burger als Partner

programma 1: Burger als Partner	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	Vershil	
Lasten:	-21.950.800	-33.690.200	-30.014.100	-26.990.000	3.024.100	V
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
a. Bouwgrondexploitatie		-16.247.800	-11.600.200	-10.269.600	1.330.600	V
b. Sport		-4.074.800	-3.918.800	-3.993.200	-74.400	N
c. Welzijn		-8.594.700	-9.146.300	-8.339.700	806.600	V
d. Educatie		-2.246.800	-2.248.800	-2.215.900	32.900	V
e. Overige producten		-2.526.100	-3.100.000	-2.171.600	928.400	V
Baten:	8.434.500	18.688.400	13.863.700	12.890.300	-973.400	N
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
a. Bouwgrondexploitatie		16.881.100	11.592.800	10.643.400	-949.400	N
b. Deelname nutsbedrijven		316.700	316.700	316.700	-	
c. Overige producten		1.490.600	1.954.200	1.930.200	-24.000	N
Saldo van baten en lasten	-13.516.300	-15.001.800	-16.150.400	-14.099.700	2.050.700	V
dotatie reserve	-424.000	-379.400	-379.400	-803.100	-423.700	N
onttrekking reserve	254.100	660.800	965.500	1.051.500	86.000	V
Gerealiseerde resultaat	-13.686.200	-14.720.400	-15.564.300	-13.851.300	1.713.000	V

5.2 Toelichting afwijkingen programma 1 Burger als Partner

	afwijking	v/n	i/s
Kosten huurgewenning	22.100	V	I
Verlies Grex.Piramide/schoolmeesterswoning	-180.500	N	I
Afschrijven op waarde erfpachtgronden	-50.000	N	I
Afsluiten div.kosten complex Centrumplan	32.700	V	S
Restpercelen	576.400	V	I
Erfgoedbeleid	32.400	V	I
Intergraal akkoord Woonvisie	700.000	V	I
Buitenstedelijke recreatie	37.200	V	I
Groene sportvelden en terreinen	-52.000	N	I
Overschrijdingsregeling Onderwijs	-66.900	N	I
Bibliotheekwerk	124.000	V	I
Jeugdgezondheidszorg	75.000	V	I
Project Thuis in de Wijk	90.000	V	I
Prestatieveld 7,8,9 WMO	40.000	V	S
WMO Extramuralisering	52.000	V	I
Lokaal Zorgnetwerk	40.000	V	S

	afwijking	v/n	i/s
Kunstobjecten	10.000	V	S
Kunstobjecten	30.000	V	I
Gymnastiek basisonderwijs	36.000	V	S
Transitiemiddelen decentralisaties	340.000	V	I
Maatschappelijk werk	20.000	V	S
Overige afwijkingen	142.300	V	I
TOTAAL van de afwijkingen	2.050.700	V	
waarvan:			
structureel	178.700	V	
incidenteel	1.872.000	V	
	afwijking	v/n	i/s
Reserve transitiegeld AWBZ	-147.500	N	I
Reserve transitiegeld jeugdzorg	-192.500	N	I
Reserve beeldende kunst	-30.000	N	I
Reserve groot onderhoud sportaccommodaties	32.600	V	I
Diverse kleine reservemutaties	-300	N	I
TOTAAL van de afwijkingen	-337.700	N	
TOTAAL van de afwijkingen na bestemming	1.713.000	V	

Voor een financiële analyse wordt verwezen naar de toelichting onder 3.3.1. Rechtmatigheidsanalyse.

5.3 Voortgang investeringskredieten programma 1 De burger als Partner

Kredieten:	
Doorschuiven krediet toplaag kunstgrasveld KCR, park Slikkerveer naar 2015	205.900
Doorschuiven krediet buurtgroen Prins Bernhardstraat naar 2015	62.800
Buurtgroen Generaal Smutsstraat in afwachting van afstemming De Wetstraat	58.500

Voor een financiële analyse wordt verwezen naar de toelichting onder 3.3.1. Rechtmatigheidsanalyse.

2.2.2 Programma De burger als Kiezer

1 Inleiding

De burger als kiezer is de burger die politiek wordt gerepresenteerd en die een bepaalde kwaliteit van politiek en bestuur mag verwachten. Als prestatie is omschreven dat het gemeentebestuur goed luistert naar zijn inwoners, een duidelijke visie heeft op de toekomst en waar maakt wat het belooft. Het jaar 2014 was het verkiezingsjaar voor de gemeenteraad. Om de verkiezingen vlekkeloos te laten verlopen is er tijdig begonnen met de voorbereidingen. Volgens plan zijn er nieuwe aanplakborden aangeschaft. In 2014 werd nog steeds met het rode potlood gestemd en is de telling met de hand gedaan.

2 Algemeen

Het programma De burger als Kiezer is het programma waarbinnen het gemeentebestuur en de Ridderkerkse samenleving elkaar ontmoeten. De Ridderkerkse ervaringen met participatie en de uitkomsten van de Bestuurskrachtmeting 2009 hebben ertoe geleid dat Participatie in Ridderkerk in totaliteit tegen het licht is gehouden. In 2012 zijn de bestaande convenanten met de platforms vernieuwd. Eind 2013 is ons participatiebeleid geëvalueerd.

Regionale samenwerking betekent krachtenbundeling. Hierdoor kan meer bereikt worden voor de regio en de afzonderlijke gemeenten, ook in de richting van de rijks- en provinciale overheid. Samenwerking is hiermee geen doel op zich, maar een middel om de Ridderkerkse bevolking beter van dienst te zijn. De samenwerking is soms in een vast samenwerkingsverband georganiseerd en in andere gevallen ontstaat deze spontaan omdat gemeenten elkaar op beleidsterreinen vinden. Het kabinet heeft een wetsvoorstel ingediend om de WGR+ in te trekken. De verwachting is dat deze wijziging met ingang van 1 januari 2015 van kracht zal worden. Op dat moment houdt de Stadsregio Rotterdam op te bestaan. Nieuwe of bestaande samenwerkingsverbanden zullen in plaats daarvan de taken gaan uitvoeren die nu door de stadsregio worden gedaan. Wellicht is in sommige gevallen de BAR-samenwerking de juiste schaalgrootte. De BAR-samenwerking gaat onverminderd voort en de raden hebben de colleges en burgemeesters toestemming verleend om de BAR GR op te richten. Met ingang van 1 januari 2014 is dat de formele werkgever van de ambtenaren, die nu in dienst zijn bij Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. Zij zullen vanuit de BAR-organisatie de drie gemeentebesturen bedienen. In Ridderkerk zal bureau Bestuursondersteuning als regisseur/coördinatiepunt optreden tussen het gemeentebestuur en de BAR-organisatie. Daarbij zal steeds in het oog worden gehouden dat de behoeften van de Ridderkerkse samenleving in het Ridderkerkse beleid en de regelgeving de nodige aandacht krijgt. De raad stelt bij de begroting de budgetten vast die voor dit alles beschikbaar worden gesteld en controleert of ook daadwerkelijk binnen de gegeven kaders en budgetten wordt bestuurd. Als sluitstuk van de controle voert de Rekenkamercommissie onderzoek uit naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid en beheer. Mededeling van de voorgenomen onderzoeken doet de Rekenkamercommissie in haar jaarplan en verantwoording legt zij af in het jaarverslag. De raad ontvangt het plan en het verslag.

De taken die op allerlei terreinen vanuit de Rijksoverheid op ons afkomen, zijn voor een gemeente zoals Ridderkerk te groot om alleen uit te voeren. Veel aandacht zal de komende periode dan ook uitgaan naar samenwerking op allerlei gebieden en vooral het sociale domein. Juist dan is het noodzakelijk om aandacht te houden voor de lokale samenleving en de behoeften en wensen die daar leven.

3. Realisatie

Beknopt overzicht uitkomsten Waarstaatjegemeente.nl – najaar 2014 en een reactie van het college op die uitkomsten

Jaar	Burger als kiezer	Burger als klant	Burger als onderdaan	Burger als partner	Burger als wijkbewoner	Burger als belastingbetaler
2014	6,0	7,4	6,4	5,7	7,2	6,0
2013	5,5	7,6	6,4	5,4	7,1	5,8
2012	5,8	7,4	6,5	5,6	7,1	6,0
2011	5,8	7,6	6,5	5,6	7,2	6,0
2010	5,8	7,5	6,3	5,5	7,0	5,8
2009	5,0	7,3	6,3	5,1	7,1	5,4
Gemiddeld: 2014*	5,8	7,7	6,3	5,6	7,0	5,8

* Gemiddelde uitkomst van gemeenten van vergelijkbare grootte.

Burger als kiezer

De burger als kiezer heeft het gemeentebestuur, sinds de meting is ingevoerd, nog niet eerder zo hoog gewaardeerd. Klaarblijkelijk boezemt het huidige gemeentebestuur zoveel vertrouwen in, dat het streefcijfer 6 is behaald en de score iets boven het landelijk gemiddelde uitkomt. Dit is een mooi resultaat.

Burger als klant

De burger als klant waardeert de gemeente iets lager dan vorig jaar. Dat het slechts een zeer lichte daling betreft geeft aan, dat er door de medewerkers hard is gewerkt om ervoor te zorgen dat, ondanks de diverse opleidingstrajecten en de veranderingen in de werkzaamheden, de inwoners van Ridderkerk op goede en vriendelijke wijze zijn geholpen in het gemeentehuis. De aanpassing van de openingstijden per 1-1-2014 heeft een licht positief effect gehad op de waardering van de burger hiervoor. Het oordeel over de prijs van de dienstverlening (6,2) ligt duidelijk lager dan het oordeel over de andere indicatoren. Het wijkt echter nauwelijks af van gemeenten van vergelijkbare grootte en van de resultaten uit voorgaande jaren.

Burger als onderdaan/belastingbetaler

De waardering van de burger als onderdaan is met het cijfer 6,4 in 2014 gelijk gebleven ten opzichte van 2013. De veiligheid in de buurt wordt met een 7,1 onverminderd goed gewaardeerd en gesteld kan worden dat de scores op bijna alle veiligheidsvraagstukken licht gestegen zijn. In vergelijking met andere gemeenten is de waardering in Ridderkerk hoger. Was er in het jaar 2013 een dip van 0,3 punt bij de waardering van de inwoners op het reageren van de gemeente op meldingen en klachten over onveiligheid en overlast in de buurt, deze is in het jaar 2014 met een stijging van 0,2 voor een redelijk deel weer ongedaan gemaakt. Punt van aandacht is de daling van de waardering van de inwoners van Ridderkerk over het feit, dat het op een aantal terreinen aan gemeentelijke regels ontbreekt. Er zijn echter geen opmerkingen van respondenten waarmee inzichtelijk wordt op welke terreinen deze daling van toepassing is. De enige opmerking die spreekt over het ontbreken van gemeentelijke regels betreft het verzoek tot een samscholingsverbod voor jongeren. Het cijfer van de burger als belastingbetaler is in 2014 met 0,2 punt gestegen ten opzichte van de cijfers over 2013.

Burger als partner

De burger als partner waardeert de gemeente in 2014 hoger dan in voorgaande jaren. In 2013 was er een dip in de stijgende lijn, die nu weer is voortgezet. We zijn nu net iets boven het gemiddelde uitgekomen. Toch blijven we net als voorgaande jaren streven naar een betere waardering van de burger. Het bestuur van Ridderkerk vindt het onverminderd belangrijk om de burger in zijn rol als partner te betrekken bij de ontwikkeling van plannen en wil echt de mening van de bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties kennen bij het maken van plannen. Voorbeelden van hoe we dat doen zijn: het consequent toepassen van het afwegingskader participatie, de inzet van de wijkregisseurs, verbeteren en intensiveren van de contacten met het bedrijfsleven, collegebezoeken enzovoort. Naast de verbetering van de relatie met inwoners, blijven we ook werken aan de samenwerking met onze partners. Dit zijn zowel andere gemeenten binnen en buiten de regio, als onze maatschappelijke partners. Als gemeente maken wij met onze maatschappelijke partners afspraken over de gewenste maatschappelijke effecten binnen de beschikbare middelen. Van onze maatschappelijke partners vragen wij om op basis van hun professionaliteit, kennis en ervaring aan te geven hoe zij deze maatschappelijke effecten denken te kunnen realiseren. Aangezien zij de uitvoering veelal voor hun rekening nemen, horen zij direct van onze inwoners of bepaalde activiteiten wel of niet in de smaak vallen. Zo kan indien nodig (en mogelijk) ingespeeld worden op de wensen van onze inwoners.

Burger als wijkbewoner

Al jaren zijn onze bewoners redelijk tevreden over de wijken waarin ze wonen. Dat zien we ook in de resultaten van het onderzoek in 2014. Er zijn weinig veranderingen in de beleving en als er al afwijkingen zijn, zijn die in hoofdzaak in positieve zin. Wij krijgen ook vragen over de kwaliteit van het groen en fietspaden, maar zeker gezien de forse bezuinigingen op de openbare ruimte is het goed te constateren dat mede met behulp van de forse inzet van de aannemers en de medewerkers van de buitendienst de kwaliteit behouden blijft. Ten opzichte van vergelijkbare gemeenten ligt de waardering zelfs iets hoger dan het gemiddelde. In de waardering herkennen we het Ridderkerks beleid op het gebied van speelvoorzieningen, hier scoort de gemeente goed.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 2 De Burger als Kiezer

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur.				
Het gemeentebestuur luistert goed naar zijn inwoners.	Opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen**.	De bestuursplanning elk kwartaal bespreken in het Presidium. De besluiten van de raad maandelijks publiceren in het Gemeentejournaal en op de website. Organiseren van een bijeenkomst met nieuwe inwoners. Zorgen dat de gemeenteraadsverkiezingen probleemloos verlopen.	Deze acties zijn uitgevoerd.	Op 16 juli 2014 is een inloopbijeenkomst voor de inwoners georganiseerd. Op deze ideeëndag konden inwoners meedenken over de uitwerking van het coalitieakkoord.
	Oordeel burger over invloed als kiezer.* Realisatie 2009: 4,9 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,8 Realisatie 2012: 5,6 Realisatie 2013: 5,2 Streefcijfer 2014: 6,0 Realisatie 2014: 5,8	Publicatie van B&W-besluiten op website gemeente en inzicht verschaffen in de afwegingen die tot het besluit hebben geleid.	De eerste actie is uitgevoerd.	In het plan voor verbetering van de gemeentelijke communicatie wordt de tweede actie meegenomen.
Het gemeentebestuur luistert goed naar zijn inwoners.	Oordeel burger over vertegenwoordiging door gemeenteraad.* Realisatie 2009: 4,9 Realisatie 2010: 5,5 Realisatie 2011: 5,6 Realisatie 2012: 5,6 Realisatie 2013: 5,1 Streefcijfer 2014: 6,0 Realisatie 2014: 5,7	In aanvulling op de communicatie via het Gemeentejournaal zal de communicatie met de burger zich steeds meer via digitale kanalen gaan afspelen. De raadsvergaderingen worden via de website uitgezonden, in beeld en geluid. Deze uitzendingen worden ook gearchiveerd.	Deze acties zijn uitgevoerd.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur.				
	Oordeel burger over besluitvaardigheid van de gemeenteraad**. Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,9 Realisatie 2012: 5,8 Realisatie 2013: 5,5 <i>Streefcijfer 2014: 6,0</i> <i>Realisatie 2014: 5,9</i>	De bestuursplanning elk kwartaal bespreken in het Presidium. De besluiten van de raad maandelijks publiceren in het Gemeentejournaal en op de website.	Deze acties zijn uitgevoerd.	
Het gemeentebestuur maakt in het algemeen waar wat het belooft en zich voorneemt.	Vertrouwen burgers in B&W.* Landelijk gemiddelde is 6,0. Realisatie 2009: 5,1 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,1 Realisatie 2012: 6,3 Realisatie 2013: 5,8 <i>Streefcijfer 2014: 6,0</i> <i>Realisatie 2014: 6,3</i>	B&W-besluiten worden via de website gepubliceerd. Aflleggen van wijkbezoeken.	Deze acties zijn uitgevoerd.	
	Oordeel burgers waarmaken beloften B&W.* Realisatie 2009: 4,8 Realisatie 2010: 5,4 Realisatie 2011: 5,5 Realisatie 2012: 5,5 Realisatie 2013: 5,3 <i>Streefcijfer 2014: 6,0</i> <i>Realisatie 2014: 5,7</i>	Hiermee gaan we onverminderd door in 2014.	Deze actie is uitgevoerd.	
Het gemeentebestuur maakt in het algemeen waar wat het belooft en zich voorneemt.	Mening burgers over goed gemeentebestuur*. Landelijk gemiddelde is 6,0 (2010). Realisatie 2009: 5,4 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,3 Realisatie 2012: 6,3 Realisatie 2013: 6,1 <i>Streefcijfer 2014: 6,1</i> <i>Realisatie 2014: 6,2</i>	Bij de toepassing van de Uitgangspunten voor Participatie geven we extra aandacht aan onze terugkoppeling op ideeën van burgers.	Beleidsvoorstellen waarop reacties uit de samenleving zijn ingediend, zijn voorzien van de terugkoppeling naar de indieners van de reacties.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur.				
Het gemeentebestuur maakt in het algemeen waar wat het belooft en zich voorneemt.	Mening burgers over besluitvaardigheid van het college**. Realisatie 2010: 5,9 Realisatie 2011: 5,9 Realisatie 2012: 5,9 Realisatie 2013: 5,6 Streefcijfer 2014: 6,0 Realisatie 2014: 6,0	B&W-besluiten worden via de website gepubliceerd.	Deze actie is uitgevoerd.	
Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.	Oordeel betrekken burger bij totstandkoming en uitvoering van plannen*. Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 5,4 Realisatie 2011: 5,6 Realisatie 2012: 5,5 Realisatie 2013: 5,4 Streefcijfer 2014: 6,0 Realisatie 2014: 5,6	De uitgangspunten voor participatie 2010 worden eind 2013 geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. We dragen actief uit wat we doen in Ridderkerk.	Deze actie is uitgevoerd.	
Kerdoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) waardeert het gemeentebestuur.				
Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.	Oordeel interesse gemeente in mening burgers*. Realisatie 2009: 5,5 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,0 Realisatie 2012: 6,1 Realisatie 2013: 6,0 Streefcijfer 2014: 6,0 Realisatie 2014: 6,3	De uitgangspunten voor participatie 2010 worden geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Voor de terugkoppeling van de input uit participatie werken we met een format. Als er participatie is geweest, wordt die terugkoppeling als bijlage bij elk B&W-besluit gevoegd en openbaar gemaakt. Spreekuur college.	Deze acties zijn uitgevoerd.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) waardeert het gemeentebestuur.				
Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.	Oordeel voldoende inspraakmogelijkheden in plannen*. Realisatie 2009: 5,3 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,8 Realisatie 2012: 5,7 Realisatie 2013: 5,6 <i>Streefcijfer 2014: 6,0</i> <i>Realisatie 2014: 6,1</i>	De uitgangspunten voor participatie 2010 worden geëvalueerd en als nodig bijgesteld. Voor de terugkoppeling van de input uit participatie werken we met een format. Als er participatie is geweest, wordt die terugkoppeling als bijlage bij elk B&W-besluit gevoegd en openbaar gemaakt.	Bij een besluit wordt een terugkoppeling op de participatie gevoegd.	
Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de uitvoering van beleid.	Oordeel betrekken burgers bij uitvoeren plannen*. Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 5,4 Realisatie 2011: 5,5 Realisatie 2012: 5,5 Realisatie 2013: 5,3 <i>Streefcijfer 2014: 6,0</i> <i>Realisatie 2014: 5,4</i>	Standaard worden mensen via de website van de gemeente en het Gemeentejournaal van de Combinatie uitgenodigd om mee te denken bij het gemeentelijk beleid. Medio 2012 is er een ondernemers- participatieplatform opgericht. Dit platform wordt in 2014 verder uitgebouwd. Online-participatie wordt toegepast op daarvoor geschikte participatiethema's.	Deze acties zijn uitgevoerd.	
	Oordeel burgers of zij voldoende invloed hebben op wat de gemeente doet*. Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 4,9 Realisatie 2011: 5,2 Realisatie 2012: 5,0 Realisatie 2013: 5,0 <i>Streefcijfer 2014: 6,0</i> <i>Realisatie 2014: 5,2</i>	Er is aandacht voor de stijl van besturen op de site, in het Gemeentejournaal, via folders in het gemeentehuis en in de ambtelijke organisatie wordt volgens die wijze gewerkt. Voor de terugkoppeling van de input uit participatie werken we met een format. Als er participatie is geweest, wordt die terugkoppeling als bijlage bij elk B&W-besluit gevoegd en openbaar gemaakt.	Deze acties zijn uitgevoerd.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) waardeert het gemeentebestuur.				
Het gemeentebestuur wordt door andere overheden als partner beschouwd.	Oordeel burgers over de bestuurlijke samenwerking in relatie tot het coalitieakkoord.	We besteden steeds meer aandacht aan het uitdragen van de kernwaarden van Ridderkerk. Deelname aan landelijke projecten verankering burgerparticipatie en bewegende beelden.	Deze acties zijn uitgevoerd.	
Kerdoel: Ridderkerk wil samen met Barendrecht en Albrandswaard invloed uitoefenen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.				
De BAR-gemeenten worden door andere overheden als partner beschouwd.	Oordeel burgers over de bestuurlijke samenwerking in relatie tot het coalitieakkoord.	Zie hierboven, maar dan in BAR-verband.	Deze acties zijn uitgevoerd.	

* Bron: Waarstaatjegemeente (WSJG).

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 2 De burger als kiezer

programma 2: Burger als kiezer	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	Vershil	
Lasten	-3.589.800	-1.824.100	-2.152.300	-2.214.600	-62.300	N
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
a. Griffie		-177.600	-230.500	-219.200	11.300	V
b. Openbaar bestuur		-1.606.700	-1.785.700	-1.867.700	-82.000	N
c. Overige producten		-39.800	-136.100	-127.700	8.400	V
Baten	417.500	-	-	106.700	106.700	V
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
Openbaar bestuur				106.700	106.700	V
Saldo van baten en lasten	-3.172.300	-1.824.100	-2.152.300	-2.107.900	44.400	V
dotatie reserve	-400.000	-	-	-	-	
onttrekking reserve	1.528.600	-	175.700	175.700	-	
Gerealiseerde resultaat	-2.043.700	-1.824.100	-1.976.600	-1.932.200	44.400	V

5.2 Toelichting afwijkingen programma 2 De burger als kiezer

	afwijking	v/n	i/s
Hogere kosten bestuursondersteuning	-43.400	N	I
Onttrekking voorziening werkhouderspensioen	106.700	V	I
Overige afwijkingen	-18.900	N	I
TOTAAL van de afwijkingen	44.400	V	
waarvan:			
structureel	-	N	
incidenteel	44.400	V	

Voor een financiële analyse wordt verwezen naar de toelichting onder 3.3.1. Rechtmatigheidsanalyse.

2.2.3 Programma De burger als Klant

1 Inleiding

De burger, het bedrijf of de instelling heeft in dit programma de rol van klant die recht heeft op een goede kwaliteit van dienstverlening. Zij hebben een één op één contact met de gemeente. Dit contact vindt plaats, soms digitaal, soms aan een balie of telefonisch of soms via derden. Onder dienstverlening vallen alle contacten waar aan de gemeente informatie verstrekt, een klacht of een melding afhandelt of een transactie uitvoert, zoals het verstrekken van een hulpmiddel aan gehandicapten, een paspoort of een vergunning.

De missie van het programma De burger als Klant is “een tevreden klant door het leveren van maatwerk in dienstverlening” door altijd te denken vanuit de logica van de klant. Dit betekent niet dat de klant kan bepalen wat er gebeurt. De gemeente stelt altijd randvoorwaarden voor wat mogelijk is.

Denken vanuit de logica van de klant betekent weten wat de klant wil. Hierbij is van belang:

- *een persoonlijke benadering;*
- *een gemakkelijke dienstverlening;*
- *kwaliteit in diensten en producten;*
- *een voor iedereen duidelijke open werkwijze;*
- *keuzevrijheid met welk kanaal zij de gemeente benadert;*
- *klanten kunnen met hun klachten en adviezen over dienstverlening bij ons terecht.*

We moeten ons goed realiseren dat de gemeente niet in een vrije markt opereert, en dus op een aantal producten het monopolie heeft én niet alle vragen naar tevredenheid van de klant kan of mag beantwoorden. Kortom: over het algemeen kiezen onze klanten er niet voor om met ons zaken te komen doen. Dat beperkt ons in onze mogelijkheden om te ‘scoren’ op dienstverlening. Om met de Belastingdienst te spreken: leuker kunnen we het niet maken, wel makkelijker. De essentie van het verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening gaat dan ook om het ‘makkelijker’ maken.

2 Algemeen

Breed opgevat gaat dienstverlening niet alleen over contacten aan de balie, maar ook over de wijze waarop we als gemeente communiceren, hoe we onze inspraak organiseren, hoe we handhaven etc. Binnen het programma De burger als Klant richten we ons vooral op de individuele klant met zijn of haar individuele vraag.

Onder dit programma vallen drie specifieke processen van dienstverlening:

- *aanvragen van Wmo-voorzieningen / verstrekkingen (De Wijzerplaats);*
- *Werk en Inkomen;*
- *Inwonerszaken.*

2.1 De Wijzerplaats

Als een inwoner geestelijke of lichamelijke beperkingen heeft, waardoor hij of zij moeite heeft om mee te komen in de maatschappij, dan kan deze inwoner in aanmerking komen voor hulp van de gemeente (maatschappelijke ondersteuning). Een inwoner ontvangt deze hulp in natura, als financiële tegemoetkoming of als een persoonsgebonden budget. Deze hulpvoorzieningen – die verstrekt worden door De Wijzerplaats – moeten de inwoner in staat stellen om:

- *een huishouden te voeren;*
- *zich te verplaatsen in en om de woning;*
- *zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;*
- *medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.*

Met De Wijzerplaats beoogt de gemeente om de toegang tot - en het bereik van voorzieningen (voorliggend of individueel) te vergroten.

In 2014 is de Wijzerplaats ondergebracht in de nieuw gevormde afdelingen Toegang en Verstrekkingen in de nieuwe BAR-organisatie. De loketfunctie van de Wijzerplaats is ondergebracht in het nieuwe KCC.

In 2014 is gewerkt aan de kantelingsgerichte werkwijze. We zetten steviger in op de voorliggende voorzieningen en de eigen regie van de hulpvrager. De Kanteling gaat uit van individueel maatwerk, gebaseerd op de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden van burgers.

De volgende uitgangspunten zijn daarbij leidend:

- *Maximaliseren van zelfregie: mensen zijn verantwoordelijk voor hun eigen leven (en de opvoeding van kinderen) en doen naar vermogen mee.*
- *Stimuleren en maximaliseren van het zelfoplossend vermogen van de burger en diens netwerk.*
- *Zorgen voor een vangnet voor kwetsbare burgers: ook hier blijven we kijken naar wat iemand kan (fysiek, mentaal en financieel) en hoe we die kracht kunnen stimuleren.*
- *In de Brede Toegang de cliëntvraag centraal stellen en niet de voorzieningen. Dit is een focusverschuiving van het verstrekken van (individuele)voorzieningen naar vraagverheldering en het ontwikkelen van (nieuwe vormen) van hulp en ondersteuning. Dit leidt tot één plan voor de ondersteuning in samenhang met alle levensdomeinen en is gericht op het versterken van zelfredzaamheid en participatie.*
- *Investeren in vraagverheldering via het keukentafelgesprek en een brede indicatie.*
- *De vormgeving (wie doet het) van het keukentafelgesprek kan per gemeente verschillen, maar de wijze van gespreksvoering zal op dezelfde wijze worden uitgewerkt.*
- *Partners een belangrijke rol in het loket geven en mee laten kantelen. We gaan samen met relevante partnerorganisaties de toegang ontwikkelen waarbij partners een actieve rol krijgen.*
- *Ontwikkelen van (nieuwe vormen) van hulp en ondersteuning samen met de partners. De arrangementen die we aan zullen bieden, richten zich op bevordering van de eigen kracht, ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers en algemene voorzieningen.*
- *Inzetten op vroeg signalering en preventie, de risicogroepen zijn in beeld.*
- *Aansluiten bij de uitgangspunten van Welzijn nieuwe stijl.*
- *De (in de wet vastgelegde) resultaten uit de Wmo als reikwijdte van de compensatie uitwerken in de gekantelde verordening en beleidsregels.*

3. Realisatie

Start Klantcontactcentrum (KCC)

Er is in 2014 een KCC neergezet waar de telefoongesprekken voor de 3 gemeenten worden afgehandeld, waarbij de wachttijden vanaf het derde kwartaal onder controle zijn. Het eerste kwartaal van 2014 stond in het teken van de (fysieke) voorbereidingen voor de start van het nieuwe KCC. In de periode na 1 april heeft de focus gelegen op het voor het KCC gelijktrekken en stroomlijnen van processen en applicaties die verschilden tussen de drie gemeenten.

De medewerkers van het KCC zijn opgeleid om te kunnen werken met de volledig digitale, nieuwe telefooncentrale. In 2014 is er gestart met een Basisopleiding Burgerzaken voor de medewerkers van het KCC. Ter voorbereiding op het werken in het KCC hebben de medewerkers eind 2013 en begin 2014 een telefonietraining gevolgd. Ook is binnen deze training aandacht besteed aan feedback geven en gastheerschap.

Voor de terugkoppeling over de prestaties van het KCC zijn nieuwe rapportages ontwikkeld. Zo is per gemeente inzichtelijk wat de wachttijden en de aantallen zijn. Door de KCC-medewerkers worden continu knelpunten aangedragen die door een verbeterteam worden opgepakt. Na de start liep het KCC aan tegen een slechte bereikbaarheid van de organisatie waardoor het doorverbinden van gesprekken erg moeilijk bleek. Om de bereikbaarheid te verbeteren zijn er op initiatief van het KCC verschillende inspanningen binnen de organisatie gestart. Een daarvan was bijvoorbeeld het meedraaien van het management van de BAR-organisatie bij het KCC. Dit heeft geleid tot veel begrip en bewustwording.

Wijzerplaats

De Wijzerplaats als zodanig is opgehouden te bestaan. Binnen het klantcontactcentrum is de loketfunctie opgenomen. Aan de receptie worden verschillende formulieren meegegeven en aan de balie worden eenvoudige vragen beantwoord. Ook is er voor gezorgd dat de formulieren die betrekking hebben op de WMO op de website beschikbaar zijn. Men hoeft dus niet perse langs te komen aan het loket, maar kan indien gewenst ook het formulier downloaden, uitprinten, invullen en inleveren.

Werk en Inkomen

Met werk sla je twee vliegen in één klap: er is een inkomen en er is een sociale structuur. Daarom richt het deelprogramma Werk en Inkomen zich – voor de burger die anders aangewezen zou zijn op een uitkering – vooral op het vinden van werk. Dat gebeurt samen met de ketenpartners als het UWV-Werkplein, onderwijsinstituten en andere overheden, maar ook met werkgevers. De gemeente Ridderkerk heeft in de afgelopen jaren diverse successen geboekt met onder andere de inzet van een regisseur Werk. In 2014 is de uitvoering van sociale zaken gedaan door de nieuwe ambtelijke BAR-organisatie. De werkprocessen en aanpak worden op elkaar afgestemd, waarbij we inzetten op efficiency en uitstroom. Door de economische crisis zal het aantal beschikbare banen minder worden en de toestroom richting de gemeente meer. Voor de groepen die nu al aan de kant staan zal het nog moeilijker worden om aan de slag te komen.

Ridderkerkers die niet in hun eigen inkomen kunnen voorzien, hebben toegang tot de bijstand. Het recht op bijstand voor hen die dit echt nodig hebben blijft ook in 2014 van kracht. De gemeente Ridderkerk verstrekt bijstand alleen aan hen voor wie dat noodzakelijk is. Bijstandsverlening dient dan ook als een tijdelijk vangnet, waarbij nadrukkelijk aandacht is voor het voorkomen van onrechtmatige verstrekkingen. Het tijdelijke karakter van de bijstand wordt ingevuld met een adequaat re-integratiebeleid. De inzet is dan ook te allen tijde gericht op re-integratie; al blijft er een groep voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt (te) groot is.

Voor de groeiende groep ouderen die geen volledige rechten in het kader van de Algemene Ouderdomswet (AOW) hebben opgebouwd is per 1 januari 2010 een landelijke regeling in het leven geroepen. Deze regeling wordt uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De gemeente wil deze groep echter actief blijven benaderen om stille armoede onder deze groep te bestrijden door het verstrekken van bijzondere bijstand.

	31-12-2014			Eind 2013
Regeling	Aantal klanten	instroom	uitstroom	
WWB	630	246	204	588
loaw	38	16	4	26
loaz	3	2	0	1
Totaal	671	264	208	615

Voor onverwachte en noodzakelijke kosten kan de bijzondere bijstand een oplossing bieden voor mensen met een minimuminkomen. De gemeente wil een ruimhartig minimebeleid voeren, waarin zowel ruimte is voor individuele arrangementen als voor collectieve regelingen. Toegankelijkheid staat hierbij voorop: zowel door het bevorderen van de bekendheid van de regelingen als ook door eenvoudige procedures. Een beperkt inkomen kan veroorzaakt worden doordat er schulden zijn. Zijn er teveel schulden, dan kan schuldhulpverlening helpen om deze problematiek op te lossen. Als extra dienstverlening is er een regisseur Schuldhulpverlening in dienst genomen. Deze regisseur kijkt aan de voorkant welke vorm van ondersteuning het beste past bij de schuldenproblemen van de individuele aanvrager. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat goede schuldhulpverlening een voorwaarde is voor het oplossen van andere sociaal maatschappelijke problemen van burgers en het uitstromen uit de uitkering van mensen met bijvoorbeeld een WWB- of een WW-uitkering. Ook is uit dit onderzoek gebleken dat de baten van schuldhulpverlening ruim twee keer zo hoog zijn als de bedragen die er aan uitgegeven worden. Goede schuldhulpverlening bespaart kosten op het gebied van onder andere de Wet Werk en Bijstand (WWB), dakloosheid, huisuitzettingen, maatschappelijk werk en GGZ. De toenemende vraag naar schuldhulpverlening blijft een aandachtspunt. In het huidige beleid is er meer aandacht voor preventie en een betere ketensamenwerking.

Aantal dossiers eind 2014	353
---------------------------	-----

In 2008 is de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) gewijzigd. Deze wet beoogt dat meer mensen met een WSW-indicatie terecht komen op een werkplek, liefst bij een werkgever die bij hen past. In 2010 heeft de gemeente Ridderkerk besloten om de bemiddeling tussen cliënt en werkgever en het wachtlijstbeheer in eigen beheer uit te voeren. In de komende jaren zal expliciet aandacht besteed worden aan de WSW binnen de uitvoering van de Participatiewet.

Met het ingaan van de Participatiewet valt de voormalige doelgroep van de WSW en de Wajong die loonwaarde hebben, tot de doelgroep van de gemeente i.p.v. het UWV. Zij vallen onder de

doelgroep van de Garantiebanen en worden via het Werkgeversservicepunt met loonkostensubsidie, of in een beschut werkomgeving, bij werkgevers geplaatst. Daarbij wordt samengewerkt met het regionale Werkgeversservicepunt.

	2014	2013
Aantal geïndiceerde WSW-ers	170	171
Wsw-ers geplaatst	155	144
Wsw-kandidaten op wachtlijst	15	27
Gesubsidieerde banen	8	22

Het coalitieakkoord van het huidige college verbindt nadrukkelijker de terreinen economie, sociale zaken. Er wordt nauw samengewerkt tussen de 'allround economisch adviseur' en de regisseurs werk. De werkwijze van de Ridderkerkse medewerkers is afgestemd binnen de nieuwe ambtelijke BAR-organisatie, waarbij er ruimte is voor de lokale situatie.

Met ingang van 1 januari 2013 is de gewijzigde Wet inburgering in werking getreden. In deze gewijzigde wet komt de verantwoordelijkheid voor het inburgeren volledig bij de inburgeringsplichtige zelf te liggen. De gemeente heeft geen rol meer in de inburgering van nieuwkomers die zich vanaf 2013 in Nederland vestigen. Inburgeraars die al vóór 2013 in Nederland waren, blijven onder de regierol van de gemeente vallen. Voor deze groep zal de gemeente de hieronder genoemde rollen moeten blijven vervullen totdat zij ook ingeburgerd zijn.

Het gaat om de volgende rollen/functies:

- De faciliterende functie: door het aanbieden van een inburgeringsvoorziening.
- De handhavingfunctie: door in het uiterste geval bestuurlijke boetes op te leggen bij niet-naleving.
- De informatiefunctie: het informeren van inburgeringsplichtigen over hun rechten en plichten.

De gesubsidieerde banen in het kader van de WWB leggen een groot beslag op de beschikbare re-integratiemiddelen en verdringen daarbij andere bestedingsmogelijkheden. Vanaf 2014 vindt de afbouwperiode van maximaal twee jaar plaats. De loonwaardes zijn bepaald van de gesubsidieerde banen. Bij een hoge loonwaarde is de subsidie per 2014 niet meer verlengd. Bij een lagere loonwaarde vindt er een afbouwperiode plaats, waarbij de loonwaarde de subsidievoet is voor 2014.

De gemeente besteedt veel aandacht aan de verbetering van de dienstverlening. Binnen het deelproces Werk en Inkomen wordt hier expliciet aandacht voor gevraagd. Zo wordt gewerkt aan kwaliteitsnormen voor de diverse producten en diensten. Verder worden alle processen onder de loep genomen om te kijken of deze klantgericht en klantvriendelijker kunnen, met minder administratieve belasting voor de burger en een optimaal gebruik van de automatiseringsmogelijkheden. In de nabije toekomst moet het mogelijk zijn om steeds meer producten via internet digitaal aan te vragen, te laten afhandelen en / of te muteren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de minimavoorzieningen. Ook het beschikbaar stellen aan burgers van de over hen geregistreerde gegevens - via het Digitale Klanten Dossier (DKD) - moet zo spoedig mogelijk worden gerealiseerd.

Voor het realiseren van de prestaties benut de gemeente het jaarlijks geoormerkte budget Participatiebudget volledig. Op het beschikbare budget voor de WSW bestaat een jaarlijks tekort. Dit tekort wordt veroorzaakt doordat er sinds 2009 een taakstelling is opgelegd door de minister, waardoor er minder plaatsen beschikbaar zijn en doorstroom maar zeer beperkt mogelijk is.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 3 De burger als Klant

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.				
De inwoners van Ridderkerk zijn tevreden over de geleverde dienstverlening.	Totaal oordeel bezoeker over de geleverde dienstverlening.	<p>De verwachting is dat eind 2014 het gezamenlijke KCC (Klant Contact Centrum) in BAR-verband vergaand zal zijn gerealiseerd.</p> <p>Via het nieuwe postsysteem zal managementinformatie worden gegenereerd waarmee zal worden gestuurd op tijdige afhandeling van poststukken.</p> <p>De overgang naar het 14+ nummer zal voor Ridderkerk gelijktijdig plaatsvinden met de implementatie van het BAR-callcenter.</p>	<p>Er is in 2014 een KCC neergezet waar de telefoongesprekken voor de 3 gemeenten worden afgehandeld, waarbij de wachttijden vanaf het derde kwartaal onder controle zijn. Het eerste kwartaal van 2014 stond in het teken van de (fysieke) voorbereidingen voor de start van het nieuwe KCC. In de periode na 1 april heeft de focus gelegen op het voor het KCC gelijktrekken en stroomlijnen van processen en applicaties die verschilden tussen de drie gemeenten. Het totaaloordeel voor de dienstverlening bedroeg in 2014 een 7,4.</p> <p>Verder is door het KCC het volgende bereikt en mogelijk geworden :</p> <ul style="list-style-type: none"> - afspraak maken kan digitaal (zonder DigiD) - KCC ingericht waardoor veel vragen direct kunnen worden beantwoord i.p.v. alleen doorverbinden beller - de inwoner ontvangt een sms als een reisdocument of rijbewijs opgehaald kan worden - openingstijden aangepast - korte handelingen verplaatst naar de receptie (bijv. formulieren meegeven) 	Het oordeel wijkt niet erg af van eerdere jaren (2013: 7,6, 2012: 7,4, 2011: 7,6, 2010: 7,5)

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.				
De openingstijden van het gemeentehuis zijn voldoende.	Oordeel bezoeker openingstijden gemeentehuis*. Realisatie 2010: 7,2 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012: 6,7 Realisatie 2013: 7,0 <i>Streefcijfer 2014: 7,5</i> <i>Realisatie 2014: 7,3</i> Aantal uren per week waarop centrale publieksbalie is geopend**.	Constant monitoren van de klantenstroom en daarop gebaseerde inzet van medewerkers en aanpassing van de openingstijden, zodat wachttijden de maximale norm zo min mogelijk overschrijden.	Streefcijfer is in 2014 zo goed als gehaald. De bezoeker is tevreden wat betreft de openingstijden.	
Bij het loket van het gemeentehuis hoef je niet lang te wachten.	Oordeel bezoeker over wachttijd voor het loket*. Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 8,3 Realisatie 2012: 7,5 Realisatie 2013: 7,9 <i>Streefcijfer 2014: 8,3</i> <i>Realisatie 2014: 7,5</i>	Constant monitoren van de klantenstroom en daarop gebaseerde inzet van medewerkers, zodat wachttijden de maximale norm zo min mogelijk overschrijden.	We zijn in BAR-verband gaan werken. Door de vele opleidingen en soms krappe bezetting moest er op sommige momenten scherp ingeroosterd worden. Dit heeft een lichte daling wat betreft het oordeel over de wachttijd tot gevolg gehad.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.				
De ambtenaren (aan het loket) van het gemeentehuis zijn correct en vriendelijk.	<p>Oordeel bezoeker vriendelijkheid medewerker*. Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,3 Realisatie 2012: 7,9 Realisatie 2013: 8,2 <i>Streefcijfer 2014: 8,3</i> <i>Realisatie 2014: 8,0</i></p> <p>Oordeel bezoeker verzorgdheid medewerker*. Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,1 Realisatie 2012: 7,9 Realisatie 2013: 8,2 <i>Streefcijfer 2014: 8,1</i> <i>Realisatie 2014: 7,9</i></p> <p>Oordeel bezoeker inleving medewerker*. Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 8,0 Realisatie 2012: 7,7 Realisatie 2013: 7,8 <i>Streefcijfer 2014: 8,0</i> <i>Realisatie 2014: 7,9</i></p>	Klantgerichtheid, inlevend, ondernemend en verbindend zijn kerncompetenties in dit programma. Medewerkers worden individueel gecoacht op de ontwikkeling van deze competenties.	Ondanks de soms krappe bezetting en de veranderende organisatie hebben de medewerkers zich altijd ingezet om de burger op vriendelijke en correcte wijze te helpen. Zelfs in een zeer bewogen jaar is het gelukt om de klantvriendelijkheid en klantgerichtheid op peil te houden.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.				
De ambtenaren (aan het loket) van het gemeentehuis helpen je snel en vakkundig.	<p>Oordeel bezoeker deskundigheid*. Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 8,3 Realisatie 2012: 7,8 Realisatie 2013: 8,2 <i>Streefcijfer 2014: 8,3</i> <i>Realisatie 2014: 7,7</i></p> <p>Oordeel bezoeker doorlooptijd*. Realisatie 2010: 7,7 Realisatie 2011: 7,9 Realisatie 2012: 7,6 Realisatie 2013: 7,9 <i>Streefcijfer 2014: 7,9</i> <i>Realisatie 2014: 7,7</i></p> <p>Oordeel bezoeker duidelijkheid informatie*. Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 8,2 Realisatie 2012: 7,7 Realisatie 2013: 8,0 <i>Streefcijfer 2014: 8,2</i> <i>Realisatie 2014: 7,8</i></p>	<p>Binnen het project Antwoord © wordt gewerkt aan de totstandkoming van een KCC (Klant Contact Centrum). Dit moet er toe leiden dat 80% van alle vragen en diensten in één keer volledig en juist worden beantwoord / geleverd. De kwaliteiten en competenties van de KCC-medewerkers hebben specifieke aandacht binnen dit project.</p>	<p>De bezoeker vindt dat de ambtenaren snel en vakkundig te werk gaan.</p>	<p>We zijn eind 2013 gestart met een opleidingstraject met de focus op gastheerschap en telefonie. In 2014 zijn we gestart met een opleidingstraject Burgerzaken. Sommige cijfers zijn een fractie lager dan voorheen, omdat we met een bredere groep medewerkers de balies bemensen, waarvan sommigen nog in een opleidingstraject zitten.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.				
Het gemeentehuis is goed verzorgd.	<p>Oordeel bezoeker bereikbaarheid*. Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 8,0 Realisatie 2012: 7,6 Realisatie 2013: 8,0 Streefcijfer 2014: 8,0 Realisatie 2014: 7,7</p> <p>Oordeel bezoeker parkeergelegenheid*. Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,3 Realisatie 2012: 7,2 Realisatie 2013: 7,2 Streefcijfer 2014: 7,3 Realisatie 2014: 6,9</p> <p>Oordeel bezoeker overzichtelijkheid*. Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 7,8 Realisatie 2012: 7,5 Realisatie 2013: 7,7 Streefcijfer 2014: 7,8 Realisatie 2014: 7,7</p> <p>Oordeel bezoeker bewegwijzering*. Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,7 Realisatie 2012: 7,7 Realisatie 2013: 7,7 Streefcijfer 2014: 7,7 Realisatie 2014: 7,4</p> <p>Oordeel bezoeker privacy*. Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,5 Realisatie 2012: 7,3 Realisatie 2013: 7,5 Streefcijfer 2014: 7,5 Realisatie 2014: 6,9</p>	Geen specifieke acties.	Geen specifieke acties.	De bezoeker ervaart iets minder privacy dan voorheen. Deze lichte daling is moeilijk te verklaren, aangezien er feitelijk geen wijzigingen zijn.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.				
Het gemeentehuis is goed verzorgd.	Oordeel bezoeker wachtruimte*. Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 7,9 Realisatie 2012: 7,8 Realisatie 2013: 8,0 <i>Streefcijfer 2014: 7,9</i> <i>Realisatie 2014: 7,8</i>	Geen specifieke acties.	Geen specifieke acties.	
De prijs voor de producten en diensten is redelijk.	Oordeel bezoeker over prijs dienstverlening*. Realisatie 2010: 6,2 Realisatie 2011: 5,5 Realisatie 2012: 6,7 Realisatie 2013: 6,2 <i>Streefcijfer 2014: 6,2</i> <i>Realisatie 2014: 6,3</i>	Leges worden zo laag mogelijk gehouden. Uiteraard moet het wel kostendekkend blijven.	Geen specifieke acties.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.				
De informatie die de gemeente geeft is voldoende en begrijpelijk.	<p>Oordeel burgers over duidelijkheid informatie*</p> <p>Realisatie 2010: 7,2 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012: 7,1 Realisatie 2013: 7,0 <i>Streefcijfer 2014: 7,2</i> <i>Realisatie 2014: 7,1</i></p> <p>Oordeel burgers over toegankelijkheid informatie*</p> <p>Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,1 Realisatie 2012: 7,1 Realisatie 2013: 7,1 <i>Streefcijfer 2014: 7,1</i> <i>Realisatie 2014: 6,9</i></p> <p>Oordeel burgers over gemeentelijke informatie via kranten*.</p> <p>Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,6 Realisatie 2013: 7,4 <i>Streefcijfer 2014: 7,4</i> <i>Realisatie 2014: 7,4</i></p> <p>Oordeel burgers over informatie via website*.</p> <p>Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Realisatie 2013: 6,9 <i>Streefcijfer 2014: 6,9</i> <i>Realisatie 2014: 6,8</i></p>	Het digitale kanaal zal steeds verder worden geprofessionaliseerd en aangepast aan de wensen van de burger. Dit vormt de ruggengraat van de informatievoorziening.	<p><i>Gemeentejournaal</i></p> <p>In het coalitieakkoord is aangegeven dat het college deze uitgave wil uitbouwen tot een aantrekkelijk informatiekanaal om gemeentelijk beleid en maatschappelijke ontwikkelingen toe te lichten. Een voorstel daarvoor is opgenomen in het Collegeprogramma 2014-2018. De raad heeft gevraagd om een nadere onderbouwing. Dit zal met het voorstel voor doorontwikkeling van de website begin 2015 worden aangeboden.</p> <p><i>Website (ZK)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De informatie over de producten en diensten is tegen het licht gehouden en verbeterd. - De bezoeker heeft de mogelijkheid om zonder DigiD zelf digitaal een afspraak in te plannen. - De bezoeker kan digitaal met een formulier een melding openbare ruimte indienen. - PDF formulieren beschikbaar via de website voor bijvoorbeeld horeca. - Digitale formulieren beschikbaar voor bijvoorbeeld bijstand, ioaw, schuldhulpverlening. 	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
			<p><i>Gemeentegids</i> De gemeentegids, een uitgave van het particuliere bedrijf FMR Producties, is in 2014 zowel in druk als digitaal verschenen. De gedrukte versie (oplage ruim 4000) is gratis verkrijgbaar op diverse afhaalpunten in de gemeente, zoals het gemeentehuis en wijkcentra. De digitale versie is vindbaar via de gemeentelijke website.</p> <p><i>Huisstijl</i> Een van de manieren om informatie toegankelijk te maken is het gebruik van een goede vormgeving. In 2013 kreeg Ridderkerk een nieuwe huisstijl. Besloten werd deze geleidelijk in te voeren. De invoering van de huisstijl op uiteenlopende uitingen is in 2014 verder voortgezet. De bedoeling is om met een consequente toepassing ervan de uitingen van de gemeente meer herkenbaar te laten zijn voor de inwoners.</p>	
Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij				
Degenen die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieningen.	Oordeel cliënt over wachttijd tussen aanvraag en verkrijgen van hulp***. (streefcijfer 2014: 85% tevreden) Realisatie 2014: Nog in onderzoek BMC.	Reguliere inzet zodat cliënten binnen de (wettelijk) gestelde termijn antwoord krijgen. Streven daarbij is dat 85% van de cliënten tevreden is.	In de laatste raadsinformatie-brief Wmo-onderzoeken hebben wij aangegeven dat BMC (voorheen SGBO) 2014 anders gaat evalueren. Wij laten ons binnenkort informeren over de wijze waarop ze de cijfers 2014 willen gaan onderzoeken en opleveren.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij				
Degenen die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieninge	Oordeel cliënt over indicatiestelling***. (<i>streefcijfer 2014: 88% tevreden</i>) <i>Realisatie 2014: Nog in onderzoek BMC.</i>	Verdere invoering van de gekantelde werkwijze door integrale aanpak op alle levensdomeinen van de cliënt. Deze werkwijze wordt in BAR-verband uitgevoerd.	In de laatste raadsinformatie-brief Wmo-onderzoeken hebben wij aangegeven dat BMC (voorheen SGBO) 2014 anders gaat evalueren. Wij laten ons binnenkort informeren over de wijze waarop ze de cijfers 2014 willen gaan onderzoeken en op leveren.	
	Oordeel cliënt over hulp bij huishouden***. Uitkomsten klanttevredenheids-onderzoek Wmo 2010 zijn begin dit jaar beschikbaar gesteld. Realisatie 2009: 7,8. Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 7,9 <i>Streefcijfer 2012: 7,8</i> <i>Realisatie 2012: nog in onderzoek SGBO</i> <i>Streefcijfer 2013: 7,8</i> <i>Streefcijfer 2014: 7,5</i> <i>Realisatie 2014: Nog in onderzoek BMC.</i>	Aandacht voor het behoud van een hoog kwaliteits- en serviceniveau is ook in 2014 een voorwaarde. Dit wordt meegenomen bij het programma van eisen t.a.v. hulp bij het huishouden. Gezien de ophanden zijnde Rijksbeleidswijzigingen en de bezuinigingen wordt het behalen van een 7,5 (als ondergrens) realistisch geacht.	Met ingang van 2014 zijn bij nieuwe en bestaande HH klanten onafhankelijke klanttevredenheidsonderzoeken afgenomen. <i>Uitkomsten dienstverlening zorgaanbieders:</i> -Snelheid waarmee aanbieder contact heeft opgenomen: 7,9 -werkzaamheden gestart binnen afgesproken termijn: 99,4% ja -Tevredenheid nakomen afspraken zorgverlener: 7,9 -Tevredenheid over klantgerichtheid zorgverlener: 8,0 <i>Resultaten</i> -invulling levert bijdrage aan vastgestelde resultaten: 97,6% Ja -Beter functioneren door verkregen hulp: 97,6% ja -Tevredenheid met resultaat tot nu toe: 8,1 De cijfers zullen terugkomen in de evaluatie HH 2014	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij				
	<p>Oordeel cliënt over Wmo-hulpmiddelen***.</p> <p>Uitkomsten klanttevredenheids-onderzoek Wmo 2010 zijn begin dit jaar beschikbaar gesteld:</p> <p>Realisatie 2009: 7,3. Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,5 <i>Streefcijfer 2012: 7,4</i> <i>Realisatie 2012: nog in onderzoek SGBO</i> <i>Streefcijfer 2013: 7,5</i> <i>Streefcijfer 2014: 7,5</i> <i>Realisatie 2014: Nog in onderzoek BMC.</i></p>	<p>In 2014 zal er opnieuw aanbesteed moeten gaan worden. Het behouden van een hoog kwaliteits- en serviceniveau zal meegenomen worden bij het programma van eisen. Tegelijkertijd krijgen wij ook hier te maken met stevige bezuinigstaakstellingen vanuit het Rijk (ingande 2015).</p>	<p>In de laatste raadsinformatiebrief Wmo-onderzoeken hebben wij aangegeven dat BMC (voorheen SGBO) 2014 anders gaat evalueren. Wij laten ons binnenkort informeren over de wijze waarop ze de cijfers 2014 willen gaan onderzoeken en opleveren.</p> <p>Eind 2014 is met de contractpartijen overleg gevoerd over de contracten met betrekking tot de Wmo-voorzieningen rolstoelen, woningaanpassingen en trapliften.</p> <p>Conform de bestaande 3-jarige contracten is gesproken over de mogelijkheid om de contracten onder gelijkblijvende voorwaarden eenmalig voor een periode van 2 jaar te verlengen. We hebben voor de mogelijkheid gekozen, omdat de gemeenten tevreden zijn over de producten en dienstverlening. Bovendien zou een nieuwe aanbesteding te veel extra capaciteit vragen bovenop de vele werkzaamheden die noodzakelijk waren voor de transities.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij				
Degenen die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieningen.	<p>Oordeel cliënt over collectief vervoer***.</p> <p>Uitkomsten klanttevredenheids-onderzoek Wmo 2010 zijn begin dit jaar beschikbaar gesteld.</p> <p>Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,4 Realisatie 2011: 6,9 Streefcijfer 2012: 6,7 Realisatie 2012: nog in onderzoek SGBO Streefcijfer 2013: 6,9 Streefcijfer 2014: 7,3 Realisatie 2014: Nog in onderzoek BMC.</p>	Met de nieuwe aanbieder van collectief vervoer is afgesproken dat zij een klanttevredenheid nastreven van minimaal een 7,3.	In de laatste raadsinformatiebrief Wmo-onderzoeken hebben wij aangegeven dat BMC (voorheen SGBO) 2014 anders gaat evalueren. Wij laten ons binnenkort informeren over de wijze waarop ze de cijfers 2014 willen gaan onderzoeken en opleveren.	
Degenen die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieningen.	<p>Oordeel cliënt over de mate waarin de ondersteuning / het hulpmiddel heeft bijgedragen aan het zelfstandig kunnen blijven wonen***.</p> <p>(streefcijfer: 82% is redelijk tot zeer zelfstandig)</p> <p>Realisatie 2011: 80% Realisatie 2012: nog in onderzoek SGBO Realisatie 2013: nog in onderzoek SGBO Realisatie 2014: nog in onderzoek SGBO</p>	Afhankelijk van het Rijksbeleid.	In de laatste raadsinformatiebrief Wmo-onderzoeken hebben wij aangegeven dat BMC (voorheen SGBO) 2014 anders gaat evalueren. Wij laten ons binnenkort informeren over de wijze waarop ze de cijfers 2014 willen gaan onderzoeken en opleveren.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij				
Degenen die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieningen.	Oordeel cliënt over de mate waarin de ondersteuning / het hulpmiddel heeft bijgedragen aan het kunnen meedoen aan de maatschappij***. (streefcijfer: 71% kan redelijk tot veel meedoen) Realisatie 2011: 77% <i>Realisatie 2012: nog in onderzoek SGBO</i> <i>Realisatie 2013: Nog in onderzoek BMC.</i> <i>Realisatie 2014: Nog in onderzoek BMC.</i>	Afhankelijk van het Rijksbeleid.	In de laatste raadsinformatiebrief Wmo-onderzoeken hebben wij aangegeven dat BMC (voorheen SGBO) 2014 anders gaat evalueren. Wij laten ons binnenkort informeren over de wijze waarop ze de cijfers 2014 willen gaan onderzoeken en opleveren.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij				
Zoveel mogelijk mensen aan het werk.	<p>De ontwikkeling van het lokale bijstandsvolume is beter of gelijk aan het regionale - en/of landelijke volume (bron: gegevens Ministerie, Divosa).</p> <p>De ontwikkeling van het aantal jongeren in het cliëntenbestand is lager of gelijk aan het regionale volume (brongegevens Ministerie, Divosa).</p> <p>Het aantal WSW-cliënten dat doorstroomt naar een 'gewone' werkgever binnen de mogelijkheden van de werknemers is twee (bron: gemeentelijke administratie).</p> <p>Het aantal WSW-werkplekken is gelijk aan de Rijksbijdrage (bron: gemeentelijke administratie). De doorlooptijd van aanvragen neemt met 25% af.</p>	<p>De invoering van de Participatiewet is door het Sociaal Akkoord met 1 jaar uitgesteld. De gemeente Ridderkerk gaat met de voorbereidingen voor de invoering. De uitvoering van sociale zaken wordt onderdeel van de nieuwe BAR-organisatie.</p> <p>Op basis van de beschikbare middelen regionale aanpak jeugdwerkloosheid wordt er lokaal en met de regio uitstroom gecreëerd.</p> <p>Actief wachtlijstbeheer WSW, waarbij de klantmanagers WSW gekeken hebben of het mogelijk was om geïndiceerden bij reguliere werkgevers te plaatsen, zodat deze geïndiceerden niet hoeven te wachten op een WSW-plek.</p> <p>In 2014 wordt de loonwaarde de subsidievoet voor gesubsidieerde banen. De gesubsidieerde banen worden in maximaal twee jaar afgebouwd.</p> <p>Mede vanwege de nieuwe BAR-organisatie is men bezig met het herschrijven van de formulieren in Klare Taal, zodat ze beter begrijpbaar zijn.</p>	<p>In 2014 is de invoering van de Participatiewet en de Wwb-maatregelen voorbereid. Deze wordt per 1-1-2015 uitgevoerd.</p> <p>Het regionale Werkbedrijf en Werkgeversservicepunt spelen een belangrijke rol in de dienstverlening aan bedrijven, en bij de werving van vacatures voor de doelgroep. De regionale aanpak jeugdwerkloosheid wordt daarmee ook verbonden.</p> <p>De lokale uitvoering is tevens verbonden met de regionale aanpak, zodat het contact met het lokale bedrijfsleven lokaal wordt opgepakt.</p> <p>Van de wachtlijst van 44 in het begin van 2014 zijn 29 personen uitgeplaatst, zodat eind 2014 er nog 15 mensen op de wachtlijst stonden.</p> <p>Daarnaast zijn in 2014 alle gesubsidieerde banen afgebouwd.</p> <p>In 2014 zijn alle formulieren aangepast aan de Participatiewet. Daarbij is zoveel mogelijk teksten in Klare Taal gebruikt.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente (WSJG).

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

*** bron: Tevredenheidsonderzoek Wmo

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 3 De burger als Klant

programma 3: Burger als klant	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	Vershil	
Lasten	-31.778.300	-32.236.300	-23.914.700	-22.745.100	1.169.600	V
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
a. Publiekszaken		-396.900	-351.500	-497.400	-145.900	N
b. Inburgering		-173.600	-203.000	-191.700	11.300	V
c. Leerlingenvervoer		-407.700	-367.700	-459.700	-92.000	N
d. WMO		-7.793.900	-7.818.700	-6.814.400	1.004.300	V
e. Minimabeleid		-1.257.600	-1.201.700	-1.154.200	47.500	V
f. Sociale werkvoorziening		-3.957.200	-3.815.800	-3.518.200	297.600	V
g. Uitkeringen		-9.550.900	-9.970.000	-9.743.400	226.600	V
h. Uitstroombevordering		-1.122.100	-66.700	-230.200	-163.500	N
i. Producten Albrandswaard		-7.406.500	-	-	-	
j. Overige producten		-169.900	-119.600	-135.900	-16.300	N
Baten	27.014.500	25.079.000	16.995.700	17.214.400	218.700	V
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
a. Publiekszaken (leges)		760.200	681.500	790.200	108.700	V
b. Inburgering		-	-	44.300	44.300	V
c. Leerlingenvervoer		5.800	5.800	600	-5.200	N
d. WMO		1.508.000	1.171.000	1.030.700	-140.300	N
e. Minimabeleid		166.900	70.000	47.900	-22.100	N
f. Sociale werkvoorziening		3.746.800	3.571.900	3.411.200	-160.700	N
g. Uitkeringen		10.319.800	10.549.800	10.831.900	282.100	V
h. Uitstroombevordering		1.001.300	938.200	1.050.100	111.900	V
i. Producten Albrandswaard		7.406.500	-	-	-	
j. Overige producten		163.700	7.500	7.500	-	
Saldo van baten en lasten	-4.763.800	-7.157.300	-6.919.000	-5.530.700	1.388.300	V
dotatie reserve	-9.700	-8.400	-8.400	-8.400	-	
onttrekking reserve	208.600	23.700	23.700	23.700	-	
Gerealiseerde resultaat	-4.564.900	-7.142.000	-6.903.700	-5.515.400	1.388.300	V

5.2 Toelichting afwijkingen programma 3 De burger als Klant

	afwijking	v/n	i/s
Rijksleges	-12.600	N	S
Leerlingenvervoer	-92.000	N	I
Minimabeleid	-26.800	N	I
Vluchtelingenwerk	53.000	V	I
Inkomensvoorziening	454.700	V	S

	afwijking	v/n	i/s
Sociale werkvoorziening	136.900	V	I
WMO huishoudelijke verzorging	259.500	V	I
WMO uitvoering	70.000	V	I
Voorziening gehandicapten	93.900	V	I
Schuldhelpverlening	52.800	V	S
Participatiebudget	299.300	V	I
Overige afwijkingen	99.600	V	I
TOTAAL van de afwijkingen	1.388.300	V	
waarvan:			
structureel	494.900	V	
incidenteel	893.400	V	

Voor een financiële analyse wordt verwezen naar de toelichting onder 3.3.1. Rechtmatigheidsanalyse.

2.2.4 Programma De burger als (Wijk)bewoner

1 Inleiding

Bij het programma De burger als (Wijk)bewoner gaat het om prettig wonen, werken en verblijven in wijken in Ridderkerk. Daarvoor werkt de gemeente samen met burgers, bedrijven en instellingen aan:

- *Het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de wijk voor (en waar mogelijk samen met) de bewoners.*
- *De beheer- en realisatietaken adequaat uitvoeren.*
- *De wijken steeds aanpassen aan de eisen van de tijd.*
- *De wijken en gebouwen (milieuhygiënisch) duurzaam maken.*

Het onderhouden van veel en goede contacten met bewoners, bedrijven en instellingen is van belang, waarbij wij inspelen op hun vragen en behoeften.

2 Algemeen

Het gaat goed in Ridderkerk. De tevredenheid van de inwoners wordt in hoge mate bepaald door de beleving van de eigen woonomgeving. Zij moeten zich thuis voelen in die eigen woonomgeving. Het karakter van Ridderkerk en de eigen sfeer van de wijken worden zoveel mogelijk gehandhaafd. Tussen de wijken liggen ruime groenbuffers die dat gevoel versterken. Bewoners, jong en oud, dienen zich veilig over straat te kunnen bewegen, ook als zij minder mobiel zijn.

Het behoud en verder ontwikkelen van de leef- en werkomgeving vraagt wel continu de aandacht. Zeker nu het economisch minder goed gaat en de budgetten voor het beheer en onderhoud zijn gekrompen zitten we met de uitdaging om het woongenot te behouden. Wij handhaven de kwaliteit van de woonomgeving op een aanvaardbaar zij het sober niveau. Het aanzien van de openbare ruimte neemt in kwaliteit toe wanneer burgers zich medeverantwoordelijk voelen. Her en der steken burgers de handen uit de mouwen en doen iets extra in de openbare ruimte zoals verwijderen van zwerfvuil en onkruid verwijderen. In de omgeving Eemhof / Waterland, Jan Luykenstraat en Paltrokmolen zijn inwoners hierin actief.

De kwaliteit van de leefomgeving wordt ook bepaald door de groen- en watervoorzieningen en de recreatieve mogelijkheden, zowel binnen de bebouwde kom als daarbuiten. Deze kwaliteit van de leefomgeving moet wel bewaakt en waar mogelijk verbeterd worden. In die zin wordt er in stapjes gewerkt aan verbeteringen zoals het Waalbos en de Crezéepolder.

Eisen van duurzaamheid bepalen mede de inrichting en structuur van de openbare ruimte in het belang van toekomstige generaties. Vermindering van de milieubelasting blijft nodig, zodat (toekomstige) bewoners van Ridderkerk in een schone, duurzame omgeving kunnen wonen. Dit heeft ook een relatie met het water- en afvalbeleid. Verder dragen we met het bevorderen van alternatieve energiebronnen, zoals zonne-energie, bij aan vermindering van de uitstoot van schadelijke stoffen. In dat kader zijn we ook blij met het nieuwe scherm langs de A16.

Van belang is ook een adequate infrastructuur zodat men zich kan verplaatsen tussen woning, werk en voorzieningen zoals winkels, scholen en ruimtes voor cultuur en ontspanning. Voor de korte afstand om lopend of fietsend door Ridderkerk te kunnen gaan, voor de langere afstanden een snel doorrijdend busvervoer en het gebruik van de auto. Naast een ruim aanbod aan hoogwaardige voorzieningen in het centrum is een goed voorzieningenniveau op wijkniveau daarbij essentieel.

3. Realisatie

Tevredenheid inwoners

De tevredenheid van de inwoners wordt in hoge mate bepaald door de beleving van de eigen woonomgeving. Zij moeten zich thuis voelen in die eigen woonomgeving. Het karakter van

Ridderkerk en de eigen sfeer van de wijken worden zoveel mogelijk gehandhaafd. Tussen de wijken liggen ruime groenbuffers die dat gevoel versterken.

Bewoners, jong en oud, dienen zich veilig over straat te kunnen bewegen, ook als zij minder mobiel zijn.

Uit de scores van de in het najaar van 2014 gehouden enquête Waarstaatjegemeente blijkt tevredenheid. In de enquête geven inwoners hun tevredenheid over diverse onderwerpen een cijfer. Hierna volgt een overzicht met onderwerpen, de tevredenheidsscores in Ridderkerk en de landelijke score (score van een qua inwonertal vergelijkbare gemeente: tussen de 25.000 en 50.000 inwoners):

Onderwerp	Score Ridderkerk	Score landelijk gemeente 25.000- 50.000 inwoners
Woonomgeving	7,6	7,6
Leefbaarheid	7,5	7,5
Goede speelplekken voor de kinderen	7,5	6,9
Wegen, paden en pleinen goed onderhouden	6,8	6,8
Goede verlichting	7,5	7,5
Perken, plantsoenen en parken goed onderhouden	7,1	6,9
Schoonhouden van de buurt	7,0	6,7
De wijze waarop afval wordt ingezameld	7,7	7,7
Parkeermogelijkheden in de buurt	6,9	6,7
Openbaar vervoer in de buurt	7,4	6,7

Afval

In het collegeprogramma staat de ambitie een gemeente zonder afval te worden. Natuurlijk is met het uitspreken van deze ambitie het resultaat nog niet gehaald, maar het brengt het denken in het scheidingsgedrag wel verder op gang. In 2015 wordt deze ambitie verder concreet gemaakt en wordt mogelijk gewerkt met een nieuwe systematiek.

De garantieregeling voor de inzameling van oud papier door kerken en vereniging is aangepast en in het convenant is het voor de verenigingen inzichtelijker geworden om te sturen op de kosten voor het inzamelen. Hierdoor wordt het voor hen aantrekkelijk er efficiënt mee om te gaan. Dit ook als impuls om meer te doen aan afvalscheiding.

Verder is op afvalgebied verdere voortgang geboekt bij de BAR-samenwerking. In 2015 zal de NV MAR voor alle drie de gemeenten de inzameling gaan verzorgen. Op dit moment gebeurt dat nog onder de vlag van Ridderkerk, als enig aandeelhouder.

Voor het verwijderen van zwerfafval worden veelvuldig werkstagiairs ingezet.

Voor het in 2015 op te stellen afvalbakkenplan is de vullingsgraad van de aanwezige afvalbakken geïnterpreteerd. Bij circa 200 van de ruim 700 afvalbakken is die vullingsgraad minder dan 25%.

Milieucommunicatie

In 2014 is de samenwerking met het Natuur- en Milieu Educatiecentrum De Groene Draak (NME) geëvalueerd. Op het gebied van milieucommunicatie moet nog veel gedaan worden. Het NME is ook op zoek naar een verjonging van hun organisatie. In dat kader zijn ook de banden met de Natuurvereniging aangehaald.

Wijkschouwen

In 2014 is het traditionele schouwen in de wijken geëvalueerd. Dit leidt tot aanpassingen in de wijze van schouwen. De wijkschouwen "nieuwe stijl" zullen in 2015 worden geïmplementeerd na een bestuurlijk fiat.

Speelvoorzieningen

In de sfeer van speelvoorzieningen in de openbare ruimte is het nodige gebeurd.

Het schoolplein De Bongerd is opengesteld en drie speelterreinen aan de Mr. Kesperweg zijn in overleg met Woonvisie (her)ingericht.

In de Blik gaf een trapveldje te veel overlast. Samen met de voetballertjes is het veld verhuisd naar de Driehoek 't Zand. Daar is een trapveld opnieuw ingericht waar veel gebruik van wordt gemaakt. De aanleg van een pannaveldje is gestart, afronding vindt begin 2015 plaats. Het

bestaande ontmantelde speelveld aan de Blik wordt heringericht. Kinderen van de bewoners uit de directe omgeving hebben in samenwerking met Sport en Welzijn hiervoor een plan opgesteld. Niet alle voornemens zijn in 2014 gerealiseerd, maar er is wel vooruitgang geboekt bij de planvorming van de Bernardstraat en voorzieningen in het Reijerpark. De notitie "Sport en bewegen in het groen Reijerpark" is in overleg met vele participanten tot stand gebracht. Voor de uitvoering van het onderdeel Natuurlijk Spelen is intensief gesproken met de jeugd. De uitvoering zal in 2015 plaatsvinden.

Verkeer

Na jaren van overlast is de verkeersafwikkeling op het Kruispunt Rotterdamseweg, Rijnsingel en A38 aangepakt. Ook is de oversteek voor fietsers van de Rijnsingel sterk verbeterd. Overigens is dit samen met het waterschap opgepakt. De parkeervoorziening van sportterrein Reijerpark voldoet nu aan de wensen, de Populierenlaan is gereconstrueerd en er zijn twee rotondes gekomen.

Nieuwbouw

In 2014 is er schot gekomen in de nieuwbouw. Zo is in Rijsoord invulling gegeven aan het terrein van de oude schoolmeesterwoning en is de bouw gestart van woningen in 't Zand.

Kinderboerderijen

Op bewonersinitiatief heeft Rijsoord nu ook een kinderboerderij. Omdat er heel wat regels te handhaven zijn bij een kinderboerderij vindt er kennisuitwisseling plaats met de Kinderboerderij "Dierenhof" van het Oosterpark. De gevolgen van de vogelgriep zijn voor de kinderboerderij beperkt gebleven tot enkele weken sluiting.

Groenvoorzieningen

In de Visvliet is een eerste rij kastanjabomen vervangen. Dit was nodig vanwege de Kastanjebloederziekte. Gelijk met de vervanging van de bomen is aansluitend ook het groen gerenoveerd. Diverse groenvakken zijn omgevormd.

Voorzieningen jongeren

Vanwege herhaalde overlast is er uiteindelijk voor gekozen de Jongeren Ontmoetingsplek (JOP) in Bolnes te verwijderen. Sinds die tijd is de overlast sterk afgenomen.

Volkstuinen

Begin 2014 is de bedrijfsvoering rondom de volkstuinen aangepast en is overgegaan tot de verenigingsvorm. Dit betekent dat de gebruikers van de volkstuinen zelf werkzaamheden uitvoeren aan het complex en zelf controles uitvoeren op de inrichting van de terreinen. De gemeente heeft qua beheer en onderhoud geen rechtstreekse bemoeienis.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 4 De burger als (Wijk)bewoner

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk betrekken we de burger bij beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering.				
De gemeente betreft burgers in voldoende mate bij de uitvoering van beleid.	Oordeel burger betrekken bij de uitvoering van plannen* Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 5,6 Realisatie 2012: 5,5 Realisatie 2013: 5,4 <i>Streefcijfer 2014: 6,3</i> <i>Realisatie 2014: 5,4</i>	We werken projectmatig. Zowel bij de voorbereiding als tijdens de uitvoering zorgen wij dat belanghebbenden worden geïnformeerd. Daar waar mogelijk wordt er rekening gehouden met de wensen.	In 2014 zijn de projecten rondom reconstructies besproken met de omgeving en belanghebbenden. Dit is gebeurd voor de projecten Maasstraat, Noordstraat, Lagendijk en Parkeerplaatsen sportpark Slikkerveer.	
	Oordeel burgers hebben voldoende invloed op wat gemeente doet* Realisatie 2009: 4,5 Realisatie 2010: 4,9 Realisatie 2011: 5,8 Realisatie 2012: 5,0 Realisatie 2013: 5,0 <i>Streefcijfer 2014: 6,1</i> <i>Realisatie 2014: 5,2</i>	Basis van het onderhoud van de openbare ruimte zijn de beeldkwaliteiten (duurzaam beheer). Over het algemeen is daarover tevredenheid. Via wijkoverleggen, spreekuren wijkschouwen, bewonersavonden, meldingen openbare ruimte, brieven, mails e.d. komen verzoeken, dan wel signalen binnen. In de meeste gevallen worden deze gehonoreerd. Als dat niet lukt wordt zo veel mogelijk beargumenteerd waar de onmogelijkheden liggen. Uitvoeringsplan Rijsoord-Oostendam.	Via mail, wijkoverleggen, bewonersavonden, brieven etc. zijn bewoners geïnformeerd over allerlei onderhoudswerkzaamheden en aanpassingen in de openbare ruimte en zijn van bewoners verzoeken en meldingen over de (onderhoudssituatie) ontvangen. De gesignaleerde achteruitgang van het onderhoud van de openbare ruimte heeft geleid tot een onderzoek of de onderhoudskwaliteit in wijken rondom winkelcentra en zorgzones verhoogd kan worden. Dit is opgenomen in het collegeprogramma 2014-2018. Er is één wijkschouw gehouden in september. De schouw is anders vormgegeven dan de voorgaande jaren. In 2015 wordt het schouwen nieuwe stijl structureel ingevoerd.	In september 2014 is in alle wijken één wijkschouw gehouden. De wijkschouw is in een gewijzigde vorm uitgevoerd (een mix van de oude schouwmethodiek en de schouw "nieuwe stijl", minder nadruk op onderhoud meer nadruk op leefbaarheid en veiligheid). De nieuwe stijl wordt geëvalueerd en in 2015 ingevoerd. Het wijzigen van de vorm van de wijkschouwen is een onderdeel van de in januari 2014 vastgestelde Evaluatienotitie Beleidskader Duurzaam Beheer.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
Er zijn voldoende voorzieningen in de directe omgeving van de wijk.	Oordeel burger directe woonomgeving* Realisatie 2009: 7,4 Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,5 Realisatie 2012: 7,4 Realisatie 2013: 7,5 Streefcijfer 2014: 7,5 Realisatie 2014: 7,6	Bewoners zijn tevreden over de voorzieningen (scholen, speelterreinen, groenvoorzieningen, winkels, sport e.d.) in de directe woonomgeving en de wijk. De voorzieningen waar we als gemeente voor verantwoordelijk zijn worden sober en doelmatig onderhouden. Met partners, zoals ondernemers en woonvisie, zijn we in overleg om het voorzieningenniveau waar het mogelijk is te handhaven.	Bewoners zijn tevreden over de voorzieningen (scholen, speelterreinen, groenvoorzieningen, winkels, sport e.d.) in de directe woonomgeving en de wijk. De voorzieningen waar we als gemeente voor verantwoordelijk zijn hebben we sober en doelmatig onderhouden. Met partners, zoals ondernemers en woonvisie, hebben we overleg gevoerd om het voorzieningenniveau waar het mogelijk is te handhaven. Verder zijn er speelvoorzieningen gerealiseerd.	
Voldoende en hoogwaardig groen in en rond de wijken.		Ridderkerkse wijken zijn gevarieerd groen met veel bomen. Basis van het onderhoud van het groen zijn de beeldkwaliteiten. Verouderde plantvakken worden omgevormd mede n.a.v. verzoeken en signalen uit de buurt. Ook kent Ridderkerk veel particulier groen o.a. van Woonvisie. Tussen Woonvisie en de gemeente vindt afstemming plaats. Op basis van het bomenplan en de bijbehorende meerjarige planning wordt het bomenbestand vitaal gehouden, o.a. door vervangende nieuwe aanplant.	Afgelopen jaar zijn in alle wijken diverse groenvakken omgevormd, deels als gevolg van verzoeken van burgers maar ook om beplanting op kwaliteit te houden. Bij de omvormingen is rekening gehouden met het gewenste onderhoudsniveau. Ook is er een plan opgesteld voor de vervanging van de zieke kastanjabomen aan de Visvliet. De eerste fase is uitgevoerd. Bij de aanpassing rond de Populierenlaan zijn niet alleen bomen gerooid maar in het najaar ook nieuwe bomen geplant en delen van de bermen worden ruw gras.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
Bewoners ervaren hun leefomgeving als heel en veilig.	Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4. Realisatie 2012: 7,4 Realisatie 2013: 7,5 Streefcijfer 2014: 7,4 Realisatie 2014: 7,5	Basis van het onderhoud van de openbare ruimte zijn de beeldkwaliteiten (duurzaam beheer). De objecten zoals verkeersborden, openbare verlichting, bankjes, prullenbakken worden periodiek geschouwd en op basis daarvan wordt een onderhoudsplan uitgevoerd. Verder wordt er gereageerd d.m.v. (digitale) meldingen openbare ruimte, brieven, mails. In de meeste gevallen worden deze gehonoreerd. Als dat niet lukt wordt zo veel mogelijk beargumenteerd waar de onmogelijkheden liggen.	De openbare verlichting wordt vier keer per jaar geschouwd. De werkzaamheden die daar uit voort komen worden daarna uitgevoerd. De overige objecten worden met de wijkshouwen meegenomen. Meldingen die via het digitale meldingen systeem (MOOR), brieven en e-mails binnenkomen worden binnen de gestelde termijnen afgehandeld. Als dat niet mogelijk is dan wordt de melder daarvan op de hoogte gebracht.	
De waterkwantiteit en -kwaliteit verbeteren.		De uitvoering van een project om de afvoer van hemelwater naar het vuilwaterriool te verminderen op de percelen langs de Waal wordt in 2014 voortgezet. Er wordt in 2014 intensief samengewerkt met de bewoners om doelmatig maatregelen te kunnen nemen op particulier eigendom. Het afkoppelen van hemelwater vormt mede de basis voor het saneren van de vuilwateroverstorten op de Waal.	In totaal worden 173 woningen benaderd om afgekoppeld te worden. Eind 2014 waren in totaal 133 woningen afgekoppeld. Bij 13 panden is afkoppelen niet mogelijk. Dit wordt deels veroorzaakt door gebrek aan medewerking van bewoners. In sommige gevallen is afkoppelen technisch moeilijk en daarom te kostbaar. In 2015 wordt gestreefd de laatste 27 woningen af te koppelen. Om de resultaten te kunnen meten zijn niveaumeters aangeschaft, die in 2015 geplaatst worden.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
Wateroverlast beperken en oplossen bestaande knelpunten.		In 2014 zal de monitoring van de voorzieningen ter voorkoming van wateroverlast worden voortgezet.	Voor het voorkomen van wateroverlast zijn er het afgelopen jaar twee voorzieningen gemonitord. Dit zijn de goot- en waterafvoersystemen rond de Kerkweg (regenwater overlast) en de watergangen in Slikkerveer Oost, Prinses Margrietstraat (grondwater overlast). Bij de Kerkweg hebben de aanpassingen goed gewerkt. Ondanks hevige neerslag is er geen water overlast geweest in 2014. Ook aan de Prinses Margrietstraat zijn er in 2014 geen klachten geweest over wateroverlast. Het watersysteem werkt dus correct.	Momenteel loopt er nog een extern onderzoek naar grondwaterstanden in de omgeving van Slikkerveer Zuidoost.
Kinderen hebben kwantitatief en kwalitatief voldoende ruimte om te spelen in de eigen wijk.	Oordeel burger speelmogelijkheden* Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,3 Realisatie 2012: 7,1 Realisatie 2013: 7,3 Streefcijfer 2014: 7,6 Realisatie 2014: 7,5	Uitvoering van het uitvoeringsprogramma speelbeleid, zoals upgraden van bestaande speelterreinen, aanleg nieuwe speelterreinen. Openstellen van schoolterreinen en speelplaatsen van Woonvisie.	* <i>Aangelegde speelterreinen / trapveldjes:</i> Albert Cuyppstraat , Ferdinand Bolstraat, Ds. Allendorpstraat, Mozartstraat, Vlietlaan en Scheldeplein / Lingestraat. * <i>Upgraden bestaande speelterreinen:</i> Tarwestraat/ Pruimendijk, Westerhof Pieter de Hooghstraat, Bellamystraat, Dolfijnpark, Buursportlocatie van Beethovenstraat. * <i>Ontmantelde speelterreintjes:</i> Patrijs no-55, Brasem no-208, Brasem no-152. * <i>Trapveldje aangepast:</i> Pelikaan / Paltrokmolen * <i>Opengestelde schoolpleinen:</i> De Reijer * <i>Speelplaatsen van Woonvisie:</i> Mr. Kesperweg - 3 speelterreinen aangelegd	* <i>Nog niet afgerond in 2014:</i> - Schoolplein Driemaster / Metronoom vanwege onvoldoende financiële middelen - Hollandsestraat / Bernhardstraat vanwege langer communicatietraject - Pannaveldje en tafeltennistafel aan de Vlietlaan vanwege weeromstandigheden.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
De kwaliteit van de buitenruimte in stand houden en indien mogelijk aanpassen aan wensen gebruikers.	Oordeel burger straatverlichting* Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,5 Realisatie 2013: 7,5 Streefcijfer 2014: 7,2 Realisatie 2014: 7,5	Op basis van het Openbare Verlichting Beleidsplan de verlichting onderhouden en daar waar nodig vervangen. Uitgangspunt is een minimaal onderhoudsniveau.	182 stuks armaturen op het bedrijventerrein Donkersloot Noord zijn vervangen voor energiezuinige LED-armaturen. Ruim 2.300 lampen vervangen (remplace).	
	Oordeel burger wegen, paden, pleintjes* Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Realisatie 2013: 6,8 Streefcijfer 2014: 6,8 Realisatie 2014: 6,8	De wegen, paden en pleinen ondergaan een technische inspectie waarbij gekeken wordt naar de vlakheid en stabiliteit. Op basis van de inspectie wordt het onderhoudsprogramma opgesteld waarbij ingegrepen wordt wanneer het onderhoudsniveau het minimale niveau gaat benaderen. De ingrepen kunnen zijn: klein onderhoud, groot onderhoud of rehabilitatie. Het moment waarop wordt ingegrepen ligt lager dan het niveau dat in het verleden werd nagestreefd. De gehele gemeente wordt op minimaal kwaliteitsniveau onderhouden behalve de winkelcentra welke op standaard worden onderhouden.	In 2014 is de Rehabilitatie Lagendijk inclusief viaduct, oude parkeerplaats aan de kastanjelaan, Amaliastraat en Maaslaan afgerond. Er is begonnen met de Lagendijk tussen A16-Zeeuwstraat, Scheldeplein. Er is groot onderhoud gepleegd aan IJzerstraat, Tinstraat, Oosterpakweg, Industrierweg, Benedenrijweg, Populierenlaan, Ronde Goudenregenplantsoen, Bibliotheek, Reijerweg, Beethovenstraat, Hugo de Grootlaan en 35 kleinere projecten.	De rehabilitatie Lagendijk A16-Zeeuwstraat wordt in 2015 afgerond. De werkzaamheden groot onderhoud aan de Graaf Adolfstraat en parallelweg Geerlaan, Brasem worden in 2015 afgerond. De werkzaamheden aan voet- en fietspaden Sportlaan en Burgemeester de Zeeuwstraat worden geheel doorgeschoven naar 2015 in verband met nader onderzoek ten aanzien van wortelopdruk.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
De wegen en fietspaden binnen de gemeente zijn goed onderhouden.	Oordeel burger over onderhoud wegen en fietspaden* Realisatie 2009: 7,1 Realisatie 2010: 6,9 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012: 7,3 Realisatie 2013: 7,1 Streefcijfer 2014: 6,9 Realisatie 2014: 7,2	De fietspaden ondergaan een technische inspectie waarbij gekeken wordt naar de vlakheid en stabiliteit. Op basis van de inspectie wordt het onderhoudsprogramma opgesteld waarbij ingegrepen wordt wanneer het onderhoudsniveau het minimale niveau gaat benaderen. De ingrepen kunnen zijn: klein onderhoud, groot onderhoud of rehabilitatie. Het moment waarop wordt ingegrepen ligt lager dan het niveau dat in het verleden werd nagestreefd. De gehele gemeente wordt op minimaal kwaliteitsniveau onderhouden.	Op fietspaden langs de Rijksstraatweg zijn, in het kader van onderhoud verhardingen, op diverse trajectdelen asfaltverhardingen opgeknapt. De betreffende fietspaden vallen samen met de snelfietsroute F16, en met de beoogde snelfietsroute F15. Op het viaduct Lagendijk over de A16 zijn fietssuggestiestroken aangelegd. Bij het asfaltonderhoud is in 2014 extra aandacht besteed aan oneffenheden in fietspaden.	
Zorgdragen voor adequate huisvesting van maatschappelijke activiteiten.	Oordeel burger voorzieningen voor jongeren* Realisatie 2009: 5,1 Realisatie 2010: 5,3 Realisatie 2011: 5,5 Realisatie 2012: 5,3 Realisatie 2013: 5,6 Streefcijfer 2014: 5,3 Realisatie 2014: 5,4	Toezicht houden op de uitvoering, door Sport en Welzijn, van het Meerjarig Onderhoudsplan 2014 - 2019 voor de gemeentelijke sportaccommodaties en uitvoering geven aan optimalisatie beheer maatschappelijk vastgoed.	In 2014 is een start gemaakt met het opstellen van een nieuwe Raamovereenkomst en productafspraken.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
Er zijn voldoende voorzieningen in de gemeente.	Oordeel burger winkels in de gemeente* Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 8,2 Realisatie 2011: 8,1 Realisatie 2012: 8,1 Realisatie 2013: 7,8 Streefcijfer 2014: 8,1 Realisatie 2014: 8,0	Ondanks de economisch mindere situatie, bevorderen dat er in alle wijken voldoende winkelvoorzieningen zijn. Regelmatig contact met de diverse ondernemers- en winkeliersverenigingen om tijdig kansen en knelpunten te signaleren en op te pakken. Daarnaast ook individuele bedrijfsbezoeken en versterking van dienstverlening richting ondernemers. In stand houden van weekmarkt en de winkelgebieden aantrekkelijk houden voor ondernemers door zorg te dragen dat deze goed onderhouden worden.	Samen met winkeliers uit alle winkelcentra en met pandeigenaren is een toekomstvisie op de detailhandel opgesteld. In dit kader hebben veel gesprekken met winkeliers plaatsgevonden, wat de contacten verder heeft versterkt. Ook met de winkeliers in de wijkwinkelcentra vindt nu regelmatig overleg plaats. Dit bevordert dat knelpunten tijdig worden gesignaleerd en in onderling overleg kunnen worden aangepakt.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
	<p>Oordeel burger uitgaansmogelijkheden, horeca*. Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,5 Realisatie 2012: 6,3 Realisatie 2013: 6,3 <i>Streefcijfer 2014: 6,7</i> <i>Realisatie 2014: 6,6</i></p>	<p>Via Sport en Welzijn wordt het stedelijk podium de Loods structureel ondersteund. Particulier initiatief tot het verzorgen van uitgaansgelegenheden wordt daar waar passend in de omgeving ondersteund. Belangrijk aandachtspunt daarbij is het voorkomen van overlast. Daarnaast worden evenementen ondersteund op basis van het evenementenbeleid. Uitgaansgebieden en evenementen kunnen rekenen op aandacht in de sfeer van schoon en heel.</p>	<p>Het jongerencentrum De Loods heeft in 2014 zijn 4-jarig bestaan gevierd. In 2014 is in De Loods ook het alcoholverbod voor 18- van kracht geworden. Er wordt gezocht naar een passend aanbod van activiteiten voor de groep jongeren onder de 18 jaar. Deze groep is vooral actief in jeugdsoos het Hoofdkwartier. Evenementen worden conform het evenementenbeleid ondersteund. De evenementencoördinator onderhoudt contacten met de organisatoren van de grotere evenementen in Ridderkerk. Voorafgaand aan de grotere evenementen worden met de organisator en alle betrokken diensten (brandweer, politie, vergunningverlening) afspraken gemaakt over de uitvoering van het evenement. Bij knelpunten treedt de evenementencoördinator op als verbindende schakel tussen de organisator en de diensten.</p>	
<p>Zorgdragen voor goede accommodaties voor scholen, gemeentelijke en maatschappelijke activiteiten.</p>	<p>Oordeel burger sportvoorzieningen* Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,6 Realisatie 2012: 7,4 Realisatie 2013: 7,5 <i>Streefcijfer 2014: 7,6</i> <i>Realisatie 2014: 7,6</i></p>	<p>Uitvoeren onderhoud op basis van het Meerjarig Onderhoudsplan 2014-2019. Realisatie van de uitbreiding Farel College.</p>	<p>In overleg tussen gemeente en SenW zijn de werkzaamheden in 2014 uitgevoerd of uitgesteld en verschoven naar 2015 vanwege het aangekondigde Integraal Accommodatieplan of andere specifieke redenen.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
Zorgdragen voor adequate huisvesting van scholen.	Oordeel burger basisonderwijs* Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 8,0 Realisatie 2012: 7,7 Realisatie 2013: 7,8 <i>Streefcijfer 2014: 8,0</i> <i>Realisatie 2014: 7,9</i>	Uitvoering geven aan het programma huisvestingsvoorzieningen 2014 en aanzet geven voor ontwikkeling lange termijn visie. Aansluiting zoeken bij behoefte van overige maatschappelijke partners. Anticiperen op wijziging in verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud van schoolgebouwen. Realisatie uitbreiding Farelcollege en ontwikkeling MFA Bolnes.	Het programma huisvestingsvoorzieningen 2014 is uitgevoerd. Uitbreiding Farelcollege is medio 2014 opgeleverd. MFA Bolnes zit in fase voorlopig ontwerp. Overheveling verantwoordelijkheid buitenonderhoud is afgerond. Op 1 oktober 2014 is gestart met een breed onderzoek naar al het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. Onderwijs en welzijn maken daarvan deel uit. In het opdrachtdocument zijn te onderzoeken velden en de daarbij betrokken partijen in beeld gebracht. Voor het onderwijs zal o.a. gebruik worden gemaakt van de gegevens uit de notitie overcapaciteit schoolgebouwen.	
	Oordeel burger onderwijs* Onderwijs in het algemeen: Realisatie 2009: 7,4 Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,3 Realisatie 2012: 7,5 Realisatie 2013: 7,8 <i>Streefcijfer 2014: 7,3</i> <i>Realisatie 2014: 7,9</i>	Uitvoering geven aan het programma huisvestingsvoorzieningen 2014 en aanzet geven voor ontwikkeling lange termijn visie. Aansluiting zoeken bij behoefte van overige maatschappelijke partners. Anticiperen op wijziging in verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud van schoolgebouwen. Realisatie uitbreiding Farelcollege en ontwikkeling MFA Bolnes.	Het programma huisvestingsvoorzieningen 2014 is uitgevoerd. Uitbreiding Farelcollege is medio 2014 opgeleverd. MFA Bolnes zit in fase voorlopig ontwerp. Overheveling verantwoordelijkheid buitenonderhoud is afgerond. Op 1 oktober 2014 is gestart met een breed onderzoek naar al het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. Onderwijs en welzijn maken daarvan deel uit. In het opdrachtdocument zijn te onderzoeken velden en de daarbij betrokken partijen in beeld gebracht. Voor het onderwijs zal o.a. gebruik worden gemaakt van de gegevens uit de notitie overcapaciteit schoolgebouwen.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.				
Zorgdragen voor goede accommodaties voor scholen, gemeentelijke en maatschappelijke activiteiten.	Oordeel burger welzijnsvoorzieningen* Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,4 Realisatie 2012: 6,2 Realisatie 2013: 6,1 <i>Streefcijfer 2014: 6,5</i> <i>Realisatie 2014: 6,2</i>	Maatregelen en onderhoud uitvoeren volgens actueel beheerplan gemeentelijke gebouwen. Uitvoering geven aan programma huisvestingsvoorzieningen 2014. Gevolgen overheveling van de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud van schoolgebouwen in kaart brengen samen met de schoolbesturen. Toezicht houden op de uitvoering door Sport en Welzijn van het Meerjarig Onderhoudsplan 2014 - 2019 voor de gemeentelijke sportaccommodaties.	Uitvoering gegeven aan de afspraken tussen de gemeente en Stichting Sport en Welzijn (SenW); SenW voert de activiteiten uit en rapporteert in haar Jaarverslag. Het programma huisvestingsvoorzieningen 2014 is uitgevoerd. Overheveling verantwoordelijkheid buitenonderhoud schoolgebouwen is afgerond. Voortgang is besproken met SenW; rapportage volgt in Jaarrekening SenW; bij afwijking van plannen wordt gemeentelijke toestemming gevraagd.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we verbindend groen.				
Het openbaar groen in de wijk is goed onderhouden.	<p>Oordeel burger onderhoud groenvoorzieningen in de buurt*</p> <p>Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012: 6,8 Realisatie 2013: 7,0 <i>Streefcijfer 2014: 7,0</i> <i>Realisatie 2014: 7,1</i></p>	<p>Basis van het onderhoud van het groen zijn de beeldkwaliteiten, dat wil zeggen sober en doelmatig. Verouderde plantvakken worden omgevormd mede n.a.v. verzoeken en signalen uit de buurt. Ook kent Ridderkerk veel particulier groen o.a. van Woonvisie. Tussen Woonvisie en de gemeente vindt afstemming plaats.</p> <p>Op basis van het bomenplan en de bijbehorende meerjarige planning wordt het bomenbestand vitaal gehouden, o.a. door vervangende nieuwe aanplant.</p>	<p><i>Omgevormde verouderde plantvakken:</i></p> <p>In Bolnes: Werkkade en Spuistraat</p> <p>In West: Prunusplantsoen, Platanenstraat, Jasmijnstraat, Seringenstraat, Boksdooornstraat en Mr. Treubstraat</p> <p>In Oost: Multatulistraat</p> <p>In het Centrum: Burgemeester van der Wayfortstraat en Mr. Kesperweg</p> <p>In Drievliet: Meerkoet , Rietvink en Pelikaan</p> <p>In Polder't zand: Christina Mohrmanstraat en Erasmuslaan</p> <p>* Visvliet - 1^e fase vervanging zieke kastanjabomen * Amaliastraat - reconstructie bomen * Populierenlaan - vervanging bomen * Brasem - vervanging bomen * Populierenlaan - reconstructie rotonde * Havenstraat - aanplant bomen ter vervanging zieke kastanjabomen * Veren ambacht - aanplant bomen</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we verbindend groen.				
De wijk ziet er in het algemeen schoon en opgeruimd uit.	Oordeel burger schoonhouden van de buurt*. Realisatie 2009: 6,8 Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 7,0 Realisatie 2012: 6,9 Realisatie 2013: 7,0 Streefcijfer 2014: 7,2 Realisatie 2014: 7,0	Prullenbakken worden geleegd en zwerfvuil wordt verwijderd. Basis hiervoor zijn de beeldkwaliteiten. In combinatie met overige beheertaken in de openbare ruimte wordt hier een combinatie gezocht met werkervaringsplaatsen. Naast verwijderen van zwerfvuil speelt ook het voorkomen van zwerfvuil en het betrekken van onze inwoners bij dit vraagstuk. In dat kader worden er in samenwerking met diverse scholen en organisaties regelmatig acties gehouden om de buurt schoon te maken en te houden. Hierbij wordt vanuit de gemeente ondersteuning gegeven in de vorm van materialen en gereedschappen. Andere acties zijn het collectief opruimen van vuurwerkafval en het separaat inzamelen van kerstbomen.	Onderzoek is gestart naar het aantal prullenbakken in de openbare ruimte in relatie tot het gebruik. Gestreefd wordt naar een betere spreiding naar behoefte en plaatselijk de mogelijkheid om afval gescheiden aan te kunnen bieden in afvalbakken. In 2014 zijn diverse zwerfafvalopruimacties gehouden door bewoners en schoolleerlingen. In 2014 is eveneens collectief het vuurwerk geruimd en zijn de kerstbomen apart ingezameld. De inwoners hebben massaal gehoor gegeven aan de oproep om vuurwerk te ruimen en kerstbomen apart in te zamelen.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil.				
De afvalinzameling in de gemeente is goed verzorgd.	Oordeel burger over afvalinzameling*. Realisatie 2009: 7,7 Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,6 Realisatie 2012: 7,8 Realisatie 2013: 7,9 Streefcijfer 2014: 7,7 Realisatie 2014: 7,7	Over het algemeen is men tevreden over de dienstverlening. Derhalve toezien op en het verbeteren van de afspraken met de uitvoeringsorganisatie en partners die betrokken zijn bij de inzameling van huishoudelijk afval zoals de MAR, HVC, Opnieuw en Co, verenigingen. Daarbij wordt ook ingezet op verbetering van afvalscheiding. Verder wordt er uitvoering gegeven aan de aandachtpunten t.a.v. de evaluatie van de ondergrondse inzameling.	De dienstverlening is overeenkomstig planning gecontinueerd. Over de oud papierinzameling door de verenigingen zijn nieuwe afspraken gemaakt in het kader van de garantieregeling. Bij een aantal hoogbouwflats zijn de storkokers gesloten en is de inzameling verplaatst naar ondergrondse containers.	
Adequate afvoer van afvalwater.		Uitvoeren van vastgesteld beleid in het vGRP. Samen met de verbonden partijen in de afvalwaterketen starten met een methodiek voor resultaatgericht beheer van de keten.	In gedeelten van de De Wetstraat, Generaal Smutsstraat, Mecklenburgstraat, Anna Paulownastraat en Louise de Colignylaan is het gemengd riool vervangen door een gescheiden stelsel. Met het waterschap, Barendrecht en Albrandswaard is gestart met het opstellen van een meet- en monitoringssysteem om daarmee de resultaten van de afvalwaterinzameling kwantitatief te kunnen beoordelen.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.				
Duurzame mobiliteit.	Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,4 Realisatie 2013: 7,5 Streefcijfer 2014: 7,4 Realisatie 2014: 7,5	Aanschaf milieuvriendelijk materieel van gemeentelijke diensten en NV MAR bij noodzakelijke vervanging materieel. De NV MAR is voornemens één voertuig te vervangen. Het voertuig voldoet aan de EURO 6 normen. Onderzocht wordt de aanschaf van een tweede voertuig. Dit voertuig is technisch anders waardoor het waarschijnlijk aan de EURO 5 norm voldoet. Bevorderen van langzaam verkeer Aandacht voor onveilige verkeerssituaties en uitvoeren van verbeteringen zoals kruising Rijnsingel / Kievitsweg.	Het kruispunt Rotterdamseweg-A38-Rijnsingel en kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg is gereconstrueerd. In de Populierenlaan zijn twee rotondes aangelegd. Langs de Populierenlaan zijn fietspaden aangelegd en verbreed. De fietsveiligheid is daarmee toegenomen. Bij diverse bushaltes zijn fietsparkeerbeugels (bij)geplaatst. Ter bevordering van het elektrisch rijden zijn 10 oplaadpalen geplaatst. In totaal zijn nu 27 parkeerplaatsen ingericht als oplaadlocatie. Inmiddels zijn ook bij enkele particulieren in de buurt van hun woning oplaadpunten geplaatst.	
Verbeteren afvalscheiding.	Oordeel burger over afvalinzameling*. Realisatie 2009: 7,7 Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,6 Realisatie 2012: 7,8 Realisatie 2013: 7,9 Streefcijfer 2014: 7,7 Realisatie 2014: 7,7	Afvalscheiding heeft aandacht. In de BAR-gemeenten worden diverse communicatie- en inzamelmethodieken geïmplementeerd of reeds uitgevoerd. Voor Ridderkerk betekent dit een verrijking van de kennis en informatie wat leidt tot een verbetervoorstel voor de toekomst. Uitvoeren van het vastgestelde Ridderkerkse beleid in samenwerking met de BAR-gemeenten. Implementatie van het convenant verpakkingen II 2013 -2022.	Het nieuwe collegeprogramma gaat uit van een verbetering van de afvalscheiding. Van Gansewinkel, onze partner in de NV MAR, is begonnen aan een analyse en adviesrapportage van / over de verbetermogelijkheden.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.				
Verbeteren van de luchtkwaliteit.	Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,4 Realisatie 2013: 7,5 <i>Streefcijfer 2014: 7,4</i> <i>Realisatie 2014: 7,5</i>	Plaatsen van schermen langs A15/A16 door Rijkswaterstaat vóór 2015 inclusief de aanvulling van een laatste open stuk tussen einde scherm en brug door Rijkswaterstaat en gemeente. Onderzoek naar en uitvoering van het project Vervoersmanagement. Uitwerken van de aanbevelingen uit het rapport Groen voor Lucht.	Begin 2014 is het luchtscherm 'in gebruik genomen' door de gemeente. Dit scherm loopt vanaf het Populierenviaduct naar het noorden. Het project Vervoersmanagement is eind 2014 afgerond. Het definitieve rapport moet echter nog worden aangeboden. Het rapport Groen voor lucht wordt gebruikt bij beheer en onderhoud van de buitenruimte.	
Verminderen van het aantal geluidsgeïmpideerden.	Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,4 Realisatie 2013: 7,5 <i>Streefcijfer 2014: 7,4</i> <i>Realisatie 2014: 7,5</i>	Uitvoeren van de acties uit het actieplan geluid. Saneren van woningen van de A-lijst.	In 2014 zijn 18 woningen aan de Pruimendijk gesaneerd, er zijn nu nog 10 woningen die in 2015 gesaneerd worden (allen Rijkswaterstaatweg). Het nieuwe actieplan geluid wordt in mei 2015 in concept vastgesteld door het college en gaat in juni 2015 ter inzage voor een ieder (inclusief de gemeenteraad).	
Vermindering van het klimaatprobleem en stimuleren van het gebruik van duurzame energie.	Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,4 Realisatie 2013: 7,5 <i>Streefcijfer 2014: 7,4</i> <i>Realisatie 2014: 7,5</i>	In 2014 opstellen CO2 footprint.	Er is in 2014 geen CO2 footprint opgesteld.	Door onvoldoende gegevens is het voorheen niet mogelijk gebleken om een footprint van betekenis op te stellen. Nu zijn er andere data beschikbaar (energie in beeld) die wel inzichtelijk kan maken wat de uitstoot globaal is. Deze doelstelling wordt meegenomen in het nieuwe milieuprogramma.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.				
Het beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek.		<p>Onderzoek naar mogelijke spoedeisende gevallen van bodemverontreiniging en de sanering/beheersing van de daadwerkelijk spoedeisende gevallen.</p> <p>Onderzoek naar en uitvoering van niet spoedeisende gevallen van bodemverontreiniging.</p>	<p>Voor drie locaties in Ridderkerk is budget verkregen van de provincie i.h.k.v. ISV3. Voor de verantwoording van dit budget wordt verwezen naar overzicht 3.3.5 in deze jaarrekening.</p> <p>Het HAK-terrein is ook in 2014 onderwerp geweest van bodemonderzoek. Dit is in fasen uitgevoerd. Begin 2015 wordt verwacht dat de bodemproblematiek voor de gehele locatie in beeld is. Hierna kan nagedacht worden over de juiste aanpak.</p> <p>Verder zijn saneringen uitgevoerd op 2 volkstuincomplexen (Ringdijk & Hogeweg) en op de gemeentewerf aan de P.C. Hoofdstraat 2. Op de Hogeweg is nog aanvullend onderzoek uitgevoerd. Nieuw geconstateerde verontreiniging wordt in 2015 gesaneerd.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.				
Verlagen risico's bij productie, vervoer, opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen.		Implementatie van de Externe Veiligheidsvisie in de gemeentelijke processen. Toepassen van de uitgangspunten bij ruimtelijke ordening, vergunningverlening en rampenbestrijding.	Voor Pakor B.V., een bedrijf op Donkersloot dat kunstharsen vervaardigt, is door DCMR opnieuw gerekend aan de risicocontour. Op basis van de werkelijk opgeslagen stoffen blijkt deze contour kleiner dan gedacht. In 2015 wordt dit verwerkt in de vergunning van het bedrijf. In het kader van de veiligheid op het drierivierenpunt heeft Rijkswaterstaat een aantal voorstellen gedaan: - extra patrouillevaart - voorlichting - landelijke aandacht voor de locatie - werkgroep RWS-gemeente - onderzoek naar aanpassen voorrangsregel.	
Wijken bereikbaar voor hulpdiensten.	Oordeel burger veiligheid in de buurt* Realisatie 2009: 6,5 Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Realisatie 2013: 7,0 Streefcijfer 2014: 7,0 Realisatie 2014: 7,1	Uitgevoerde maatregelen monitoren.	In Drievliet en in de Burg. de Kruijffstraat zijn meerdere knelpunten aangepakt.	In de Patrijs was ook een aanpassing gepland, deze wordt echter voorjaar 2015 uitgevoerd
De gemeente is goed bereikbaar met de auto en met het openbaar vervoer.	Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met de auto* Realisatie 2009: 7,9 Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,0 Realisatie 2012: 8,0 Realisatie 2013: 7,9 Streefcijfer 2014: 8,0 Realisatie 2014: 8,1	Uitvoeren van onderdelen uit het verkeerscirculatieplan voor het Centrum.	In 2014 is de voorbereiding gestart van de aanleg rotonde Donkerslootweg-Vlietlaan. Voor het comfort van de reiziger, vooral voor mensen met een beperking, zijn achttien bushaltes beter toegankelijk gemaakt.	De uitvoering daarvan staat nu in 2015 gepland. Door te beperkte ruimte konden bushaltes in de Koolmees niet worden aangepast.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.				
Verbeterde fietsinfrastructuur.	<p>Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met fiets*.</p> <p>Realisatie 2010: 8,4 Realisatie 2011: 8,4 Realisatie 2012: 8,3 Realisatie 2013: 8,4 <i>Streefcijfer 2014: 8,5</i> <i>Realisatie 2014: 8,5</i></p>	<p>Uitvoeren maatregelen van de module langzaam verkeer. Dit wordt indien mogelijk via regulier onderhoud en bij nieuwe projecten meegenomen.</p> <p>Afronding van de werkzaamheden aan de snelfietsroute F16 Rotterdam-Dordrecht.</p>	<p>Het kruispunt Rotterdamseweg-A38-Rijnsingel en kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg is gereconstrueerd. In de Populierenlaan zijn twee rotondes aangelegd. Langs de Populierenlaan zijn fietspaden aangelegd en verbreed. De fietsveiligheid is daarmee toegenomen.</p> <p>Op fietspaden langs de Rijksstraatweg zijn, in het kader van onderhoud verhardingen, op diverse trajectdelen asfaltverhardingen opgeknapt. De betreffende fietspaden vallen samen met de snelfietsroute F16, en met de beoogde snelfietsroute F15. De nieuwe asfaltverharding kon alleen worden aangebracht op die trajectdelen waar geen kabels en leidingen liggen.</p> <p>Studie is gaande naar de ontwikkeling van een snelfietsroute F15 IJsselmonde. Het resultaat van de studie wordt voorjaar 2015 openbaar.</p>	<p>In 2014 is de voorbereiding gestart van de aanleg van de rotonde Donkerslootweg-Vlietlaan en het verbeteren van de fietsroutes Westmolendijk en Molensteeg. De uitvoering daarvan staat gepland voor 2015.</p> <p>Een deel van het fietspad langs de Vlietlaan (bij Salem) wordt een twee richtingenfietspad. Met de voorbereiding is een start gemaakt. De uitvoering stond ook gepland voor 2015, maar moet vanwege noodzakelijke afstemming met werkzaamheden van het waterschap aan het kruispunt Rotterdamseweg-Vlietlaan worden uitgesteld naar 2016.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.				
Verbeterde positie OV (ook tussen wijken onderling).	Oordeel burger over openbaar vervoer in de wijk*. Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,2 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012:7,2 Realisatie 2013: 7,2 Streefcijfer 2014: 7,2 Realisatie 2014: 7,4	Met de Stadsregio wordt periodiek overleg gevoerd over de maximaal te behalen kwaliteit. Bij het opstellen van vervoerplannen wordt geparticipeerd.	Per 10 maart 2014 is, in opdracht van de gemeente Ridderkerk en met steun van de Stadsregio, gestart met de lijnvoering van bus 601. Bij het opstellen van de regionale vervoerplannen 2015 is intensief overleg gepleegd met RET en Stadsregio. Dit heeft geresulteerd in minder ingrijpende consequenties dan aanvankelijk door hen werd voorgesteld. Daardoor kon de kwaliteit van het openbaar vervoer op een verantwoord niveau worden gehandhaafd. Desalniettemin staat de kwaliteit, ten gevolge van noodzakelijke bezuinigingen, voor de komende jaren blijvend onder druk.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.				
Er is voldoende parkeergelegenheid in de buurt.	<p>Oordeel burger over parkeermogelijkheden in gemeente*.</p> <p>Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,7 Realisatie 2012: 6,9 Realisatie 2013: 6,5 Streefcijfer 2014: 6,9 Realisatie 2014: 6,9</p>	<p>Voor zover nodig is wordt bij het verminderen van de parkeerproblematiek in woonwijken het ParkeerAanpakWoonwijken gehanteerd. Hierbij staat het proces centraal om tot een oplossing te komen. Bij het oplossen van het probleem worden de volgende stappen doorlopen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beïnvloeden (gemeente communiceert over het gewenste parkeergedrag en kan vervolgens laten handhaven); 2. Benutting (extra pp. creëren binnen de huidige beschikbare fysieke ruimte en middelen); 3. Beprijzen, als uiterste maatregel (parkeerregulering); 4. Bijbouwen. <p>Toepassen parkeernormering bij nieuwbouwplannen (we passen de parkeerkencijfers CROW oktober 2012 toe).</p> <p>Er is onderzoek naar de mogelijkheden van uitbreiding van betaald parkeren uitgevoerd. Deze informatie kan worden gebruikt als besloten wordt om het betaald parkeren uit te breiden.</p>	<p>Ad. 2 & 4: Uitbreiding van parkeergelegenheid is gerealiseerd op de Koolmees, Rijksstraatweg, Pruimendijk / Tarwestraat en Kievitsweg</p> <p>Er zal geen uitbreiding plaats vinden van betaald parkeren.</p> <p>Vorbereiding is gestart om de betaalwijze van het betaald parkeren te moderniseren.</p>	<p>Begin 2015 wordt het mogelijk per mobiele telefoon te kunnen betalen (GSM-parkeren) bij betaald parkeren.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.				
De verkeersveiligheid in de gemeente is goed.	Oordeel burger over verkeersveiligheid gemeente en buurt*. Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: Gemeente 6,8 - Buurt 6,3 Realisatie 2011: Gemeente 7,2 - Buurt 6,9 Realisatie 2012: Gemeente: 7,1 Buurt: 6,7 Realisatie 2013: Gemeente - Buurt Streefcijfer 2014: Gemeente 7,2 - Buurt 7,0 Realisatie 2014: Gemeente 7,0 - Buurt 6,6	Op basis van signalen uit de buurt, Wijkoverleggen, wijksprekuren en eigen waarneming, kleine maatregelen treffen die de verkeersveiligheid bevorderen. Actief communiceren over het gedrag van de weggebruiker o.a. met de snelheidsmeters. Ingrijpende veiligheidsknelpunten opnemen in de investeringslijst.	Op de Visvliet is, vanaf de Vlietlaan, de ingang van het 30 km/uur gebied beter vorm gegeven. Gestart is met de reconstructie van de Noordstraat en een deel van de Legendijk. In het collegeprogramma is per 2015 extra structureel budget opgenomen voor de inzet van de snelheidsinformatiedisplays. Een campagne "BOB-in de kantine" is uitgerold om drankgebruik in sportkantines terug te dringen.	

* Bron: Waarstaatjegemeente (WSJG).

5. Wat heeft het gekost

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 4 De burger als (Wijk)bewoner

programma 4: Burger als wijkbewoner	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	Vershil	
Lasten	-21.809.200	-19.977.500	-20.498.200	-19.507.200	991.000	V
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
a. Afval		-3.950.700	-3.942.300	-3.920.600	21.700	V
b. Huisvesting onderwijs		-3.435.700	-3.397.000	-3.409.800	-12.800	N
c. Wegen, verkeer en verlichting		-3.953.200	-4.060.800	-3.498.400	562.400	V
d. Gebouwen		-1.333.500	-1.326.800	-1.214.300	112.500	V
e. Natuur en milieu		-218.700	-168.500	-184.700	-16.200	N
f. Riool en water		-3.605.900	-2.941.700	-2.821.000	120.700	V
g. Wijkgericht onderhoud		-2.490.300	-2.877.800	-2.756.600	121.200	V
h. Overige producten		-989.500	-1.783.300	-1.701.800	81.500	V
Baten	2.413.700	2.703.800	3.052.700	3.078.200	25.500	V
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
a. Verhuurde gebouwen		1.129.100	649.100	642.800	-6.300	N
b. Overige producten, waaronder baten begraafplaatsen, straatmeubilair en volkstuinen		1.574.700	2.403.600	2.435.300	31.700	V
Saldo van baten en lasten	-19.395.500	-17.273.700	-17.445.500	-16.429.000	1.016.500	V
dotatie reserve	-2.038.800	-2.223.400	-2.212.800	-2.213.100	-300	N
onttrekking reserve	3.795.500	2.641.100	2.552.700	1.798.400	-754.300	N
Gerealiseerde resultaat	-17.638.800	-16.856.000	-17.105.600	-16.843.700	261.900	V

5.2 Toelichting afwijkingen programma 4 De burger als (Wijk)bewoner

	afwijking	v/n	i/s
Onderhoud wegen	443.400	V	I
Boomwortelopdruk	-44.600	N	S
Openbare verlichting	80.400	V	I
Straatreiniging	53.800	V	I
Openbaar groen	-100.400	N	I
Speelvoorzieningen	48.600	V	I
Verwerkingskosten huishoudelijk afval	133.000	V	I
Opbrengsten afvalstromen	14.000	V	I
Ophalen huisvuil	-26.100	N	I
Kunststofinzameling	-39.200	N	I
Afvalbrengrstation	62.100	V	I
Bijdrage riolering	22.600	V	I
Uitgaven riolering	57.400	V	I
Rouwcentrum Vredenhof	-47.200	N	I

	afwijking	v/n	i/s
Gebouwen	96.900	V	I
Klimaat	22.600	V	I
Noordstraat	18.600	V	I
Onderhoud verkeersregelininstallaties	15.400	V	I
Verkeersregelininstallaties	27.000	V	S
Verkeersplan en -veiligheid	10.000	V	I
Parkeerplaats Verenambacht	69.200	V	I
Huuropbrengst Gemini	-30.000	N	I
Wijkregie	39.000	V	I
Overige afwijkingen	90.000	V	I
TOTAAL van de afwijkingen	1.016.500	V	
waarvan:			
structureel	-17.600	N	
incidenteel	1.034.100	V	
	afwijking	v/n	i/s
Reserve onderhoud verhuurde gebouwen	-181.000	N	I
Reserve onderhoud verhardingen	-457.500	N	I
Reserve onderhoud verlichting	-46.000	N	I
Diverse kleine reservemutaties	-70.100	N	I
TOTAAL van de afwijkingen	-754.600	N	
TOTAAL van de afwijkingen na bestemming	261.900	V	

Voor een financiële analyse wordt verwezen naar de toelichting onder 3.3.1. Rechtmatigheidsanalyse.

5.3 Voortgang investeringskredieten programma 4 De burger als (wijk)bewoner

Kredieten:	
Doorschuiven restant krediet bouwwerkzaamheden MFA Bolnes	1.194.900
Doorschuiven restant krediet uitbreiding Farelcollege	237.700
Doorschuiven restant krediet parkeerplaatsen Reyerpark	27.000
Vervanging verkeersregelininstallatie (VRI)Havenstraat-Donkerslootweg	150.000
Doorschuiven restant krediet blokspeelruimten	70.500
Doorschuiven restant krediet speelelementen	29.500
Kosten nazorg kwaliteitsverbetering centrum oud winkelgebied	5.000
Afronding reconstructie kruispunt Rotterdamseweg/Rijnsingel/Kievitsweg	229.500
Doorschuiven krediet fietshighway Lagendijk	193.000
Afsluiten project drukrioolgemalen 2014	-37.100
Afsluiten project elektrische gemalen 2014	-27.000
Nog te verwachten uitgaven en inkomsten project afkoppelen langs de Waal	133.800
Doorschuiven krediet vervangen persleidingen	90.000

Uitvoering werkzaamheden vervangen groot gemaal P42	42.300
Doorschuiven restant krediet vervangen gemaal P01	1.094.200
Nog te ontvangen subsidie mbt M122 Slikkerveer Zuid Oost nieuw open water	-69.900
Nog te ontvangen subsidie project wateroverlast Kerkweg	-84.800

Voor een financiële analyse wordt verwezen naar de toelichting onder 3.3.1.
 Rechtmatigheidsanalyse.

2.2.5 Programma De burger als Onderdaan en belastingbetaler

1 Inleiding

De burger heeft in dit programma de rol van 'onderdaan'. Dit betekent dat de gemeente hier gebruik maakt van haar verticale bevoegdheden. De gemeente (c.q. overheid) doet dit enerzijds door het stellen van regels – om een zekere ordening aan te brengen in het maatschappelijke verkeer – en anderzijds door de handhaving van deze regels, om daarmee de collectieve of individuele belangen te beschermen. Handhaving van de regels doet de overheid door de toepassing van bestuursrechtelijke, strafrechtelijke en privaatrechtelijke middelen. Handhaving van regels doet de overheid overigens niet alleen om te sanctioneren, maar bestaat nadrukkelijk ook uit activiteiten om het sanctioneren te voorkomen (preventie).

Het vertrouwen van de burger in de overheid kan vaak direct gerelateerd worden aan activiteiten binnen het programma: De burger als Onderdaan en Belastingbetaler. Veel burgers klagen over de vele, onnodige en soms tegenstrijdige regels en de bijbehorende bureaucratie en op het niet consequent handhaven van regels. Bestuurlijk (zowel landelijk als lokaal) is daarom prioriteit gegeven aan deregulering en vermindering van de administratieve lastendruk. Tegelijkertijd dienen de kaders waarbinnen de overheid mag en moet optreden wel duidelijk te zijn én te blijven. Centraal binnen het programma De burger als Onderdaan staat dan ook de vraag: wat kan de burger als onderdaan van de regelgevende en handhavende overheid verwachten?

- a. *De gemeente beperkt het aantal regels en de daaruit voortvloeiende administratieve lasten tot het strikt noodzakelijke.*
- b. *De gemeente spreekt burgers en bedrijven aan op hun eigen verantwoordelijkheid onder meer door uit te gaan van zelfregulering.*
- c. *Regels zijn helder en transparant waardoor naleving en handhaving zo eenvoudig mogelijk wordt.*
- d. *Nalevingsgedrag wordt bevorderd door goede voorlichting over nut en noodzaak van regels en preventief toezicht.*
- e. *De gemeente beperkt de toezichtlast tot een minimum, bijvoorbeeld door geïntegreerd toezicht en controle.*
- f. *De gemeente is consequent bij het toepassen en handhaven van regels; gelijke gevallen worden gelijk behandeld en bestraft.*
- g. *Burgers en bedrijven worden direct betrokken bij toezicht en handhaving.*

Onder dit programma vallen vijf deelprogramma's:

1. *Belastingen*
2. *Openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing*
3. *Regelgeving*
4. *Vergunningen*
5. *Toezicht en handhaving (inclusief leerplicht)*

2 Algemeen

Belastingen

Belastingheffing dient met voldoende waarborgen te zijn omkleed. De belastingbetaler mag erop vertrouwen dat de bevoegdheid van de gemeente om belastinggelden te heffen en te innen begrensd wordt door een zorgvuldige uitvoering van belastingwet- en regelgeving en een transparante kostenonderbouwing van geleverde diensten. Hiermee wordt bereikt dat de belastingbetaler weet waarvoor hij belasting betaalt.

Een wisselwerking tussen heffende overheid en belastingbetaler bevordert het vertrouwen in de gemeente bij de uitvoering van de wet- en regelgeving. Van de belastingbetaler mag worden verwacht dat hij de gemeente controleert bij de uitvoering van wet- en regelgeving. Hiertoe maakt de belastingbetaler gebruik van de geboden mogelijkheden om in contact te treden met de gemeente met het doel dat belastingaanslagen worden gebaseerd op juiste gegevens. Toegang tot relevante gegevens en duidelijke informatie met betrekking tot belastinggegevens moeten dit mogelijk maken.

De burger als belastingbetaler mag eisen dat het belastinggeld niet over de balk gesmeten wordt. Dat wil zeggen: de overheid moet efficiënt en effectief werken en bijvoorbeeld niet meer mensen in dienst hebben dan nodig is. De gemeente moet haar zaken dus financieel goed op orde hebben, inclusief de bedrijfsvoering. De financiële vertaling van het onderdeel Belastingen van dit programma is opgenomen in paragraaf 1 Lokale Heffingen.

Openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing

De zorg voor een veilige woon-, leef- en werkomgeving is één van de belangrijkste taken van de overheid en dus ook van de gemeente Ridderkerk. Veiligheid is echter een containerbegrip, dat talrijke aspecten kent. Denk aan veiligheid op het gebied van verkeer, water, ruimtelijke ordening en crisisbeheersing. Daarnaast wordt in het veiligheidsdebat gewerkt met diverse 'soorten' veiligheid, zoals objectieve, subjectieve, sociale en fysieke veiligheid.

Onder objectieve veiligheid wordt de feitelijke of berekende kans om slachtoffer te worden van een ramp of criminaliteit verstaan. Subjectieve veiligheid betreffen de gevoelens van veiligheid. Daarnaast bestaat het verschil tussen sociale en fysieke veiligheid. Sociale veiligheid is direct of indirect het gevolg van het doen of laten van menselijk handelen. Fysieke veiligheid is de veiligheid die direct of indirect het gevolg is van de inrichting of het beheer van de openbare ruimte. De diverse 'soorten' van veiligheid vragen ieder een eigen aanpak.

De brandweer richt zich met name op de 'objectieve' bedreigingen van de veiligheid door fysieke omstandigheden. De brandweer voorkomt, beperkt en bestrijdt brand, ongevallen en rampen, met als doel het minimaliseren van schadelijke effecten voor mens, dier en omgeving. De brandweezorg is - evenals de ambulancezorg - ondergebracht bij de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR). De gemeenteraad besluit jaarlijks over de financiële bijdrage aan deze gemeenschappelijke regeling.

Het voorkomen, beperken en bestrijden van grootschalige incidenten en rampen, coördinatie van de multidisciplinaire samenwerking van hulpverleners bij incidenten van grote omvang en het beheer van de gemeenschappelijke alarmcentrale en het sirenenet ligt in handen van de VRR. De gemeente Ridderkerk heeft voor wat betreft de gemeentelijke rampenorganisatie een eigen verantwoordelijkheid. Medewerkers worden hiervoor jaarlijks geschoold en er wordt gezorgd dat het rampenplan actueel en adequaat is. Voor wat betreft de inrichting van de bereikbaarheidsdiensten wordt er intensief samengewerkt binnen de BAR-gemeenten en is er per 1 januari 2014 een gemeenschappelijke gemeentelijke rampenorganisatie van start gegaan.

Gemeenten zijn de afgelopen jaren een steeds actiever veiligheidsbeleid gaan voeren. Zij maken daarbij in toenemende mate gebruik van bestuurlijke bevoegdheden om openbare ordeverstoringen te voorkomen. Openbare orde en opsporing liggen in elkaars verlengde en de grens tussen sociale - en fysieke veiligheid vervaagt steeds meer. Gemeenten maken bindende afspraken over wat de politie levert. In het Regionaal VeiligheidsOverleg (waaraan alle burgemeesters uit de regio Rotterdam-Rijnmond deelnemen) zal deze ontwikkeling aandacht krijgen.

Om de bestrijding van georganiseerde criminaliteit te verbeteren zijn er in Nederland in de periode 2010 – 2011, 11 Regionale Informatie - en Expertisecentra (RIEC) ingericht. Het zwaartepunt van een RIEC ligt bij informatieverzameling en het adviseren over maatregelen aan het openbaar bestuur. Het RIEC is erop gericht te voorkomen dat criminelen door de overheid worden 'gefaciliteerd' en er vermenging van onder- en bovenwereld ontstaat. Het RIEC probeert ook - door verspreiding en uitwisseling van informatie - de economische machtsposities te doorbreken die zijn opgebouwd met kapitaal dat met criminele activiteiten is verdiend. De belangrijkste onderwerpen zijn: georganiseerde hennepcultuur, mensenhandel, witwassen, vastgoedgerelateerde criminaliteit en andere vormen van financieel-economische criminaliteit. Ook de Bibob-expertise is bij het RIEC ondergebracht. Sinds 2012 zijn de deelnemende gemeenten voor de financiering verantwoordelijk.

Sinds 1 januari 2012 bestaat het Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond (VHRR). In het VHRR participeren alle regiogemeenten van de Rijnmond, het OM, de Politie Rotterdam Rijnmond, Reclassering Nederland, Reclassering Bouman, het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie, Raad voor de Kinderbescherming, Dienst Justitiële Inrichtingen 9PI en JJI), de William Schrikker Groep, HALT, het Leger des Heils en Bureau Jeugdzorg. De werkwijze bestaat uit een integrale persoonsgerichte aanpak die samen te vatten is als 'vastpakken en niet

meer loslaten'. Centrale doelstelling is het terugdringen van recidive onder de doelgroepen, om hiermee (uiteindelijk) criminaliteit en overlast terug te dringen. Onder de persoonsgerichte aanpakken vallen binnen het VHRR de volgende groepen:

- Veelplegers,
- Jeugd
- Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Nazorg ex-gedetineerden;
- Overvallers en High Impact Crime
- Pilot Bestuurlijke aanpak Informatie Justitiabelen

In 2010 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een 'integraal veiligheidsbeleid' volgens de kernbeleidmethode van de VNG. Bij de uitwerking is expliciet aandacht besteed aan reeds behaalde successen en de noodzakelijke borging van deze resultaten. Denk hierbij aan de nazorg voor ex-gedetineerden, het lokale zorgnetwerk en de ketenaanpak, huiselijk geweld, jeugd en veiligheid, buurtpreventie en de ontwikkelingen rondom het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Uitwerking van het veiligheidsbeleid vindt plaats onder regie van de gemeente en in coproductie met het OM, politie en de Veiligheidsregio. Het integraal veiligheidsbeleid is in 2011 vastgesteld en wordt sindsdien geïmplementeerd.

Vanaf 2014 is sprake van één financiële bijdrage (per gemeente) voor de gemeenschappelijke veiligheidsvoorzieningen. De bijdrage aan Halt, Veiligheidshuis, RIEC en Burgernet zijn opgegaan in één bijdrage. Daarnaast betaalt de gemeente een bijdrage voor de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam.

Regelgeving

Onder het deelproces regelgeving vallen alle regels die de gemeente Ridderkerk op basis van wettelijke - of eigen verplichtingen moet uitvoeren. Hierbij kan worden gedacht aan verordeningen, bestemmingsplannen en beleidsregels.

Doordat er de laatste jaren veel veranderd is voor overheidsorganisaties, zowel juridisch, maatschappelijk, organisatorisch als verzekeringstechnisch, wordt het inbedden van de juridische kwaliteit steeds belangrijker. Juridische kwaliteitszorg is het geheel van maatregelen en voorzieningen dat moet worden getroffen om de juridische kwaliteit van de gemeentelijke producten en diensten te waarborgen en waar nodig te verbeteren.

Om tot een goed systeem van juridische kwaliteitszorg binnen de gemeente te komen moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Deze voorwaarden zijn:

- checklists ontwikkelen voor standaard procedures en werkwijzen;
- systeem van termijnbewaking ontwikkelen;
- juridische kennis van medewerkers op peil brengen;
- medewerkers moeten zich bewust worden van de (juridische) gevolgen van het handelen;
- zo veel mogelijk gebruik maken van (juridisch getoetste) standaarden.

Het voldoen aan deze voorwaarden leidt er toe dat de juridische kwaliteit van het handelen binnen de gemeente verbeterd wordt en claims en dergelijke voorkomen kunnen worden. Verbetering van de kwaliteit heeft nog niet geleid tot vermindering van het aantal bezwaarschriften en aansprakelijkstellingen. De verwachting is dat door de samenvoeging van de teams Juridische Zaken van de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht en Ridderkerk er nog meer structurele aandacht voor juridische kwaliteitszorg zal zijn. Onder het deelproces regelgeving valt ook de afhandeling van aansprakelijkstellingen en ingebrekestellingen. Wanneer burgers of organisaties menen door handelen of nalaten van de gemeente schade te hebben geleden, kunnen zij de gemeente hiervoor aansprakelijk stellen of een ingebrekestelling indienen.

Als burgers het niet eens zijn met een besluit van de gemeente Ridderkerk kunnen zij, indien de mogelijkheid daartoe openstaat, een bezwaarschrift indienen bij het bestuursorgaan dat het besluit genomen heeft. De afhandeling van deze bezwaarschriften valt ook onder het deelproces regelgeving.

Vergunningen

Voor veel activiteiten heeft de burger een vergunning of ontheffing nodig. Deze activiteiten kunnen in 2 groepen worden ingedeeld. De Omgevingsvergunning voor alle fysieke projecten (bouwen, slopen, enz.) en de vergunningen op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening en bijzondere wetten (evenementen, horeca enz.). Het Loket Bouwen & Wonen/Vergunningen geeft

informatie over deze producten en behandelt alle aanvragen. Het doel daarbij is de burgers snel en gemakkelijk in staat te stellen hun activiteit uit te voeren.

Toezicht en Handhaving (inclusief leerplicht)

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO) in werking getreden. Met de komst van de WABO worden 25 verschillende vergunningsstelsels geïntegreerd tot één nieuwe vergunning, de Omgevingsvergunning. Dit betekent één aanvraag, één besluit, één bezwaar- en beroepsprocedure etc. Met de invoering van deze wet zal intensievere samenwerking tussen alle betrokken disciplines nog meer noodzakelijk zijn. Invoering van de wet heeft ook consequenties voor handhaving. Afhankelijk van degene die het 'bevoegd gezag' heeft zal handhaving door één van de bevoegde instanties plaatsvinden.

In 2010 is in BAR-verband al besloten om Vergunningverlening en Handhaving (voor wat betreft de backoffices) te centraliseren. Dit besluit is per 1 januari 2014 tegelijk met de centralisatie van alle overige taken in BAR-verband uitgevoerd. De drie gemeenten zijn er van overtuigd dat op termijn afzonderlijk niet de continuïteit en het gewenste kwaliteitsniveau geboden kan worden om de veiligheid van woningen, gebouwen en de ruimtelijke kwaliteit te borgen. De samenwerking in BAR-verband geeft hiervoor wel de mogelijkheden, doordat o.a. het ketenbeheer op het gewenste kwaliteitsniveau ingericht kan worden. Onder ketenbeheer wordt hier verstaan de gewenste balans tussen vergunningverlening, controle op de afgegeven beschikking en juridische handhaving. Vergunningverlening en Handhaving wordt in de nieuwe BAR-organisatie nadrukkelijk gekoppeld aan Veiligheid. Deze drie beleidsterreinen worden ondergebracht in één Domein.

De gemeente zorgt ervoor dat wet- en regelgeving wordt nageleefd. Dat is nodig voor de veiligheid, het bestrijden van overlast en het voorkomen van ongewenste situaties. De gemeente houdt toezicht op het gebied van milieu (in samenwerking met de politie en de Milieudienst DCMR) en afval, openbare ruimte, bouwen, slopen, het gebruik van gebouwen en gronden, recreatie, huisvesting, bewoning en brandveiligheid. Om aan deze taak te voldoen heeft de gemeente speciale medewerkers in dienst, de zogenaamde toezichthouders. Zij onderzoeken namens het college of de wettelijke regels worden nageleefd. Omdat toezichthouders hun werk voornamelijk buiten de muren van het gemeentehuis doen, zijn zij 'de oren en ogen' van de gemeente. De bevoegdheden van de toezichthouders zijn vastgelegd in de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB).

Iedereen in Nederland moet van zijn vijfde tot zijn achttiende verjaardag naar school. Deze leerplicht is vastgelegd in de Leerplichtwet. De wet zorgt ervoor dat ieder kind tot zijn 18^e verjaardag naar school gaat en op een school staat ingeschreven. Ouders en verzorgers zijn er verantwoordelijk voor dat dit ook daadwerkelijk gebeurt. De leerplichtambtenaar controleert of de leerplicht wordt nageleefd. Ook geven de leerplichtambtenaren voorlichting aan jongeren over het belang van naar school gaan en de gevolgen van het overtreden van de Leerplichtwet. Over de resultaten van leerplicht vindt tweejaarlijks verslaglegging plaats.

De gemeente is verantwoordelijk voor de inspectie en handhaving van Kinderopvanglocaties. De verantwoordelijkheid voor het toezicht op de naleving van de kwaliteitsregels in de kinderopvang ofwel de handhaving van de Wet Kinderopvang en de regelgeving die bij deze wet hoort, ligt bij het College van burgemeester en wethouders van de gemeente waar de kinderopvang locatie gevestigd is. De uitvoering van het toezicht ligt bij de GGD. Bij het uitvoeren van de handavingsmaatregelen die nodig zijn op het moment dat een houder van een kindercentrum niet voldoet aan één of meer kwaliteitseisen van de Wet kinderopvang en de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang wordt het 'Afwegingsmodel Handhaving Kinderopvang' gehanteerd. In dit afwegingsmodel staan per inspectiedomein alle kwaliteitsaspecten waaraan een kindercentrum moet voldoen. Afhankelijk van het belang van het kwaliteitsaspect en de mate waarin het kindercentrum niet voldoet aan dit kwaliteitsaspect, wordt een handavingsmaatregel opgelegd.

Jaarlijks stelt het college een jaarverslag op voor de gemeenteraad en voor de Inspectie voor het Onderwijs van alle toezicht- en handhavingstaken die de gemeente in een kalenderjaar in het kader van de Wet kinderopvang heeft verricht. Op deze wijze kan de gemeenteraad en de Inspectie voor het Onderwijs het gemeentelijke toezicht op het aanbod van kinderopvang beoordelen.

3. Realisatie

Openbare Orde en Regelgeving

Sinds 1 januari 2014 hebben de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk via de BAR-organisatie 1 crisisorganisatie. Er is ook 1 piket OVD-bevolkingszorg voor de 3 gemeenten. Er wordt gebruik gemaakt van de Bibob-expertise van het RIEC. De Bibob-toets wordt toegepast bij het verlenen van vergunningen.

Sinds 2014 wordt er binnen het VHRR gebruik gemaakt van de ZSM+ methode. Hierdoor wordt er bij een casus meer aandacht besteed aan de lokale en gemeentelijke context.

Het integraal veiligheidsbeleid wordt uitgevoerd. In 2015 wordt er nieuw beleid gemaakt.

Vergunningen

De vergunningverlening voor de gemeente Ridderkerk is in de BAR-organisatie ondergebracht in de afdeling Vergunningverlening binnen het domein Veiligheid.

Toezicht en Handhaving

Vergunningverlening, controle op de afgegeven beschikking en juridische handhaving zijn ondergebracht in 1 domein: domein Veiligheid.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 5 De burger als Onderdaan en belastingbetaler

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken.				
<p>Risico's die tot een inbreuk op de veiligheid kunnen leiden beperken en beheersen (pro-actie en preventie). Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • risico's in de openbare ruimte beperken en beheersen; • risico's in bouwwerken beperken en beheersen; • risico's bij het gebruik van bouwwerken, inrichtingen en openbare ruimte beperken en beheersen. 	<p>Oordeel inwoners over veiligheid in de buurt*. Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Realisatie 2013: 7,0 Streefcijfer 2014: 7,0 Realisatie 2014: 7,1</p>	<p>In samenwerking met de politie organiseren van Roadshows in het kader van inbraak- en overvalpreventie en hierbij het gebruik van het Politiekeurmerk Veilig Wonen stimuleren.</p>	<p>In 2014 is er een roadshow veilig wonen georganiseerd, waarbij zowel het politiekeurmerk veilig wonen als burgernet onder de aandacht is gebracht. Daarnaast is er in samenwerking met Woonvisie bij het ministerie van Veiligheid en Justitie subsidie aangevraagd zodat Woonvisie nog meer woningen van hun woningbestand kunnen laten voldoen aan het keurmerk.</p>	<p>In 2014 is deze dag niet gehouden, doordat de raad nog maar net geïnstalleerd was. Op verzoek van de portefeuillehouder wordt deze dag gepland in de week van de Veiligheid in september / oktober 2015.</p>
	<p>Oordeel inwoners over informatie over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid*. Realisatie 2010: 6,3 Realisatie 2011: 6,5 Realisatie 2012: 6,6 Realisatie 2013: 6,5 Streefcijfer 2014: 6,5 Realisatie 2014: 6,7</p>	<p>In samenwerking met de brandweer organiseren van 'de dag van de veiligheid' in het kader van brandpreventie;</p>	<p>Deze dag van de veiligheid heeft in 2014 niet plaatsgevonden.</p>	
	<p>Oordeel betrekken burger bij aanpak sociale veiligheid*. Realisatie 2010: 6,4 Realisatie 2011: 6,5 Realisatie 2012: 6,5 Realisatie 2013: 6,6 Streefcijfer 2014: 6,5 Realisatie 2014: 6,5</p>	<p>Actualiseren van het uitvoeringsplan, bij het Handhavingsbeleidsplan WABO;</p>	<p>In 2014 is hier een start mee gemaakt, in 2015 zal dit verder gecontinueerd worden.</p>	
	<p>Oordeel burgers handhaven regels*. Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 6,1 Realisatie 2012: 6,2 Realisatie 2013: 5,9 Streefcijfer 2014: 6,2 Realisatie 2014: 5,9</p>	<p>Ontwikkelen van een Handhavingsbeleidsplan APV; Herijken APV voor 1 januari 2015;</p>		
	<p>Oordeel burgers duidelijkheid regels*. Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0</p>	<p>Vertaling van de uitkomsten van de zelfevaluatiETOOL Kwaliteitseisen Vergunning, Toezicht en Handhaving; Organiseren van één uitvoeringsorganisatie voor wat betreft de VTH-taken in</p>		

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
	<p>Realisatie 2013: 6,8 Streefcijfer 2014: 7,0 Realisatie 2014: 6,9</p> <p>Oordeel burger ontbreken regels*. Realisatie 2010: 5,3 Realisatie 2011: 5,8 Realisatie 2012: 5,8 Realisatie 2013: 5,9 Streefcijfer 2014: 5,8 Realisatie 2014: 5,5</p>	<p>BAR-verband, incl. Openbare Orde en Veiligheid;</p> <p>Actualiseren beleid tegen enge plekken.</p> <p>Aandacht voor de doorontwikkeling van de Ridderkerse zorgstructuur (ook in relatie tot de ontwikkeling van de BAR-afdelingen Toegang en Verstrekkingen).</p> <p>Burgernet en RijnmondVeilig.nl bekend maken bij publiek en aanmelden stimuleren. Voorlichtingsacties in samenwerking met buurtpreventie.</p> <p>Aandacht voor ouders met kinderen die (dreigen) ongewenst gedrag te vertonen.</p> <p>Stimuleren aandacht buurtagenten voor scholen.</p>	<p>In het najaar is een inventarisatie gehouden van enge plekken. De uitkomst wordt gescreend en door de afdeling Beheer en Uitvoering in 2015 uitgevoerd.</p> <p>Op de gemeentelijke websites en in De Combinatie wordt hierover gecommuniceerd. Promotiemateriaal, wordt bij alle acties die worden gehouden, uitgereikt.</p> <p>Dit is in het Politieoverleg aan de orde gesteld.</p>	
Kerndoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken.				
<p>Goed voorbereid zijn op het bestrijden van eventuele daadwerkelijke inbreuken op veiligheid (preparatie). Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> actuele informatie over risicovolle objecten en locaties beschikbaar hebben. de gemeentelijke crisisorganisatie is adequaat opgeleid, geoefend en beschikt over de vereiste materiële en personele slagkracht. 	<p>Het Regionaal Crisisplan wordt door de VRR als voldoende beoordeeld (bron: VRR).</p>	<p>Implementatie één rampenbestrijdingsorganisatie voor de BAR-gemeenten; Uitvoering Opleidingsplan Crisisbeheersing.</p>	<p>In 2014 is deze organisatie neergezet en zijn alle teams opgeleid en beoefend. Het opleiden en oefenen is een continu proces.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken.				
Adequaat optreden bij daadwerkelijke inbreuken op de veiligheid (repressie en nazorg). Subdoelen: <ul style="list-style-type: none"> • inbreuken op de veiligheid worden snel en adequaat bestreden. • nazorg wordt snel en adequaat verleend. 	<p>Oordeel inwoners over veiligheid in de buurt*. Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Realisatie 2013: 7,0 Streefcijfer 2014: 7,0 Realisatie 2014: 7,1</p> <p>Oordeel bereikbaarheid voor meldingen en klachten over onveiligheid en overlast*. Realisatie 2010: 6,6 Realisatie 2011: 6,6 Realisatie 2012: 6,6 Realisatie 2013: 6,6 Streefcijfer 2014: 6,8 Realisatie 2014: 6,6</p> <p>Oordeel reactie gemeente op meldingen en klachten*. Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,1 Realisatie 2012: 6,2 Realisatie 2013: 5,9 Streefcijfer 2014: 6,2 Realisatie 2014: 6,1</p> <p>Het percentage burgers dat nazorg ontvangt na een incident. Norm Slachtofferhulp = 90 % (bron: slachtofferhulp). Realisatie 2014: Informatie nog niet beschikbaar.</p> <p>Het percentage burgers dat > 1x een tijdelijk huisverbod opgelegd krijgt (bron: gemeentelijke administratie). Realisatie 2014: 2 personen.</p> <p>Het bereik van kwetsbare personen (incl. Rotterdam Rijnmond). Realisatie 2014: Informatie nog niet</p>	<p>Regulier overleg starten tussen Woonvisie en gemeente;</p> <p>Deelname aan het casuïstiekoverleg, weegploeg en bestuurlijkoverleg van het Veiligheidshuis;</p> <p>Uitvoering van de toezicht, inspectie en indien noodzakelijk handhaving Wet Kinderopvang.</p> <p>Implementatie Horeca(uivoerings)beleidsplan DHW.</p>	<p>Is uitgevoerd.</p> <p>Is uitgevoerd.</p> <p>Is uitgevoerd.</p> <p>Is uitgevoerd.</p> <p>In 2014 zijn er vier huisverboden opgelegd. Twee van deze personen hadden al eerder een huisverbod opgelegd gekregen.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
	<p><i>beschikbaar.</i></p> <p>Het aantal meldingen over Multi-probleemgezinnen is minimaal gelijk aan de Rotterdamse norm: 0,45% (45 meldingen per 10.000 inwoners, bron: GGD Rotterdam Rijnmond). <i>Realisatie 2014:</i> zorgwekkende zorgmijders) via LZN is minimaal gelijk aan de Rotterdamse norm: 5% (bron: GGD)</p>			
Kerdoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsuitvoering van de gemeente.				
De in de gemeente geldende verordeningen en andere regels zijn nodig, helder en niet in strijd met elkaar.	<p>Oordeel burger duidelijkheid regels*. Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Realisatie 2013: 6,8 <i>Streefcijfer 2014: 7,0</i> <i>Realisatie 2014: 6,9</i></p> <p>Oordeel burger ontbreken regels*. Realisatie 2009: 5,6 Realisatie 2010: 5,3 Realisatie 2011: 5,8 Realisatie 2012: 5,8 Realisatie 2013: 5,9 <i>Streefcijfer 2014: 5,8</i> <i>Realisatie 2014: 5,5</i></p>	Inbedding van juridische kwaliteitszorg in de reguliere bedrijfsvoering.		
De gemeente controleert en handhaaft regels voldoende.	<p>Oordeel burger handhaving regels*. Realisatie 2009: 5,8 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 6,2 Realisatie 2012: 6,2 Realisatie 2013: 5,9 <i>Streefcijfer 2014: 6,2</i> <i>Realisatie 2014: 5,9</i></p>	Start uitvoeringsorganisatie; Implementatie Handhavings-beleidsplan Wabo Ontwikkeling Handhavings-beleidsplan APV.		

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2014	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2014	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsuitvoering van de gemeente.				
De woonlasten in de gemeente zijn in verhouding met de kwaliteit van wonen in de gemeente.	De burger oordeelt dat hij voldoende terugkrijgt voor zijn belastinggeld (bron: KING + PON, Deloitte en BMC)**. De burger oordeelt dat de gemeente zijn belastinggeld waard is (bron: PON, Deloitte en BMC)**. Woonlasten meerpersoonshuishoudens in verhouding tot vergelijkbare andere gemeenten én de regio (bron: KING)**.	Verdere uitwerking mogelijkheden uitvoering gemeentelijke belastingen in BAR-verband.		
De gemeente heeft de zaken financieel goed op orde.	Weerstandsvermogen versus omzet (bron: PON, Deloitte en BMC)**. (Rekeningresultaat versus algemene middelen) (PON, Deloitte en BMC)**.	AO-beschrijvingen van het proces belastingen zijn geactualiseerd.	In oktober 2014 is de actualisatie van de AO-beschrijvingen van het proces belastingen afgerond.	

* Bron: Waarstaatjegemeente (WSJG).

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 5 De burger als Onderdaan en belastingbetaler

programma 5: Burger als onderdaan en belastingbetaler	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	Vershil	
Lasten	-2.745.500	-2.731.900	-2.481.300	-2.634.800	-153.500	N
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
a. Veiligheid		-2.019.500	-1.958.300	-1.987.500	-29.200	N
b. Lijkbezorging		-163.100	-	-	-	
c. Vergunningverlening en handhaving		-75.300	-92.200	-215.500	-123.300	N
d. Belastingen		-177.500	-177.500	-194.300	-16.800	N
e. Producten Albrandswaard		-26.000	-	-	-	
f. Overige producten		-270.500	-253.300	-237.500	15.800	V
Baten	10.590.200	10.915.900	10.401.300	10.365.000	-36.300	N
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
a. Afvalstoffenheffing		4.989.700	4.989.700	4.992.100	2.400	V
b. Rioolheffing		3.672.400	3.633.600	3.612.400	-21.200	N
c. Parkeergelden		490.100	490.100	412.700	-77.400	N
d. Lijkbezorging		671.500	686.900	749.600	62.700	V
e. Vergunningverlening en handhaving		930.000	482.500	467.800	-14.700	N
f. Producten Albrandswaard		26.000	-	-	-	
g. Overige producten		136.200	118.500	130.400	11.900	V
Saldo van baten en lasten	7.844.700	8.184.000	7.920.000	7.730.200	-189.800	N
dotatie reserve	-28.000	-300.200	-989.400	-334.700	654.700	V
onttrekking reserve	231.700	918.700	1.107.500	24.900	-1.082.600	N
Gerealiseerde resultaat	8.048.400	8.802.500	8.038.100	7.420.400	-617.700	N

5.2 Toelichting afwijkingen programma 5 De burger als Onderdaan en belastingbetaler

	afwijking	v/n	i/s
Baten begraafplaatsrechten	62.700	V	I
Baten (betaald) straatparkeren	-62.200	N	I
Bouw- en woningtoezicht	-147.000	N	I
Overige afwijkingen	-43.300	N	I
TOTAAL van de afwijkingen	-189.800	N	
waarvan:			
structureel	-	N	
incidenteel	-189.800	N	
	afwijking	v/n	i/s
Egalisatiereserve rioolheffing	-188.500	N	I
Egalisatiereserve lijkbezorging	-59.100	N	I
Reserve bestemming afvalstoffenheffing	-180.300	N	I
TOTAAL van de afwijkingen	-427.900	N	
TOTAAL van de afwijkingen na bestemming	-617.700	N	

Voor een financiële analyse wordt verwezen naar de toelichting onder 3.3.1. Rechtmatigheidsanalyse.

2.2.6 Programma Bedrijfsvoering

1. Inleiding

Het raadsprogramma Bedrijfsvoering maakte voor het eerst deel uit van de begroting van 2013. Hiervoor is destijds gekozen om meer inzicht in de (kosten van) bedrijfsvoering te geven. Met ingang van 2014 maken de kosten voor bedrijfsvoering deel uit van de BAR-organisatie. Het raadsprogramma Bedrijfsvoering 2014 geeft inzicht in de middelen die de BAR-organisatie van de gemeente Ridderkerk voor de bedrijfsvoering ontvangt. Tevens zijn op dit programma de lasten van de griffie en van de gemeentesecretaris verwerkt, welke niet worden ondergebracht in de BAR-organisatie.

De doorberekening van de kosten van de BAR-organisatie vindt plaats op basis van de levering van producten en diensten die in gezamenlijkheid zijn bepaald. Vervolgens is bepaald of de dienst/het product standaard (basispakket) is of dat het maatwerk (pluspakket) betreft. Bij een standaardproduct worden de kosten verdeeld over de 3 gemeenten volgens een vaste verdeelsleutel. Bij maatwerk worden de kosten voor extra werkzaamheden of kwaliteit boven de standaard doorberekend aan de betreffende gemeente.

2. Algemeen

De hier opgenomen missie en visie heeft betrekking op de BAR-organisatie. Dat is immers de organisatie die voor de gemeente Ridderkerk de begroting en het coalitieprogramma uitvoert en de resultaten behaalt.

Missie en visie BAR-organisatie

Wij ondersteunen op een professionele manier de drie gemeentebesturen in hun activiteiten voor de lokale samenleving.

Wij zetten ons met passie en plezier in om een positieve bijdrage aan de maatschappij te leveren. Dit doen wij samen. Met inwoners, partners, besturen en collega's staan we sterker en presteren wij meer en beter. Onze bedrijfsvoering blinkt uit door efficiëntie en wendbaarheid. Door het 'Werken volgens de BAR-code' (onze interpretatie van Het Nieuwe Werken) maken wij het werk effectiever en plezieriger. Onze medewerkers zijn zelfstandige overheidsprofessionals. Zij werken transparant en worden aangesproken op resultaten. Ons management is coachend en inspirerend.

De missie en visie worden geconcretiseerd in (strategische) doelstellingen van de BAR-organisatie en is te vinden in de meerjarenbegroting van de BAR-organisatie.

Organisatieontwikkeling

De verhouding tussen lokale overheid en de samenleving is in beweging en zal altijd in beweging blijven. Wij kiezen daarom voor een organische manier van ontwikkelen. Onze manier van werken is informeel, open, persoonlijk en vooral samen.

Een belangrijk instrument om de vorderingen in ontwikkeling te kunnen volgen is het Overheidsontwikkelmodel. Het is een 'kapstok' om onze vorderingen op verschillende gebieden (beleid en strategie, management, medewerkers, financiën, informatie en processen) in beeld te brengen en te meten.

Dat doen we vanuit betrokkenheid, vertrouwen en respect.

3. Realisatie

Efficiënte en transparante bedrijfsvoering

Het jaar 2014 heeft in het teken gestaan van het op- en uitbouwen van de verschillende domeinen. De medewerkers zijn ingezet naar hun kwaliteiten, kennis en ervaring.

In 2014 is gewerkt aan het *stroomlijnen van de dienstverlening*. Zo zijn in 2014 werkprocessen geharmoniseerd en systemen ingericht.

In 2014 is de *fysieke werkomgeving* geschikt gemaakt voor het Werken volgens de BAR-code. Dit betekende: creëren van flexibele werkplekken, vergaderruimtes en ontmoetingsplekken, aanpassing van het bedrijfsrestaurant, het aanpassen van bureaus en het plaatsen van lockerkasten. Ten behoeve van de *digitale werkomgeving* is in 2014 de basis gelegd voor de toekomstige en gezamenlijke ICT-infrastructuur. Er zijn in 2014 driehonderd werkplekken vervangen. Medewerkers kunnen vanaf 2014 op alle locaties printen. De terminalserver is aangepast zodat plaats- en tijdonafhankelijk werken mogelijk is geworden.

In 2014 is een start gemaakt om een handboek *Projectmatig Werken* op te stellen. De processen van de drie gemeenten zijn op elkaar afgestemd en formats zijn ontwikkeld.

In het kader van *procesoptimalisatie* heeft het proces van bezwaarschriften in 2014 extra aandacht gekregen. Zowel kwalitatief als kwantitatief is hier extra op ingezet.

Voor de drie gemeenten en de BAR-organisatie is in 2014 een *nieuw inkoopbeleid* opgesteld en zijn handvatten ontwikkeld zodat de andere domeinen ondersteund worden in het inkoopproces.

In 2014 is een aantal projecten gestart met als doel een *digitaliseringsslag in de documentenstroom* te maken. Zo zijn bijvoorbeeld 900.000 papieren documenten gescand en nu dus digitaal te ontsluiten.

In 2014 zijn belangrijke stappen gezet om *informatiemanagement* te optimaliseren. Er is een consolidatie- en optimalisatietraject gestart, er is informatiebeleid opgesteld, een architectuurplan gemaakt, er zijn digitaliseringsprojecten gestart, de informatievoorziening is op gang gebracht, de informatiebeveiliging is succesvol geïmplementeerd (aangesloten bij de Informatie Beveiliging Dienst die ons waarschuwt als er gevaar dreigt van bijvoorbeeld hackers).

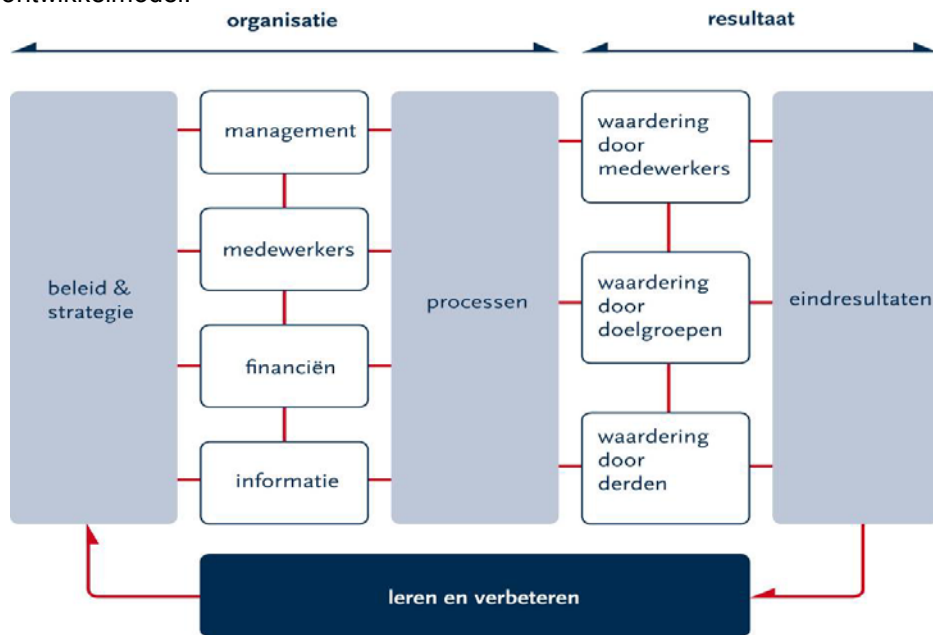
In 2014 is naast de coördinatie en ondersteuning van drie gemeentelijke P&C- cycli, de BAR P&C cyclus vormgegeven. Het afgelopen jaar heeft veel inzet gevergd om in alle vier de organisaties de *juiste budgetten op de juiste plaats* te krijgen en de budgethouders te ondersteunen in het beheren van de nieuwe budgetten. Het proces om alle bedragen goed inzichtelijk te hebben zal ook in 2015 nog de nodige aanpassingen ondergaan.

Facturering en de toepassing van een nieuw belastingregime houden de nodige aandacht. Ondanks dat we nog niet geheel klaar zijn met het stroomlijnen van de processen en werkwijzen zijn we blij met de kernconclusie van de accountant dat de goede opzet in de basis van de financiële beheershandelingen aanwezig is.

In 2014 is het gelukt de kwaliteit van de basisprocessen rond *belastingheffing OZB* te verbeteren, waardoor we het oordeel "voldoende" van de Waarderingskamer hebben gekregen. Bij continuering van deze geleverde kwaliteit schuift de waardering automatisch door naar "goed".

Informatie betreffende de kosten en ontwikkelingen van de bedrijfsvoering vindt u ook terug in de paragraaf Bedrijfsvoering van deze jaarrekening en in de jaarrekening 2014 van de BAR-organisatie.

Overheidsontwikkelmodel:

Door de verschillende gebieden te onderscheiden kunnen eventuele verbetervoorstellen gericht worden ingezet en kan aan een voortdurend proces van leren en verbeteren vorm gegeven worden.

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 6 Bedrijfsvoering

programma 6: Bedrijfsvoering	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	Vershil	
Lasten	-26.954.300	-24.909.600	-24.748.800	-24.739.800	9.000	V
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
a. Personeel		-18.526.200	-24.748.800	-24.739.800	9.000	V
b. Huisvesting		-2.550.800	-	-	-	
c. Materieel		-418.900	-	-	-	
d. Informatie en automatisering		-1.388.800	-	-	-	
e. Werken voor derdem		-93.100	-	-	-	
f. Overige concernkosten		-1.931.800	-	-	-	
Baten	761.000	416.200	1.380.200	1.422.700	42.500	V
<i>Te specificeren als volgt:</i>						
a. Personeel		229.600	1.380.200	1.422.700	42.500	V
b. Huisvesting		64.900	-	-	-	
c. Materieel		-	-	-	-	
d. Informatie en automatisering		37.000	-	-	-	
e. Werken voor derdem		93.100	-	-	-	
f. Overige concernkosten		-8.400	-	-	-	
Netto lasten van bedrijfsvoering	-25.895.900	-24.493.400	-23.368.600	-23.317.100	51.500	V
Doorbelasting naar raadsprogramma's	25.895.900	24.493.400	23.368.600	23.317.100	-	
Saldo van dit raadsprogramma	-	-	-	-	51.500	V
dotatie reserve	-	-	-	-	-	
onttrekking reserve	-	-	-	-	-	
Gerealiseerde resultaat	-	-	-	-	51.500	V

5.2 Toelichting afwijkingen programma 6 Bedrijfsvoering

	afwijking	v/n	i/s
Salariskosten programma duurzaamheid	37.900	V	I
Overige afwijkingen	13.600	V	I
TOTAAL van de afwijkingen	51.500	V	
waarvan:			
structureel	-	N	
incidenteel	51.500	V	

Voor een financiële analyse wordt verwezen naar de toelichting onder 3.3.1. Rechtmatigheidsanalyse.

5.3 Voortgang investeringskredieten 6 Bedrijfsvoering

Kredieten:	
Doorschuiven krediet compressoren warmtekracht	35.400
Doorschuiven krediet led-verlichting hal gemeentehuis	75.800

Voor een financiële analyse wordt verwezen naar de toelichting onder 3.3.1. Rechtmatigheidsanalyse.

2.2.7 Hoofdstuk Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen

1. Algemeen

In dit hoofdstuk worden de algemene dekkingsmiddelen op een rij gezet. De belangrijkste zijn de algemene uitkering en de lokale heffingen. Het hoofdstuk heeft dus een verzamel functie. Specifieke (beleids)doelen aangaande de hier verzamelde cijfers zijn te vinden in de paragrafen lokale heffingen, financiering en bedrijfsvoering.

2.1 Gerealiseerde lasten en baten hoofdstuk 7 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

hoofdstuk 7: Financiering en dekkingsmiddelen	Rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	Vershil
<u>Lokale heffingen</u>					
Lasten	-381.300	-41.000	-41.000	-101.600	-60.600
Baten	8.172.500	8.180.200	8.180.200	8.111.400	-68.800
Saldo	7.791.200	8.139.200	8.139.200	8.009.800	-129.400
<u>Algemene uitkering</u>					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	42.152.600	43.085.800	43.316.900	43.536.000	219.100
Saldo	42.152.600	43.085.800	43.316.900	43.536.000	219.100
<u>Dividend</u>					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	3.390.300	1.532.800	1.732.800	1.776.600	43.800
Saldo	3.390.300	1.532.800	1.732.800	1.776.600	43.800
<u>Financiering</u>					
Lasten	-16.900	-13.000	-12.900	-21.300	-8.400
Baten	3.227.700	3.020.000	3.016.200	3.369.000	352.800
Saldo	3.210.800	3.007.000	3.003.300	3.347.700	344.400
<u>BCF</u>					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Saldo	-	-	-	-	-
<u>Onvoorzien</u>					
Lasten	-	-50.000	-10.000	-	10.000
Baten	-	-	-	-	-
Saldo	-	-50.000	-10.000	-	10.000
<u>Stelposten</u>					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Saldo	-	-	-	-	-
<u>Algemene kosten</u>					
Lasten	-233.400	-215.700	-455.700	-88.900	366.800
Baten	39.400	-	165.800	164.800	-1.000
Saldo	-194.000	-215.700	-289.900	75.900	365.800
<u>Kostenplaatsen</u>					
Lasten	-556.600	-	-	-	-
Baten	836.800	-81.400	-81.200	-	81.200
Saldo	280.200	-81.400	-81.200	-	81.200
Saldo van lasten en baten	56.631.100	55.417.700	55.811.100	56.746.000	934.900
Toevoeging reserve	-2.839.600	-1.397.400	-2.163.800	-793.500	1.370.300
Onttrekking reserve	4.094.500	2.213.100	3.233.400	1.639.600	-1.593.800
Totaal reserve mutaties	1.254.900	815.700	1.069.600	846.100	-223.500
Gerealiseerd resultaat	57.886.000	56.233.400	56.880.700	57.592.100	711.400

2.2 Toelichting afwijkingen hoofdstuk 7 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

	afwijking	v/n	i/s
Onroerend zaakbelasting	-82.000	N	I
Precario rechten	27.000	V	I
Algemene uitkering	219.000	V	I
Ontvangen dividend	63.400	V	I
Rente opbrengst	341.400	V	I
Vrijvallen frictiebudget kerntakendiscussie	426.200	V	I
Overige afwijkingen	-60.100	N	I
TOTAAL van de afwijkingen	934.900	V	
waarvan:			
structureel	-	N	
incidenteel	934.900	V	
	afwijking	v/n	i/s
Algemene reserve	-1.699.700	N	I
Dekkingsreserve 2011	1.467.800	V	I
Diverse kleine reservemutaties	8.400	V	I
TOTAAL van de afwijkingen	-223.500	N	
TOTAAL van de afwijkingen na bestemming	711.400	V	

Voor een financiële analyse wordt verwezen naar de toelichting onder 3.3.1. Rechtmatigheidsanalyse.

2.3 Voortgang investeringskredieten hoofdstuk 7 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Kredieten:	
Doorschuiven restant krediet mbt ARBO aanpassingen balie GSC	372.900
Doorschuiven restant krediet fysieke inrichting KCC	27.700

Voor een financiële analyse wordt verwezen naar de toelichting onder 3.3.1. Rechtmatigheidsanalyse.

2.2.8 Gebruik post onvoorziene uitgaven

1 Overzicht gebruik post onvoorzien per programma

Omschrijving		Bedrag
1	Burger als Partner	-50.000
2	Burger als Kiezer	0
3	Burger als Klant	0
4	Burger als (Wijk)Bewoner	0
5	Burger als Onderdaan en Belastingbetaler	0
6	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	0
Totaal gebruik post onvoorziene uitgaven		-50.000

2 Toelichting

De post onvoorziene uitgaven is in de begroting 2014 geraamd onder de algemene dekkingsmiddelen. In de eerste TURAP 2014 is € 64.000,--- geraamd voor juridisch advies inzake de ontwikkelingen bij het project Driehoek 't Zand. Ter gedeeltelijke dekking daarvan is de post onvoorzien aangewend.

2.2.9. Saldo baten en lasten – gerealiseerd resultaat

Saldo	rekening 2013	begroting 2014 (B)	begroting na wijziging (C)	rekening 2014 (D)	Vershil	
programma 1: Burger als Partner	-13.516.300	-15.001.800	-16.150.400	-14.099.700	2.050.700	V
programma 2: Burger als kiezer	-3.172.300	-1.824.100	-2.152.300	-2.107.900	44.400	V
programma 3: Burger als klant	-4.763.800	-7.157.300	-6.919.000	-5.530.700	1.388.300	V
programma 4: Burger als wijkbewoner	-19.395.500	-17.273.700	-17.445.500	-16.429.000	1.016.500	V
programma 5: Burger als onderdaan en belastingbetaler	7.844.700	8.184.000	7.920.000	7.730.200	-189.800	N
programma 6: Bedrijfsvoering	-25.895.900	-24.493.400	-23.368.600	-23.317.100	51.500	V
Totaal Programma's	-58.899.100	-57.566.300	-58.115.800	-53.754.200	4.361.600	V
hoofdstuk 7: Financiering en dekkingsmiddelen	56.381.100	55.467.700	55.861.100	56.796.000	934.900	V
Onvoorzien	-	-50.000	-50.000	-50.000	-	N
Saldo van lasten en baten	-2.518.000	-2.148.600	-2.304.700	2.991.800	5.296.500	V
Reservemutaties (diverse programma's)	4.372.900	2.148.600	2.304.700	561.000	-1.743.700	N
Gerealiseerde resultaat	1.854.900	-	-	3.552.800	3.552.800	V

2.3 PARAGRAFEN

2.3.1 Paragraaf 1 lokale heffingen

1 Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het gevoerde beleid en de opbrengsten van de belastingen en heffingen. Voor een volledige financiële vergelijking geven wij zowel de ramingen bij de begroting (primitief en na wijziging) als die van de werkelijke realisatie weer en worden de grootste verschillen toegelicht.

2 Overzicht gerealiseerde inkomsten

Ongebonden heffingen				
Belasting	Begroting opbrengsten 2014		Realisatie 2014	Verschil tov na wijziging
	Primitief	Na wijziging		
Pr. 5 De burger als onderdaan en Belastingbetaler				
Parkeergelden/-boetes	490.100	490.100	412.712	-77.388
H. 7 Financiering en alg. dekkingsm.				
Onroerende zaakbelasting	8.086.100	8.086.100	7.991.333	-94.767
Precariobelasting	90.800	90.800	118.460	27.660
Baatbelasting	3.300	3.300	1.946	-1.354
Toeristenbelasting	-	-	-	-
Totaal Hoofdstuk 7	8.180.200	8.180.200	8.111.739	-68.461

Toelichting

Parkeergelden/-boetes

In 2014 hebben er minder automobilisten gebruik gemaakt van de betaalde parkeerplaatsen in het centrum van Ridderkerk. Hierdoor zijn er dus ook minder inkomsten.

Door de mogelijkheid om real time te parkeren met je mobiel zal het aantal verkochte parkeerminuten naar verwachting afnemen. De ontwikkelingen omtrent de parkeerinkomsten zullen in het eerste deel van 2015 nauwlettend in de gaten gehouden worden.

Onroerende zaakbelasting

De lagere opbrengst wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een toename van het aantal bedrijfspanden die leeg komen te staan. Daarnaast heeft de toekenning van WOZ-bezwaren in 2014 gezorgd dat de verminderingen zijn verdubbeld.

Een klein deel wordt veroorzaakt door lagere WOZ-waarde van de niet-woningen. Na controle door de waarderingskamer in januari 2014 blijkt dat de totale WOZ-waarde van de niet-woningen lager is dan aanvankelijk bij de begroting is uitgegaan.

Gebonden heffingen				
Gebonden heffingen	Begroting opbrengsten 2014		Realisatie 2014	Verschil tov na wijziging
	Primitief	Na wijziging		
Marktgeden (prog.4)	48.400	48.400	44.685	-3.715
Haven- en kadegelden (progr.4)	1.300	1.200	343	-857
Leges Burgerzaken (prog.3)	760.200	681.500	788.404	106.904
Afvalstoffenheffing (prog.5)	4.989.700	4.989.700	4.992.104	2.404
Rioolheffing (prog.5)	3.672.400	3.633.600	3.612.381	-21.219
Leges Bouwregelgeving, APV (prog.5)	898.900	458.900	462.491	3.591
Lijkbezorgingsrechten (prog.3)	686.900	686.900	749.629	62.729

Toelichting

Leges Burgerzaken

De extra inkomsten zijn voor het grootste deel een gevolg van de landelijk gewijzigde tarieven in 2014 voor de rijksleges van de reisdocumenten. Deze rijksleges moeten worden afgedragen aan het Rijk, maar komen in eerste instantie hier binnen als onderdeel van de totale leges die de burger betaalt.

Lijkbezorgingsrechten

Er zijn extra rechten ontvangen dit ondanks het feit dat er in 2014 minder begrafenissen waren. Het overschot wordt veroorzaakt door de start in 2013 van de uitgifte van graven voor onbepaalde tijd. Omdat deze graven voor een langere periode worden uitgegeven is het bedrag van de nota hoger. Dit voordeel wordt toegevoegd aan de voorziening onderhoud graven waardoor het per saldo voor de jaarrekening budgettair neutraal uitwerkt.

3 Fiscaal beleid

Kostendekkendheid

Bij het bepalen van de mate van kostendekkendheid van de heffingen waarvan de besteding is gebonden (zoals afvalstoffenheffing, rioolrechten en leges) is de Handreiking kostentoekening van het ministerie van Binnenlandse Zaken (hierna: Handreiking) toegepast. Dit houdt onder meer in dat kosten van overhead en beleidsvoorbereiding, die niet in rechtstreeks verband staan met de dienstverlening, niet mogen worden toegerekend aan de leges. Er is in 2014 geen sprake van een overschrijding van de kostendekkendheid.

Woonlastenbeleid

De woonlasten bestaan uit de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Uitgangspunt is dat deze lokale woonlasten in totaliteit niet meer dan trendmatig stijgen en dat voor de dienstverlening kostendekkende tarieven worden gerekend. Van de heffingen die wettelijk alleen dienen ter algemeen dekkingsmiddel, is het beleid dat de koopkracht van de burgers gehandhaafd blijft. Dit houdt in dat deze heffingen in principe stijgen met de trendmatige verhoging als gevolg van inflatie en prijscorrectie op de eigen inkomsten. Voor het jaar 2014 bedraagt de trendmatige stijging gemiddeld 1,75%.

4 Uitvoering beleid voor leges en retributies

Bij de begroting van de eigen inkomsten geldt als uitgangspunt dat voor dienstverlening kostendekkende tarieven worden geheven.

Burgerzaken

In 2014 is de Nederlandse identiteitskaart voortaan geen reisdocument meer (hoewel daarmee wel als document voor grensoverschrijding binnen de Europese Unie en een aantal andere landen kan worden gereisd). In de wijziging van de Paspoortwet wordt de geldigheidsduur van de reisdocumenten en de Nederlandse identiteitskaart voor personen van 18 jaar en ouder verlengd tot 10 jaar.

5 Kwijtscheldingsbeleid

In onderstaand overzicht is een vergelijking gemaakt tussen de geraamde en de gerealiseerde kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

Lokale heffing	Totaal kwijtschelding	
	Begroot 2014	Realisatie 2014
Onroerende - zaakbelastingen	2.500	3.715
Hondenbelastingen	0	178
Rioolheffing	45.000	48.000
Afvalstoffenheffing	130.000	142.400
Totaal	177.500	194.293

Het aantal verzoeken om kwijtschelding over de afgelopen jaren bedroeg:

2010: 982
2011: 1012
2012: 966
2013: 1073
2014: 1153

Ten opzichte van 2013 is er een toename van 80 kwijtscheldingsverzoeken (7,4%). De huidige financiële situatie en de omstandigheid dat het aanvragen van kwijtschelding ruimer onder de aandacht wordt gebracht (onder andere door de sociale dienst en de schuldhulpverlening) is deze toename van kwijtscheldingsverzoeken en -bedragen ten opzichte van 2013 te verklaren.

6 Lokale lastendruk

In de rekening is een vergelijking gemaakt tussen de lokale lastendruk van de gemeente Ridderkerk met die van omliggende gemeenten. Daarbij is uitgegaan van de lastendruktabel van de begroting 2014.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende situaties:

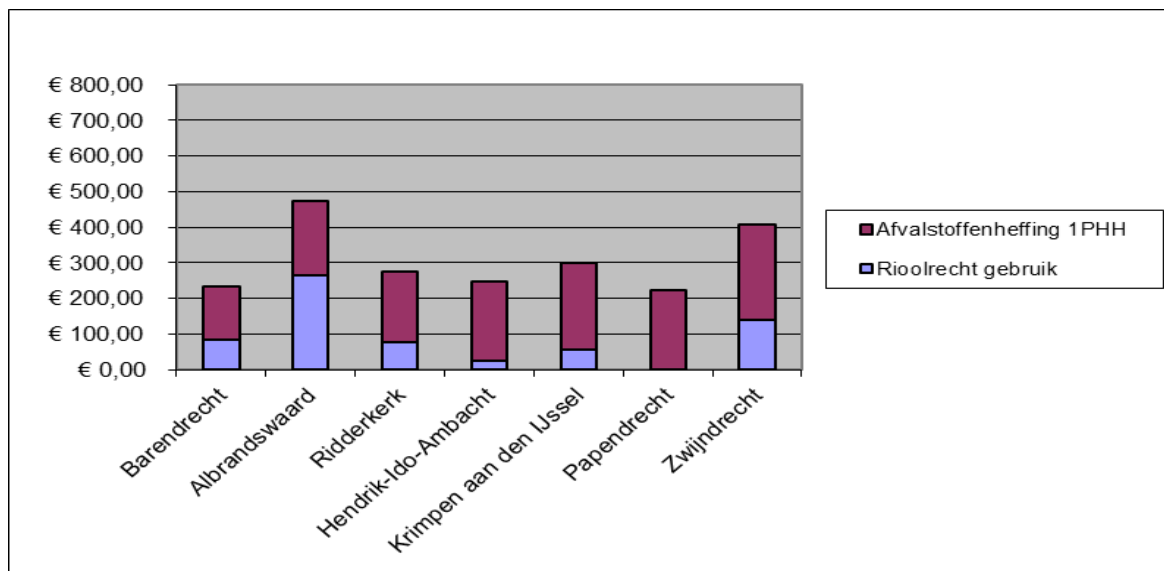
- A. Eenpersoonshuishouden met een huurwoning
- B. Meerpersoonshuishouden met een huurwoning
- C. Eenpersoonshuishouden met een koopwoning
- D. Meerpersoonshuishouden met een koopwoning

Uit de volgende grafieken kan worden geconcludeerd dat de woonlasten in Ridderkerk voor zowel huur- als koopwoningen onder het gemiddelde uitkomen. De verlaging van de tarieven van de afvalstoffenheffing heeft daartoe in belangrijke mate bijgedragen.

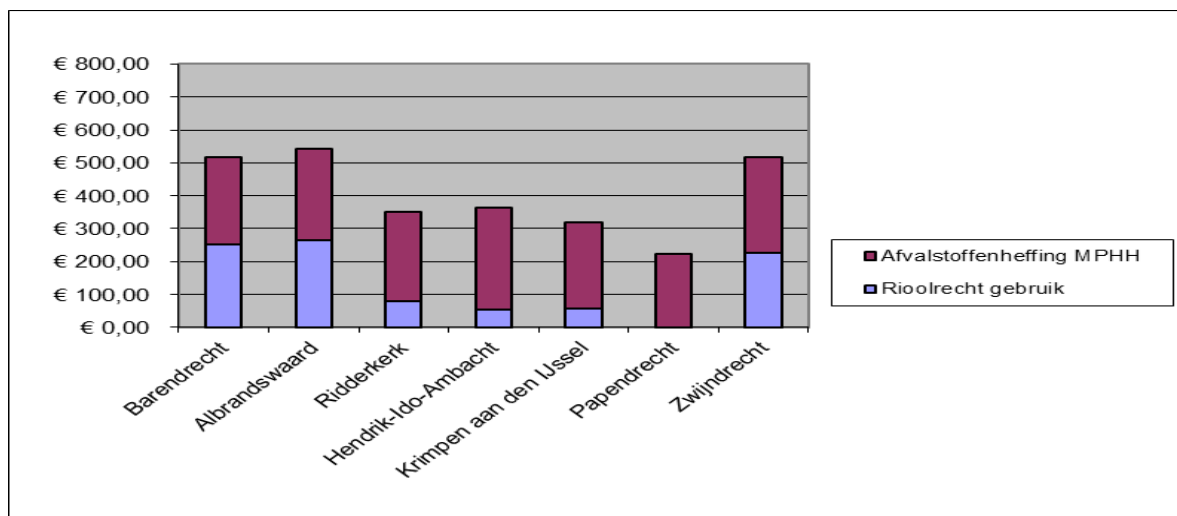
<u>Categorie</u>	<u>Gemiddeld</u>	<u>Ridderkerk</u>
A. Eenpersoonshuishouden met een huurwoning	€ 307,55	€ 274,08
B. Meerpersoonshuishouden met een huurwoning	€ 404,53	€ 350,04
C. Eenpersoonshuishouden met een koopwoning	€ 661,84	€ 589,88
D. Meerpersoonshuishouden met een koopwoning	€ 746,70	€ 665,84

2.3.1.6.1 Vergelijkende grafieken

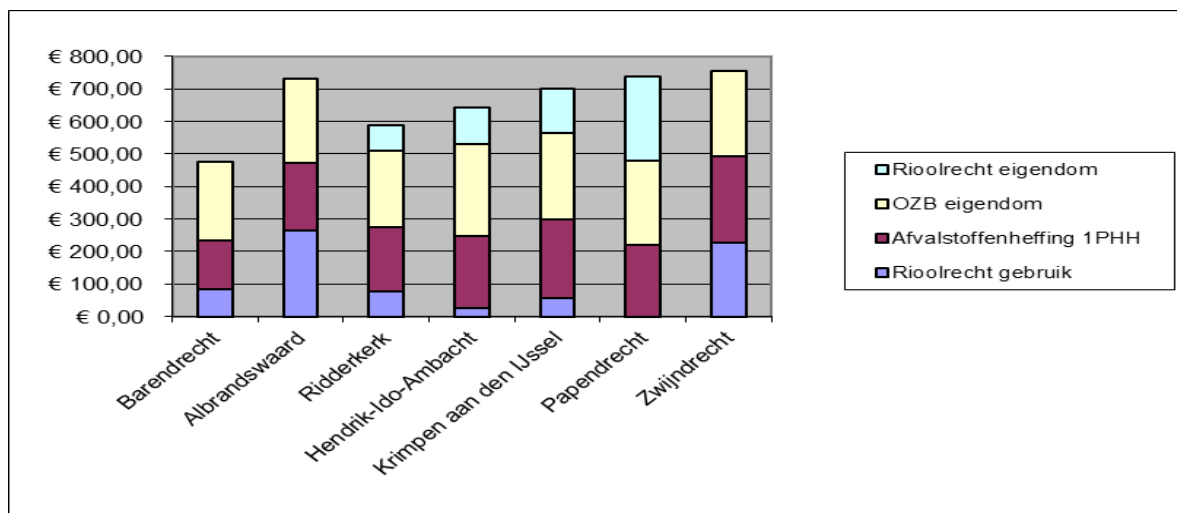
A. Eenpersoonshuishouden met een huurwoning

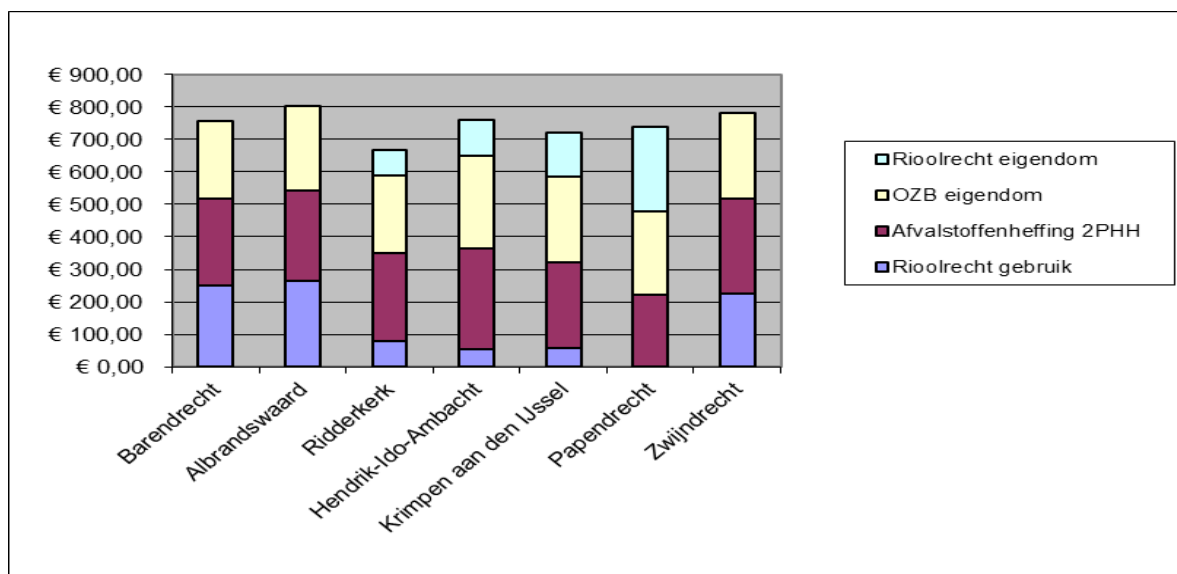
B. Meerpersoonshuishouden met een huurwoning

C. Eenpersoonshuishouden met een koopwoning

D. Meerpersoonshuishouden met een koopwoning

2.3.2.Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Aanleiding en achtergrond

Er wordt actief beleid op de beheersing van de risico's die de gemeente loopt. Door een scherp inzicht in de actuele risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen of ontstaan door externe invloeden in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. In deze paragraaf wordt verslag gedaan van de resultaten van de meest recente herijking/ inventarisatie van risico's en maatregelen. Op basis van de geïnterpreteerde risico's en de beschikbare financiële middelen (weerstandscapaciteit) is het weerstandsvermogen berekend.

2. Risicoprofiel Ridderkerk en BAR-organisatie

Door actieve risicobeheersing heeft de gemeente in beeld wat de risico's zijn en is het mogelijk om het weerstandsvermogen te bepalen. Met ingang van 2015 maakt ook het risico van de BAR-organisatie als uitvoeringsorganisatie onderdeel uit van het risicoprofiel van de deelnemende gemeenten. Binnen de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie wordt het belangrijkste deel van de producten en diensten geleverd voor de drie gemeenten. Een gemeenschappelijke regeling kent echter geen of slechts een minimale algemene reserve. Om deze reden wordt de benodigde weerstandscapaciteit door toepassing van een eerlijke verdeelsleutel opgevangen door de BAR-gemeenten. In de gemeentelijke top 10 ziet u de verzameling aan BAR risico's als één geconsolideerd risico terug op plek 2.

Alle risico's worden tenminste 2 maal per jaar herijkt en er wordt continu geanticipeerd op nieuwe risico's. Alle onzekerheden dan wel risico's die niet in de begroting (kunnen) worden opgenomen worden vanaf het moment dat zij kwantificeerbaar zijn opgenomen in het risicoprofiel van de gemeente. Dit risicoprofiel komt tot stand met behulp van het risicomangement softwareprogramma NARIS . Hiermee worden de risico's systematisch in kaart gebracht en beoordeeld. Het getoonde risicoprofiel is bepaald vanuit de herijking/ inventarisatie zoals uitgevoerd t/m tenminste 31 december 2014.

In het overzicht op de volgende pagina worden de 10 belangrijkste (geconsolideerde) risico's gepresenteerd die de grootste invloed (zie meeste rechtse kolom top 10) hebben op de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Bij ieder risico worden kort de (beoogde/geplande) maatregelen weergegeven.

In 2014 is het risicoprofiel van de gemeente veranderd in vergelijking met voorgaande jaren. De risico's die in voorgaande jaren nadrukkelijk in beeld zijn geweest zijn voor een belangrijk deel buiten de top 10 terecht gekomen. Zowel de "oude" als de nieuwe risico's en de ontwikkelingen daaromtrent worden in het laatste hoofdstuk van deze paragraaf nader toegelicht.

Een opvallende verandering in het risicoprofiel van de gemeente Ridderkerk is de aanzienlijke groei van de benodigde weerstandscapaciteit. Vergeleken met voorgaande jaren is deze nagenoeg verdubbeld. Deze toename wordt grotendeels veroorzaakt door de opname van de risico's die ontstaan als gevolg van de drie decentralisaties en in minder mate door de vorming van de BAR-organisatie. In dergelijke grootschalige trajecten is de onzekerheid in de beginfase het grootst en daarmee ook de risico's. De verwachting is dat deze risico's met het afnemen van de nieuwigheid de komende jaren flink af zullen nemen.

Nieuw in deze paragraaf, conform de regelgeving van het BBV, zijn het toelichten en tonen van het actuele ratio weerstandsvermogen, de waardering ervan volgens de normtabel en de toelichting van de toegepaste risicomangementmethodiek.

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's					
Risico nummer	Risico	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
1	Risico's die voortvloeien uit de 3 decentralisaties voor Ridderkerk in GRBAR	BAR-organisatie, procesmanagement, monitoring/ benchmarking, business intelligence, competentieontwikkeling	90%	max.€ 3.957.480	33.25%
2	Risico's taakuitvoering BAR	BAR-organisatie, procesmanagement, monitoring, business intelligence, competentieontwikkeling	NVT*	max.€ 920.000	17.15%
3	Risico's bij optreden van negatief scenario deelneming GR Nieuw Reijerwaard	2x per jaar grex-analyse, gecontroleerde projectomgeving	60%	max.€ 3.000.000	16.70%
4	Aansprakelijkstelling door de Stichting Woonvisie voor de asbestsanering in Ridderkerk-Bolnes.	Geaccepteerd risico (stand van zaken 31/12/14)	70%	max.€ 700.000	4.58%
5	Risico's niet te dekken binnen grondexploitaties	Gecontroleerde projectomgeving	NVT*	max.€ 257.000	4.31%
6	De ISV-2 bijdrage wordt mogelijk door de Stadsregio lager vastgesteld	Verlengen prestatietermijn, zie ontwikkelingen	50%	Max.€ 900.000	4.19%
7	Over-/onderschrijding van budget(ten) WMO	Bepaalde invloed, BAR-organisatie, procesmanagement, monitoring/ benchmarking, business intelligence	90%	max.€ 450.000	3.77%
8	De gebundelde inkomensvoorziening uitkeringen (BUIG) is niet toereikend.	Bepaalde invloed, BAR-organisatie, procesmanagement, monitoring/benchmarking, business intelligence	70%	max.€ 500.000	3.26%
9	Budgetrisico's in open eind regelingen	Bepaalde invloed, BAR-organisatie, procesmanagement, monitoring/benchmarking, business intelligence, bestuurlijk toezicht	90%	max.€ 250.000	2.10%
10	Risico's die bestaan tijdens het inrichten contractmanagement	Competentie contractmanagement optimaliseren	60%	max.€ 250.000	1.62%

31 december 2014

*Voor risico's waarbij bij de kans NVT is ingevuld is al een simulatie met kansberekening uitgevoerd

Totaal grote risico's: €11.184.480

Overige risico's: €4.479.250

Totaal alle risico's: €15.663.730

Bovenstaand overzicht toont risico's die incidenteel schade op kunnen leveren met daarbij het maximale financiële gevolg. Bijgevoegde tabel geeft aan hoe de spreiding in tijd is terug te vertalen.

Kwantiteit	Referentiebeelden	Kans klasse	Toelichting kansklasse
10%	< 0 of 1 keer per 10 jaar	1	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
30%	1 keer per 5-10 jaar	2	Deze klasse hanteren we voor risico's waarvan het niet waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar voordoen.
50%	1 keer per 2-5 jaar	3	Deze klasse hanteren we voor risico's die zich in het komende jaar wel maar ook niet kunnen voordoen.
70%	1 keer per 1-2 jaar	4	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar zullen voordoen.
90%	1 keer per jaar of >	5	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het zeer waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar gaan voordoen.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€15.663.730) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
5%	€ 2.684.107
10%	€ 3.125.972
25%	€ 4.103.488
50%	€ 5.348.918
75%	€ 6.510.367
90%	€ 7.622.894
95%	€ 8.256.621

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van **€ 7.622.894** (benodigde weerstandscapaciteit).

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Ridderkerk bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	Huidige capaciteit
Algemene reserve	€ 28.042.150
Totale weerstandscapaciteit	€ 28.042.150

31/12/2014

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 28.042.150}{€ 7.622.894} = 3.68$$

De normtabel, die is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente, biedt een landelijk geaccepteerde waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van de gemeente Ridderkerk valt in klasse **A**. Dit duidt op een **uitstekend** weerstandsvermogen.

5. Ontwikkelingen

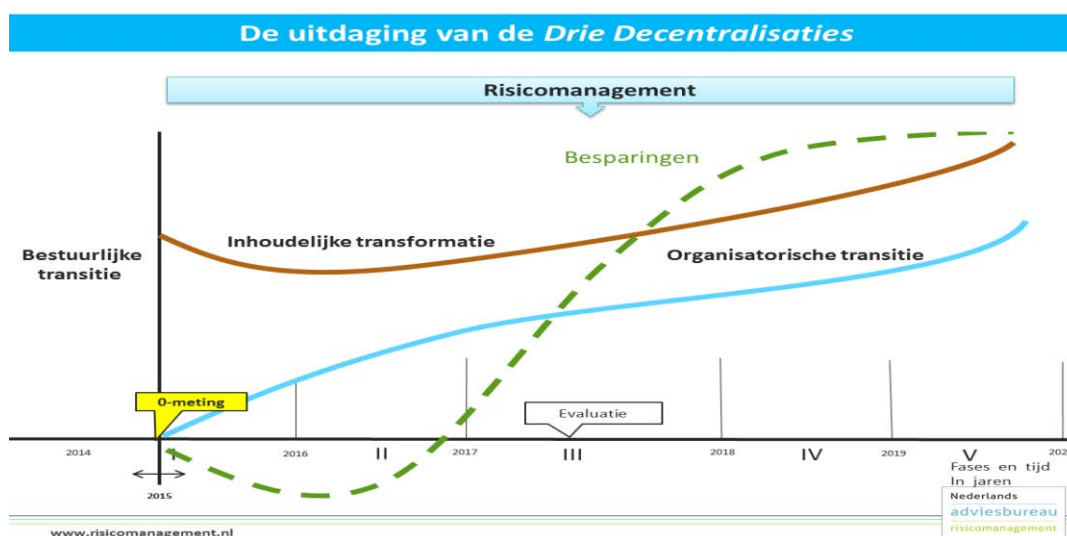
In dit hoofdstuk wordt toelichting gegeven op de ontwikkelingen in de top 10 van belangrijkste risico's, de stand van het ratio weerstandsvermogen en risicomanagement zoals dit vanuit de BAR samenwerking wordt gevoerd binnen de gemeente Ridderkerk en de BAR-organisatie. Het risicomanagement en de wijze waarop hiermee vanaf heden wordt omgegaan is veranderd in vergelijking met voorgaande jaren. De veranderingen zijn met name doorgevoerd binnen de inrichting van de BAR-organisatie als uitvoeringsorganisatie. Het Risicomanagement voor de deelnemende gemeenten wordt centraal gecoördineerd vanuit de BAR-organisatie en is zoveel mogelijk op eenduidige wijze opgepakt. Deze paragraaf is enigszins gestandaardiseerd in vergelijking met de vorm die u gewend was aan te treffen. In lijn met de drie BAR-gemeenten zijn er een aantal elementen toegevoegd; waaronder de gespecificeerde top 10 en de waardering van het weerstandsvermogen middels de zogeheten ratio. De focus binnen het risicomanagement is op dit moment sterk gericht op de top 3 risico's welke een enorme impact kunnen hebben mits hier niet afdoende aandacht wordt geschonken aan passende beheersmaatregelen. Deze paragraaf toont eerder aangegeven veranderingen in de top 10 van belangrijkste risico's. De ontwikkeling van de belangrijkste risico's die ten tijde van het opstellen van de begroting 2014 wel onderdeel uitmaakte van de top 10 wordt in dit hoofdstuk mede toegelicht.

Hieronder vindt u de toelichting op de 10 belangrijkste financiële risico's.

1. De Drie Decentralisaties

In 2015 zijn de risico's van de drie decentralisaties sterk van invloed op de benodigde weerstandscapaciteit. Het huidige beeld laat zien dat er met name in 2015 en 2016 sprake is van een sterk verhoogd risico op de uitvoering. In de navolgende jaren zal dit risico afnemen in lijn met het doorlopen van de transitie en het toenemen/ontwikkelen van de competenties. Een belangrijke maatregel om de risico's te beperken is de GR BAR als uitvoeringsorganisatie. De vereende uitvoeringskracht, eenduidige procesinrichting en de beschikbare kennis en kunde bieden meer en meer de solide basis om zo'n aanzienlijke uitdaging in het sociale domein, als samenwerkende gemeenten, het hoofd te bieden. De uitgevoerde risicoanalyse op de 3D's over 2014 geeft een goed beeld van de startsituatie per 1 januari 2015. De navolgende illustratie visualiseert bovengenoemde verwachtingen. De illustratie geeft een waarheidsgetrouw beeld van risico-ontwikkeling in soortgelijke trajecten/projecten. Het zwaartepunt ligt in de cruciale startfase.

Dezelfde ontwikkeling van de risico's in relatie met de organisatorische inbedding zien we ook terug in de realisatie van de BAR-organisatie. De eerste fase (2015/2016) vraagt hierbij wel om de nodige bewustwording omtrent deze onzekerheid die met name nu aanwezig is. De groene stippellijn in onderstaand model toont de dip in 2015/2016 die parallel loopt met de ontwikkeling van de uitvoering 3D's en het risico dat hiermee gepaard gaat.

2. Risico's taakuitvoering BAR

De realisatie van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie kent een soortgelijke invloed op het weerstandsvermogen als in bovenstaand model. Het inrichten van één bedrijfsvoeringorganisatie ten dienste van drie gemeenten (100.000+) vraagt om zorgvuldige afwegingen in het risicobeheersingsproces. De realisatie van de BAR-organisatie is een omvangrijk traject maar kent niet de financiële impact zoals het geval is bij de 3 decentralisaties binnen het sociale domein. Zoals bij alle projecten houden we ook rekening met mogelijke risico's die op kunnen treden. Gezien de omvang van het project staat het risico op dit moment op plaats 2 in de top 10 van belangrijkste risico's met een geschat maximaal gevolg voor Ridderkerk van ruim €900.000 met een zeer grote kans van optreden op korte termijn. De kans bepaling is op NVT gezet omdat dit reeds een uitkomst is van een simulatie op de realisatie van de BAR-organisatie. Dit is dus het op dit moment berekende risicodeel dat de gemeente Ridderkerk draagt in de realisatie van de BAR-organisatie.

De BAR-organisatie is hiernaast vooral een belangrijke verzameling van beheersmaatregelen. Zoals eerder aangegeven bij bijvoorbeeld de adoptie van de 3 D's levert het gezamenlijk oppakken van de gemeentelijke producten en diensten portfolio zonder twijfel effectiviteit en efficiency op. Dat dit met name in de eerste fase van realisatie verhoogde risico's met zich meebrengt is zondermeer logisch (zie voorgaande illustratie bij 3D's). De invloed van dit risico op het weerstandsvermogen zal naar verwachting snel afnemen zodra de borging van de processen in de nieuwe situatie meer en meer plaatsvindt. Voor alle risico's geldt dat deze zijn opgenomen op basis van wat mis **kan** gaan en wat dit dan voor schade op **kan** leveren. Door transparant te zijn over de bestaande risico's en de mogelijke impact er van, stellen we ons als gemeente en BAR-organisatie beter in staat om goede keuzes te maken op basis van actueel inzicht in de actuele reserveposities. Een groot risicobewustzijn bij alle betrokken partijen is hierbij van groot belang.

3. Risico's deelneming GR Nieuw Reijerwaard

Uit de meest recente analyse (januari 2015) op deze grondexploitatie omtrent de risico's die de deelnemers aan de GR Nieuw Reijerwaard lopen kwam duidelijk naar voren dat de initiële risico-inschattingen in deze grondexploitatie nog steeds aansluiten bij de actuele verwachtingen en ontwikkelingen. De invloed ervan op de benodigde weerstandscapaciteit blijft gelijk. Gezien de omvang van deze grondexploitatie wordt het risico apart behandeld en benoemd. Ieder halfjaar vindt er een uitgebreide analyse plaats op deze grondexploitatie.

4. Asbestsanering Woonvisie

De gemeente kan geconfronteerd worden met opruimingskosten en/of aansprakelijk gesteld worden voor een asbestsanering. Denk hierbij aan illegale dumping of het aantreffen van asbest in gemeentelijke gebouwen. Als maatregel worden hiervoor clausules in contracten opgenomen. De gemeente heeft in overleg met Woonvisie de asbestsanering in Bolnes inmiddels afgewikkeld. Het risico op asbestsanering zoals het nu is opgenomen zal hiermee in de volgende herijking sterk afnemen of mogelijk verdwijnen.

5. Risico's binnen de grondexploitaties

Aan het in exploitatie brengen van gronden door de gemeente zijn financiële risico's verbonden. Zowel aan de kostenkant (grondverwerving, bouw- en woonrijp maken, bodemsaneringen en financieringskosten) als aan de opbrengstenkant (grondverkoop woningbouw en bedrijventerreinen) zijn risicofactoren verbonden waarmee rekening moet worden gehouden. Voor de risico's op balansdatum is uitsluitend vanuit het voorzichtigheidsbeginsel in de verslaggevingvoorschriften voor de waardering van de voorraad gronden een voorziening voor mogelijke verliezen getroffen. Op dit moment houden we, op basis van de Meerjaren prognose Grondexploitaties 2015, naast de getroffen voorziening rekening met een risico van € 257.000.

Vanuit de gezamenlijke benadering van grondexploitaties in de BAR-organisatie wordt de aanpak momenteel stap voor stap gestandaardiseerd en doorontwikkeld.

6. ISV-bijdrage wordt verlaagd

We zijn nog in afwachting van een finale beoordeling op de te leveren prestaties voor 1-1-2015. Een groot deel van de prestaties hebben we gehaald (zie het Overzicht 3.3.4 nog te leveren prestaties ISV oud vóór 31 december 2014), maar er blijft een risico bestaan dat we een deel van het in de weerstandsparagraaf opgenomen bedrag van € 900.000 terug moeten betalen.

7. En 8. WMO en BUIG

Ten tijde van het opstellen van dit risicoprofiel is het nog niet mogelijk om exact vast te stellen in hoeverre de transitie van de 3D's in zijn volledigheid van invloed zal zijn op het geheel aan risico's dat zich voor kan doen binnen het reeds bestaande sociale domein. Op dit moment houdt dit in dat de reeds in 2014 ingeschatte risico's m.b.t. de Wmo en de BUIG van invloed blijven op de benodigde weerstandscapaciteit. Feitelijk geven we hiermee aan dat we de risicodekking bewust aanhouden tot er volledige borging heeft plaatsgevonden van de processen binnen de 3D's i.c.m. de bestaande processen van de Wmo en de BUIG. De verwachting hierbij is dat deze risico's in de loop van 2015 en 2016 geleidelijk gaan afnemen en minder invloed zullen hebben op de benodigde weerstandscapaciteit.

De uitvoering van alle taken in het sociale domein van de BAR-gemeenten vindt voor een belangrijk deel plaats onder nieuwe omstandigheden en vaak ook uitgevoerd vanuit nieuwe taken, rollen en verantwoordelijkheden voor desbetreffende ambtenaren, met nieuwe ondersteunende middelen en in samenwerking met diverse nieuwe ketenpartners. Dit alles heeft tijd nodig. De resultaten binnen dit domein zullen met behulp van gericht monitoren nauwlettend worden gevolgd.

9 Risico's open eindregelingen

Door toename van het aantal aanvragen om bijdragen, uitkeringen of vergoedingen op grond van regelingen met een zogenaamd open einde (zoals bijvoorbeeld het leerlingenvervoer), kan de gemeente behoorlijke financiële risico's lopen. Dit risico wordt nog eens versterkt wanneer de vergoeding van het Rijk achterblijft bij de werkelijk gemaakte kosten. In 2014 (evenals in 2013) heeft dit risico zich echter niet voorgedaan.

10. Risico's die bestaan tijdens het inrichten contractmanagement

Professioneel contractmanagement/-beheer voeren wordt steeds belangrijker. Vanuit de inkoop- en juridische functie in de BAR-organisatie wordt momenteel sterk geïnvesteerd in het inrichten van passend contractmanagement ten dienste van de drie gemeenten en de BAR-organisatie. Op het gebied van contractbeheer worden belangrijke stappen gemaakt richting een eenduidige aanpak en -beheersondersteuning.

De samenwerking in BAR-verband zorgt enerzijds voor een sterke bundeling van competenties maar levert tijdelijk ook de nodige complexiteit en omzettingen op. Dit heeft tot op heden niet tot het optreden van schade geleid maar geeft wel voldoende aanleiding om de inschatting van dit risico overeind te houden in de huidige vorm.

De Overige risico's zijn o.a.:

Lagere dividendopbrengsten

Onze gemeente kan als aandeelhouder minder dividend ontvangen wegens slechtere financiële omstandigheden. Dit risico heeft zich echter in 2014 niet voorgedaan. Dit risico valt nu buiten de top 10.

Financiële- en imago-risico's van door gemeente gesubsidieerde instellingen

Er is een aantal (grote) gesubsidieerde instellingen in de gemeente, dat zonder subsidie geen bestaansrecht heeft. De taken die deze instellingen verrichten zijn van groot belang voor de Ridderkerkse samenleving. Wanneer een dergelijke instelling niet goed functioneert of niet goed wordt bestuurd, zou dit bijvoorbeeld tot grote (financiële) problemen of zelfs een faillissement kunnen leiden. Hoewel de gemeente daar juridisch misschien niet voor aansprakelijk is, kan het zijn dat de gemeente hier om bijvoorbeeld morele of ethische redenen toch in betrokken raakt. Een van de maatregelen is het sturen op aanwezige reserves en voorzieningen binnen de instellingen. Daarnaast is en wordt het accountmanagement doorontwikkeld, zodat risico's tijdiger signaleerd kunnen worden. Dit risico heeft zich in 2014 niet voorgedaan.

2.3.3 Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

- *Algemeen doel:* genereren van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.
- *Specifiek doel:* het inzichtelijk maken van het onderhoud in de openbare ruimte en de gemeentelijke gebouwen zowel in financieel als in kwalitatief opzicht zodat de raad kaders kan stellen.
- *Achtergrond informatie:* gezien de duurzaamheid van kapitaalgoederen in de openbare ruimte vraagt de daarbij behorende onderhoudstaak om een flink deel van de beschikbare middelen. Om dit te beheersen zijn actuele beheerplannen nodig. Wil de raad een goede afweging kunnen maken van het te voeren beleid, dan moet hij inzicht krijgen in het verband tussen de kwaliteit (en achterliggende functie/doel) en de totale onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Een inhoudelijke samenvatting van de meest relevante beleidskaders, zoals kwaliteitscriteria of prestatie-indicatoren, is daarbij gewenst. Eventueel worden er nog verantwoorde onderhoudsalternatieven aangegeven zodat de raad tijdens het begrotingsproces of later nog kan bijsturen.

2. Beleids- en beheerkader van belangrijkste onderhoudsactiviteiten die plaatsvinden in de openbare ruimte

In 2014 is gewerkt met beheerplannen voor de diverse activiteiten in de openbare ruimte en de gebouwen. Daarbij zijn de uitgangspunten: het actuele beleidskader en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (de gemeentelijke boekhoudvoorschriften). De provincie hecht voor het financieel toezicht grote waarde aan actuele beheerplannen voor het beheer van kapitaalgoederen. De beheerplannen zijn in de begroting en de rekening verwerkt.

Nr.	Onderhouds-activiteit	Beleidskader	Beheerplan	Beschikking over reserve (ja/nee)	Korte toelichting (o.a. jaar van herziening nota en/of plan)
1.	Openbare verlichting	- Beleidsplan openbare verlichting gemeente Ridderkerk 2012-2021 (2012) - Beleidskader Duurzaam Beheer 2008-2011 (2008) en de evaluatienotitie Beleidskader Duurzaam Beheer (2014)	Beheerplan Openbare Verlichting 2014-2018	Ja	In januari 2014 is de evaluatienotitie Beleidskader Duurzaam Beheer vastgesteld.
2.	Civiele kunstwerken (bruggen, viaducten, e.d.)	- Beleidskader Duurzaam Beheer 2008-2011 (2008) en de evaluatienotitie Beleidskader Duurzaam Beheer (2014)	Beheerplan Civiele Kunstwerken 2014- 2018	Nee	In januari 2014 is de evaluatienotitie Beleidskader Duurzaam Beheer vastgesteld.

Nr.	Onderhouds-activiteit	Beleidskader	Beheerplan	Beschikking over reserve (ja/nee)	Korte toelichting (o.a. jaar van herziening nota en/of plan)
3.	Openbaar Groen (Wijkgericht Onderhoud)	<ul style="list-style-type: none"> - Groen, chemie en Alternatieven (1985) - Groenbeleidsstrategie (1994) - Actieplan hoofdgroenstructuur (1997) - Besluit invoering wijkgericht onderhoud (2001) - Kadernota Wijkgericht werken (2004). - Beleidskader Duurzaam Beheer 2008-2011 (2008) en de evaluatienotitie Beleidskader Duurzaam Beheer (2014) - Groene Kaart (2012) - Bomenplan (2012) - Gedragscode 'Bestendig Beheer'(2012) 	Beheerplan Groen en Recreatiegebieden 2014-2018	Nee	In januari 2014 is de evaluatienotitie Beleidskader Duurzaam Beheer vastgesteld.
4.	Recreatiegebieden (Wijkgericht Onderhoud)	<ul style="list-style-type: none"> - Groenbeleidsstrategie (1994) - Actieplan hoofdgroenstructuur (1997) - Beleidskader Duurzaam Beheer 2008-2011 (2008) en de evaluatienotitie Beleidskader Duurzaam Beheer (2014) - Toekomstvisie Reyerpark (2013) - Gedragscode 'Bestendig Beheer'(2012) 	Beheerplan Groen en Recreatiegebieden 2014-2018	Nee	In januari 2014 is de evaluatienotitie Beleidskader Duurzaam Beheer vastgesteld.
5.	Speelterrinen (Wijkgericht Onderhoud)	<ul style="list-style-type: none"> - Beleidsuitgangspunten speelbeleid (2009) - Uitvoeringsprogramma Speelbeleid (2010) - Besluit Natuurlijk spelen (2012) - Besluit Openstellen schoolpleinen (2012) 	Beheerplan Speelterrinen 2014-2018	Nee	In januari 2014 is de evaluatienotitie Beleidskader Duurzaam Beheer vastgesteld.

3. Realisatie 2014

3.0 Onderhoud openbare ruimte

Algemeen

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het beheer van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. Deze openbare ruimte bestaat uit kapitaalgoederen - wegen, openbare verlichting, riolering, civiele kunstwerken, water, groen, gebouwen - die onderhouden dienen te worden om een veilig gebruik te kunnen waarborgen. De tendens is dat er sprake is van een steeds hoger verwachtingspatroon ten aanzien van de kwaliteit van de openbare ruimte.

Het beheer van de openbare ruimte binnen de gemeente Ridderkerk is veelal gebaseerd op technische beheerplannen. Diverse beheerplannen zijn in 2013 geactualiseerd.

Door de toenemende spanning tussen maatschappelijke wensen en ambities enerzijds en financiële mogelijkheden anderzijds heeft in 2008 een uitgebreide kwaliteitsdiscussie over de openbare ruimte op bestuurlijk niveau plaatsgevonden. Met als resultaat dat eind 2008 het "Beleidskader Duurzaam Beheer 2008-2011" voor het beheer in de openbare ruimte werd vastgesteld.

De in deze paragraaf genoemde cijfers betreffen niet alleen het onderhoud/beheer maar zijn inclusief de overige kosten (zoals kapitaallasten).

De Raad is betrokken bij het project Duurzaam Beheer Openbare Ruimte. Hierin is een kwaliteitssysteem vastgesteld.

In 2013 is het beleidskader geëvalueerd. De evaluatienotitie is in januari 2014 voorgelegd aan de gemeenteraad. Er zijn daarbij geen wijzigingsvoorstellen gedaan ten aanzien van de beeldkwaliteiten uit het beleidskader en de afgelopen jaren doorgevoerde bezuinigingen. Enerzijds betreft het beleidskader een technische benadering, anderzijds gaat het in op de beeldkwaliteiten. Als gevolg van de bezuinigingen is het onderhoudsniveau van de openbare ruimte verlaagd en zijn de betreffende budgetten aangepast.

3.1 Openbare verlichting

Kerncijfers

Het areaal lichtmasten is in totaal 7.921. Er is verschil in leeftijd en uitvoering. (Naast genoemde 7.921 zijn 573 masten in Ridderkerk eigendom van het Waterschap Hollandse Delta).

De meeste masten zijn van aluminium, van oudsher komen ook masten van staal voor.

Actueel beheerplan

Het beheerplan Openbare Verlichting is in 2013 geactualiseerd. Dat is vooral gedaan op basis van het in november 2008 vastgestelde en in 2013 geëvalueerde "Beleidskader Duurzaam Beheer". Het gemeentelijk beleid en beheer is gebaseerd op uitgangspunten die zijn vastgelegd in het beleidsplan openbare verlichting 2012-2021.

In Ridderkerk zijn, naast de gemeente, andere beheerders verantwoordelijk voor de openbare ruimte met openbare verlichting. De gemeente verrekenet energie- en transportkosten met deze beheerders.

Budgetrealisatie 2014

Omschrijving	Budget
<u>Openbare verlichting</u>	
Regulier beheer en (klein) onderhoud	€ 198.500
Groot onderhoud en vervanging	€ 102.200
Saldo van de dotatie en aanwending reserve onderhoud openbare verlichting	€ 10.300
Totaal beheer openbare verlichting	€311.000

Voor dit onderdeel Openbare Verlichting is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2014	€ 691.500
Toevoeging	€(+) 112.500
Onttrekking	€(-) 102.200
Stand per 31 december 2014	€ 701.800

3.2 Civiele kunstwerken

Kerncijfers

Het aantal kunstwerken in beheer bij de gemeente Ridderkerk was in 2009 in totaal 205 stuks. In 2014 is dit opgelopen naar 284 stuks.

57 kunstwerken vallen niet onder dit onderdeel Civiele kunstwerken maar onder andere beheerproducten in de begroting: haven, recreatiegebieden, begraafplaats, spelen en wegen.

Binnen het product civiele kunstwerken heeft een areaaluitbreiding plaats gevonden van 37 stuks over 6 jaar. 18 stuks onderheide duikers zijn toegevoegd aan het areaal. Dit zijn bouwkundige objecten die een civiele functie hebben. Geplande uitbreiding van de openbare ruimte zoals Waterland en Van Pelt terrein hebben 11 extra kunstwerken toegevoegd. Met de inventarisatie zijn 8 stuks vergeten civiele objecten toegevoegd.

De onderverdeling van de 227 kunstwerken in het beheerproduct "Civiele kunstwerken" is 84 vaste bruggen/viaducten, 2 tunnels, 40 keermuren, 31 dammen/duikers, 4 geluidwerende constructies, 45 dijktrappen en 21 overige kunstwerken.

Actueel beheerplan

In het "Beheerplan Civiele Kunstwerken 2009-2029" is een meerjaren groot onderhoud- en investeringsprogramma opgenomen. Tevens zijn de jaarlijkse kosten voor klein onderhoud zichtbaar gemaakt. In 2013 is het beheerplan herzien voor de periode 2014-2018 en wordt per kunstwerk functioneel onderhoud ingepland.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Er wordt gewerkt met een veiligheidsurgentie en een economische urgentie. Per kunstwerk en per situatie worden deze bepaald, waarbij de urgentie van uitvoering kan worden vastgesteld. Indien blijkt dat de middelen niet toereikend zijn om op basis van de urgentie uit te voeren dient de begroting te worden bijgesteld. Onveilige situaties worden altijd direct opgelost. Daarnaast dient als uitgangspunt het "Beleidskader Duurzaam Beheer".

Budgetrealisatie 2014

Omschrijving	Budget
Civiele kunstwerken	
Klein jaarlijks onderhoud	€ 98.600
Groot onderhoud	€ 40.700
Totaal beheer civiele kunstwerken	€139.300

3.3 Openbaar Groen inclusief recreatiegebieden

Kerncijfers

Plantsoenen, heesters etc.	ca. 62 ha
Grasoppervlak	ca. 108 ha
Verhardingen	ca. 4 ha
Bomen	ca. 16.500 stuks

De gemeente beheert 2 recreatiegebieden, namelijk de Gorzen/Ridderhaven en het Reijerpark. De Griend is in beheer van het Zuid-Hollands Landschap. De Donckse Velden, het Oosterpark en Strevelszicht zijn in beheer bij het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde. Het Waalbos (fase 1) valt nog onder de Dienst Landelijk Gebied. Het Donckse Bos valt onder de Stichting "Het Huys Ten Donck".

Actueel beheerplan groen en recreatiegebieden

Het beheerplan Groen en Recreatiegebieden (inclusief bomen) 2014-2018 is in december 2013 vastgesteld. De basis is het in november 2008 vastgestelde "Beleidskader Duurzaam Beheer" en de in januari 2014 vastgestelde evaluatienotitie Beleidskader Duurzaam Beheer.

Andere beleidsplannen die van belang zijn voor het beheerplan zijn: Besluitvorming wijkgericht onderhoud, Kadernota wijkgericht werken 2005, Groenbeheerplan 1992, Groenbeleidsstrategie 1994, Actieplan hoofdgroenstructuur 1997 en het Bomenplan.

Budgetrealisatie 2014

Omschrijving	Budget
<u>Openbaar groen incl recreatiegebieden</u>	
Jaarlijks onderhoud (incl groot onderh.)	€ 1.215.600
Investeringen	€ 184.100
Totaal beheer groen	€ 1.399.700

3.4 Speel terreinen

Kerncijfers

De gemeente telt 139 speel terreinen (februari 2015):

84 bloklocaties (0-6 jaar)

27 blok/buurtlocaties (0-12 jaar)

20 buurtlocaties (6-12 jaar)

8 wijklocaties (0-100 jaar), waaronder de wijk sportlocaties Bolnes en Slikkerveer.

Dit is inclusief 29 trapvelden (18 gras, 3 verhard en 8 kunstgras).

Daarnaast zijn er zeven jongerenontmoetingsplekken:

- wijk sportlocatie Bolnes
- wijk sportlocatie Slikkerveer
- wijklocatie Vlasstraat Rijsoord
- Huygensplantsoen
- Boelewerf
- Oosterpark
- Skatepark Populierenlaan.

Actueel beheerplan

Het beheerplan Speel terreinen 2014-2018 is in december 2013 vastgesteld. De basis is het in november 2008 vastgestelde en in 2013 geëvalueerde "Beleidskader Duurzaam Beheer". De beleidsnotitie "Evaluatie Beleidskader Duurzaam Beheer" is in januari 2014 vastgesteld.

Een nationaal wettelijk beleidskader van groot belang is het 'Attractiebesluit' van 1996. Hierin zijn veiligheidseisen geformuleerd waaraan de gemeente moet voldoen.

Het college heeft in juni 2012 besluiten genomen over "natuurlijk spelen Ridderkerk" en "openstellen schoolpleinen".

Beleid

Het college heeft in 2009 de 'Beleidsuitgangspunten Speelbeleid' en het 'Uitvoeringsplan Speelruimte' vastgesteld.

Budgetrealisatie 2014

Omschrijving	Budget
<u>Speel terreinen</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	€ 76.900
Groot onderhoud	€ 133.400
Investeringen	€ 0
Saldo van dotatie en aanw ending reserve onderhoud speel terreinen	€ 60.000
Totaal beheer Speel terreinen	€ 270.300

Voor dit onderdeel Speel terreinen is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2014	€	0
Toevoeging	€(+)	70.700
Onttrekking	€(-)	10.700
Stand per 31 december 2014	€	60.000

3.5 Gebouwen

Algemeen

De verantwoordelijkheid voor het goed beheren en onderhouden van de gebouwen en accommodaties ten behoeve van onderwijs en sport en welzijn ligt volledig bij de besturen van de scholen en van Sport en Welzijn. De budgetten voor het beheer en onderhoud van de gebouwen en accommodaties voor onderwijs en Sport en Welzijn zijn in de begroting opgenomen.

Intern worden de werkzaamheden aan de gemeentelijke, onderwijs- en Sport en Welzijngebouwen beter afgestemd.

3.5a Gemeentelijke Gebouwen

Kerncijfers

Er zijn 32 gemeentelijke gebouwen waarvan 5 door de gemeentelijke organisatie gebruikt worden en 27 voor andere doeleinden zoals peuterspeelzaal, kinderdagverblijf, wijkcentrum, rouwcentrum, aula, bedrijfsruimten en enkele woningen.

Actueel beheerplan

In 2013 is het Meerjarig Onderhouds Plan (MOP) Gemeentelijke Gebouwen opgesteld. Voor deze gebouwen is het beleid: het toepassen van duurzaam beheer en voldoen aan de Arbo- en veiligheidsvoorschriften. In dit MOP zijn de kwaliteitscriteria voor de gebouwen die van strategisch belang zijn vastgesteld. De algemene conditie van onze gebouwen varieert tussen 5 (matig) en 3 (voldoende).

In 2012 heeft een doorlichting van de gebouwen en het MOP plaatsgevonden voor het duurzaam en efficiënt beheren van de gemeentelijke gebouwen. Voor de verhuurde gebouwen was dit nodig voor het vaststellen van de dotatie aan de reserve.

Budgetrealisatie 2014

Omschrijving	Budget
<u>Gemeentelijke gebouwen</u>	
Jaarlijks onderhoud (incl groot onderhoud)	€ 2.625.600
Investeringen	€ 351.000
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud verhuurde gebouwen	€ 47.300
Totaal beheer Gem. Gebouwen	€3.023.900

Voor de verhuurde gebouwen is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2014	€	211.500
Toevoeging	€(+)	94.400
Onttrekking	€(-)	47.100
Stand per 31 december 2014	€	258.800

3.5b Onderwijs gebouwen

Er wordt jaarlijks, op basis van aanvragen door schoolbesturen, een jaarprogramma vastgesteld waarin alle uitbreidingen, aanpassingen en nieuwbouw van schoolgebouwen zijn opgenomen inclusief de financiële consequenties. De aanvragen voor het Programma Huisvesting worden getoetst aan de *Verordening Voorziening Huisvesting Onderwijs Gemeente Ridderkerk 2015*.

In 2011 is een notitie Overcapaciteit Onderwijshuisvesting Ridderkerk vastgesteld. Het college heeft in 2014 opdracht gegeven voor het opstellen van een Integraal Accommodatieplan. Hierin wordt onderwijshuisvesting meegenomen.

3.5c Sport en Welzijn gebouwen

Er zijn productafspraken gemaakt met Sport en Welzijn over de exploitatie, het beheer en het onderhoud van de gemeentelijke sportaccommodaties en sportvelden. In de Nota Sport, Spel en Bewegen Ridderkerk (2005) is het onderhoudsniveau van de sportaccommodaties vastgesteld op niveau 3 (voldoende). Voor het onderhoud wordt gebruik gemaakt van het Meerjarig Onderhoudsplan 2014 - 2019 voor de gemeentelijke sportaccommodaties.

Budget Sport en Welzijn gebouwen

Met ingang van 2013 wordt de subsidie voor onderhoud niet meer aan het begin van het jaar uitgekeerd. De uitkering vindt plaats op basis van het werkelijk uitgevoerde en geplande onderhoud. De kosten worden in vier termijnen op basis van voorschot beschikbaar gesteld.

3.6 Wegen (verhardingen)

Kerncijfers

De lengte van het wegennet in beheer bij de gemeente Ridderkerk bedraagt per 1 januari 2015 163 km met een oppervlakte van 2.133.870 m². Hiervan bestaat 80% ofwel 1.691.877 m² uit elementenverharding en 20% ofwel 441.993 m² uit asfaltverharding.

Actueel beheerplan

In het "Beheerplan Wegen 2009-2029" is een meerjaren groot onderhoud- en investeringsprogramma opgenomen. Tevens zijn de jaarlijkse kosten zoals voor klein onderhoud zichtbaar gemaakt. Dit beheerplan is in 2009 opgesteld. Het beheerplan is in 2013 herzien voor de periode 2014-2018.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Naast landelijk geldende uitgangspunten voor onderhoud aan wegen is rekening gehouden met de vastgestelde kwaliteitsniveaus.

Met ingang van 2011 is het onderhoudsniveau van de verhardingen van woonstraten verlaagd van basis naar minimaal. Tevens is het onderhoudsniveau van de verhardingen winkelcentra verlaagd van exclusief naar standaard. Dit kan leiden tot meer klachten.

Budgetrealisatie 2014

Omschrijving	Budget
<u>Wegen</u>	
Klein onderhoud	€ 1.137.100
Groot onderhoud	€ 1.195.700
Investeringen	€ 855.400
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud verharding	€ 303.400
Totaal beheer Wegen (verhardingen)	€3.491.600

Het uitvoeringsprogramma is aangepast aan het beschikbare budget voor Groot Onderhoud en Rehabilitaties. In een zero based begroting worden deze budgetten jaarlijks ingevuld. Voor de periode 2014-2018 is het uitvoeringsprogramma bepaald. Dit wordt bepaald op basis van de inspectie, onderzoeken, levensduur, uitstraling (kwaliteitsniveau) en binnenstedelijke ontwikkelingen.

Bij asfaltwerken dient vertraging van het noodzakelijk onderhoud voorkomen te worden in verband met kapitaalvernietiging. Hierbij wordt met kapitaalvernietiging bedoeld dat als het onderhoud aan het asfalt wordt uitgesteld er zwaardere c.q. duurdere maatregelen moeten worden genomen. Elementenverharding kent geen kapitaalvernietiging; alleen zal door uitstel de beeldkwaliteit terug lopen.

Voor dit onderdeel Wegen is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2014	€	5.853.000
Toevoeging	€(+)	1.352.100
Onttrekking	€(-)	1.048.700
Stand per 31 december 2014	€	6.156.400

3.7 Riolering

Kerncijfers

- 260.000 m¹ te beheren riolering vrijverval, drukriolering en persleiding
- 22.173 rioolaansluitingen
- 15.358 trottoir- en straatkolken
- 11 eindgemalen
- 31 ondergemalen
- 94 drukgemalen (exclusief 8x Oudelande, 10x Waalweg, 7x Oostmolendijk)
- 7 bergbezinksystemen (9 leidingen)
- 2 bergingsriolen Slikkerveer

Actueel beheerplan

In 2012 is het actuele beleids-/beheerplan, het verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan 2013-2017 (vGRP5) door de Raad vastgesteld. In het vGRP5 zijn alle maatregelen, vervangingen, beheer en onderzoeken voor 4 jaar benoemd.

Binnen het vGRP5 is (door nieuwe inzichten en knelpunten) een beoordeling van diverse bestaande rioolssystemen en bemalingsgebieden noodzakelijk gebleken. Belangrijke aspecten hierbij zijn de knelpunten wateroverlast in diverse gebieden in Ridderkerk, de Europese Kader Richtlijn Water (kwalitatief) en het Nationale Water Beleid 21^e Eeuw (kwantitatief).

Het vGRP5 is in samenhang met het Waterplan 2008-2012 ontwikkeld, maar is apart uitgewerkt om met die financiële gegevens de rioolheffing te kunnen berekenen.

Budgetrealisatie 2014

Omschrijving	Budget
<u>Riolering</u>	
Onderhoud (klein en groot)	€ 2.503.100
Investeringen	€ 505.900
Totaal beheer Riolering	€3.009.000

3.8 Waterhuishouding

Kerncijfers

- ca. 39 ha oppervlaktewater (18 ha in beheer bij de gemeente en 21 ha bij het waterschap)
- 32 km gemeentelijke watergangen (sloten en singels)
- 26 km hoofdwatgangen waterschap
- ca. 50 km beschoeiing
- ca. 10 km natuurlijke oevers

Actueel beheerplan

Het beheerplan Waterhuishouding 2014-2018 is actueel. De basis van dit plan is het "Beleidskader Duurzaam Beheer" voor de openbare ruimte en het Waterplan Ridderkerk 2008-2012 (WPR2).

Het WPR2 is door de Raad vastgesteld en bevat maatregelen, vervangingen, beheer en onderzoeken met betrekking tot de waterhuishouding in Ridderkerk. Het WPR2 is een samenwerking tussen de gemeente Ridderkerk, het waterschap Hollandse Delta en de Natuurvereniging Ridderkerk.

Uitgangspunt van het WPR2 zijn de knelpunten van wateroverlast en waterkwaliteit in Ridderkerk, de Europese Kader Richtlijn Water (kwalitatief), het Nationale WaterBeleid 21^e Eeuw (kwantitatief) en het effect op het gebruik van de openbare en particuliere ruimte.

In afstemming met het waterschap en de natuurvereniging is besloten geen nieuw waterplan op te stellen. De uitgevoerde projecten hebben belangrijk bijgedragen aan het oplossen van de knelpunten. Het bestaande platform waterplan blijft in de toekomst gehandhaafd om nog lopende projecten te bespreken en af te stemmen.

Budgetrealisatie 2014

Omschrijving	Budget
Waterhuishouding	
Klein jaarlijks onderhoud	€ 178.700
Groot onderhoud	€ 129.700
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud watergangen	-€ 44.800
Totaal beheer waterhuishouding	€263.600

Voor dit onderdeel Waterhuishouding is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2014	€	549.000
Toevoeging	€(+)	84.900
Onttrekking	€(-)	129.700
Stand per 31 december 2014	€	504.200

3.9 Afvalinzameling

Kerncijfers

Aantal huisaansluitingen:	20.590 (per 1-1-2014)
Aantal ondergrondse containers:	288 (per 1-1-2014)

Actueel beheerplan

Er is geen beheerplan opgesteld. Het onderhoud, reiniging en garantie is geborgd in een onderhoudsovereenkomst met de leverancier met een looptijd van 10 jaar (tot 2019) en een garantietermijn van 15 jaar (t/m 2024). Dit heeft uitsluitend betrekking op de ondergrondse containers voor het inzamelen van restafval bij de hoogbouw en ondergrondse containers milieuparkjes (voor papier en glas). Dit zijn in totaal 288 containers.

De betonbakken worden onderdeel van de openbare ruimte (onroerende goederen) en komen als investering ten laste van de gemeente. De NV MAR investeert in de roerende goederen, zijnde de containers zelf en de inzamelwagens.

Voor uitvoering van de afvalinzameltaken geldt de Samenwerkingsovereenkomst van 29 mei 2001 tussen gemeente Ridderkerk, Van Gansewinkel Milieuservices Overheidsdiensten B.V. en NV Milieuservices AVR Ridderkerk (NV MAR). Deze overeenkomst eindigde op 31 december 2012, maar is voor 1 jaar tot 31 december 2013 verlengd. De NV MAR is voornemens deze samenwerking nogmaals te verlengen naar 31 december 2015.

Voor de uitvoering van de afvalinzameltaken geldt de Samenwerkingsovereenkomst van 29 mei 2001 tussen gemeente Ridderkerk, Van Gansewinkel Milieuservices Overheidsdiensten B.V. en NV Milieuservices AVR Ridderkerk (NV MAR). Deze overeenkomst eindigde op 31 december 2012, maar is twee maal met een jaar verlengd tot 31 december 2014. Dit vanwege de toekomstige samenwerking bij de afvalinzameling door de BAR-gemeenten met ingang van 1 januari 2015. Eind 2014 is de NV MAR verhuisd. De BAR-organisatie heeft de NV MAR een aanbod gedaan om gebruik te maken van het pand aan de Nijverheidsweg in Rhoon. De oude locatie werd gehuurd van een particuliere verhuurder en gedeeld met Van Gansewinkel. Op de nieuwe locatie is de huisvesting voor personeel en materieel beter geregeld.

3.10 Haven

Kerncijfers

De haven van Ridderkerk, langs De Noord, bestaat uit het waterdeel, kaden, steigers en terrein. Met uitzondering van de locatie bij de passantensteiger is het haventerrein volledig verhuurd.

Actueel beheerplan

Het beheerplan Haven is in 2013 geactualiseerd.

Voor het groot onderhoud (reserve) wordt gerekend met het eens in de acht jaar baggeren van de haven. Dit is in 2008 voor het laatst uitgevoerd en staat voor 2016 weer op de planning. Jaarlijks wordt een dotatie aan de reserve gedaan.

Voor het vervangen van de constructies is het uitgangspunt dat dit pas op zeer lange termijn (> 30 jaar) aan de orde is. Daarom worden er nu geen middelen voor gereserveerd.

Budgetrealisatie 2014

Omschrijving	Budget
Haven	
Klein jaarlijks onderhoud	€ 4.900
Groot onderhoud	€ 0
Investeringen	€ 0
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud haven	€ 22.700
Totaal beheer Haven	€27.600

Het verloop van de reserve Haven in 2014 is als volgt:

Stand per 1 januari 2014	€	191.500
Toevoeging	€(+)	22.700
Onttrekking	€(-)	0
Stand per 31 december 2014	€	214.200

2.3.4 Paragraaf 4 Financiering

1. Doel

Algemeen doel

Genereren van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.

Specifiek doel

Inzicht geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens om daarmee de financieringsfunctie te kunnen sturen, beheersen en controleren.

Achtergrond informatie

De paragraaf financiering richt zich op de treasuryfunctie. De zogenaamde treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexe geld- en kapitaalmarkt.

2. Inleiding

In deze financieringsparagraaf wordt ingegaan op de mate waarin de plannen en acties, zoals beschreven in de begroting in 2014, zijn uitgevoerd. Naast enkele onderwerpen die verplicht deel uit maken van de financieringsparagraaf, gaan we ook in op een aantal ontwikkelingen die van belang zijn voor een goede uitvoering van de treasuryfunctie.

Kaders

De bestuurlijke infrastructuur voor de uitvoering van de financieringsfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut en de financiële verordening. Kern is de vaststelling van de uitgangspunten, doeleinden, de organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie.

Hierbij is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) van toepassing. Deze wet schept een bindend kader voor een verantwoorde en professionele inrichting van de treasuryfunctie bij decentrale overheden. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is het beheersen van risico's. Als gevolg van de invoering van het schatkistbankieren en de overgang naar de BAR-organisatie per 1 januari 2014, is er een volledige herziening geweest van het treasurystatuut. Deze is in het eerste kwartaal van 2014 vastgesteld. De kaders zoals vastgesteld in voornoemde documenten zijn door ons in 2014 gehanteerd.

In de jaarstukken doet het college in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:

- De kasgeldlimiet;
- De renterisiconorm;
- De rentevisie;
- De omvang en samenstelling van de leningenportefeuille;
- De omvang en samenstelling van de uitzettingen;
- De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte

3 Renterisicobeheer

In dit onderdeel wordt door middel van enkele modellen inzicht gegeven in de renterisico's voor onze gemeente

3.1 kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De belangrijkste vormen hiervan zijn (opgenomen) daggeld- en kasgeldleningen en rekening-courantkrediet. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Voor ons was de kasgeldlimiet voor het jaar 2014 € 10,172 miljoen (8,5% van € 119,665 miljoen).

De kasgeldlimiet is de maximale gemiddelde (kortlopende) schuld die we per kwartaal mogen hebben. Wanneer in drie opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet dit gemeld worden bij de toezichthouder.

In het onderstaande overzicht is de toetsing van de kasgeldlimiet voor het jaar 2014 opgenomen. Hieruit blijkt dat we, ondanks dat we een deel van het jaar gebruik hebben gemaakt van een kasgeldlening, niet boven de kasgeldlimiet zijn uitgekomen.

Kasgeldlimiet (bedragen x €1.000)				
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Omvang begroting per 1 januari 2014	119.665	119.665	119.665	119.665
1. Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
In bedragen	10.172	10.172	10.172	10.172
2. Omvang vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-
Schuld in rekening courant	-	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
Overige geldleningen (geen vaste schuld)	8.667	5.000	0	0
Totaal	8.667	5.000	-	-
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	20	14	8	14
Tegoeden in rekening courant	1.339	4.180	5.438	1.137
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	2.667
Totaal	1.360	4.194	5.446	3.818
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet (1)	10.172	10.172	10.172	10.172
4. Totaal netto vlottende schuld (2-3)	7.307	806	5.446-	3.818-
Ruimte(+)/Overschrijding(-); (1-4)	2.865	9.366	15.618	13.989

3.2 Verloop renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de renterisiconorm. De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Van renteherziening is sprake, als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast. Herfinanciering bestaat uit het totaal aan aflossingen van langlopende leningen, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Voor ons bedraagt de renterisiconorm voor het jaar 2014 € 23,933 miljoen (20% van €119,665 miljoen). Het renterisico dat de gemeente in enig jaar loopt, is onder andere afhankelijk van nieuw aan te trekken financiering in de komende jaren. In 2014 is er geen nieuwe langlopende lening aangetrokken.

In het volgende overzicht zijn de feitelijke renterisico's opgenomen voor de vaste schuld, in relatie tot de renterisiconorm.

RENTERISICONORM EN RENTERISICO'S VAN DE VASTE SCHULD per 1-1-2014				
(Bedragen x EUR 1.000)				
	2014	2015	2016	2017
Renterisico op vaste schuld	budget	budget	budget	budget
1. Netto renteherziening op vaste schuld	0	0	0	0
2. Betaalde aflossingen	4.320	3.620	3.620	3.620
3. Renterisico op vaste schuld (1+ 2)	4.320	3.620	3.620	3.620
Renterisiconorm				
4a. Begrotingstotaal 2014	119.665			
4b. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%			
4. Renterisiconorm	23.933			
Toets Renterisiconorm				
5a Ruimte onder renterisiconorm (4 - 3)	19.613			

4. De rentevisie

Renteontwikkeling

Renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt zijn voor ons belangrijk om op de voet te volgen. Hier kunnen voor ons risico's liggen. Om de renteontwikkelingen nauwlettend te kunnen volgen, maken we gebruik van de infodienst van een aantal banken. Hiermee kunnen we op ieder moment van de dag de ontwikkelingen volgen en worden online op de hoogte gehouden van belangrijke veranderingen. De rentestand voor zowel langlopende als ook de kortlopende financiering is gedurende het hele jaar laag gebleven. De mate en het tempo waarin de rente zich ontwikkelt is moeilijk te voorspellen.

In onderstaande tabel geven we u inzicht in het renteverloop in 2014.

	lening 20 jaar	lening 10 jaar	kasgeld 3 mnd
week 04	2,92	1,98	0,4
week 08	2,80	1,87	0,4
week 12	2,72	1,80	0,3
week 16	2,63	1,75	0,33
week 20	2,62	1,74	0,33
week 24	2,48	1,57	0,26
week 28	2,39	1,50	0,2
week 32	2,28	1,45	0,2
week 36	1,99	1,25	0,15
week 40	1,96	1,14	0,05
week 44	1,93	1,14	0,29
week 48	1,76	1,05	0,45
week 52	1,63	0,96	0,05

5. Leningenportefeuille en uitzettingen

Leningenportefeuille

Het totaal van de leningenportefeuille per 31-12-2014 bedraagt € 54.121.100. Deze leningenportefeuille bestaat uit 7 langlopende geldleningen die nog doorlopen tot 2034. De gemiddelde rente van deze leningen is 3,9%. Gezien de lage rentestand op dit moment is dit natuurlijk hoger dan de gemiddelde rente in 2014 van een lening van 20 jaar.

Uitzettingen

In 2014 is er een lening verstrekt aan de BAR-organisatie voor de financiering van de materiele vaste activa die betrekking hebben op de bedrijfsvoering, welke zijn overgedragen van de gemeente aan de BAR-Organisatie. Voor het bepalen van de aflossing en rente op deze leningen is aansluiting gezocht bij de bedragen voor afschrijving en rente zoals deze oorspronkelijk in de begroting van de gemeente was opgenomen.

Per 31-12-2014 waren er geen (tijdelijke) overschotten in de vorm van deposito's.

Verstekte lening aan:	Hoofdsom per 1-1-2014	Aflossing in boekjaar	Restant per 31-12-2014
BAR-organisatie	€ 2.845.060	€ 749.368	€ 2.095.691

6. De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte

Liquiditeitsplanning

Het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie is van wezenlijk belang om de treasuryfunctie naar behoren uit te voeren. Een goede liquiditeitsplanning is hiervoor essentieel. Met behulp van een korte termijn liquiditeitsplanning, krijgen we een beter beeld van de te verwachten inkomsten en uitgaven.

In 2014 bleek opnieuw dat de waarde van de korte termijn planning met name afhankelijk is van het inzicht in de uitgaven op de investeringen. Juist op dat gebied blijkt het lastig te zijn om een goede planning te geven van de uitgaven.

Aan het einde van het jaar is opnieuw gebleken dat verwachtingen, voor wat betreft het doen van investeringen, niet altijd zijn uitgekomen. De huidige economische situatie maakte het opstellen van een goede planning ook niet eenvoudig. Projecten werden vertraagd of tot nader order uitgesteld. Ook wat betreft de liquiditeitsbehoefte vanuit de grondexploitaties was deze onzekerheid merkbaar. Verbetering van de sturing op de uitgaven en inkomsten heeft onze speciale aandacht. We streven ernaar om in 2015 een goede korte termijnplanning te kunnen realiseren. Bij de tussenrapportages houden we u op de hoogte van relevante ontwikkelingen op dit gebied.

Financieringsbehoefte

In de 1e helft van 2014 was er sprake van een liquiditeitstekort. Voor de financiering van dit tekort hebben we voornamelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het afsluiten van kasgeldleningen. Zoals blijkt uit het eerder gepresenteerde overzicht met rentestanden was de rente voor kasgeldleningen voor ons zeer gunstig. Ook in het 4e kwartaal was het weer noodzakelijk om kasgeldleningen af te sluiten. We hebben er voor gekozen om voorlopig te blijven financieren met kortlopende leningen. In de loop van van 2015 zal indien nodig worden overgegaan tot het afsluiten van een langlopende lening.

Bij een liquiditeitstekort kunnen we gebruik maken van de kredietfaciliteit bij onze huisbankier van € 13 miljoen op onze rekening-courant. Als gevolg van de lage rentestand voor kasgeldleningen was het gedurende het hele jaar gunstiger om een kasgeldlening af te sluiten. Via een Moneybroker hebben we in december zelfs een kasgeldlening kunnen afsluiten tegen een percentage van 0%. Met ingang van 15 december 2013 zijn we gestart met het verplicht schatkistbankieren. Voor 2014 had dit tot gevolg dat er geen mogelijkheid was om bij overliquiditeit het geld op een andere manier weg te zetten dan bij de schatkist.

Schatkistbankieren

In 2014 hebben we voor het eerst te maken gehad met de nieuwe wet schatkistbankieren. Overtollige middelen moeten dagelijks worden afgeroomd naar een rekening bij de schatkist. Ook bij de schatkist kunnen deze middelen tijdelijk op deposito worden weggezet. Decentrale overheden krijgen op de deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. In 2014 is er door de ons geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om geld op deposito bij de schatkist weg te zetten.

Drempelbedrag

Door het Ministerie is een drempelbedrag vastgesteld dat op de rekening-courant van de eigen bank mag blijven staan. Het drempelbedrag is het maximale bedrag dat een decentrale overheid over een heel kwartaal gezien dagelijks buiten de schatkist mag aanhouden. Door omstandigheden kan het voorkomen dat het drempelbedrag wordt overschreden, maar deze overschrijding moet dan op andere dagen in datzelfde kwartaal gecompenseerd worden door onder het drempelbedrag te blijven. Het drempelbedrag is vast gesteld op 0,75% van het begrotingstotaal. Voor de gemeente Ridderkerk houdt dit in dat wanneer het saldo op de rekening-courant hoger is dan € 897.500 dit moet worden afgeroomd naar de schatkist.

Conform de nieuwe regelgeving wordt er bij de toelichting op de balans verantwoording afgelegd over het totaal aan middelen dat per kwartaal buiten de schatkist is gehouden. In dit overzicht is te zien dat er met name in het eerste kwartaal sprake is van een overschrijding van het drempelbedrag. Dit betreft aanloopproblemen, waar we in de rest van het jaar aandacht aan hebben geschonken waardoor we in de andere kwartalen beter binnen het gestelde drempelbedrag gebleven zijn.

7. Verleende garanties in het kader van de publieke functie

In artikel 3 van het Financieringsstatuut 2009 is aangegeven dat de gemeente uitsluitend leningen kan aangaan, middelen kan uitzetten en garanties kan verlenen voor de uitoefening van de publieke taak. In 2014 hebben zich geen verenigingen of stichtingen gemeld voor het waarborgen van nieuwe geldleningen.

Het totaal aan direct gegarandeerde leningen bedraagt per 31-12-2014 € 78,9 miljoen. Hiervan is een bedrag van € 77,1 miljoen voor woningbouwleningen aan de Stichting Woonvisie. De overige garantstellingen ad € 1,8 miljoen zijn verstrekt aan twee sportverenigingen, een sporthalstichting, een onderwijsinstelling en een muziekvereniging.

Vanaf 2007 zijn de woningbouwleningen aan de Stichting Woonvisie indirect gegarandeerd via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) door middel van een zogenoemde achtervang-overeenkomst. Het totaal van de indirecte garantstellingen bedraagt per 31-12-2014 € 122,2 miljoen.

Ontvangst en beoordeling jaarstukken

Speciale aandacht verdient de Stichting Woonvisie vanwege de omvang van de garantstellingen. De kredietwaardigheid van Woonvisie wordt beoordeeld door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en het Centraal Fonds Volkshuisvesting (CFV).

Het WSW heeft laatstelijk in juni 2014 verklaard, dat Woonvisie op basis van het jaarverslag 2012 en de prognosegegevens 2013 voldoet aan de eisen die het WSW stelt voor borging van leningen. Het CFV heeft in hun Toezichtbrief 2014 verklaard, dat het bij Woonvisie uitgevoerde onderzoek geen aanleiding geeft tot opmerkingen.

Tenslotte kan nog worden opgemerkt dat Woonvisie geen risicovolle producten, zoals derivaten en beleggingen, heeft.

2.3.5 Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

1. Inleiding

De bedrijfsvoering wordt vanaf 1 januari 2014 via de BAR-organisatie uitgevoerd. Relevante ontwikkelingen op dit gebied zijn in deze (wettelijk verplichte) paragraaf opgenomen.

2. Werken volgens de BAR-code

Huisvesting

'Werken volgens de BAR-code' is een manier om werken effectiever, efficiënter en plezieriger te maken voor zowel de organisatie als de medewerker. De medewerker krijgt ruimte en vrijheid om te bepalen hoe hij werkt, waar hij werkt, wanneer hij werkt en met wie hij werkt. Hierbij zijn te behalen resultaten leidend. Om deze resultaten te behalen wordt optimaal gebruik gemaakt van ieders talenten.

Essentieel onderdeel voor het slagen van het 'Werken volgens de BAR-code' is de huisvesting. De huisvesting is direct gekoppeld aan de keuzes die gemaakt zijn ten aanzien van de ICT. Ook de huisvesting moet bijdragen aan een efficiënte werkwijze van de BAR-organisatie. Daarom is gekozen voor een financieel sober doch optimaal creatief scenario die erop gericht is de werkomgeving meer flexibel te maken. Dit is gerealiseerd door een aantal ontmoetingsplaatsen te creëren voor ontmoeting en kennisuitwisseling. En de huidige huisvesting meer in te richten met flexibele werkplekken. De benodigde investeringen ten aanzien van de huisvesting zijn gedaan uit bestaande budgetten.

Taskforce

Met de overgang van drie afzonderlijke gemeenten naar één BAR-organisatie was de transitie en de ontwikkelopgave op 1 januari 2014 nog niet gereed. De opgave is om blijvend aan te sluiten bij vraagstukken en behoeften die bestaan en aan de eisen die de samenleving aan ons stelt. Het voortdurend in beweging zijn vraagt veel van de organisatie en van de professionals die er werkzaam zijn: het vermogen om de omgeving open en objectief waar te nemen (objectieve beeldvorming), en bij verschillende belevingswerelden aan te sluiten (inlevingsvermogen), om naar zichzelf en het eigen handelen te kijken (zelfreflectie), ondernemend te zijn, oplossingsgericht te werken en om met creativiteit, energie en veerkracht duurzaam te veranderen.

Om professionals te ondersteunen in hun rol, is er geïnvesteerd in de ontwikkeling en kwaliteit van medewerkers. Hier geldt een basisprincipe dat medewerkers worden gefaciliteerd om zich in de nieuwe BAR-organisatie optimaal te ontwikkelen en bewegen als zelfstandige overheidsprofessional. Hiertoe is onder meer een Taskforce ingericht die zich richt op opleiding en ontwikkeling, training en coaching van individuele medewerkers, teams en afdelingen.

3. Concern Control

Het "in control" zijn betekent dat er grip is op de organisatie, zodat men in staat is om goed te kunnen (bij)sturen, niet voor verrassingen komt te staan en gestelde doelen op efficiënte wijze worden behaald. Kernwoorden hierbij zijn *doelmatigheid (efficiëntie)*, *doeltreffendheid (effectiviteit)* en *rechtmatigheid*.

De nieuwe BAR-situatie kenmerkt zich door drie separate gemeentebesturen en één gemeenschappelijke regeling. De drie besturen blijven zelfstandig, met hun eigen collegeprogramma, begroting, doelstellingen en bijbehorende informatiebehoefte en behoefte aan advisering. In de gemeenschappelijke regeling vinden de primaire en ondersteunende processen plaats. Daardoor vinden op vier plekken besturende processen plaats voor het richten, sturen en beheersen. Met name beleidscontrol vindt dicht op het bestuur plaats, terwijl managementcontrol in de gemeenschappelijke organisatie plaatsvindt.

Het volgende organisatiemodel voor control wordt aangehouden:

1. In Barendrecht en Ridderkerk een gemeentecontroller bij bureau bestuursondersteuning. In Albrandswaard een gemeentecontroller in het regieteam;
2. In de GR een onafhankelijk bureau concerncontrol, aangestuurd door een concerncontroller.

Het komend jaar zal in het teken staan van de volgende ontwikkelingen:

- Stevige Control: In 2014 is verder invulling gegeven aan het inrichten van de controlefunctie in BAR-verband.
- Grip op verbonden partijen: gezien het overkoepeld karakter en de bedrijfskundige expertise die gevraagd wordt, is dit belegd bij Concern Control.
- Kwaliteitsverbetering/procesverbetering: als onderdeel om de bezuinigingsdoelstelling te bereiken was en blijft het komend jaar een grotere focus op procesverbetering (LEAN) en het sturen op het realiseren van de bezuinigingen.
- Sturings- en informatiemanagement: de oprichting van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie maakt het nog belangrijker te beschikken over frequente en juiste (management)informatie, waarmee de organisatie in staat wordt gesteld (indien nodig) bij te sturen.
- Efficiency binnen Control: Om de ontwikkelopdrachten te realiseren zal Concern Control eerder meer inzet vereisen dan minder. Echter door efficiënt om te gaan met de taken zoals interne controles en risicomanagement, wordt verwacht dit kostenneutraal te realiseren.

4. ICT

Het jaar 2013 heeft in het teken gestaan de basis op orde te brengen waardoor de medewerkers op 1 januari 2014 hun werk konden uitvoeren. In 2014 is verder gewerkt naar een basis-architectuur, waarmee de processen organisatiebreed volgens een organisatiemodel zijn ingericht en de producten en diensten generiek kunnen worden afgehandeld. Dit zal - net als andere maatregelen - een bijdrage leveren aan de efficiencytaakstelling.

Daarnaast is de procesarchitectuur en de informatiearchitectuur verder uitgewerkt. De afdeling heeft zich in 2014 verder gericht op het consolideren van een aantal applicaties.

2.3.6 Paragraaf 6 Verbonden partijen

1. Doel

Algemeen doel

Het genereren van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.

Specifiek doel

Het in beeld brengen en beheersen van de bestuurlijke én financiële belangen in deelnemingen.

Achtergrond informatie

Door de paragraaf verbonden partijen heeft de raad invloed op deelnemingen doordat hij kaders stelt. Die invloed is nu niet zo zeer gericht op individuele gevallen, maar veel meer op het totaalbeeld. De paragraaf geeft aan wat de visie van de raad is op de verbonden partijen in relatie tot de doelstellingen uit de programma's en wat de beleidsvoornemens zijn. Het gaat om vragen als: Wat willen we met de verbonden partijen? (visie/ doel). Welke rol spelen ze in programma's? (beleidsvoornemens). Vervolgens kan er op toegezien worden of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de gewenste beleidsvoornemens van de gemeenteraad via de verbonden partijen gerealiseerd zijn. In deze paragraaf is de informatie opgenomen conform de nota Verbonden Partijen (raadsbesluit 23 april 2009).

2. Financieel overzicht per raadsprogramma

In het volgende overzicht zijn per raadsprogramma de verbonden partijen opgenomen met de gerealiseerde bijdrage van de gemeente, c.q. het te ontvangen dividend.

Nr.	Omschrijving	- = uitgaaf en + = baat		
		Realisatie 2013	Begroting 2014 na wijz.	Realisatie 2014
	<i>Programma 1 Burger als Partner</i>			
1	Oasen NV	0	0	0
2	Stadsregio Rotterdam	-210.300	-210.000	-210.278
3	GR Nieuw Reijerwaard	0	0	0
4	Natuur- en recreatiegebied IJsselmonde	-308.300	-317.800	-280.623
5	Koepelschap buitenstedelijk groen	0	0	0
6	Gemeenschappelijke regeling Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)	-730.900	-772.500	-769.731
7	Gemeenschappelijke regeling GGD-Rotterdam Rijnmond (GGD/ OGZRR)	-309.300	-332.300	-284.501
8	Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (gaat spelen vanaf 1-1-2015)	0	0	0
		0	0	0
	<i>Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler</i>	0	0	0
9	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	-1.918.200	-1.892.000	-1.892.436
		0	0	0
	<i>Programma 6 Bedrijfsvoering</i>	0	0	0
10	GR BAR-organisatie (per 1-1-2014)	0	-24.502.877	-24.532.957
		0	0	0
	<i>Hoofdstuk 7 financiering en algemene dekkingsmiddelen</i>	0	0	0
11	NV MAR	113.100	300.000	300.000
12	BNG NV	132.800	132.800	113.176
13	Eneco NV	1.318.400	1.300.000	1.363.403

3. Overzicht van verbonden partijen

1. Naam :	Oasen NV
Vestigingsplaats :	Gouda
Doel van de regeling :	Zorg dragen voor de watervoorziening binnen het voorzieningsgebied.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van deze instelling voor nutsvoorzieningen omdat deze nut heeft voor de inwoners van de gemeente, en dus niet uit een oogpunt van geldbelegging.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	In Oasen wordt voor 6,26% in het totale aandelenkapitaal deelgenomen. Door deze deelname kan invloed op het beleid van deze instellingen worden uitgeoefend door middel van een vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergaderingen.
Zeggenschap gemeente:	Aandeelhouder.
Financiën Oasen NV :	Eigen vermogen per 31 dec 2013 (nog niet bekend) per 31 dec 2014 (nog niet bekend). Vreemd vermogen per 31 dec 2013 (nog niet bekend) en per 31 dec 2014 (nog niet bekend).
Financieel belang Ridderkerk :	Niet van toepassing.
Bedrag per inwoner :	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen/veranderingen :	Oasen heeft op verzoek van de gemeente het tariefbeleid ten aanzien van sprinklerinstallaties naar beneden bijgesteld.
Financiële risico's en kansen :	Niet van toepassing.

2. Naam :	Stadsregio Rotterdam
Vestigingsplaats :	Rotterdam
Doel van de regeling :	Regionaal Bestuur (Wet Gemeenschappelijke Regelingen).
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	Deze regeling behartigt de gezamenlijke belangen van 15 gemeenten en hun inwoners op het gebied van de ruimtelijke ordening, wonen, stedelijke vernieuwing en Vinac, economie, verkeer en vervoer, milieu, groen, jeugdzorg, arbeidsmarkt en volwasseneneducatie.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	In programma 2 De Burger als kiezer hebben wij als doelstelling het volgende geformuleerd: het realiseren, onderhouden en waar nodig verstevigen van samenwerkingsverbanden om regionale en/of gezamenlijke vraagstukken die de reikwijdte van Ridderkerk te boven gaan, op te lossen op een zodanige wijze, dat rekening wordt gehouden met de Ridderkerkse belangen en de eigen identiteit van Ridderkerk.
Zeggenschap gemeente :	Twee leden Algemeen bestuur.
Financiën van de Stadsregio Rotterdam :	Resultaat 2014: (nog niet bekend) Eigen vermogen per 31 dec 2013 € 61.634.979 en per 31 dec 2014 (nog niet bekend). Vreemd vermogen per 31 dec 2013 € 462.275.566 en per 31 dec 2014 (nog niet bekend).
Financieel belang Ridderkerk :	De gemeente Ridderkerk draagt € 210.278 bij aan deze regeling. Bedrag per inwoner: € 4,65.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Met de aanvaarding van het wetsvoorstel afschaffing WGR-plusregio's komen de wettelijke taken van de stadsregio Rotterdam per 1 januari 2015 te vervallen. De taken op het gebied van Verkeer en vervoer en Economie worden per die datum overgenomen door de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag. De GR Stadsregio Rotterdam wordt naar verwachting per 1 juli 2015 geliquideerd.
Financiële risico's en kansen :	Niet van toepassing.

3. Naam :	Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard (GRNR)
Vestigingsplaats :	Ridderkerk
Doel van de GR :	De GR Nieuw Reijerwaard heeft tot doel c.q. als belang het binnen diens rechtsgebied ontwikkelen en realiseren van 96 hectare bedrijventerrein op de locatie Nieuw Reijerwaard met de daarbij horende ontsluiting en het daarbij horende groen.
Zeggenschap gemeente :	Het Algemeen Bestuur bestaat uit tien leden, de voorzitter inbegrepen. De raden van Barendrecht en Ridderkerk wijzen uit hun midden, de voorzitter van de raad inbegrepen, en uit de wethouders, elk vier leden en twee plaatsvervangend leden aan. Van deze vier leden respectievelijk twee plaatsvervangend leden dienen ten minste twee leden respectievelijk één plaatsvervangend lid deel uit te maken van het college van burgemeester en wethouders. De raad van Rotterdam wijst uit de voorzitter van de raad en uit de wethouders, twee leden en twee plaatsvervangende leden aan. Het voorzitterschap rouleert jaarlijks.
Financiën van Nieuw Reijerwaard :	Rekening 2014 van de GRNR € 11.958.000; jaarresultaat 2014 € 0. Eigen vermogen per 31 dec. 2013 € 0 en per 31 dec 2014 € 0. Vreemd vermogen per 31 dec 2013 € 86.993.000 en per 31 dec. 2014 € 77.743.000.
Financieel belang Ridderkerk :	Alle drie de deelnemende gemeenten dragen 1/3 van de risico's verbonden aan de grondexploitatie.
Bedrag per inwoner :	Nieuw Reijerwaard heeft een sluitende exploitatie, zodat van een bijdrage door Ridderkerk geen sprake is.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	In juni 2013 is door Provinciale Staten het inpassingsplan vastgesteld. Hiertegen is beroep ingesteld. De Raad van State heeft op 20 augustus 2014 uitspraak gedaan. Het plan bleef grotendeels overeind, maar op een aantal onderdelen is de provincie gevraagd een herstelbesluit te nemen. Op 12 november 2014 is dit besluit genomen. Momenteel lopen hiertegen een aantal beroepsprocedures bij de Raad van State. De uitspraak wordt verwacht in maart 2015. Nadat de plannen definitief zijn kan met de gronduitgifte worden begonnen.
Financiële risico's en kansen :	2 keer per jaar (maart en oktober) vindt er een actualisering plaats van de grondexploitatie Nieuw Reijerwaard. Daarmee wordt er een steeds reëler beeld gegeven van de bestaande risicosituatie. Op basis van de huidige cijfers is de exploitatie sluitend. Toch zijn door onzekere markt- en renteontwikkelingen risico's verbonden aan de grondexploitatie. Stagnerende grondverkoop kunnen bijvoorbeeld tot extra rentekosten leiden. Als deelnemer aan de GRNR worden deze risico's voor een derde deel door de gemeente Ridderkerk gedragen. Daarom is het van groot belang dat de door de GR gehanteerde P&C-instrumenten voldoende informatie leveren over de exploitatierisico's en dat door de GR gestuurd wordt op het zoveel mogelijk beheersen van deze risico's.

4. Naam :	Gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en Recreatiegebied IJsselmonde
Vestigingsplaats :	IJsselmonde (Rotterdam)
Doel van de regeling :	Ontwikkelen en in stand houden van intergemeentelijke buiten stedelijke recreatie en bescherming van natuur en landschap.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	In 2012 is ingestemd met de Beleidsvisie 2012-2020 van het natuur- en recreatieschap.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	De activiteiten van de regeling dragen bij aan het realiseren van de doelstellingen uit programma 4 De Burger als (wijk)bewoner. De komende jaren zullen meerdere projecten voortvloeiende uit het Landinrichtingsplan mede op het grondgebied van Ridderkerk worden gerealiseerd en in beheer (deels) worden overgedragen aan het Natuur- en Recreatieschap.
Zeggenschap gemeente :	Één lid Dagelijks bestuur en Algemeen bestuur.

4. Naam :	Gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en Recreatiegebied IJsselmonde
Financiën van Natuur- en Recreatiegebied IJsselmonde :	De lasten over 2014 bedragen € 4.203.625. Resultaat 2014 € 47.681. Eigen vermogen per 31 dec. 2013 € 4.497.773 en per 31 dec 2014 € 4.772.372. Vreemd vermogen per 31 dec 2013 3.368.623 en per 31 dec 2014 € 3.037.802.
Financieel belang :	De bijdrage over 2014 bedraagt € 280.623, incl. afrekening over 2012.
Bedrag per inwoner :	2014 € 5,82
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	De provincie Zuid-Holland heeft een discussie geopend over het toekomstig beheer van de recreatiegebieden. Dit moet leiden tot minder bestuurlijke drukte en een kostendekkende dienstverlening vanuit de provincie.
Financiële risico's en kansen :	Niet van toepassing.

5. Naam :	Gemeenschappelijke regeling Koepelschap buitenstedelijk groen
Vestigingsplaats :	Schiedam
Doel van de regeling :	Financiering en programmering buiten stedelijk groen.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	Deze regeling is in de plaats gekomen van het oude Financieel Koepelschap. Het Financieel Koepelschap werkte feitelijk als een vereveningsinstrument. Alle kosten die de deelnemers maken ten behoeve van de realisering en in stand houding van de buiten stedelijke openlucht recreatieprojecten worden bij elkaar opgeteld en op basis van de in 1967 vastgestelde verdeelsleutel naar rato van het aantal inwoners over de gemeenten herverdeeld. De gemeenten betalen rechtstreeks aan de schappen waarin zij deelnemen. Als blijkt dat een gemeente meer betaalt aan een schap dan de kosten van de gemeente op basis van de verdeelsleutel, dan ontvangt deze gemeente geld terug van het Koepelschap. Daarnaast heeft deze nieuwe regeling tot doel op basis van een landelijk, provinciaal en regionaal programma/beleid in onderlinge samenhang een evenwichtige ontwikkeling en instandhouding van het buiten stedelijk groen te bevorderen.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Niet van toepassing.
Zeggenschap gemeente :	Eén lid Algemeen bestuur.
Financiën van het Koepelschap :	Niet van toepassing.
Financieel belang Ridderkerk :	Niet van toepassing.
Bedrag per inwoner :	De verevening voor Ridderkerk over 2014 is gebaseerd op € 6,93 per inwoner.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Het Koepelschap Buitenstedelijk Groen heeft eind 2014 opdracht gegeven aan de gemeente Rotterdam om te onderzoeken of het Koepelschap kan worden ontvlochten cq op te heffen. Dit in relatie tot het bredere traject om de organisatie van beheer en ontwikkeling van recreatiegebieden te vereenvoudigen.
Financiële risico's en kansen :	Niet van toepassing.

6. Naam :	Gemeenschappelijke regeling Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)
Vestigingsplaats:	Schiedam
Doel van de regeling :	Adviesing en ondersteuning bij gemeentelijke milieutaken.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	De DCMR heeft een algemene adviestaak met betrekking tot milieu, adviseert ten aanzien van vergunningverlening en handhaving in het kader van de wettelijke taken ingevolge de Wet Milieubeheer en ondersteunt de gemeente t.a.v. de uitvoering van het Besluit Bodemkwaliteit.

6. Naam :	Gemeenschappelijke regeling Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Ieder jaar wordt een werkplan opgesteld.
Zeggenschap gemeente :	Eén lid Algemeen bestuur.
Financiën van de DCMR :	Jaarbudget rekening 2014 € 60.208.510. Resultaat 2014 € 1.280.257. Eigen vermogen per 31 dec. € 9.027533 en per 31 dec. 2014 € 6.751.025. Vreemd vermogen per 31 dec 2013 € 0 en per 31 dec 2014 € 0.
Financieel belang Ridderkerk :	Bijdrage 2014 € 769.731. (1,3 %)
Bedrag per inwoner :	€ 17,02
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	De DCMR is per 1 januari 2013 voor de provincies Zuid-Holland en Zeeland de gespecialiseerde RUD voor de industriële bedrijven met grote veiligheidsrisico's (de zogenaamde BRZO-bedrijven). Voorafgaand aan en naar aanleiding van het rapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (aangaande Odfjell) heeft DCMR het verbeterprogramma 'Risicogestuurd Toezicht' opgesteld en geïmplementeerd.
Financiële risico's en kansen :	De professionaliteit die nodig is om met name de zware milieutaken uit te kunnen oefenen vraagt om samenwerking en levert daarmee financiële kansen op.

7. Naam :	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheids Zorg-Rotterdam Rijnmond (OGZRR)
Vestigingsplaats:	Rotterdam
Doel van de regeling :	Gezamenlijke uitvoering wettelijke verplichtingen van gemeenten in het kader van de Wet publieke gezondheid.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	Het verbeteren van de volksgezondheid van de Ridderkerkse bevolking. Het volgen van ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de gezondheid van de inwoners.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Een goede basisgezondheidszorg.
Zeggenschap gemeente :	De wethouder Volksgezondheid is lid van het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Financiën van de OGZRR :	€ 7.864.170
Financieel belang Ridderkerk :	Bijdrage 2014 € 284.501.
Bedrag per inwoner :	€ 6,29
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	De OGZRR is onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Rotterdam.
Financiële risico's en kansen :	De deelnemers aan de Gemeenschappelijke regeling zijn niet risicodragend voor de bedrijfsvoering van de GGD, dit is de gemeente Rotterdam. Op dit moment loopt nog de discussie met het bureau Rijkshoeffingen over de mogelijke btw-plicht voor Gemeenschappelijke regelingen. Dit zal mogelijk vanaf 2015 een risico vormen. Mochten de activiteiten btw- plichtig worden dan kan de bijdrage van Ridderkerk ongeveer € 5.500 per jaar stijgen.

8. Naam :	Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
Vestigingsplaats :	Rotterdam
Doel van de regeling :	Het lichaam heeft tot doel te zorgen voor een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van bovenlokale taken, met inachtneming van de bepalingen in de Jeugdwet.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	In het kader van de doelstelling heeft het lichaam de volgende taken: a. het uitvoeren van de bovenlokale taken door middel van het contracteren en/of subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen in het kader van de Jeugdwet; de jeugdhulp omvat de uitvoering van gesloten jeugdhulp, crisiszorg, pleegzorg, residentiële, intramurale zorg en/of specialistische zorg voor jeugdigen; de taken worden uitgevoerd met inachtneming van de afspraken die hierover op bovenregionaal of landelijk niveau zijn of worden gemaakt. b. het bevorderen van gezamenlijk overleg van de gemeenten inzake de uitvoering van de jeugdhulptaken, welke ingevolge de Jeugdwet aan de gemeenten zijn opgedragen.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	De belangrijkste reden om de samenwerking te zoeken in de inkoop van jeugdhulp is inhoudelijk van aard en gaat om het feit dat gemeenten niet vooraf voor alle typen zorg weten of en in welke mate het bij kinderen uit hun gemeenten nodig is om deze aan te bieden. Gemeenten willen wel beschikken over een aanbod dat tegemoet komt aan de mogelijke hulpvraag. Door gezamenlijk zorg in te kopen, is de beschikbaarheid geregeld, zonder dat vooraf het feitelijke gebruik gedetailleerd bekend is. Door in regionaal verband samen te werken is het mogelijk dit aanbod structureel beschikbaar te hebben en fluctuaties in vraag en aanbod op te vangen. Gemeenten kunnen daardoor in samenwerking met elkaar een breder palet aan voorzieningen bieden dan iedere individuele gemeente zou kunnen. Dit bredere aanbod betekent meer keuzemogelijkheden voor de individuele burger, een betere match tussen vraag en aanbod en een effectieve en efficiënte inzet van jeugdhulp.
Zeggenschap gemeente:	De wethouder Jeugdhulp is lid van het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Jaarbudget van GR Jeugdhulp Rijnmond:	In 2014 was er nog geen sprake van een jaarbudget GR.
Financieel belang Ridderkerk :	De gemeente heeft pas vanaf met de ingang van de Jeugdwet per 1 januari 2015 financieel belang in de regeling.
Bedrag per inwoner :	-
Overige ontwikkelingen/ veranderingen :	-
Financiële risico's en kansen :	Tussen de samenwerkende gemeenten is afgesproken te gaan werken met een vereveningssysteem die enerzijds de schommelingen gedurende het jaar opvangt, maar anderzijds wel gemeenten afrekent op het werkelijke gebruik. Of een kind op een bepaald moment een bepaalde voorziening nodig heeft is gedeeltelijk namelijk een kwestie van toeval. Het financiële risico dat hieruit volgt is vooral groot voor specialistische voorzieningen binnen een klein schaalniveau. Op het niveau van de samenwerkende gemeenten valt dit risico grotendeels weg gezien de grote omvang van de regio. Vraag en aanbod zullen elkaar op dit niveau namelijk redelijk in evenwicht houden. Dit vereveningsmodel wordt het vlaktaksmodel genoemd en helpt om met risico's om te gaan en deze te minimaliseren. In de toekomst kan de bijdrage van iedere individuele gemeente aan de gemeenschappelijke regeling worden berekend door het gemiddelde gebruik te nemen over de drie voorafgaande peiljaren. Bij deze bekostigingssystematiek betaalt iedere gemeente uiteindelijk de eigen kosten, maar eventuele schommelingen in de kosten worden gedurende drie jaar opgevangen.

9. Naam :	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Vestigingsplaats:	Rotterdam
Doel van de regeling :	(Brand)veiligheid, vervoer van zieken en ongevalsslachtoffers, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing met inbegrip van de multidisciplinaire samenwerking en de Gemeenschappelijke meldkamer.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	<p>De vorming van veiligheidsregio's heeft als doelstelling de versterking van de bestuurlijke aansturing van de rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal en nationaal niveau, alsmede de versterking van de geneeskundige hulpverlening en het regionale beheer van de brandweer.</p> <p><u>(Brand)veiligheid</u> Het onder alle omstandigheden bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden ter zake van het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al wat daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en overigens het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen.</p> <p><u>Hulpverlening</u> Het voorbereiden en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening. Het doelmatig organiseren en coördineren van het vervoer van zieken en ongevalsslachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevalsslachtoffers in ziekenhuizen of andere instelling voor intramurale zorg.</p> <p><u>Crisisbeheersing</u> Hieronder valt het organiseren van het oefenen van leden van het Gemeentelijk Beleidsteam. Het invulling geven aan de regionale taken ten aanzien van de organisatie en voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing en de hiermee verband houdende multidisciplinaire samenwerking.</p>
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Met deze regeling wordt invulling gegeven aan het verkleinen en beheersen van de veiligheidsrisico's. Hoe hoger de kans op een inbreuk van de veiligheid, hoe hoger de feitelijke aantasting van de veiligheid zal zijn. Daarom wordt door middel van proactieve en preventieve maatregelen zo mogelijk de slachtofferkans omlaag gebracht. Tevens is het van belang om geprepareerd te zijn voor grootschalig optreden in het geval van een ramp of zwaar ongeluk.
Zeggenschap gemeente :	Één lid Dagelijks bestuur / Algemeen bestuur en één plaatsvervangend lid. Bij het nemen van besluiten door het algemeen bestuur brengen de leden voor de gemeente die zij vertegenwoordigen ieder één stem uit, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen met een inwonertal boven 50000. Zij brengen voor elk volgend 50000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot een maximum van elf stemmen per gemeente.
Financiën van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond:	Jaarbudget 2014 € 136.363.000. Eigen vermogen per 31 dec 2013 € 12.573.465 en per 31 dec 2014 € 8.640.702. Vreemd vermogen oer 31 dec 2013 € 61.444.711 en per 31 dec 2014 € 59.640.020.
Financieel belang Ridderkerk :	Bijdrage 2014 € 1.892.436.

9. Naam :	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Bedrag per inwoner :	In 2013 is ervoor gekozen om de bedragen van de Basis brandweezorg en de Regionale bijdrage samen te voegen tot één bijdrage per deelnemende gemeente. Per inwoner is de bijdrage € 46,19 uitgaande van het inwonersaantal per 1-1-2014. Voor individuele taken en bijdragen is het financiële belang van Ridderkerk € 3.701.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Niet van toepassing.
Financiële risico's en kansen :	Niet van toepassing.

10. Naam:	Gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie
Vestigingsplaats	Ridderkerk
Openbaar belang: (doel van de regeling)	Doel van de regeling is het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het openbaar lichaam van de door de deelnemende gemeenten opgedragen taken.
Visie: (wat willen we met de verbonden partij bereiken)	<ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking ten behoeve van de drie gemeenten het werkgeverschap en de inkoopfunctie uit te voeren; • Het doel van de samenwerking is om door het samenvoegen van grote delen van de ambtelijke organisaties de burgers van de drie gemeenten kwalitatief hoogstaande dienstverlening te bieden. • Ook zijn wij in staat op deze wijze invulling te geven aan de samenwerking op de zeven inhoudelijk verbindende thema's van de drie gemeenten. Deze thema's zijn: Duurzaamheid, Veiligheid, Economie, Maatschappij, Voorzieningen, Ruimte en Mobiliteit.
Beleidsvoornemens uit de programma's: (gemeentelijke beleidsdoelen inclusief beoogde effecten en prestatie-indicatoren)	N.v.t.
Zeggenschap gemeente: (bestuurlijke inbreng / bestuurlijk belang)	Het Algemeen Bestuur is het hoogste bestuursorgaan van de BAR-organisatie en bestaat uit de drie colleges van de 3 BAR-gemeenten (Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk). Dit bestuur vergadert vier keer per jaar. Het Dagelijks bestuur bestaat uit zes leden (van het algemeen bestuur), twee van elke deelnemende gemeente, te weten één wethouder en de burgemeester, de voorzitter meegerekend.
Financiën van de BAR-organisatie	Jaarbudget 2014: € 62.251.800. Financieel resultaat 2014 € 364.882. Eigen vermogen per 1 jan 2014 € 0 en per 31 dec 2014 € 364.882. Vreemd vermogen per 1 jan 2014 € 7.197.560 en per 31 dec 2014 € 19.173.852.
Financieel belang: (bijdrage Ridderkerk):	2014: € 24.532.957
Bedrag per inwoner:	N.v.t.
Overige ontwikkelingen / veranderingen: (Algemene financiële positie, risico's & kansen gedurende het begrotingsjaar in het belang van de verbintenis, art 69 BBV)	N.v.t.

11. Naam :	NV Milieu Services AVR-Ridderkerk (NV MAR)
Vestigingsplaats:	Ridderkerk
Doel van de regeling :	Uitvoering en advisering afvalinzameling.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	De NV MAR is op 1 juli 2001 opgericht om in opdracht van de gemeente de afvalinzameling van huishoudelijke afval uit te voeren. De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal, omdat het nut heeft voor de inwoners van Ridderkerk.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Door de BAR-gemeenten wordt beoordeeld hoe de samenwerking in het inzamelen van afval mogelijk is. Dit heeft voor 2013 en 2014 niet geleid tot veranderingen ten aanzien van de NV MAR.
Zeggenschap gemeente :	Aandeelhouder.
Financiën NV MAR :	Eigen vermogen per 31 dec 2013 € 1.858.557 en per 31 dec 2014 (nog niet beschikbaar) Vreemd vermogen per 31 dec 2013 € 352.827 en per 31 dec 2014 (nog niet beschikbaar)
Financieel belang Ridderkerk :	100% eigenaar van de NV.
Bedrag per inwoner :	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de gemeente en Van Gansewinkel Overheidsdiensten BV met een looptijd tot en met 31 december 2012. De samenwerking is met een jaar verlengd tot en met 31 december 2013 in verband met de BAR-samenwerking. Ook voor 2014 is deze samenwerking met een jaar verlengd.
Financiële risico's en kansen :	Niet van toepassing.

12. Naam :	Bank Nederlandse Gemeenten NV
Vestigingsplaats:	Den Haag
Doel van de regeling :	De BNG is een bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van de BNG, omdat deze instelling een zeker nut heeft voor de gemeente en dus niet primair uit een oogpunt van geldbelegging.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Gelet op de structuur van deze instelling kunnen de aandeelhouders nauwelijks invloed op het beleid van deze NV uitoefenen. De meest betrokken portefeuillehouder vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.
Zeggenschap gemeente :	Aandeelhouder
Financiën van de BNG :	Aandelenkapitaal € 139.226.800 Jaarresultaat 2014 € 126 mln. Eigen vermogen per 31 dec 2013 € 3.430 mln en per 31 dec 2014 € 3.582 mln. Vreemd vermogen per 31 dec 2013 € 127.727 mln en per 31 dec 2014 € 149.895 mln.
Financieel belang Ridderkerk :	Ridderkerk bezit 0,16% van het totale aantal aandelen ter waarde van € 222.800. In 2014 is een dividenduitkering over 2013 ontvangen van € 113.176.
Bedrag per inwoner :	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Niet van toepassing.
Financiële risico's en kansen :	De dividenduitkering door de BNG staat onder druk en is de afgelopen jaren sterk verminderd. Het Rijk heeft het voornemen om de gemeenten te verplichten liquide overschotten bij het ministerie van Financiën te beleggen. In hoeverre deze verplichting tot schatkistbankieren het rendement van de BNG gaat beïnvloeden is nog niet bekend.

13. Naam :	Eneco NV
Vestigingsplaats:	Rotterdam
Doel van de regeling :	Zorg dragen voor de gas- en elektriciteitsvoorziening binnen het voorzieningsgebied.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van deze instelling voor nutsvoorzieningen, omdat deze nut heeft voor de inwoners van de gemeente, en dus niet uit een oogpunt van geldbelegging.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	In Eneco wordt voor 1,08% in het totale aandelenkapitaal deelgenomen. Door deze deelname kan invloed op het beleid van deze instelling worden uitgeoefend door middel van een vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergaderingen.
Zeggenschap gemeente :	Aandeelhouder
Financiën van Eneco :	Eigen vermogen per 31 dec 2013 € 4.593 mln. en per 31 dec 2014 € 5.188 mln. Vreemd vermogen per 31 dec 2014 € 4.592 mln en per 31 dec 2014 € 4.963 mln.
Financieel belang Ridderkerk :	Ridderkerk bezit 1,08% van het aandelenkapitaal. Jaarlijks wordt dividend ontvangen. De hoogte daarvan is afhankelijk van de winst. In 2014 is een dividenduitkering over 2013 ontvangen van € 1.363.403.
Bedrag per inwoner :	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Zie hieronder.
Financiële risico's en kansen :	Er is sprake van een splitsing van het bedrijf in een productie- en leveringsdeel (Eneco) en een netwerkdeel (Stedin / Joulz). Deze splitsing is op korte termijn niet aan de orde.

2.3.7 Paragraaf 7 Grondbeleid

1. Doel

Algemeen doel

Het genereren van sturingsinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.

Specifiek doel

Het kunnen geven van sturing aan het grondgebruik ter realisatie van ruimtelijke doelstellingen uit de programma's in relatie tot de financiële mogelijkheden van de gemeente.

Achtergrond informatie

Via grondbeleid kan een nadere invulling aan het uitvoeren van bepaalde programma's worden gegeven. Gedacht kan worden aan groen, water, wonen, werken en recreëren. Tegelijkertijd kan het grondbeleid tot (extra) baten voor de gemeente leiden, maar ook tot (extra) lasten. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's van het grondbeleid zijn van groot belang voor de totale financiële positie van de gemeente.

Het grondbeleid van de gemeente ligt vast in de Nota Grondbeleid 2013-2015, vastgesteld bij raadsbesluit van 12 december 2013. De voortgang van de grondexploitaties is opgenomen in de Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG), voor kennisgeving aangenomen in de raadsvergadering van 27 november 2014. Richtlijnen voor de te hanteren grondprijzen bij grondverkoop worden ieder jaar opgenomen in een Nota Richtlijnen Grondprijzen gemeente Ridderkerk en zijn voor 2014 vastgesteld bij raadsbesluit van 12 december 2013.

2. Gerealiseerd grondbeleid

Centrumplan

- Stand van zaken project

Conform afspraak heeft Leyten in december 2014 de grond voor het eerste deel van het plan, gelegen aan het Koningsplein, aangekocht van de gemeente tegen de afgesproken prijs. De verkoop van de woningen in het eerste plandeel verloopt voorspoedig. Verwacht wordt dat de bouw in de eerste helft van 2015 zal starten. De voormalige Dr. Kuyperschool is in 2014 gesloopt. Tevens is een lichte bodemverontreiniging onder de gesloopte school gesaneerd.

- Risico's

Alle grond is thans volledig vrij van verontreinigingen en alle opstallen zijn gesloopt. Tevens is de grond voor het eerste deel van het plangebied eind 2014 bouwrijp geleverd aan Leyten tegen de afgesproken prijs. Daarmee zijn de risico's in deze grondexploitatie aanmerkelijk afgenomen.

Er is nog onzekerheid over de realisering van het tweede deel van het plan. Verkoop van de woningen in dit plandeel is echter wel bepalend voor realisatie van het plan en verkoop van de grond.

Van Riebeekstraat

- Stand van zaken project

De bouw van de tweede fase van dit project, die zou bestaan uit 14 eengezinswoningen en 14 appartementen, wordt niet volgens plan gerealiseerd. Met de ontwikkelaar, PIE, is gewerkt aan een aangepast plan voor de tweede fase. Het nieuwe plan behelst 23 eengezinswoningen.

Het resultaat van de grondexploitatie wordt door het gewijzigde plan aanmerkelijk slechter. Op basis van het oorspronkelijke plan werd uitgegaan van een positief resultaat van € 666.000. Thans is het uitgangspunt, dat de grondexploitatie ongeveer sluitend zal zijn. Er wordt momenteel gewerkt aan een actualisatie van de grondexploitatie, alsmede aan een herziening van het bestemmingsplan.

De ontwikkelaar zal nog in 2015 starten met de bouw van de eengezinswoningen.

- Risico's

De grondexploitatie is momenteel nog wel een risico vanwege de aanpassing van het bouwplan voor de tweede fase. Het uitgangspunt is om het project financieel sluitend te realiseren.

Het Zand

- Stand van zaken project

In 2014 is in twee fasen gestart met de bouw van in totaal 64 woningen. Door de ontwikkelaar, Herkon B.V., is hiervoor bouwgrond aangekocht van de gemeente. Intussen is besloten met Herkon door te gaan voor een derde fase van circa 30 eengezinswoningen.

Onderdeel van het plangebied is ook de zogenoemde Driehoek Het Zand. De voor de Driehoek Het Zand samen met Stichting Woonvisie ontwikkelde plannen zijn gestaakt. Het is momenteel onduidelijk op welke wijze en wanneer dit gebied ontwikkeld zal worden. In 2014 zijn onderzoeken uitgevoerd die nodig zijn om het Hakterrein te saneren en ontmantelen.

- Risico's

De boekwaarde van dit complex is hoog, maar is in 2014 afgenomen met ongeveer € 3,5 mln. Er blijft sprake van hoge financieringskosten. Dit betekent dat het van groot belang is om door te gaan met de realisering van woningbouwprojecten in Het Zand. Zo kan de boekwaarde van het complex worden verlaagd en daarmee ook de financieringskosten.

De geraamde opbrengst uit de grondverkoop van de Driehoek Het Zand is onzeker en vormt dus een risico in de grondexploitatie. Een enigszins onzekere factor bij de kosten is de sanering en ontmanteling van het voormalige bedrijfsterrein van Hak. Deze kosten zijn nog niet volledig in beeld, terwijl het wel om een aanzienlijk bedrag gaat.

Lagendijk

- Stand van zaken project

Er zijn thans 11 van de 27 kavels verkocht. In 2014 is geen kavel verkocht. In 2014 is het hele gebied woonrijp gemaakt.

- Risico's

De boekwaarde is na de verkoop van diverse kavels al aanzienlijk gedaald. Niettemin is er nog een risico ten aanzien van de financieringskosten, nu de verkoop van kavels stagneert.

Cornelisland

- Stand van zaken project

Het bestemmingsplan en exploitatieplan Cornelisland zijn thans onherroepelijk. De nog resterende grondeigenaar heeft zijn grondpositie alsnog aan de gemeente verkocht, omdat hij niet voornemens was over te gaan tot zelfrealisatie van zijn percelen. In 2015 start het bouwrijp maken van de aangekochte gronden.

De gemeente heeft nu alle nog beschikbare grond van Cornelisland in eigendom, behoudens de gronden van het voormalig tuincentrum Kooijman. Met de eigenaar van deze gronden heeft de gemeente een anterieure overeenkomst gesloten en daarmee het kostenverhaal verzekerd.

Intussen worden de overige delen van Cornelisland uiteraard verder ontwikkeld. Alle gronden die reeds in eigendom zijn bij de gemeente zijn bouwrijp gemaakt. In 2014 is ca. 15.000 m² grond uitgegeven.

- Risico's

Alle fasen, behoudens de percelen die recentelijk zijn aangekocht door de gemeente zijn bouwrijp gemaakt. De kosten zijn goed in beeld. De verwachting is dat de gemeente hierdoor geen extra risico's loopt.

De hoogte van de boekwaarde en daarmee de financieringskosten zijn een risico voor deze grondexploitatie.

Transferium Slikkerveer

- Stand van zaken project

De gronden zijn bouwrijp gemaakt door de gemeente. De vergunning voor de bouw van het servicegebouw is verleend. In principe kan de bouw starten.

- Risico's

Het bouwrijp maken van de gronden vormde de grootste kostenpost binnen dit project. Het bouwrijp maken is inmiddels voltooid en vormt geen risico meer. Ook de overige kosten en opbrengsten verlopen volgens plan, zodat er vrijwel geen risico's meer zijn verbonden aan deze grondexploitatie.

Park Ringdijk

- Stand van zaken project

In het gebied tussen de Industrieweg en de Ringdijk wordt het kerkgebouw van de Hersteld Hervormde Gemeente Ridderkerk (HHG) gerealiseerd. De betreffende grond is in 2014 verkocht aan de HHG en de bouw van de kerk is vrijwel afgerond. Tevens is in 2014 een perceel grond verhuurd aan de Stichting Scouting Ridderkerk. Voor het op dit perceel te realiseren clubgebouw is een recht van opstal gevestigd. De bouw van het clubgebouw is vrijwel afgerond.

- Risico's

De opbrengst uit de grondverkoop aan de HHG is in 2014 gerealiseerd. Daarmee is het financiële risico in deze grondexploitatie aanzienlijk beperkt. Er moeten nog wel kosten worden gemaakt, maar deze zijn beperkt van omvang. Daarom is er weinig risico verbonden aan deze grondexploitatie.

Vlasstraat 11-12

- Stand van zaken project

De grondexploitatie is in november 2014 vastgesteld door de gemeenteraad, gelijktijdig met het bestemmingsplan. De gemeente heeft een grondverkoopovereenkomst gesloten met de huisarts. De te verkopen gronden zijn inmiddels bouwrijp gemaakt.

De vergunning voor de bouw van de huisartspost is verleend. Er is echter beroep ingesteld tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State. Naar schatting zal het project daarmee circa zes maanden vertragen.

- Risico's

Het beroep dat is ingesteld bij de Raad van State brengt een risico met zich mee. Indien de Raad van State geen goedkeuring geeft aan het bestemmingsplan en de vergunning, dan kan het project niet worden afgerond. De gemaakte kosten worden dan niet gedekt door een te ontvangen koopsom.

De kans dat de Raad van State geen goedkeuring geeft wordt klein geacht.

3. Actuele prognose uitkomst totale grondexploitatie

Algemeen

Een prognose van de uitkomsten van de totale grondexploitatie is hieronder opgenomen. De prognose is gebaseerd op de vastgestelde exploitatieopzet. Deze prognose is geactualiseerd op basis van de op 28 november 2013 door de gemeenteraad vastgestelde nieuwe parameters voor de grondexploitaties. De nieuwe parameters zijn: rentepercentage 4% per jaar, kostenstijgingen 2,5% per jaar en opbrengstenstijgingen 0% per jaar. Bovendien zijn meerdere exploitaties geactualiseerd in het kader van de jaarrekening op basis van bijgestelde kosten- en opbrengstenramingen.

3.1 Prognose van resultaten van in exploitatie genomen complexen

Complex	Vaststellingsjaar (herziene exploitatieopzet)	Prognose afsluitingsjaar	Korte toelichting/stand van zaken (o.a. inzake winstneming of verlies)
Centrumplan	Rb. 24-01-2013	2018	Bouwgrond eerste deel is verkocht. Start bouw eerste deel wordt verwacht in de eerste helft van 2015.
Van Riebeekstraat	Rb. 24-03-2011 In kader MPG aangepast; in 2015 actuele exploitatieopzet	2016	De eerste fase is voltooid (26 woningen). Voor de tweede fase is een nieuw plan voor 23 woningen uitgewerkt met de ontwikkelaar. Dit plan wordt in de tweede helft van 2015 gerealiseerd.
Het Zand	Rb. 28-11-2013 In kader jaarrekening 2013 (maart 2014) en MPG aangepast.	2024	Woningbouw is gestart (64 woningen). Volgende fase van 30 woningen volgt in 2015. Deelproject Driehoek Het Zand is stopgezet. Sanering en ontmanteling terrein Hak wordt voorbereid.
Lagendijk	Rb. 13-12-2012	2020	Project loopt stroef als gevolg van de slechte woningbouwmarkt. In 2014 is geen woningbouwkwavel verkocht.
Cornelisland	Rb. 30-05-2013	2023	De gemeente heeft met de nog resterende grondeigenaar overeenstemming bereikt over aankoop van zijn grond. Met inschakeling van een makelaar is de uitgifte van de gronden in eigendom bij de gemeente gestart.
Transferium Slikkerveer	Rb. 31-05-2012	2016	De grond is verkocht en de omgevingsvergunning voor de bouw van het transferium is verleend. De bouw zal in 2015 starten.
Park Ringdijk	Rb. 04-07-2013	2016	De bouwwerkzaamheden van de Kerk en het gebouw van de scouting zijn vrijwel voltooid.
Vlasstraat 11-12	Rb. 27-11-2014	2016	De grond voor de huisartsenpost is bouwrijp gemaakt en de koopovereenkomst is gesloten. Er loopt echter nog een procedure bij de Raad van State.

De prognose van de uitkomsten van de totale grondexploitatie bedraagt € 8.729.900 positief. Uitsluitend vanuit het voorzichtigheidsbeginsel in de verslaggevingsvoorschriften is voor de waardering van de voorraad gronden een voorziening voor mogelijke verliezen getroffen van totaal € 4.049.800. Het vanaf 2015 nog te behalen voordelig resultaat bedraagt dus € 12.779.700.

3.2 Inschatting van resultaten van nog niet in exploitatie genomen complexen

Er zijn geen complexen met niet in exploitatie genomen gronden.

4. Gerealiseerde winst-verliesneming

Eind 2014 is het complex Piramide\Schoolmeesterswoning afgesloten. Het complex Piramide\Schoolmeesterswoning is afgesloten met een verlies van € 453.200. Er was rekening gehouden met een verlies van € 272.700. Voor dit laatstgenoemde bedrag is een beroep gedaan op

de getroffen verliesvoorziening. Het daarna nog resterende verlies van € 180.500 komt ten laste van het rekeningresultaat 2014 (via Programma 1). (Zie voor een nadere toelichting bij dit verlies onderdeel 3.3.1 van deze rekening De rechtmatigheidsanalyse, bij programma 1.)

Ook is eind 2014 het complex Diverse kosten Centrumplan afgesloten. Dit complex is ooit ingesteld om kosten op te boeken die te maken hebben met het Centrumplan, maar daar niet rechtstreeks aan behoeften te worden toegeschreven. Daarmee kon de sterk verliesgevende grondexploitatie van het Centrumplan worden ontlast. De kosten die werden geboekt op dit complex, werden ieder jaar ten laste van de exploitatie gebracht. Nu het Centrumplan afgerond gaat worden, is er geen noodzaak meer voor deze grondexploitatie.

5 Reserve in relatie tot de risico's van grondexploitaties

Alle risico's van grondexploitaties komen ten laste van de algemene reserve.

6 Exploitaties door derden

Er zijn acht grondexploitaties waarbij een marktpartij (derde) initiatiefnemer en grondeigenaar is. De economische uitvoerbaarheid van het betreffende bestemmingsplan is veelal verzekerd door het aangaan van een anterieure overeenkomst met de betreffende partij. Hiermee kunnen de gemeentelijke kosten die zijn verbonden aan het betreffende project worden verhaald. Het betreft hierbij:

- Terrein Bakker Staal: voor de laatste fase wordt in het kader van een bestemmingswijziging een overeenkomst gesloten; de gemeente moet op basis van een eerdere overeenkomst inzake al gerealiseerde projectonderdelen nog een gedeelte van de ontsluiting realiseren;
- Drie Rivieren: fase 1 is gerealiseerd, voor fase 2 is nog geen overeenkomst gesloten, maar er zijn in 2014 ook geen ontwikkelingen geweest;
- Scheepswerflocatie: overeenkomst gesloten, start bouw eerste fase (16 woningen) eind 2014;
- Van Hoornestraat: overeenkomst gesloten, start bouw nog niet bekend (mogelijk 2015);
- Woningbouw Donckselaan: overeenkomst gesloten, geen ontwikkelingen geweest in 2014;
- Pilon Slikkerveer: geen overeenkomst, geen ontwikkelingen;
- Herstructurering Centrum Woonvisie: overeenkomst begin 2015, begin 2015 start sloop;
- Herstructurering Alewijnszstraat Woonvisie: overeenkomst medio 2015.

Deze complexen zullen naar verwachting op één na allemaal worden afgesloten met een voor de gemeente minimaal sluitende exploitatie. Er zijn nauwelijks risico's verbonden aan deze complexen. Alleen voor het complex Terrein Bakker Staal is een voorziening voor een mogelijk verlies getroffen van € 140.500, mede als gevolg van de nog te maken kosten voor de aanleg van de ontsluiting van de al gerealiseerde projectonderdelen.

3. JAARREKENING

3.1 PROGRAMMAREKENING MET TOELICHTING

3.1.1. Saldo baten en lasten - gerealiseerd resultaat					
1 gerealiseerde lasten en baten per programma					
Omschrijving	Begroting 2014		rekening 2014	Verschil	
	Primair	na wijziging			
programma 1: Burger als Partner					
Lasten	-33.690.200	-30.014.100	-26.990.000	3.024.100	V
Baten	18.688.400	13.863.700	12.890.300	-973.400	N
Saldo van baten en lasten	-15.001.800	-16.150.400	-14.099.700	2.050.700	V
programma 2: Burger als kiezer					
Lasten	-1.824.100	-2.152.300	-2.214.600	-62.300	N
Baten	-	-	106.700	106.700	V
Saldo van baten en lasten	-1.824.100	-2.152.300	-2.107.900	44.400	V
programma 3: Burger als klant					
Lasten	-32.236.300	-23.914.700	-22.745.100	1.169.600	V
Baten	25.079.000	16.995.700	17.214.400	218.700	V
Saldo van baten en lasten	-7.157.300	-6.919.000	-5.530.700	1.388.300	V
programma 4: Burger als wijkbewoner					
Lasten	-19.977.500	-20.498.200	-19.507.200	991.000	V
Baten	2.703.800	3.052.700	3.078.200	25.500	V
Saldo van baten en lasten	-17.273.700	-17.445.500	-16.429.000	1.016.500	V
programma 5: Burger als onderdaan en belastingbetaler					
Lasten	-2.731.900	-2.481.300	-2.634.800	-153.500	N
Baten	10.915.900	10.401.300	10.365.000	-36.300	N
Saldo van baten en lasten	8.184.000	7.920.000	7.730.200	-189.800	N
programma 6: Bedrijfsvoering					
Lasten	-24.909.600	-24.748.700	-24.739.700	9.000	V
Baten	416.200	1.380.200	1.422.700	42.500	V
Saldo van baten en lasten	-24.493.400	-23.368.500	-23.317.000	51.500	V
Totaal lasten alle programma's	-115.369.600	-103.809.300	-98.831.400	4.977.900	V
Totaal baten alle programma's	57.803.300	45.693.600	45.077.300	-616.300	N
Saldo (A)	-57.566.300	-58.115.700	-53.754.100	4.361.600	V

	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	Vershil	
hoofdstuk 7: Financiering en dekkingsmiddelen					
Lasten	-319.700	-519.600	-211.800	307.800	V
Baten	55.737.400	56.330.700	56.957.800	627.100	V
Saldo van baten en lasten	55.417.700	55.811.100	56.746.000	934.900	V
Saldo van baten en lasten (C=A+B)	-2.148.600	-2.304.600	2.991.900	5.296.500	V
programma 1: Burger als Partner					
dotatie reserve	-379.400	-379.400	-803.100	-423.700	N
onttrekking reserve	660.800	965.500	1.051.500	86.000	V
programma 2: Burger als kiezer					
dotatie reserve	-	-	-	-	
onttrekking reserve	-	175.700	175.700	-	N
programma 3: Burger als klant					
dotatie reserve	-8.400	-8.400	-8.400	-	N
onttrekking reserve	23.700	23.700	23.700	-	N
programma 4: Burger als wijkbewoner					
dotatie reserve	-2.223.400	-2.212.800	-2.213.100	-300	N
onttrekking reserve	2.641.100	2.552.700	1.798.400	-754.300	N
programma 5: Burger als onderdaan en belastingbetaler					
dotatie reserve	-300.200	-989.400	-334.700	654.700	V
onttrekking reserve	918.700	1.107.500	24.900	-1.082.600	N
programma 6: Bedrijfsvoering					
dotatie reserve	-	-	-	-	
onttrekking reserve	-	-	-	-	
hoofdstuk 7: Financiering en dekkingsmiddelen					
dotatie reserve	-1.397.400	-2.163.900	-793.600	1.370.300	V
onttrekking reserve	2.213.100	3.233.400	1.639.600	-1.593.800	N
Totaal dotaties (D)	-4.308.800	-5.753.900	-4.152.900	1.601.000	V
Totaal onttrekkingen (E)	6.457.400	8.058.500	4.713.800	-3.344.700	N
Saldo Reserves	2.148.600	2.304.600	560.900	-1.743.700	N
Gerealiseerde resultaat (C+D+E)	-	-	3.552.800	3.552.800	V

3.1.2 Overzicht aanwending post onvoorziene uitgaven

Inleiding

In de begroting 2014 werd voor onvoorziene uitgaven een bedrag geraamd van € 1 per inwoner, zijnde € 50.000,--. In onderstaand overzicht wordt aangegeven voor welke besluiten de post onvoorzien is aangewend.

Omschrijving			Bedrag
Geraamd in de begroting 2014 ±(€ 1,00 per inwoner)			50.000
Aanwending via begrotingswijziging voor:			
nr.	raadsvergadering	toelichting	
4e	3-7-2014	In de eerste TURAP 2014 is € 64.000,--- geraamd voor juridisch advies inzake de ontwikkelingen bij het project Driehoek 't Zand. Ter gedeeltelijke dekking daarvan is de post onvoorzien aangewend.	-50.000
Restant volgens rekening 2014			0

3.2 BALANS MET TOELICHTING

3.2.1 Balans per 31 december 2014

ACTIVA

Volgnr. Omschrijving	31.12.2014		31.12.2013	
1. Vaste activa				
<u>Immaterieel</u>		48.800		61.000
- Kosten verbonden aan sluiten van geldleningen	0		0	
- Saldo Agio / Disagio	0		0	
- Kosten onderzoek/ontwikkeling van een actief	48.800		61.000	
- Overige immateriële activa	0		0	
<u>Materieel</u>		96.726.900		99.631.300
- Investerings met economisch nut	75.370.000		78.999.100	
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestijding van de kosten een heffing kan worden geheven	16.842.700		16.955.900	
- Investerings met maatschappelijk nut	4.474.200		3.586.300	
- Materiële vaste activa in erfpacht uitgegeven	40.000		90.000	
<u>Financieel</u>		6.981.100		4.994.100
- Kapitaalverstrekkingen aan:				
- Deelnemingen	2.714.300		2.714.300	
- Gemeenschappelijke regelingen	0		0	
- Overige verbonden partijen	0		0	
- Leningen aan:				
- Gemeenschappelijke regelingen	2.095.700		0	
- Woningbouwcorporaties	0		0	
- Deelnemingen	0		0	
- Overige verbonden partijen	0		0	
- Overige langlopende leningen	2.156.400		2.264.500	
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	0		0	
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	14.700		15.300	
Totaal vaste activa		103.756.800		104.686.400
2. Vlottende activa				
<u>Voorraden</u>		24.594.500		30.204.700
- Grond- en hulpstoffen:				
- Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0		0	
- Grond- en hulpstoffen	0		0	
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	24.594.500		30.204.700	
- Gereed product en handelsgoederen	0		0	
- Vooruitbetalingen	0		0	
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		12.166.000		8.613.000
- Vorderingen op openbare lichamen	5.093.800		5.024.800	
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	0		0	
- Overige verstrekte kasgeldleningen	0		0	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.915.400		0	
- Rekening-courant verhoudingen met het Rijk	0		0	
- Rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen	0		0	
- Overige vorderingen	5.156.800		3.588.200	
- Overige uitzettingen	0		0	
<u>Liquide middelen</u>		831.400		63.300
- Kassaldi	19.700		21.200	
- Bank- en giroaldi	811.700		42.100	
<u>Overlopende activa</u>		1.565.200		3.088.900
- Van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	0		0	
- Overige overlopende activa	1.565.200		3.088.900	
Totaal vlottende activa		39.157.100		41.969.900
Totaal-generaal		142.913.900		146.656.300

Balans per 31 december 2014

PASSIVA

Volgnr. Omschrijving	31.12.2014		31.12.2013	
3. Vaste passiva				
<u>Eigen vermogen</u>		59.871.400		64.148.100
- Reserves:				
-	28.042.200		27.615.700	
-	28.276.400		34.677.200	
- Gerealiseerd resultaat volgens programmarekening	3.552.800		1.855.200	
<u>Voorzieningen</u>		13.865.600		6.520.300
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.661.900		2.638.700	
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	0		0	
- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	11.203.700		3.881.600	
<u>Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>		54.124.000		58.444.500
- Obligatieleningen	0		0	
- O				
- Openbare lichamen	0		0	
- Binnenlandse pensioenfondsen en	0		0	
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	54.121.100		58.441.600	
- Binnenlandse bedrijven	0		0	
- Overige binnenlandse sectoren	0		0	
- Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven	0		0	
- Door derden belegde gelden	0		0	
-	2.900		2.900	
- Verplichtingen uit hoofde van financial lease	0		0	
Totaal vaste passiva		127.861.000		129.112.900
4. Vlottende passiva				
<u>Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		10.752.400		12.937.600
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0		0	
- Overige kasgeldleningen	0		5.000.000	
- Banksaldi	0		775.900	
- Overige schulden	10.752.400		7.161.700	
<u>Overlopende passiva</u>		4.300.500		4.605.800
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	2.305.500		3.185.300	
- De van Europese en Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	1.786.000		785.300	
- Overige overlopende passiva	209.000		635.200	
Totaal vlottende passiva		15.052.900		17.543.400
Totaal-generaal		142.913.900		146.656.300
Gewaarborgde geldleningen		78.865.000		89.346.000
Indirecte garanties Waarborgfonds Soc. Woningbouw 25%		30.557.300		34.599.000
Hypotheken		9.755.500		11.486.200

3.2.2 Toelichting op de Balans per 31 december 2014

1 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die na balansdatum bekend zijn geworden zijn in de jaarrekening verwerkt.

2 Vaste activa

Methode van waarden en afschrijven

De afschrijvingsverordening is in de raad van 19 december 2005 vastgesteld. Het afschrijvingsbeleid voldoet aan het wettelijk kader, het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten 2004 (BBV). De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd.

omschrijving	termijn in jaren
<u>Immateriële vaste activa</u>	
- kosten van onderzoek en ontwikkeling	5
<u>Materiële vaste activa met economisch nut</u>	
- netwerkcomponenten en computerapparatuur	4
- onderhoudsmaterieel, audio-visuele middelen, overige software	5
- lichte voertuigen, software basisadministraties	7
- zend- en ontvanginstallaties	8
- noodgebouwen geen onderwijs, technische installaties, verlichting inrichting van gebouwen, zware voertuigen, netwerken en bekabeling, elektrische installaties riolering en apparaten	10
- noodlokalen voor onderwijs, liftinstallaties, verwarmings- en luchtbehandelingsinstallaties, aanpassingen voor gebruiksvergunningen, technische haveninstallaties, mechanische installaties riolering	15
- inrichting terreinen, begraafplaatsen, aanleg wegen straten en paden incl. kunstwerken, milieuparken, mechanische afvalinzameling	20
- bouwkosten semi-permanente bouw	25
- dakisolatie en dakbedekking	30
- rioleringen en rioelgemalen incl. bouwkundige voorzieningen en pompstations	40
- bouwkosten permanente bouw	50
- levensduur verlengende inrichting van verhuurbare terreinen en begraafplaatsen	nieuwe levensduur
- levensduur verlengende renovatie en inrichting van gebouwen	nieuwe levensduur
<u>Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut</u>	
- straatmeubilair en verkeersregelinstallaties	12
- aanleg en inrichting van groenvoorzieningen, aanleg van wegen straten en paden incl. kunstwerken	20
- levensduur verlengende inrichting van groenvoorzieningen	nieuwe levensduur
<u>Financiële vaste activa</u>	
- geldleningen, kosten geldleningen en agio/disagio	looptijd lening

Op gronden en waardepapieren wordt niet afgeschreven.

3.2.3 Staat van vaste activa

Cat.	Onschrijving	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven begin 2014	Vermeerderingen in 2014	Verminderingen in 2014	Aan de BAR overgedragen Activa	2014	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven eind 2014	Totaal van afschrijvingen/aflossingen begin 2014	(Extra) afschrijving in 2014	(Extra) aflossing in 2014	Boekw aarde begin 1) 2014	Boekw aarde eind 2014
13	Kosten onderzoek en ontwikkeling	61.000	0	0	0	61.000	0	12.200	0	0	61.000	48.800
	Totaal: Immateriële vaste activa Maatschappelijk	61.000	0	0	0	61.000	0	12.200	0	0	61.000	48.800
20	Materieel economisch nut: Gronden en terreinen eigendom	10.536.900	636.300	0	0	11.173.200	3.093.000	198.500	0	0	7.443.900	7.881.700
24	Materieel economisch nut: Woningen	220.100	0	0	0	220.100	14.600	7.300	0	0	205.500	198.200
30	Materieel economisch nut: Bedrijfsgebouw en	73.179.400	1.039.900	0	0	74.219.300	20.287.900	1.687.400	0	0	52.891.500	52.244.000
34	Materieel economisch nut: Machines, apparaten en installaties	18.054.700	1.594.700	259.100	-589.600	18.800.700	6.473.400	1.366.300	0	0	11.581.300	10.961.000
40	Materieel economisch nut: vervoersmiddelen	769.800	0	0	-761.200	8.600	3.400	900	0	0	766.400	4.300
44	Materieel economisch nut: Grond-, weg- en waterbouw/kundige werken	20.170.500	367.000	170.600	0	20.366.900	3.969.800	485.000	0	0	16.200.700	15.912.100
50	Materieel economisch nut: overig materieel	11.365.300	312.300	0	-1.448.300	10.229.300	4.499.600	718.300	0	0	6.865.700	5.011.400
	Totaal: Materiële vaste activa economisch nut	134.296.700	3.950.200	429.700	-2.799.100	135.018.100	38.341.700	4.463.700	0	0	95.955.000	92.212.700
35	Materieel maatschappelijk nut: Machines, apparaten en installaties	196.700	0	0	-46.000	150.700	42.600	14.100	0	0	154.100	94.000
45	Materieel maatschappelijk nut: Grond-, weg- en waterbouw/kundige	3.878.200	2.118.700	761.800	0	5.235.100	1.402.000	545.900	0	0	2.476.200	3.287.200
51	Materieel maatschappelijk nut: Overig materieel	1.079.200	245.900	31.000	0	1.294.100	123.200	77.900	0	0	956.000	1.093.000
	Totaal: Materiële vaste activa Maatschappelijk nut	5.154.100	2.364.600	792.800	-46.000	6.679.900	1.567.800	637.900	0	0	3.586.300	4.474.200
22	Gronden en terreinen erfpacht	296.900	0	0	0	296.900	206.900	50.000	0	0	90.000	40.000
	Totaal: Gronden en terreinen erfpacht	296.900	0	0	0	296.900	206.900	50.000	0	0	90.000	40.000
61	Financieel: Kapitaalverzekering aan deelnemingen	3.217.000	0	0	0	3.217.000	502.700	0	0	0	2.714.300	2.714.300
70	Financieel: Bijdrage aan activa in eigendom van derden	68.100	0	0	0	68.100	52.800	600	0	0	15.300	14.700
76	Financieel: Overige langlopende leningen	2.414.300	73.300	181.400	2.845.100	2.306.200	149.800	0	0	749.400	2.264.500	2.156.400
	Uitgezette geldlening Activa naar BAR	0	73.300	0	0	2.845.100	0	0	0	0	0	2.095.700
	Totaal: Financiële vaste activa	5.699.400	73.300	181.400	2.845.100	8.436.400	705.300	600	749.400	749.400	4.994.100	6.981.100
	Totaal	145.508.100	6.388.100	1.403.900	0	150.492.300	40.821.700	5.164.400	749.400	749.400	104.686.400	103.756.800

Specificatie Materiële vaste activa economisch nut met/zonder tariefheffing

Cat.	Onschrijving	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven begin 2014	Vermeerderingen in 2014	Verminderingen in 2014	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven eind 2014	Totaal van afschrijvingen/aflossingen begin 2014	(Extra) afschrijving in 2014	(Extra) aflossing in 2014	Boekw aarde begin 2014	Boekw aarde eind 2014
	Materieel economisch nut zonder tariefheffing	113.938.700	3.146.000	259.100	114.026.500	34.939.600	3.716.800	0	78.999.100	75.370.000
	Materieel economisch nut met tariefheffing	20.358.000	804.200	170.600	20.991.600	3.402.100	746.900	0	16.955.900	16.842.700
	Totaal: Materiële vaste activa economisch nut	134.296.700	3.950.200	429.700	135.018.100	38.341.700	4.463.700	0	95.955.000	92.212.700

3.2.4 Vlottende activa

4 Grondslagen en waardering vlottende activa

Vorraden

De voorraden grond zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Hierop is een voorziening voor verliesgevend complexen in mindering gebracht voor een totaal bedrag van € 4.190.300

Specificaties voorraden

De niet in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Vorraden	Saldo 31-12-2014	Saldo 31-12-2013
Grond en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
- overige grond- en hulpstoffen		
	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	28.784.800	34.576.800
- voorzieningen voor verlies	-4.190.300	-4.372.100
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Vooruitbetalingen	0	0
Totaal	24.594.500	30.204.700

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2014 het volgende overzicht worden weergegeven:

Bouwgronden in exploitatie	Boek-waarde 31-12-2013	Inves-teringen	Op-brengsten	Winst-uitname	Boek-waarde 31-12-2014
Stadsvernieuw ings-gebieden:					
Centrumplan	3.960.400	428.500	1.452.400		2.936.500
Van Riebeekstraat	353.800	43.900			397.700
	4.314.200	472.400	1.452.400	0	3.334.200
In exploitatie genomen gronden:					
Het Zand	10.911.500	888.500	4.034.100		7.765.900
Piramide/ Schoolmeestersw oning	130.500	322.700		-453.200	0
Legendijk	1.613.500	100.800			1.714.300
Cornelisland	17.891.000	1.797.300	2.971.800		16.716.500
Transferium Slikkerveer	-5.400	28.500			23.100
Park Ringdijk Slikkerveer	-52.900	235.400	720.000		-537.500
Huisartsenpost Rijsoord	0	10.800			10.800
	30.488.200	3.384.000	7.725.900	-453.200	25.693.100
Grondexploitatie door derden:					
Terrein Bakker Staal	108.900	7.700			116.600
Drie Rivieren	-258.600	-2.800			-261.400
Scheepsw erflocatie	-103.300	8.700	73.700		-168.300
Graaf van Hoornestraat	24.200	6.900	21.300		9.800
Woningbouw	100	4.500			4.600
Pilon Slikkerveer	3.100	100			3.200
Herstr.centrum Woonvisie	0	52.900			52.900
Herstr.Woonvisie					
Alew ijszstr	0	100			100
	-225.600	78.100	95.000	0	-242.500
Projecten ten laste van exploitatie:					
Div. kosten Centrumplan	0	200	200		0
Restpercelen	0	23.300	23.300		0
	0	23.500	23.500	0	0
Totaal	34.576.800	3.958.000	9.296.800	-453.200	28.784.800
Voorzieningen	Stand	Toevoe-	Onttrek-		Stand
	31-12-2013	gingen	kingen		31-12-2014
Af: Gevormde voorzieningen voor mogelijke verliezen:	4.372.100	105.000	-286.800		4.190.300
Balanswaarde per 31-12	30.204.700				24.594.500

Toelichting voorzieningen verlies grondexploitatie

Uitsluitend vanuit het voorzichtigheidsbeginsel in de verslaggevingsvoorschriften is voor de waardering van de voorraad gronden een voorziening voor mogelijke verliezen getroffen van totaal € 4.190.300 (€ 4.049.800 t.b.v. in exploitatie genomen complexen en € 140.500 t.b.v. exploitaties door derden). Voorzieningen voor verliesgevendende grondbedrijfcomplexen worden rechtstreeks op de post voorraad gronden van de balans in mindering gebracht.

Stand voorzieningen per 31-12-2013:	€	4.372.100
Toevoegingen in 2014:	€	105.000
Onttrekkingen in 2014:	€	<u>286.800</u>
Stand voorzieningen per 31-12-2014:	€	<u>4.190.300</u>

Specificatie uitzettingen korter dan één jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarden. Op de nominale waarden van de vorderingen zijn de voorzieningen voor oninbare vorderingen in mindering gebracht. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen voorzieningen voor oninbaarheid inzake algemene vorderingen, vorderingen sociale zaken en vorderingen met betrekking tot belastingen, rioolrecht en afvalstoffenheffing. De omvang van deze voorzieningen is per balansdatum 31 december 2014 bepaald overeenkomstig de richtlijnen in artikel 11 van de Financiële verordening gemeente Ridderkerk.

Tot en met boekjaar 2012 zijn de voorzieningen voor de gemeentelijke heffingen berekend aan de hand van een normpercentage van de totaal opgelegde aanslagen van het betreffende boekjaar. In 2013 is een opzet gemaakt van de lopende faillissementen en schuldsaneringen. Op grond van deze cijfers is geconcludeerd dat een percentage van 0,6% van de opgelegde aanslagen niet toereikend is. Uit ervaring blijkt dat bij faillissement bijna altijd de totale vordering moet worden afgeboekt. Bij wettelijke schuldsanering wordt gemiddeld 75% van de vordering afgeboekt en bij minnelijke schuldsanering gemiddeld 65%. Voor 2014 is de berekening aan de hand van lopende faillissementen en schuldsaneringen geactualiseerd. Uit deze berekening volgt dat het saldo van deze drie voorzieningen totaal € 206.200 moet bedragen. De voorziening dubieus voor algemene vorderingen is berekend op € 423.600. Bij de monitor is rekening gehouden met een storting t.l.v. de exploitatie om de voorzieningen op peil te brengen.

Soort vordering	Saldo 31-12-2014	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2014	Gecorrigeerd saldo 31-12-2013
Vordering op openbare lichamen	5.093.800	0	5.093.800	5.024.800
Verstrekke kasgeldleningen	0	0	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.915.400	0	1.915.400	0
Overige vorderingen	5.786.600	629.800	5.156.800	3.588.200
Overige uitzettingen	0	0	0	0
Totaal	12.795.800	629.800	12.166.000	8.613.000

De vordering op openbare lichamen betreft nog te ontvangen compensabele BTW. Het volledige bedrag wordt op 1 juli 2015 uitbetaald door de belastingdienst.

Onder de overige vorderingen zijn vorderingen op openbare lichamen verantwoord met een totale omvang van € 2.616.000, waarin o.a. de vordering op de BAR-organisatie ter hoogte van € 2.239.600 is verantwoord.

Drempelbedrag schatkistbankieren	
Begrotingstotaal 2014	119.665.000
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	0,75%
Drempelbedrag	897.488
<u>Afwijking t.o.v. drempelbedrag *)</u>	
1e kwartaal	909.229
2e kwartaal	18.176
3e kwartaal	-236.211
4e kwartaal	-297.211

*) Een positief bedrag betekent dat het gemiddelde saldo op de rekening Courant hoger was dan het drempel bedrag. Bij een negatief bedrag zijn we onder het drempelbedrag gebleven

Overige vorderingen	Saldo 31-12-2014	Saldo 05-03-2015 - afloop na balansdatum
Privaatrechtelijke vorderingen	3.784.100	1.208.200
Publiekrechtelijke vorderingen	977.500	861.500
GSC	395.200	395.200
Totaal	5.156.800	2.464.900

Het saldo op 5-3-2015 privaatrechtelijke vorderingen betreft:

Uitterdijk Holding	380.100
NV Milieuservice AVR	60.200
Bibliotheek Aanzet	117.700
JC Decaux BV	193.000
Waterschap Hollandse Delta	83.300
Veiligheidsregio	76.500
Overige debiteuren	<u>297.400</u>
Totaal	1.208.200

Voor zover bekend staan de debiteurenvorderingen niet ter discussie en de verwachting is dat de bedragen binnenkort ontvangen zullen worden.

Van de overige debiteuren ad. € 297.400 is een bedrag van € 73.900 ouder dan 3 maanden.

Van de apart genoemde vorderingen is alleen het nog te ontvangen bedrag van Uitterdijk Holding ouder dan 3 maanden. Op deze vordering is uitstel van betaling verleend. De overige vorderingen staan niet ter discussie en zullen naar verwachting op korte termijn ontvangen worden.

Van de publiekrechtelijke vorderingen is een bedrag van € 88.100 nog niet vervallen. Een bedrag van € 104.900 zal vermoedelijk oninbaar verklaard moeten worden omdat er een faillissement is aangevraagd en voor € 101.300 lopen er schuldsaneringstrajecten.

Voor de overige € 567.200 zijn invorderingsmaatregelen getroffen.

Van het totale saldo per 5-3-2015 is € 154.400 opgelegd in 2011 of eerder.

Het gelijk blijven van de vordering van het GSC heeft te maken met de wijze waarop het debiteurensaldo en de voorziening dubieuze debiteuren GSC verwerkt worden.

Specificatie liquide middelen

Liquide middelen en overlopende activa

De liquide middelen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen	Saldo 31-12-2014	Saldo 31-12-2013
Kas	19.700	21.200
Bank	811.700	42.100
Totaal	831.400	63.300

In 2014 was het saldo van de BNG hoofdrekening negatief en werd verantwoord onder de vlottende passiva.

Specificatie overlopende activa

Overlopende activa	Saldo 31-12-2014	Saldo 31-12-2013
Vooruitbetaalde bedragen	309.800	656.600
Nog te ontvangen bedragen	1.255.400	2.432.300
Totaal	1.565.200	3.088.900

De vooruitbetaalde bedragen kunnen onderverdeeld worden in:

Stichting To Be subsidie 2015	164.500
Lekker Leven dienstverlening 1 kwartaal 2015	13.700
Contributie VNG 2015	55.700
Overige vooruitbetaald	<u>75.900</u>
Totaal	309.800

De nog te ontvangen bedragen kunnen onderverdeeld worden in:

Nog op te leggen publiekrechtelijke aanslagen	82.600
BAR-organisatie, Barendrecht en Albrandswaard	149.400
Schade ponton	378.300
Gemeente Rotterdam	140.000
Eneco concessievergoeding (valuta 1-7-2015)	316.700
Afvalfonds verpakkingen	91.800
Overige	<u>96.600</u>
Totaal	1.255.400

Onder de overlopende activa zijn vorderingen op openbare lichamen verantwoord met een totale omvang van € 289.400, waarin o.a. de vordering op gemeente Rotterdam ter hoogte van € 140.000 is verantwoord.

3.2.5 Staat van reserves en toelichting en bestedingsoverzichten

Naam Reserve	Saldo per 1-1-2013	2013			2014			Bestemming resultaat 2013	Saldo per 31-12-2014
		Dotatie	Onttrekking	Saldo per 31-12-2013	Dotatie	Onttrekking	Vrijval		
Algemene reserves									
Algemene reserve	26.953.800	3.223.300	2.561.400	27.615.700	571.200	945.800		801.100	28.042.200
Totaal Algemene reserves	26.953.800	3.223.300	2.561.400	27.615.700	571.200	945.800	0	801.100	28.042.200
Dekkingsreserves									
Dekkingsreserve 2004	4.928.000	294.500	777.900	4.444.600	266.700	653.400			4.057.900
Dekkingsreserve 2011	3.595.100	0	0	3.595.100	0	0			3.595.100
Totaal Dekkingsreserves	8.523.100	294.500	777.900	8.039.700	266.700	653.400	0	0	7.653.000
Onderhoudsreserves									
Onderhoud en baggeren haven	168.800	22.700	0	191.500	22.700	0			214.200
Verhuurde gebouwen	254.000	0	42.500	211.500	94.400	47.100			258.800
Basisonderwijs	77.800	219.000	131.200	165.600	212.000	22.300			355.300
Gymnastieklokalen	702.600	45.700	11.500	736.800	45.700	15.700			766.800
Verhardingen	7.571.300	1.462.100	3.180.300	5.853.100	1.352.100	1.048.700			6.156.500
Openbare verlichting	638.900	52.600	0	691.500	112.500	102.200			701.800
Watergangen	558.600	0	9.700	548.900	84.900	129.700			504.100
Speelterreinen	0	0	0	0	70.700	10.700			60.000
Sportaccommodaties	35.300	0	0	35.300	0	0			35.300
Groot onderhoud sportaccommodaties SenW	1.113.400	90.000	0	1.203.400	324.700	551.900			976.200
Totaal Onderhoudsreserves	11.120.700	1.892.100	3.375.200	9.637.600	2.319.700	1.928.300	0	0	10.029.000
Overige bestemmingsreserves									
Overstapplaats Deltapoort	1.270.000	0	0	1.270.000	0	0			1.270.000
Ontwikkelingssamenwerking	13.600	0	6.000	7.600	0	0			7.600
Transitiegeld AWBZ	68.300	113.800	32.400	149.700	147.500	113.700			183.500
Transitiegeld Jeugdzorg	4.500	149.600	0	154.100	192.700	151.000			195.800
Risico afkopsommen participatie	0	221.000	158.600	62.400	0	0			62.400
Friciekosten BAR-samenwerking	0	400.000	178.500	221.500	0	175.700			45.800
Omgevingslawaaï	53.600	0	5.900	47.700	0	20.800			26.900
SLOK-projecten	24.500	0	13.000	11.500	0	11.500			0
Investeringen stedelijke vernieuwing	326.200	0	41.000	285.200	0	0			285.200
Beeldende kunst	83.500	7.500	0	91.000	0	0			91.000
Eenmalige uitgaven Wmo	283.600	0	25.000	258.600	0	0			258.600
Afkopsommen baatbelasting	66.600	4.100	25.000	45.700	2.700	24.900			23.500
Bodemonderzoeken en -saneringen	25.400	0	12.700	12.700	7.600	20.300			0
Sociaal domein	0	0	0	0	0	0	1.054.100		1.054.100
Totaal Overige bestemmingsreserves	2.219.800	896.000	498.100	2.617.700	350.500	517.900	0	1.054.100	3.504.400
Egalisatiereserves heffingen									
Beklemden middelen riolering	6.252.500	0	38.200	6.214.300	40.400	0	6.254.700		0
Beklemden middelen lijkbezorging	42.900	24.000		66.900	76.500	0	143.400		0
Beklemden middelen afvalstoffenheffing	823.700	0	168.400	655.300	215.100	0	870.400		0
Totaal Egalisatiereserves heffingen	7.119.100	24.000	206.600	6.936.500	332.000	0	7.268.500	0	0
Kapitaallastenreserves									
Kapitaallasten (herwaardering)	1.022.900	46.100	137.100	931.900	39.100	123.800			847.200
Uitbreiding Vredeshof	433.100	19.500	52.800	399.800	16.800	50.100			366.500
Bouw Voom 10 - WAC Drievliet	224.800	10.100	21.400	213.500	9.000	20.200			202.300
Anjerstraat 4	18.600	800	3.500	15.900	700	3.300			13.300
Schiestraat 1/3	45.200	2.000	8.500	38.700	1.600	8.100			32.200
Anjerstraat 6	47.900	2.200	5.600	44.500	1.900	5.300			41.100
Begraafplaats Vredeshof	176.500	7.900	15.000	169.400	7.100	14.200			162.300
Rouwcentrum	214.600	9.700	25.000	199.300	8.400	23.700			184.000
Herbouw de Piramide	409.000	18.400	30.400	397.000	16.700	28.700			385.000
Ds Kerstenschool - gebouw	554.200	24.900	39.100	540.000	22.700	36.900			525.800
Ds Kerstenschool - installaties	43.800	2.000	16.600	29.200	1.200	15.900			14.500
Kunstgrasveld Rijsoord	81.000	3.600	10.400	74.200	3.100	9.900			67.400
Parkeergarage gemeentehuis	2.653.200	119.400	141.700	2.630.900	110.500	135.600			2.605.800
Jongeren centrum PC Hooftstraat	1.319.200	59.400	149.300	1.229.300	51.600	141.600			1.139.300
Fietsroute Molensteeg, Ben.rijweg, Jorisst.	51.800	2.300	5.200	48.900	2.100	4.900			46.100
Blok- buurtspeelruimte 2010, 2011	213.700	9.600	28.400	194.900	8.200	26.900			176.200
Uitbreiding Farelcollege	291.400	13.100	20.600	283.900	11.900	19.400			276.400
Fietshighway Kievitsweg	0	4.400	0	4.400	200	0			4.600
Totaal Kapitaallastenreserves	7.800.900	355.400	710.600	7.445.700	312.800	668.500	0	0	7.090.000
Totaal overige bestemmingsreserves	36.783.600	3.462.000	5.568.400	34.677.200	3.581.700	3.768.100	7.268.500	1.054.100	28.276.400
Totaal Reserves	63.737.400	6.685.300	8.129.800	62.292.900	4.152.900	4.713.900	7.268.500	1.855.200	56.318.600

Toelichting mutaties reserves

Inleiding

Methode van waarderen

Reserves zijn voor hun nominale waarde op de balans opgenomen.

Nota reserves en voorzieningen 2011

De raad heeft op 20 april de Nota reserves en voorzieningen 2011 vastgesteld. Bij het opstellen van de balans per ultimo 2014 is het beleid van deze nota toegepast.

Bestedingsoverzichten

De raad heeft voor reserves als voorwaarde gesteld dat van alle relevante reserves bestedingsplannen worden opgesteld. In de toelichting per reserve is informatie opgenomen over:

- het doel, aard en reden;
- de mutaties in het jaar 2014.

Er is geen informatie gegeven over de meerjarenraming van de besteding van reserves. De begroting is hiervoor het aangewezen instrument.

Doorlichting reserves

Het doel van het doorlichten van reserves is om tijdig zicht te krijgen op stille overschotten of stille tekorten. In een aantal gevallen ligt de omvang van een reserve en de wijze waarop deze wordt ingezet vast en zullen er geen ontwikkelingen zijn die dat nog beïnvloeden. In die gevallen kan er geen stil tekort of een stille reserve ontstaan en is een doorlichting niet aan de orde. Ook als een reserve het karakter heeft van een algemeen dekkingsmiddel voor onvoorziene toekomstige gebeurtenissen is het onmogelijk om een doorlichting op te stellen. Waar een doorlichting om genoemde redenen niet aan de orde is, is geen uitgebreide toelichting gegeven.

Kapitaallastenreserves investeringen met economisch nut

In het verleden zijn investeringen met een langdurig en algemeen nut ineens afgeschreven ten laste van de reserves. Om bij de productenbegroting het bestuur een beter inzicht in de lasten en baten van gemeentelijke activiteiten te geven, is in 1992 besloten tot een heractiveringsoperatie. Omdat extra afschrijvingen het inzicht verstoren, zijn extra afschrijvingen teruggedraaid en zijn daartegenover heractiveringsreserves gevormd, tegenwoordige reserves kapitaallasten genoemd. Ook wanneer van nieuwe investeringen is besloten om deze ten laste van de reserves te brengen, wordt daartoe een afzonderlijke Kapitaallastenreserve gevormd.

De toevoegingen en onttrekkingen aan een kapitaallastenreserve volgen de rente en afschrijving van het actief waarvoor de reserve is ingesteld.

De aanwending van reserves op de investeringen met maatschappelijk nut worden ineens op de boekwaarde in mindering gebracht. Er wordt vervolgens op de netto boekwaarde afgeschreven.

Algemene reserves

Algemene reserve

Doel, aard en reden van de reserve

De algemene reserve is voor het laatst herzien in de door de raad vastgestelde Nota reserves 2011. Daaruit is op te maken dat de algemene reserve dient om middelen zonder bestemming achter de hand te hebben die (in een integrale afweging) als dekkingsmiddel kunnen worden ingezet. Dit kan gaan om onverwachte tekorten, ruimte voor nieuw beleid en het opvangen van risico's die zijn beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen.

De raad heeft bij het vaststellen van de Nota reserves 2011 bepaald dat de ondergrens in de algemene reserve € 20 miljoen bedraagt.

De bespaarde rente over het totaal aan reserves en voorzieningen die geen specifieke bestemming heeft wordt aan de algemene reserve toegevoegd.

De algemene reserve maakt voornamelijk deel uit van hoofdstuk 7 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

Omschrijving	toevoegingen
Resultaat vorig dienstjaar	801.100
Diversen grondbedrijf	99.000
Bespaarde rente	462.100
Stadsregio fietsparkeervoorzieningen	10.100
Totale toevoeging Algemene reserve	<u>1.372.300</u>
Omschrijving	onttrekkingen
Inzet € 1 mln grondbedrijf	83.500
Rotonde Donkersloot/Vlietlaan	64.900
Restant investeringsvolume 2013	162.400
Reconstructie Rijnsingel enz	300.000
Project Duurzaamheid	30.700
Vrachtwagenparkeerplaats Vierambacht	30.800
Erfgoedbeleid	3.200
Thuis in de wijk	10.000
Luchtscherm A15/16	30.000
Rekenkamer	10.000
Aanpassen bushaltes	5.900
Rehabilitaties wegen	300.000
Verkeersmaatregelen Pruimendijk, Tarwestraat, Boekweitstraat	5.300
Servicecontract ICT	38.500
Minimabeleid	32.600
Modernisering GBA	17.600
Investeringsvolume 2014 naar 2015	-249.500
Fietshighway W Molendijk	7.000
Extra koeling en verlichting	58.900
Opleidingsbudget KCC	4.000
Totale onttrekking Algemene reserve	<u>945.800</u>

Het saldo van de algemene reserve per 31 december 2014 bedraagt € 28.042.200, exclusief de bestemming van het resultaat van de rekening 2014. Dit is ruim hoger dan de ondergrens van € 20 miljoen.

Dekkingsreserves

Dekkingsreserve 2004

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de Nota reserves 2004 onderdeel vrije reserves van februari 2004 en gevormd uit een gedeelte van de vrije reserve, de dekkingsreserve algemene dienst en de algemene dekkingsreserve 2002.

De reserve dient als algemeen dekkingsmiddel door de uitkering van bespaarde rente en een gedeeltelijke annuïteit ten gunste van de exploitatie. De reserve wordt aangewend volgens een bij de vorming bepaald schema. Dit is vastgelegd in de meerjarenbegroting. Het laatste jaar van aanwending is 2022.

De reserve maakt deel uit van hoofdstuk 7 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

De toevoeging van € 266.700 betreft de rente over de boekwaarde per 1 januari 2014 en de onttrekking van € 653.400 betreft de annuïtaire aanwending volgens het schema.

Dekkingsreserve 2011

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de Kadernota 2011. Doel van de reserve is om voorziene tekorten van de meerjarenbegroting 2011-2014 te dekken in afwachting van concrete bezuinigingen. De inzet van de reserve is afhankelijk van de mate waarin tekorten zich daadwerkelijk voordoen.

De reserve maakt deel uit van hoofdstuk 7 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

Er is een voordelig rekeningsaldo. Een aanwending van de reserve is daarom niet aan de orde. Een voordelig resultaat wordt op de balans als een resultaat na bestemming verantwoord. Bij het vaststellen van de rekening kan de raad hier een bestemming aan geven.

Onderhoudsreserves

Reserve onderhoud en baggeren haven

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld in 2008. De reserve dient om periodiek de haven te kunnen baggeren. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging aan de reserve van € 22.700 bedraagt het benodigde bedrag om in 2016 het baggeren van de haven te kunnen bekostigen. Er zijn geen middelen onttrokken aan de reserve. De stand van de reserve is juist.

Reserve onderhoud verhuurde gebouwen

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld in 2007. De reserve dient om grote verschillen in jaarlijkse uitgaven op te vangen. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De onttrekking aan de reserve van € 47.100 is ter dekking van groot onderhoud aan verhuurde gebouwen in 2014. De toevoeging aan de reserve bedraagt € 94.400 en betreft de dotatie volgens raming.

De stand van de reserve is vooralsnog juist.

Onderhoud scholen basisonderwijs

Doel, aard en reden van de reserve

Bij de 2e programmamonitor 2012 heeft de raad besloten om de twee reserves voor het onderhoud buitenkant aan de openbare en bijzondere basisscholen samen te voegen in één nieuwe reserve voor het onderhoud buitenkant aan de basisscholen. De reserve dient om pieken in de jaarlijkse uitgaven van groot onderhoud te dekken. Deze uitgaven worden jaarlijks opgenomen in het programma huisvestingsvoorzieningen onderwijs.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging van € 212.000 betreft de dotatie volgens de raming. De onttrekking aan de reserve van € 22.280 is ter dekking van de kosten van groot onderhoudswerkzaamheden die zijn vastgesteld in het onderwijshuisvestingsplan. Vanaf 2015 is de gemeente niet meer verantwoordelijk voor het buitenonderhoud en de aanpassingen van de schoolgebouwen die in gebruik zijn van het basisonderwijs. Het binnenonderhoud lag al in handen van de basisscholen. In 2015 wordt een voorstel gedaan over de aanwending van deze reserve. Mogelijk kan hierin een relatie worden gelegd met – de uitkomsten van – het onderzoek in het kader van het Integraal AccommodatiePlan.

Reserve onderhoud gymnastieklokalen

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld in 2008. Deze reserve is bedoeld om de uitgaven in het kader van groot onderhoud aan de gymnastieklokalen te kunnen opvangen, inclusief eventuele pieken en dalen. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging van € 45.700 betreft de dotatie volgens de raming. De onttrekking aan de reserve van € 15.700 betreft dekking onderhoudskosten. De stand van de reserve is voldoende om het toekomstig geplande groot onderhoud te verrichten. In 2013 is een meerjarenonderhoudsplan voor de sportaccommodaties opgesteld.

Reserve onderhoud verharding

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld in 2008. De reserve dient ter egalisatie van de grilligheid van de uitgaven op het gebied van onderhoud en/of vervanging van elementen- en asfaltverhardingen van wegen, straten en pleinen. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging van € 1.352.100 betreft de dotatie volgens de raming. De onttrekking aan de reserve van € 1.048.600 is ter dekking van het uitgevoerde groot onderhoud aan verhardingen en rehabilitaties van verhardingen ad € 895.700 en voor de verkeersveiligheid en het herstraten van de Noordstraat ad € 152.900.

De stand van de reserve is juist.

Reserve onderhoud openbare verlichting

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld in 2008. De reserve dient ter egalisatie van de grilligheid van de uitgaven op het gebied van vervanging van masten, armaturen en lampen van de openbare verlichting. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De onttrekking aan de reserve van € 102.200 is ter dekking van het uitgevoerde groot onderhoud aan de openbare verlichting in 2014. De toevoeging ad € 112.500 betreft de dotatie volgens raming. De stand van de reserve is juist.

Reserve onderhoud watergangen

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is in 2008 ingesteld. Het doel is egalisatie van de grilligheid van de uitgaven op het gebied van onderhoud aan watergangen, te weten:

- a. Uitbaggeren van sloten en singels;
- b. Schoonmaken van sloten en singels;
- c. Herstel van beschoeiingen langs sloten en singels

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging aan deze reserve ad € 84.900 betreft de dotatie volgens raming. De onttrekking aan de reserve van € 129.700 is ter dekking van groot onderhoud aan watergangen in 2014.

De stand van de reserve is juist.

Reserve onderhoud speelterreinen

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de 1^e monitor 2012. De reserve dient om grote verschillen in jaarlijkse uitgaven aan het groot onderhoud van de speelterreinen en de vervanging van speelwerktuigen op te vangen.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De storting in de reserve ad € 70.700 betreft het geraamde bedrag. De onttrekking aan deze reserve ad € 10.700 betreft de aanschaf van speeltoestellen. De stand van de reserve is juist.

Reserve onderhoud sportaccommodaties

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is in 2008 ingesteld. Doel van deze reserve is de egalisering van de fluctuaties in het groot onderhoud aan de constructieve delen van de sporthallen en het zwembad. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

Er hebben zich geen financiële mutaties voorgedaan.

Reserve groot onderhoud sportaccommodaties SenW

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve heeft als doel fluctuaties op te vangen in de begroting groot onderhoud van de accommodaties die beheerd en onderhouden worden door Sport en Welzijn. De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging van € 324.700 betreft de dotatie volgens de raming. De onttrekking ad € 551.900 betreft de subsidie aan de stichting Sport en Welzijn t.b.v. groot onderhoud aan de bij de stichting in beheer zijnde accommodaties. De stand van de reserve is voldoende om het toekomstig geplande groot onderhoud te verrichten. In 2013 is een meerjarenonderhoudsplan voor de sportaccommodaties opgesteld.

Overige bestemmingsreserves

Reserve toeristische overstapplaats Deltapoort

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de vaststelling van de rekening 2011 en heeft als doel het realiseren van een toeristische overstapplaats in de Deltapoort.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

Er zijn geen middelen onttrokken of toegevoegd aan deze reserve.

Reserve ontwikkelingssamenwerking

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij het saldo 2005 (bijdrage VNG) voor projecten in Dogbo, Bénin in het kader van ontwikkelingssamenwerking. De VNG bekostigt een gedeelte van het project. De overige projectkosten worden gedekt vanuit deze reserve. De afronding van het project Dogbo, Bénin vindt plaats in de periode van 2012 tot en met 2016, mits de VNG het project continueert. Dit wordt per jaar middels een overeenkomst vastgelegd tussen de gemeente en de VNG.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

Er zijn geen middelen onttrokken of toegevoegd aan deze reserve.

Reserve transitiegelden decentralisatie AWBZ begeleiding en verzorging

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij het raadsbesluit van 21 februari 2013, met terugwerkende kracht naar 2012. Het doel van deze reserve is de dekking van de kosten van invoering van de decentralisatie AWBZ begeleiding en verzorging. De reserve heeft een looptijd tot 1 januari 2016.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

De onttrekking aan de reserve van € 113.700 betreft de geraamde mutatie. De toevoeging van € 147.500 betreft het overschot van gebundelde transitiegelden van de drie BAR-gemeenten in 2014. Conform het raadsbesluit wordt het overschot ingezet voor de kosten van de transitie.

Reserve transitiegelden decentralisatie Jeugdzorg

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij het raadsbesluit van 21 februari 2013, met terugwerkende kracht naar 2012. Het doel van deze reserve is de dekking van deze kosten van invoering van de decentralisatie Jeugdzorg.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

De onttrekking aan de reserve van € 151.000 betreft de geraamde mutatie. De toevoeging van € 192.600 betreft het overschot van gebundelde transitiegelden van de drie BAR-gemeenten in 2014. Conform het raadsbesluit wordt het overschot ingezet voor de kosten van de transitie.

Reserve risico afkoopsommen participatie

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij het vaststellen van de rekening 2012 en heeft als doel de extra kosten voor afkoopsommen te dekken wegens het vervallen van de subsidie voor mensen in een gesubsidieerde baan met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

De reserve valt onder programma 3 De burger als Klant.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

Er zijn geen middelen onttrokken of toegevoegd aan deze reserve.

Reserve frictiekosten BAR-samenwerking

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij het raadsbesluit van 13 december 2012. Het doel van deze reserve is om frictiekosten van de ambtelijke reorganisatie te dekken in het kader van de vorming en opstart van de BAR-organisatie. De verwachting is dat de reserve tot eind 2015 nodig is.

De reserve valt onder programma 2 De burger als Kiezer.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

De mutatie in de reserve betreft het geraamde bedrag. Het restant van de ingestelde reserve blijft beschikbaar voor dekking van frictiekosten als gevolg van de oprichting en start van de BAR-organisatie.

Reserve omgevingslawaai

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve heeft als doel de kosten te dekken van het opstellen van gemeentelijke geluidskarten en op deze karten gebaseerde geluidactieplannen. De geluidkarten en geluidactieplannen zijn instrumenten om de geluidbelasting door wegverkeer, industrielawaai en spoorlawaai in de gemeente te beheersen en waar mogelijk terug te dringen.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

De onttrekking aan de reserve van € 20.800 is ter dekking van de lasten op het product Geluid.

Reserve SLOK-projecten

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve betreft een ontvangen subsidie voor de uitvoering van projecten op klimaatgebied. Het betreft de SLOK-subsidie (Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven). De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De onttrekking aan de reserve van € 11.500 is ter dekking van de kosten van duurzaamheidsprojecten. Het saldo van de reserve is € 0,00 en de reserve kan opgeheven worden.

Reserve investeringen stedelijke vernieuwing (ISV)

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is gevormd omdat er in het verleden ten onrechte inflatiecorrectie toegevoegd is aan de voorziening ISV. Het doel van deze reserve is om ISV-prestaties, die aanvankelijk voor 1 januari 2010 voor de Stadsregio Rotterdam gerealiseerd hadden moeten worden, alsnog te behalen. Voor het opleveren van de prestaties heeft de Stadsregio uitstel gegeven tot 1 januari 2015. De reserve valt onder raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

Er zijn geen middelen onttrokken of toegevoegd aan deze reserve.

Reserve beeldende kunst

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve dient voor dekking van de kosten van kunstopdrachten c.q. kunstankopen. De reserve wordt niet meer gevoed. De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

Er zijn geen middelen onttrokken of toegevoegd aan deze reserve.

Reserve eenmalige uitgaven Wmo

Doel, aard en reden van de reserve

Deze bestemmingsreserve is ingesteld om uitgaven aan de Wmo te kunnen dekken. Deze afspraak is in de raad gemaakt en in 2007 is besloten het overschot op de Wmo in de bestemmingsreserve te storten. Omdat de verwachting is dat dit overschot niet structureel zal zijn, is deze reserve alleen bedoeld voor incidentele projecten. De reserve valt onder programma 3 De burger als Klant.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

Er zijn geen middelen onttrokken of toegevoegd aan deze reserve.

Reserve afkoopsommen baatbelasting

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij het kohier baatbelasting 1998. De reserve dient om de afkoopsommen die zijn betaald voor de baatbelasting "Donckse Huizen" in 25 jaar aan te wenden. De reserve valt onder hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

De toevoeging van € 2.700 betreft de bespaarde rente. Conform de Nota reserves en voorzieningen 2011 loopt deze reserve versneld af gedurende de jaren 2012-2015. De onttrekking van € 25.000 betreft de aanwending van deze reserve ten gunste van de exploitatie.

Reserve bodemonderzoeken en –saneringen

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de rekening 2005 uit het resultaat na bestemming. De reserve dient om het gemeentelijke aandeel in de uitvoering van bodemonderzoeken en -saneringen te dekken. Deze kosten zijn afhankelijk van de kosten van uit te voeren bodemonderzoeken en –saneringen die nogal kunnen variëren en daardoor niet goed voorspelbaar zijn.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)Bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

De onttrekking aan de reserve van € 12.700 is ter dekking van de lasten van bodemonderzoeken en –saneringen. De toevoeging ad € 7.600 betreft de geraamde dotatie.

Reserve Sociaal Domein

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de jaarrekening 2013 uit het resultaat na bestemming (amendement 2014 - 1A). De reserve wordt gebruikt om gedurende de implementatiefase 2015 – 2017 van de 3 Decentralisaties onvoorziene uitgaven in het sociaal domein op te vangen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

De dotatie is besloten bij bovengenoemd amendement.

Egalisatiereserves heffingen

Beklemden middelen riolering

Toelichting op toevoegingen en onttrekkingen

Het saldo op het product riolering is € 40.400 positief (de raming was € 148.100 negatief) en is gestort in deze voorziening.

Vanwege een wijziging in het BBV (de gemeentelijke boekhoudvoorschriften) is deze reserve per 31 december 2014 omgevormd tot een voorziening. Het saldo per 31 december 2014 is daartoe vrijgevallen en vervolgens gedoteerd aan de voorziening beklemden middelen derden met bestedingsverplichting. Zie verder de toelichting bij de staat van voorzieningen.

Beklemden middelen lijkbezorging

Toelichting op toevoegingen en onttrekkingen

In de begroting na wijziging is een toevoeging aan de reserve geraamd van € 17.400. Ten opzichte van de begroting na wijziging is het resultaat op begraven, enerzijds door lagere lasten voor gereedschappen en verbruiksartikelen en anderzijds door lagere kapitaallasten, € 59.000 positiever. De toevoeging aan de reserve bedraagt derhalve € 76.400.

Vanwege een wijziging in het BBV (de gemeentelijke boekhoudvoorschriften) is deze reserve per 31 december 2014 omgevormd tot een voorziening. Het saldo per 31 december 2014 is daartoe vrijgevallen en vervolgens gedoteerd aan de voorziening beklemden middelen derden met bestedingsverplichting. Zie verder de toelichting bij de staat van voorzieningen.

Beklemden middelen afvalstoffenheffing

Toelichting op toevoegingen en onttrekkingen

Het voordelig saldo van de mutaties ad € 215.100 (geraamd € 34.800 positief), zoals genoemd bij reiniging en afval en reinigingsrecht en afvalstoffenheffing op programma 5, is (naast overige kleine verschillen) verrekend met de egalisatiereserve afvalstoffenheffing.

Vanwege een wijziging in het BBV (de gemeentelijke boekhoudvoorschriften) is deze reserve per 31 december 2014 omgevormd tot een voorziening. Het saldo per 31 december 2014 is daartoe vrijgevallen en vervolgens gedoteerd aan de voorziening beklemden middelen derden met bestedingsverplichting. Zie verder de toelichting bij de staat van voorzieningen.

Kapitaallastenreserves

Doel, aard en reden van de reserves

De kapitaallastenreserves dienen om de rente en afschrijving van bepaalde investeringen (gedeeltelijk) te dekken. De reserves maken deel uit van het raadsprogramma waarop de desbetreffende investeringen zijn verantwoord.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoegingen van in totaal € 312.700 betreffen de bespaarde rente en de onttrekkingen van in totaal € 668.400 de aanwending van de reserves ten gunste van de exploitatie. De reserves volgen het verloop van de kapitaallasten van de desbetreffende activa, inclusief eventuele extra aanwending voor extra afschrijvingen. Om deze reden is een doorlichting van het saldo op balansdatum niet nodig.

3.2.6 Staat van voorzieningen met toelichting en bestedingsoverzichten

Naam Voorziening	Saldo per 1-1-2013	2013			2014			
		Dotatie	Onttrekking	Saldo per 31-12-2013	Dotatie	Onttrekking	Stelselwijziging	Saldo per 31-12-2014
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en								
Wethouderspensiolen	1.226.200	1.420.600	85.700	2.561.100	206.800	106.700		2.661.200
Exploitatiekosten B.B.O.	268.900	0	218.800	50.100	67.500	116.900		700
Loopbaanbudget CAO	0	27.500	0	27.500	100	27.600		0
Totaal vz verplichtingen, verliezen en risico's	1.495.100	1.448.100	304.500	2.638.700	274.400	251.200		2.661.900
Voorzieningen voor middelen derden met								
Onderhoud graven 10/20 jaar derden	3.870.900	508.100	497.400	3.881.600	580.300	526.600		3.935.300
Beklemede middelen lijkbezorging						0	143.400	143.400
Vervanging riolering	0	310.400	310.400	0	553.400	553.400		0
Beklemede middelen riolering						0	6.254.700	6.254.700
Beklemede middelen afvalstoffenheffing							870.400	870.400
Totaal vz middelen derden met	3.870.900	818.500	807.800	3.881.600	1.133.700	1.080.000	7.268.500	11.203.800
Totaal Voorzieningen	5.366.000	2.266.600	1.112.300	6.520.300	1.408.100	1.331.200	7.268.500	13.865.700

Toelichting en bestedingsoverzicht voorzieningen

Inleiding

Methode van waarden

De voorzieningen zijn voor hun nominale waarde op de balans opgenomen. De in de voorziening onderhoud graven gestorte afkoopsommen zijn gebaseerd op een oneigenlijke annuïteit waarbij de jaarlijkse aanwending groeit met inflatie. De contante waarde hiervan is op de balans opgenomen.

Nota reserves en voorzieningen 2011

De raad heeft op 20 april de Nota reserves en voorzieningen 2011 vastgesteld. Bij het opstellen van de balans 2014 is het beleid van deze nota toegepast.

Bestedingsoverzichten

De raad heeft voor voorzieningen als voorwaarde gesteld dat van alle relevante voorzieningen bestedingsplannen worden opgesteld. In de toelichting per reserve is informatie opgenomen over:

- het doel, aard en reden;
- de mutaties in het jaar 2014.

Er is geen informatie gegeven over de meerjarenraming van de besteding van voorzieningen. De begroting is hiervoor het aangewezen instrument.

Doorlichting voorzieningen

Het doel van het doorlichten van voorzieningen is om tijdig zicht te krijgen op stille overschotten of stille tekorten. In een aantal gevallen ligt de omvang van een voorziening en de wijze waarop deze wordt ingezet vast en zullen er geen ontwikkelingen zijn die dat nog beïnvloeden. In die gevallen kan er geen stil tekort of een stille reserve ontstaan en is een doorlichting niet aan de orde. In het besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten is bepaald dat alle voorzieningen toereikend moeten zijn voor de achterliggende verplichtingen. Daarom moeten in principe alle voorzieningen bij de jaarrekening worden doorgeïllustreerd.

Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening wethouderspensioenen

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de rekening 2004.

De voorziening dient om toekomstige pensioenuitkeringen aan (voormalige) wethouders te verstrekken c.q. om opgebouwde rechten te kunnen betalen wanneer deze worden opgevraagd voordat de pensioengerechtigde leeftijd wordt bereikt.

De voorziening valt onder hoofdstuk 2. Burger als Kiezer.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

De onttrekking aan deze voorziening betreft uitbetaalde pensioenverplichtingen. Loyalis Verzekeringen heeft berekend dat het saldo van de voorziening voor pensioenaanspraken per 31 december 2014 € 2.661.302 moet zijn. Daarvoor moest aanvullend in de voorziening gestort worden.

Voorziening exploitatiekosten bijzonder basisonderwijs

Doel, aard en reden van deze voorziening

Het betreft hier een voorziening die is ingesteld om pieken te voorkomen in het uitgavenpatroon van de betaling van de overschrijdingsuitkering aan het bijzonder onderwijs.

Het overschrijdingspercentage bij het openbaar basisonderwijs kan per jaar verschillen. Om al te grote pieken te voorkomen is een voorziening ingesteld.

De voorziening valt onder programma 1. De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

Er is een onttrekking aan de voorziening in de rekening 2014 opgenomen van € 116.900. Dit betreft gemaakte kosten voor het vaststellen van de overschrijdingsbedragen en met de schoolbesturen te verreken bedragen. De storting in de voorziening van € 67.500 betreft het op peil brengen van de voorziening. Deze voorziening kan vervallen omdat in dit kader voor de gemeente geen verplichtingen meer bestaan.

Voorziening loopbaanbudget cao

Doel, aard en reden van deze voorziening

Voor de jaren 2013 t/m 2015 is in de CAO voor gemeenteambtenaren afgesproken dat van het opleidingsbudget van de gemeente € 500 per jaar per fte gedurende 3 jaar door het personeel kan worden ingezet voor opleidingen gericht op de ontwikkeling van de loopbaan. Indien van dit recht geen gebruik wordt gemaakt, vervalt het jaarbedrag. Indien (een deel van) het geclaimd budget niet is besteed, mag dat gespaard worden naar een volgend jaar. De gespaarde bedragen moeten daartoe in een voorziening worden gestort.

De voorziening valt onder programma 6 Bedrijfsvoering.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

Van de in 2013 geclaimde rechten op het loopbaanbudget is per 31 december 2013 een bedrag van € 27.600 niet besteed. Dit bedrag is in 2014 overgeheveld naar de BAR-organisatie.

Voorziening voor middelen derden met bestedingsverplichtingen

Voorziening onderhoud graven 10/20 jaar

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening wordt gevoed door de afkoopsommen voor het onderhoud van graven en jaarlijks aangewend voor de dekking van kosten van onderhoud van graven en graftekens. De voorziening valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De storting in de voorziening van € 580.300 betreft het volgende. De ontvangen afkoopsommen worden voor 100% toegevoegd aan de voorziening. Tevens wordt de bespaarde rente over het saldo van de voorziening per 1 januari toegevoegd aan de voorziening. De onttrekking aan de voorziening van € 526.600 betreft de werkelijke onderhoudslasten van de begraafplaatsen.

Het saldo van de voorziening is toereikend voor de termijn dat het onderhoud is afgekocht.

Voorziening bekleemde middelen lijkbezorging

Doel, aard en reden van de voorziening

Tot 31 december 2014 was hier sprake van een reserve. Vanwege een wijziging in het BBV (de gemeentelijke boekhoudvoorschriften) is de reserve op die datum omgevormd tot een voorziening. De voorziening is ingesteld bij raadsbesluit van december 2012. De voorziening heeft tot doel overschotten of tekorten bij de jaarrekening over meerdere jaren in de tarieven te verrekenen. De voorziening valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

Het saldo per 31 december 2014 van de Reserve bekleemde middelen lijkbezorging van € 6.254.700 is vrijgefallen en vervolgens gedoteerd aan de Voorziening bekleemde middelen lijkbezorging. Zie ook de toelichting bij de staat van reserves.
De stand van de voorziening is juist.

Voorziening vervanging riolering

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij het GRP-V en dient ter dekking van de vervangingskosten van rioleringen. De dotatie aan de voorziening is afhankelijk van de werkelijke uitgaven. De voorziening valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging en onttrekking van € 553.400 betreffen de in 2014 gemaakt kosten van vervangingen.

Voorziening bekleemde middelen riolering

Doel, aard en reden van de voorziening

Tot 31 december 2014 was hier sprake van een reserve. Vanwege een wijziging in het BBV (de gemeentelijke boekhoudvoorschriften) is de reserve op die datum omgevormd tot een voorziening. Bij het vaststellen van het GRP-4 is door de raad besloten een voorziening bekleemde middelen riolering in te stellen. Doel van deze voorziening is dat door de inzet ervan de tarieven zo laag mogelijk kunnen blijven. In 2012 is het GRP-5 vastgesteld. Daarbij is over een periode van 40 jaar een doorrekening gemaakt van de noodzakelijke onttrekkingen en toevoegingen aan deze voorziening. De voorziening valt onder programma 5 De burger als Onderdaan & Belastingbetaler.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014 en oordeel saldo op balansdatum

Het saldo per 31 december 2014 van de Reserve bekleemde middelen riolering van € 143.400 is vrijgefallen en vervolgens gedoteerd aan de Voorziening bekleemde middelen riolering. Zie ook de toelichting bij de staat van reserves.
De stand van de voorziening is juist.

Voorziening bekleemde middelen afvalstoffenheffing

Doel, aard en reden van deze voorziening

Tot 31 december 2014 was hier sprake van een reserve. Vanwege een wijziging in het BBV (de gemeentelijke boekhoudvoorschriften) is de reserve op die datum omgevormd tot een voorziening. De voorziening dient om voor- en nadelen op de inzameling van huishoudelijk afval via de afvalstoffenheffing te egaliseren, zodat op rekeningbasis volledige kostendekking wordt bereikt. De voorziening valt onder programma 5 De burger als Belastingbetaler & Onderdaan.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2014

Het saldo per 31 december 2014 van de Reserve bekleemde middelen afvalstoffenheffing van € 870.400 is vrijgefallen en vervolgens gedoteerd aan de Voorziening bekleemde middelen afvalstoffenheffing. Zie ook de toelichting bij de staat van reserves.
De stand van de voorziening is juist.

3.2.7 Staat van vaste schulden

OPGENOMEN LANGLOPENDE GELDLENINGEN

Nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum en nr. besluit van raad goedkeuring	O/S/R	Jaar laatste aflossing	Rente-perc.	Schuldrestant aan het begin van het dienstjaar	Bedrag van in het dienstjaar opgenomen leningen	Rente	Aflossing	Schuldrestant aan het einde van het dienstjaar
RUBRIEK A: GELDLENINGEN										
Leningen t.b.v. woningbouw										
-										
Totaal leningen t.b.v. woningbouw										
Overige leningen										
1	11.344.505,40	20-07-1998 B. & W. 24-08-1999	S	2024	4,475	4.991.600	0	216.200	453.800	4.537.800
2	7.000.000,00	B. & W. 22-07-2003	S	2014	3,98	700.000	0	2.300	700.000	0
3	8.000.000,00	B. & W. 22-07-2003	S	2019	4,36	3.200.000	0	118.200	533.300	2.666.700
4	10.000.000,00	B. & W. 22-07-2003	S	2034	4,86	7.000.000	0	325.400	333.400	6.666.600
5	12.000.000,00	B. & W. 30-11-2010	S	2030	4,20	10.200.000	0	415.800	600.000	9.600.000
6	11.000.000,00	B. & W. 20-09-2011	S	2031	3,40	9.900.000	0	327.300	550.000	9.350.000
7	11.000.000,00	B. & W. 27-11-2012	S	2032	2,90	10.450.000	0	301.600	550.000	9.900.000
8	12.000.000,00	B. & W. 29-10-2013	S	2033	2,83	12.000.000	0	332.700	600.000	11.400.000
Totaal overige leningen						58.441.600	0	2.039.500	4.320.500	54.121.100
Sub-totaal RUBRIEK A: Geldleningen						58.441.600	0	2.039.500	4.320.500	54.121.100
RUBRIEK B: WAARBORGSMOMMEN										
Waarborgsommen van derden										
		Gebruik gymnastiekzalen				290	0	0	0	290
		Gebruik sportparken				260	0	0	0	260
		Huurders woningen				180	0	0	0	180
		Waarborgen voor pasjes parkeerabonnements				670	0	0	0	670
		Kermisexploitant				1.500	0	0	0	1.500
Totaal waarborgsommen derden						2.900	0	0	0	2.900
Sub-totaal RUBRIEK B: Waarborgsommen						2.900	0	0	0	2.900
TOTAAL-GENERAAL						58.444.500	0	2.039.500	4.320.500	54.124.000

3.2.8. Specificatie vlottende passiva

Waardering vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Specificatie vlottende passiva

Netto vlottende schuld	Saldo 31-12-2014	Saldo 31-12-2013
Kasgeldleningen	0	5.000.000
Bank	0	775.900
- Privaatrechtelijke schulden	7.258.900	
- Publiekrechtelijke schulden	3.493.500	
	10.752.400	7.161.700
Totaal	10.752.400	12.937.600

De overige schulden betreffen openstaande crediteuren per 31-12-2014. Per 5-3-2015 resteert er nog een saldo van -/- € 124.500.

Onder de overige schulden zijn schulden aan openbare lichamen verantwoord met een totale omvang van € 3.493.500. De schuld aan openbare lichamen betreft in zijn geheel de schuld aan de BAR-organisatie.

Overlopende passiva	Saldo 31-12-2014	Saldo 31-12-2013
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	2.305.500	3.185.300
De van Europese en Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	1.786.000	785.300
Overige overlopende passiva	209.000	635.200
Totaal	4.300.500	4.605.800

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen kunnen onderverdeeld worden in:

Transitorische rente	872.000
Facturen NTB sociale zaken	392.300
Vervoer Munckhof	85.900
Diverse buitenruimte	322.100
BAR-organisatie, Barendrecht en Albrandswaard	273.700
Overige nog te betalen facturen	<u>359.500</u>
Totaal	2.305.500

De overige overlopende passiva kan onderverdeeld worden in:

Af te dragen BTW	189.600
Overige	<u>19.400</u>
Totaal	209.000

Onder de overlopende passiva zijn schulden aan openbare lichamen verantwoord met een totale omvang van € 510.200, waarin o.a. de schulden aan de BAR-organisatie, gemeente Barendrecht en gemeente Albrandswaard ter hoogte van € 335.900 zijn verantwoord.

3.2.8 Staat van geormerkte bijdragen van hogere overheden

	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2014	mutatie in 2014	Boekwaarde 31-12-2014
1	Onderwijsachterstandenbeleid	64.700	103.200	167.900
2	Investerings Stedelijke Vernieuwing Geluid	216.000	31.200	247.200
3	Investerings Stedelijke Vernieuwing Bodem	148.300	185.500	333.800
4	Stedelijke synergieprojecten water	274.900	-76.200	198.700
5	Actieplan jeugdwerkloosheid	12.600	132.400	145.000
6	Participatiebudget Re-integratie	36.700	-36.700	0
7	Participatiebudget educatie	32.000	-32.000	0
8	Wet Sociale Werkvoorziening	271.200	318.900	590.100
9	Afrekening bijzondere bijstand 2014	0	36.500	36.500
10	Projecten Milieu (B-lijst)	0	49.800	49.800
11	Sanering liggend glas	0	17.000	17.000
	Totaal geormerkte bijdragen	1.056.400	729.600	1.786.000

3.2.9 Borgstellingen, garanties en overige niet uit de balans blijkende verplichtingen

Naast de borgstellingen en garanties en risicoverplichtingen (zie paragraaf Weerstandsvermogen/ hoofdstuk 2.3.2.) heeft de gemeente nog overige verplichtingen die niet uit de balans blijken. Te denken valt hierbij aan lopende verplichtingen vanuit huur- en leasecontracten. De informatie over het totaal aan borg- en garantstellingen is afhankelijk van saldi-opgaven van banken en hypotheekinstellingen.

Vanaf 2012 is aan de verplichtingen buiten de balans het risico uit de achtervangovereenkomst met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw toegevoegd.

Met de RIB12/8345 van 5 december 2012 is de gemeenteraad geïnformeerd over het risico uit borgstellingen en garanties. Daarbij is ook ingegaan op de indirecte garanties waar de gemeente aan gebonden is via de achtervangovereenkomst met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Het totaal aan leningen van Woonvisie via deze achtervangovereenkomst bedroeg op dat moment € 125,5 miljoen. Het aandeel van deze leningen waarvoor de gemeente Ridderkerk uiteindelijk kan worden aangesproken bedraagt ongeveer 25%.

Het risico dat dit gebeurt wordt als heel klein ingeschat, omdat in eerste instantie de woningbouwvereniging zelf en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw worden aangesproken. Pas daarna het Rijk voor 50%, de gemeente waar de woningbouwvereniging is gevestigd voor 25% en alle gemeenten gezamenlijk voor 25%.

In deze rekening is door aflossingen en nieuwe geldleningen de som van de leningen van Woonvisie via de achtervangovereenkomst afgenomen tot € 122,2 miljoen. Het aandeel hierin waarvoor de gemeente garant staat is € 30.557.300.

Staat van gewaarborgde geldleningen

Nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Nummer raadsbesluit	Rente-perc.	Restant begin 2014	Totaalbedrag van de aflossing	Restant eind 2014 totaal (7-8)	Leningvorm en Einddatum
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	101.080	Bouw clubgebouw	Ridderkerkse Lawn-Tennis club	26-1-1998, nr. 656	6	16.000	5.400	10.600	lineair tot 1-12-2017
2	1.669.525	Nieuwbouw Gemini-college	St. Onderwijsgr.Z-H Waarden	23-06-1997, nr.515a	6,83	1.549.900	12.500	1.537.400	annuitair tot 11-6-2027
3	18.604.989	Herfinanciering lening bouw 201 won. Fazant/Patrijs	Stichting Woonvisie	27-04-1998 nr. 8	5,26	3.116.900	1.518.500	1.598.400	annuitair tot 1-5-2015
4	28.905.800	Herfinanciering lening bouw 192 won. Brasem	Stichting Woonvisie	27-04-1998, nr. 8	5,24	2.480.100	2.480.200	0	annuitair tot 1-12-2014
5	6.150.587	Herfinanciering lening Bouw 81 woningen in Mauritshoek	Stichting Woonvisie	25-05-1998, nr. 15	5,495	3.455.200	268.500	3.186.800	annuitair tot 1-7-2023
6	299.495	Bouw Sporthal Reijerpark	Stichting sporthal Reijerpark	24-02-1998, nr. 986	5,2	204.100	9.200	194.800	annuitair tot 1-5-2028
7	40.000	Renovatie clubgebouw Prinsenstraat 76	Muziekvereniging Harmonie	17-2-2009, nr. 43	5,05	30.500	5.500	25.000	lineair tot 1-4-2029
8	1.725.000	Herfin.lening bouw Riederborgh en 35 bejaardenwoningen	Stichting Woonvisie	b.en w. 27-11-2001	4,715	843.700	104.500	739.100	annuitair tot 8-1-2020
9	68.067	Renovatie clubgebouw Kievitsweg 153	Sportvereniging Bolhes	b.en w. 26-3-2002	5,60	27.200	3.400	23.800	lineair tot 19-1-2021
10	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. 17-12-2002	5,159	7.750.000	391.100	7.358.900	annuitair tot 1-11-2027
11	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. 13-5-2003	4,48	5.000.000	5.000.000	0	fixe-lening tot 15-5-2014
12	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. 13-5-2003	4,57	5.000.000	0	5.000.000	fixe-lening tot 15-5-2015
13	10.000.000	Aankoop woningen, winkels en kantoorpand Vlietplein	Stichting Woonvisie	b.en w. 2-12-2003	4,88	6.705.300	424.100	6.281.100	annuitair tot 12-3-2025
14	10.000.000	Aankoop woningen, winkels en kantoorpand Vlietplein	Stichting Woonvisie	b.en w. 2-12-2003	5,075	8.124.500	243.800	7.880.800	annuitair tot 12-9-2033
15	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. 19-4-2004	4,339	10.000.000	0	10.000.000	fixe-lening tot 3-5-2016
16	140.038	Aanleg Oxydatiesysteem t.b.v. zwembad "De Fakkel"	Stichting Sport en Welzijn	b.en w. 22-2-2005	3,25	42.600	14.200	28.300	lease tot 10-11-2015
17	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. 10-5-2005	4,29	10.000.000	0	10.000.000	fixe-lening tot 14-6-2030
18	10.000.000	Herfinanciering 3 leningen	Stichting Woonvisie	b.en w. 23-8-2005	3,985	10.000.000	0	10.000.000	fixe-lening tot 2-1-2032
19	7.500.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. 25-4-2006	4,364	7.500.000	0	7.500.000	fixe-lening tot 28-4-2026
20	7.500.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. 25-4-2006	4,414	7.500.000	0	7.500.000	fixe-lening tot 28-4-2036
						89.346.000	10.480.900	78.865.000	

Indirecte garantstellingen via Waarborgfonds Sociale Woningbouw

INDIRECTE GARANTSTELLINGEN VIA HET WAARBORGFONDS SOCIALE WONINGBOUW										
Nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Datum ondertekening WSW	Rente-percentage	Restant geldlening begin 2014	Totaalbedrag van gewone en buitengewone aflossing	Restant geldlening eind 2014 totaal (7-8)	Maximaal risico schade gemeente 25%	Leningvorm
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	1.275.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	22-7-1997	4,125	1.275.000	0	1.275.000	318.750	fixe-lening
2	6.155.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	13-11-1997	3,81	4.590.000	183.000	4.407.000	1.101.750	Annuiiteit
3	10.797.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	13-11-1997	3,915	7.926.000	312.000	7.614.000	1.903.500	Annuiiteit
4	7.504.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	13-11-1997	3,25	5.661.000	220.000	5.441.000	1.360.250	Annuiiteit
5	3.170.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	13-11-1997	4,86	2.598.000	52.000	2.546.000	636.500	Annuiiteit
6	4.495.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	8-10-2003	3,10	3.967.000	82.000	3.885.000	971.250	Annuiiteit
7	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	19-7-2007	4,724	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
8	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	19-7-2007	4,708	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
9	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	1-8-2007	4,708	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
10	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	1-8-2007	4,724	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
11	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	7-8-2007	4,000	10.000.000	10.000.000	0	0	fixe-lening
12	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	22-1-2008	4,425	10.000.000	0	10.000.000	2.500.000	fixe-lening
13	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	22-1-2008	4,77	10.000.000	0	10.000.000	2.500.000	fixe-lening
14	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	14-5-2009	3,75	5.000.000	5.000.000	0	0	fixe-lening
15	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	6-11-2009	3,805	10.000.000	0	10.000.000	2.500.000	fixe-lening
16	10.186.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	18-5-2010	3,77	7.379.000	318.000	7.061.000	1.765.300	Annuiiteit
17	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	29-9-2010	3,34	10.000.000	0	10.000.000	2.500.000	fixe-lening
18	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	27-12-2010	3,42	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
19	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	27-12-2010	3,61	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
20	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	1-8-2012	4,00	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
21	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	15-8-2012	3,95	10.000.000	0	10.000.000	2.500.000	fixe-lening
22	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	15-3-2013	3,75	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
						138.396.000	16.167.000	122.229.000	30.557.300	

Overzicht van hypotheekgaranties inzake eigenwoningbezit

Verstreckte hypotheekgaranties aan particulieren afgesloten tot 1 januari 1995.

Geldgever	Aantal	Hoofdsommen (volgens GGA+)
ABN-AMRO Bank N.V.	28	1.204.250
Coöp. Rabobank "Ridderkerk" B.A.	37	713.300
Verenigde Spaarbank N.V.	18	770.100
Postbank N.V.	66	1.098.550
ING Bank N.V.	28	1.584.000
Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds N.V.	10	313.450
Bouwfonds Hypotheken N.V.	14	506.050
Gemeenschappelijk Administratiekantoor	8	436.450
Delta Lloyd Levensverzekering N.V.	2	152.250
Direct Bank N.V.	2	93.050
AMEV Levensverzekering N.V.	1	43.100
AEGON Levensverzekering N.V.	2	67.850
Westland Utrecht Hypotheekbank N.V.	2	27.050
Centraal Beheer Achmea	2	152.400
Het Hooge Huys Hypotheken	7	453.200
Nationale Nederlanden N.V.	19	1.020.700
Stad Rotterdam Verzekeringen	5	298.800
Woonfonds Holland B.V.	5	283.600
Rabo Hypotheekbank	3	79.150
Mees Pierson N.V.	1	128.750
Amersfoortse Levensverzekering Mij N.V.	1	82.850
Ohra Pensioenverzekeringen	1	82.350
Coöp. Rabobank B.A. gev. in Rotterdam	1	25.900
Reaal Hypotheken B.V.	2	124.000
Interpolis N.V.	1	14.350
Totaal	266	9.755.500

3.3 OVERIGE TOELICHTINGEN

3.3.1 Rechtmatigheid analyse (afwijkingen tussen begroting na wijziging en rekening)

3.3.1 Rechtmatigheid analyse (afwijkingen tussen begroting na wijziging en programma-rekening 2014)

Inleiding

Dit onderdeel van de programmarekening is opgezet om inzicht te geven in de afwijkingen tussen begroting en rekening en de mate waarin de afwijkingen rechtmatig dan wel onrechtmatig zijn. Om de rechtmatigheid te kunnen beoordelen zijn in onderstaande tabel de 6 aspecten van het begrotingscriterium gedefinieerd zoals deze zijn opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

De aspecten van het begrotingscriterium (1 t/m 6) komen terug in de kolom "criterium". Indien in deze kolom aangegeven wordt "n.v.t." dan gaat het hier om een "voordeel", waarbij de rechtmatigheid geen rol speelt.

Bij een technische afwijking wordt een **(T)** vermeld. **BN** staat voor budgettair neutraal.

De aspecten van het begrotingscriterium worden als volgt in de controle op de rechtmatigheid betrokken:

Nr.	Begrotingscriterium	Niet meenemen in beoordeling	Wel meenemen in beoordeling
1.	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten	X	
2.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd	X	
3.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd		X
4.	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend		X
	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt:		
5a	a. geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar		X
5b	b. geconstateerd na het verantwoordingsjaar	X	
	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere kapitaallasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren:		
6a	a. jaar van investeren		X
6b	b. kapitaallasten in latere jaren	X	

1 Analyse afwijkingen tussen begroting na wijziging en programmarekening

3.1.1. Saldo baten en lasten - gerealiseerd resultaat						
1 gerealiseerde lasten en baten per programma						
Omschrijving	Begroting 2014		rekening 2014	Verschil		Waarvan onrechtmatig
	Primair	na wijziging				
programma 1: Burger als Partner						
Lasten	-33.690.200	-30.014.100	-26.990.000	3.024.100	V	-
Baten	18.688.400	13.863.700	12.890.300	-973.400	N	-
Saldo van baten en lasten	-15.001.800	-16.150.400	-14.099.700	2.050.700	V	
programma 2: Burger als kiezer						
Lasten	-1.824.100	-2.152.300	-2.214.600	-62.300	N	-
Baten	-	-	106.700	106.700	V	-
Saldo van baten en lasten	-1.824.100	-2.152.300	-2.107.900	44.400	V	
programma 3: Burger als klant						
Lasten	-32.236.300	-23.914.700	-22.745.100	1.169.600	V	-
Baten	25.079.000	16.995.700	17.214.400	218.700	V	-
Saldo van baten en lasten	-7.157.300	-6.919.000	-5.530.700	1.388.300	V	
programma 4: Burger als wijkbewoner						
Lasten	-19.977.500	-20.498.200	-19.507.200	991.000	V	-
Baten	2.703.800	3.052.700	3.078.200	25.500	V	-
Saldo van baten en lasten	-17.273.700	-17.445.500	-16.429.000	1.016.500	V	
programma 5: Burger als onderdaan en belastingbetaler						
Lasten	-2.731.900	-2.481.300	-2.634.800	-153.500	N	-
Baten	10.915.900	10.401.300	10.365.000	-36.300	N	-
Saldo van baten en lasten	8.184.000	7.920.000	7.730.200	-189.800	N	
programma 6: Bedrijfsvoering						
Lasten	-24.909.600	-24.748.700	-24.739.700	9.000	V	-
Baten	416.200	1.380.200	1.422.700	42.500	V	-
Saldo van baten en lasten	-24.493.400	-23.368.500	-23.317.000	51.500	V	
Totaal lasten alle programma's	-115.369.600	-103.809.300	-98.831.400	4.977.900	V	
Totaal baten alle programma's	57.803.300	45.693.600	45.077.300	-616.300	N	
Saldo (A)	-57.566.300	-58.115.700	-53.754.100	4.361.600	V	

Verklaring op hoofdlijnen van de verschillen

*) De 6 begrotingscriteria zoals opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
Programma 1 Burger als Partner					
1.1	<u>Volkshuisvesting</u> In 2007 is een afspraak gemaakt met Woonvisie over het toekennen van huurgewenning voor bewoners van de te slopen woningen in het project Slikkerveer zuid-oost. Er is een voorschot uitbetaald aan Woonvisie van € 50.000. Op 26 augustus 2014 (kenmerk 74771) heeft het college besloten in te stemmen met de Notitie Evaluatie huurgewenning Slikkerveer zuid-oost. In de Notitie is onder andere een eindafrekening	I		22.100	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	opgenomen. Conform de afspraak hebben gemeente en Woonvisie de kosten voor uitvoering van de regeling huurgewenning gedeeld. Het totaal uitbetaalde bedrag bedraagt € 55.900. Het verschil tussen het door de gemeente in 2007 betaalde voorschot van € 50.000 en het ten laste van de gemeente gekomen bedrag van € 27.900 bedraagt € 22.100. Dit terugontvangen bedrag is de oorzaak van het voordelig saldo.				
1.2	<u>Erfgoedbeleid/communicatie</u> De onderschrijving heeft te maken met de volgende aspecten: 1. Het budget voor de subsidieregeling <i>Onroerend cultureel erfgoed Ridderkerk</i> is niet volledig gebruikt. De hoogte van het uit te keren subsidiebedrag is afhankelijk van het aantal toe te kennen subsidies. Voor 2014 is circa € 22.000 uitgekeerd aan subsidie, begroot was circa € 40.000 (exclusief de ondersteuning van de Monumentenwacht). De onderschrijving van € 18.000 is incidenteel. 2. Hiernaast vallen de kosten voor archeologische advisering iets lager uit dan gedacht. De hoogte van deze kosten is grotendeels afhankelijk van het feitelijke aantal adviezen/uren aan ondersteuning. Deze onderschrijving van € 14.400 is incidenteel.	I	32.400		n.v.t.
1.3	<u>Integraal akkoord Woonvisie</u> In de begroting is € 700.000 geraamd om uit te keren aan Woonvisie als onderdeel van de schikking tussen Woonvisie en de gemeente Ridderkerk inzake de asbestzaak Bolnes en de ontwikkeling Driehoek/ 't Zand. Dit is niet gebeurd. Recent zijn nieuwe gesprekken gevoerd met als resultaat dat een convenant is ondertekend, waardoor zowel de eerdere schikking als de claim met betrekking tot de asbestzaak ingetrokken worden. De juridische verwerking hiervan moet nog plaatsvinden. Dit budget is niet meer nodig en verval.	I	700.000		n.v.t.
1.4	<u>Buitenstedelijke recreatie</u> Het positieve verschil heeft te maken met een verrekening van voorgaande jaren.	I	37.200		n.v.t.
1.5	<u>Bouwgrondexploitatie</u> A. Budgettair neutrale afwijkingen: - Totaal van de afwijkingen die verband houden met de mutaties boekwaarden (T/BN) - Totaal mutaties boekwaarden (T/BN) Bij het Grondbedrijf worden de voor- en nadelige saldi aan het eind van het jaar overgeboekt naar de balans, waardoor het in de begroting en de rekening budgettair neutraal uitwerkt. Alleen als een complex wordt afgesloten komt het voordeel/nadeel ten gunste/laste van de rekening. <i>De belangrijkste afwijkingen die verband houden met de boekwaarden zijn:</i> Bij <u>complex Centrumplan</u> wordt een groot deel van bouwrijp maken uitgevoerd in het eerste kwartaal van 2015. Daardoor € 366.000 minder uitgaven in 2014	I	3.186.400	243.500	n.v.t.
			-1.539.700	-1.890.200	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium (*)
	<p>dan begroot. In 2014 zijn de inkomsten € 175.000 hoger dan begroot. Oorzaak is dat de raming van de koopsommen voor fase 1 en fase 2 in de begroting verwisseld zijn: Koopsom fase 1 bedraagt € 1.450.000 en is in 2014 ontvangen. Koopsom fase 2 bedraagt € 1.275.000 en wordt in 2015 ontvangen.</p> <p>De ontwikkeling van het woningbouwproject <u>Park Bolnes (Van Riebeekstraat)</u> is vertraagd. Om deze reden vallen de kosten € 45.000 lager uit. Het geraamde bedrag voor bouwrijp maken (€ 50.000) is niet geheel uitgegeven. Er zijn kosten gemaakt (in totaal € 14.500) voor het herstellen van de Van Riebeekstraat en het verwijderen van de voorbelasting op het bouwperceel. In 2014 is € 30.000 geraamd ten behoeve van het uitbetalen van eventuele planschadeclaims. In 2014 is aan één bewoner een tegemoetkoming planschade uitbetaald groot € 2.300. Het resterende bedrag wordt doorgeschoven.</p> <p>Bij <u>complex Cornelisland</u> zijn de kosten € 3 miljoen lager dan geraamd. Voor aankoop gronden is een bedrag geraamd van € 360.000. Dit betreft een bijdrage die de gemeente aan de voormalige grondeigenaar uitkeert, op het moment dat deze eigenaar zijn percelen feitelijk aan de gemeente levert. De feitelijke levering heeft nog niet plaatsgevonden. Het bedrag wordt in 2015 uitbetaald. Het geraamde bedrag van € 4.067.000 voor bouwrijp maken is niet in zijn geheel uitgegeven. Dit bedrag was geraamd ten behoeve van het bouwrijp maken van de fase waarop de gronden van een andere grondeigenaar gelegen zijn. Omdat die grondeigenaar niet is overgegaan tot realisatie van de gronden is er nog geen aanvang gemaakt met het bouwrijp maken van het perceel. Daarnaast is een deel van het geraamde bedrag niet gebruikt, omdat de uitgifte van kavels achter is gebleven ten opzichte van de verwachting. Er is € 30.000 geraamd voor subsidiegelden Duurzaam Cornelisland. De subsidie voor duurzaamheid hangt samen met de uitgifte van bedrijfskavels, die door de gemeente Ridderkerk worden uitgegeven. Aangezien er in 2014 geen kavels zijn uitgegeven, is er ook geen gebruik gemaakt van het geraamde subsidiebedrag. De opbrengst grondverkopen is € 439.100 lager. In 2014 is het niet tot uitgifte gekomen van een bedrijfskavel ten behoeve van een Pick up Point. In 2014 is een exploitatiebijdrage ontvangen van € 358.800 die de betreffende grondeigenaar verschuldigd is aan de gemeente bij de ontwikkeling van het kavel van Post NL. Deze opbrengst was niet geraamd.</p>				

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<p>Start van de bouw bij <u>complex Scheepswerflocatie</u> heeft pas eind 2014 plaatsgevonden. Daardoor zijn de kosten in 2014 ruim € 10.000 minder dan aanvankelijk voorzien.</p> <p>De inkomsten zijn in 2014 € 48.500 meer dan begroot. De inkomsten waren voorzichtig geraamd, omdat die afhankelijk waren van het verlenen van een omgevingsvergunning voor de bouw van de eerste 16 woningen. Vergunning is verleend in 2014 en daardoor is 45% van de afgesproken exploitatiebijdrage van ontwikkelaar AM ontvangen: € 78.500.</p> <p>Bij <u>complex Het Zand</u> is in 2014 een groter deel van het plangebied bouwrijp gemaakt dan strikt nodig was voor de eerste en tweede fase. Dit is gedaan omdat dit gunstiger was voor de afwikkeling van het bouwverkeer op de bouwlocatie, waarbij ook al rekening werd gehouden met een te realiseren derde fase in 2015. In feite betreft het dus naar voren gehaalde uitgaven ten behoeve van de derde fase. Dit heeft geleid tot € 185.000 hogere kosten ten opzichte van de begroting.</p> <p>Met name de grondverkopen voor de woningen in de eerste fase zijn relatief laat afgewikkeld bij de notaris. Dit heeft ertoe geleid dat rentevergoedingen aan de gemeente moesten worden betaald over de koopsom. In totaal gaat het om een niet geraamde renteopbrengst van ruim € 19.000.</p> <p>Bij <u>complex Park Ringdijk</u> is er ruim € 65.000 meer uitgegeven dan geraamd. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met het feit dat een deel van het gebied eerder woonrijp is gemaakt dan oorspronkelijk gepland.</p> <p>Voor <u>complex Herstructurering Centrum Woonvisie</u> zijn in 2014 nog geen ramingen opgenomen. Volgens planning is op 12 februari 2015 een overeenkomst gesloten met Woonvisie voor dit project. Dan worden ook alle ramingen opgenomen.</p> <p>In 2014 is € 52.900 uitgegeven. De kosten zijn gemaakt om een ontwerpbestemmingsplan en de overeenkomst met Woonvisie tot stand te brengen. De gemaakte en te maken kosten worden verhaald op Woonvisie. Binnen een maand na het sluiten van de overeenkomst met Woonvisie, ontvangt de Gemeente een eerste bijdrage van Woonvisie van circa € 210.000. Daarmee worden de gemaakte en te maken kosten vooralsnog ruimschoots gedekt. In een later stadium zal de Gemeente nog eens circa € 250.000 ontvangen.</p> <p>Bij <u>complex Vlasstraat 11-12</u> is er € 34.900 minder uitgegeven. Kosten bouwrijp maken waren voorzien voor eind 2014. Bouwrijp maken is echter uitgevoerd in januari 2015. De kosten zijn daardoor pas in 2015 gemaakt.</p>				

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<p><u>Bouwgrondexploitatie</u> B. Budgettaire afwijkingen: <i>Overige afwijkingen (die geen verband houden met de boekwaarde):</i></p> <p>Eind 2014 is <u>complex Piramide/Schoolmeesterswoning</u> afgesloten met een verlies van € 453.200. Er was rekening gehouden met een verlies van € 272.700. Voor dit bedrag is een beroep gedaan op de getroffen verliesvoorziening. Het resterende verlies van per saldo € 180.500 komt ten laste van de exploitatie en wordt veroorzaakt door meer uitgaven dan geraamd. Oorzaken zijn het niet geraamde aandeel van de gemeente in trillingmetingen die zijn uitgevoerd in aangrenzende panden (ca. € 30.000), problemen met het bepalen van het rioleringsstracé en daaruit voortkomende vertragingen (ca. € 70.000), discussie en advieskosten inzake het dempen van de sloot tussen de bouwlocatie en de pastorie en daaruit voortkomende maatregelen (ca. € 37.500) en overige kosten die niet waren opgenomen in de begroting (ca. € 18.500), waaronder het plaatsen van enkele hekwerken.</p> <p>In verband met de verkoop van de blote eigendom van een erfpachtperceel is er € 50.000 afgeschreven op de waarde van de <u>erfpachtgronden</u>. De opbrengst uit de verkoop van dit perceel ad € 558.200 is verantwoord op het complex Restpercelen.</p> <p>Bij <u>complex Diverse kosten Centrumplan</u> zijn er in 2014 nauwelijks uitgaven geweest. Hierdoor vallen de kosten € 32.700 lager uit. Dit complex is eind 2014 afgesloten. De kosten die werden geboekt op dit complex, werden ieder jaar ten laste van de exploitatie gebracht. Nu het Centrumplan afgerond gaat worden, is er geen noodzaak meer voor deze grondexploitatie. Structureel geeft dit een voordeel van € 32.700 per jaar.</p> <p>Bij <u>complex Restpercelen</u> is in 2014 de blote eigendom van een perceel erfpachtgrond aan de Sportlaan verkocht aan de erfpachter. De niet geraamde inkomsten van deze verkoop (€ 558.200) zijn geboekt op het complex Restpercelen. Daarnaast is er een niet geraamde optievergoeding ontvangen voor een restperceel aan de Handelsweg ten bedrage van € 18.200.</p>	I	-286.700	106.200	2
		I	-50.000		1
		S	32.700		n.v.t.
		I		576.400	n.v.t.
1.6	<p><u>Groene sportvelden en terreinen</u> Naar aanleiding van de aanleg van een kunstgrasveld op het hoofdveld van S.V. Slikkerveer zijn afspraken gemaakt met SenW over de afname van de onderhoudskosten met € 25.000; de effectivering van deze afspraken heeft in 2014 nog niet plaatsgevonden omdat de overleggen met SenW over productafspraken en –kosten nog moet</p>	I	-25.000		2

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	plaatsvinden. Hierdoor is een incidenteel budgettair nadeel ontstaan van € 25.000. Daarnaast is per abuis het onderhoud van € 27.000 aan de buitensportmaterialen niet geraamd. Dit levert geen budgettair nadeel op, omdat hetzelfde bedrag uit de reserve groot onderhoud sportaccommodaties SenW wordt gehaald ter dekking van deze kosten (BN) .	I	-27.000		1
1.7	<u>Overschrijdingsregeling Onderwijs</u> Na het honoreren van de bezwaren van 2 schoolbesturen tegen de afrekening van de overschrijdingsregeling 1996-2006 is in totaal € 116.400 aan verschuldigde uitkeringen betaald. De beschikbare voorziening hiervoor bedroeg echter slechts € 49.500. Omdat een voorziening niet negatief mag zijn, is het verschilbedrag extra gestort in de voorziening. In de begroting was deze uitgave van € 66.900 niet voorzien.	I	-66.900		2
1.8	<u>Bibliotheekwerk</u> In 2014 vond met de bibliotheek de afrekening van de subsidie over 2013 plaats. Dit leverde een eenmalig voordeel op van afgerond € 124.000. Dit komt hoofdzakelijk door de vrijval van een deel van de huisvestingsvoorziening van de bibliotheek.	I	124.000		n.v.t.
1.9	<u>Jeugdgezondheidszorg</u> In 2014 werden er voor het laatst zogenoemde RAS-gelden vanuit de stadsregio Rotterdam alsnog ingezet ten behoeve van opvoedondersteuning en gezinscoaching. Hierdoor hoefde wij minder kosten te maken met als gevolg een incidenteel voordeel van € 63.000. Daarnaast is in 2014 eenmalig € 12.000 aan subsidiegelden teruggevorderd omdat de werkelijke inzet van jeugdzorg in 2013 lager lag dan op voorhand was verstrekt.	I	75.000		n.v.t.
1.10	<u>Project Thuis in de Wijk</u> Het project Thuis in de Wijk was bedoeld voor een op de maat van de wijk gesneden aanpak en werkwijze gericht op het vergroten van de zelfregie en samen-zelfredzaamheid van burgers. De bedoeling was dat er een externe projectleider hiervoor zou worden ingehuurd. Dit is intern opgelost. In 2014 zijn enkel kosten gemaakt voor een subsidie voor het samenwerkingsverband "Ridderkerkers Voor Elkaar" in verband met de ontwikkelingen rondom de gebiedsteams. Hierdoor blijft er € 90.000 over. Dit is geen budgettair voordeel omdat de algemene reserve ook niet is ingezet (BN) .	I	90.000		n.v.t.
1.11	<u>Prestatieveld 7-8-9 Wmo</u> Een bedrag van € 40.000 is niet uitgegeven aan de open inloop GGZ. Dit komt omdat gemeenten pas vanaf 2015 verantwoordelijk zijn voor de open inloop. Daarnaast zijn er ook geen voorbereidingskosten gemaakt. Bij de opstelling van de begroting 2014 was nog sprake van de mogelijkheid dat gemeenten al in 2014 verantwoordelijk zouden worden voor de open inloop. Er is sprake van een structureel voordeel van € 40.000 omdat de open inloop (als nieuwe algemene	S	40.000		n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Bestemmingsreserves per saldo budgettair neutraal (BN).				
1.15	Maatschappelijk werk Een bedrag van € 20.000 van het voordeel binnen de post Maatschappelijk werk kan vanaf 2015 structureel verlaagd worden omdat o.a. de subsidie van de gehandicaptenraad is beëindigd.	S	20.000		n.v.t.
	Diverse kleine verschillen binnen programma 1.	I	173.700	-31.400	
	Totale afwijking programma 1 Burger als partner		3.024.100	-973.400	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 2 Burger als kiezer				
2.1	Nadeel wegens hogere kosten die binnen bestuursondersteuning wordt gecompenseerd met lagere kosten.	I	-43.400		1
2.2	Voorziening wethouderspensionen. Met deze onttrekking was in de begroting geen rekening gehouden.	I		106.700	n.v.t.
	Diverse kleinere verschillen binnen programma 2	I	-18.900	0	n.v.t.
	Totale afwijking programma 2 Burger als kiezer		-62.300	106.700	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 3 Burger als Klant				
3.1	<u>Secretarieleges Burgerzaken</u> De extra inkomsten van € 106.900 zijn voor het grootste deel een gevolg van de landelijk gewijzigde tarieven in 2014 voor de rijksleges van de reisdocumenten. Deze rijksleges moeten worden afgedragen aan het Rijk, maar komen in eerste instantie hier binnen als onderdeel van de totale leges die de burger betaalt. Zie ook hierna de toelichting bij Afdrachten rijksleges burgerzaken.	S		106.900	n.v.t.
3.2	<u>Afdrachten rijksleges Burgerzaken</u> De extra kosten van € 119.500 worden veroorzaakt door de in 2014 landelijk gewijzigde tarieven voor de rijksleges van de reisdocumenten. De rijksleges zijn verhoogd vanwege de hogere productiekosten van het 10 jaar geldige reisdocument.	S	-119.500		1
3.3	<u>Leerlingenvervoer</u> Er is een tekort ontstaan van afgerond € 92.000 na de nieuwe aanbesteding van het leerlingenvervoer in BAR-verband. Het financiële tekort is het gevolg van de tarieven die zijn voortgekomen uit de aanbesteding. Het aantal gebruikers is nauwelijks toegenomen. Daarnaast vindt de afrekensystematiek nu plaats op basis van het aantal beladen kilometers. Dit brengt in de praktijk hogere kosten met zich mee. Of deze trend zich voortzet in 2015 is nog niet te voorzien. (volledigheidshalve wordt hier nog bij vermeld dat in de 1 ^e Tussenrapportage 2014 een	I	-92.000		2

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	voordeel bij het leerlingenvervoer was opgenomen vanwege het nieuwe vervoerscontract en de nieuwe verordening)				
3.4	<p><u>Minimabeleid</u> We hebben in 2014 een overschrijding op de bijzondere bijstand en de fondsen voor de minima (zoals bijv. de zwemabonnementen). Dit betreft vooralsnog een incidenteel budgettair nadeel van € 82.200. In 2015 zal blijken of de hogere uitgaven op de post minima structureel zijn.</p> <p>Daarnaast is in 2014 € 124.400 aan extra middelen van het Rijk ontvangen voor een tegemoetkoming in de koopkracht van minima. Hiervan is € 55.400 niet besteed. Voorgesteld wordt dit via raadsbesluit (resultaatbestemming) beschikbaar te stellen voor 2015.</p>	I	-82.200		2
		I	55.400		n.v.t.
3.5	<p><u>Vluchtelingenwerk</u> In 2014 is een incidenteel voordeel van € 39.000 ontstaan omdat de inkomsten van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers niet waren geraamd. Daarnaast is er een incidenteel voordeel van € 14.000 ontstaan omdat er minder trajecten zijn gerealiseerd dan verwacht.</p>	I		39.000	n.v.t.
		I	14.000		n.v.t.
3.6	<p><u>Inkomensvoorzieningen</u> De financieringssysteem van de wet BUIG (het verstrekken van uitkeringen) zorgt ervoor dat we aan het begin van het jaar werken met een voorlopig toegekend budget van het Rijk. Dit budget wordt gedurende het jaar bijgesteld, dit is ook verwerkt in de tussenrapportages. Aan het eind van elk jaar vindt de definitieve bijstelling plaats, wat nu een voordeel geeft op de verwachte inkomsten van het Rijk.</p> <p>Het bestand is relatief weinig toegenomen, de uitstroom is enigszins achtergebleven ten opzichte van 2013 waardoor de kosten wel zijn toegenomen. Het budget wordt voor een deel bepaald op basis van volumecijfers van voorgaande jaren. Het bestand blijft redelijk constant (groeit niet explosief). In 2014 zijn wel minder mensen toegelaten tot het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ), hierdoor is een overschot ontstaan ten opzichte van de begroting.</p> <p>Bij het opstellen van de 2e tussenrapportage 2014 is er rekening mee gehouden dat een deel van het verwachte overschot op de inkomensvoorzieningen nog in 2014 zou worden ingezet voor de opzet van het Leerwerkbedrijf en Werkgeversservicepunt. In het laatste kwartaal 2014 is echter gebleken dat er geen politiek draagvlak is voor een Leerwerkbedrijf in de vorm zoals die op dat moment werd ingestoken. Dit betekent dat die middelen daarvoor dus ook niet zijn ingezet en nu leiden tot een extra overschot op dit budget.</p> <p>In zijn totaliteit kan binnen de wet BUIG vanaf 2015</p>	I/S		228.100	n.v.t.
		I/S	226.600		n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	een bedrag van afgerond € 500.000 structureel voordeel worden ingeboekt. De inzet is het duurzaam verlagen van het aantal uitkeringsgerechtigden. Dit is wel risicovol, aangezien wij het aantal uitkeringsgerechtigden niet helemaal in de hand hebben. Als dit aantal niet afneemt of zelfs groeit, dan is er meer budget nodig.				
3.7	<u>Sociale werkvoorziening</u> De taakstelling voor Ridderkerk is in 2014 niet volledig ingevuld. Hiervoor wordt de rijksbijdrage die niet is uitgekeerd gereserveerd. Bij de WSW bestaat immers een terugbetalingsverplichting. Op begrotingsbasis is er rekening mee gehouden dat er een tekort zou zijn van € 172.000 op de WSW-gelden die betaald moeten worden uit de Rijksbijdrage. In werkelijkheid loopt dit op nul, omdat niet besteedde middelen worden gereserveerd voor een terugbetaling aan het Rijk. Hierdoor ontstaat nu een voordeel. Dit voordeel wordt negatief beïnvloed omdat er een nadeel is op de overige kosten die uit het budget WSW betaald worden waardoor er per saldo sprake is van een overschot in 2014 van € 136.900.	I	297.600		n.v.t.
		I		-160.700	n.v.t.
3.8	<u>Wmo – huishoudelijke verzorging</u> Wij zien tegen de vergrijzingscijfers in een afname van het aantal klanten. Deze trend heeft zich al ingezet vóór 2014. Er lijkt daarbij ook een verband te zijn tussen de invoering van de vermogensbijtelling bij de eigen bijdrage van het CAK en de daling van het aantal Wmo klanten. Daarnaast zijn de tarieven voor huishoudelijke verzorging medio 2014 verlaagd. De combinatie afname klanten en verlaging van de tarieven geeft een groter overschot dan was voorzien. Naast het voordeel op de lasten waren er in 2014 ook minder inkomsten vanuit de eigen bijdragen van Wmo klanten. Minder klanten betekent ook minder eigen bijdragen voor de gemeente. Klanten betalen immers alleen voor de daadwerkelijk geleverde uren. Minder uren inzet door een zorgaanbieder betekent dan ook lagere eigen bijdragen (voor de klant en de gemeente). Per saldo gaat het hier om een incidenteel voordeel van afgerond € 259.500.	I	285.300		n.v.t.
		I		-25.800	n.v.t.
3.9	<u>Wmo - uitvoering</u> Voor de uitvoering van het Wmo-beleid was eenmalig € 100.000 extra beschikbaar gesteld. In de loop van 2014 is gebleken dat niet al deze middelen nodig waren. De resterende € 70.000 kunnen worden beschouwd als een incidenteel voordeel.	I	70.000		n.v.t.
3.10	<u>Voorzieningen gehandicapten</u> Het aantal en de aard van de ondersteuningsvragen bepaalt wat en tegen welk bedrag noodzakelijk is om de klant adequaat te ondersteunen. Zowel het aantal klanten als de omvang van de bedragen blijven achter bij onze schatting. Daarnaast zijn er minder advieskosten gemaakt. Dit heeft een relatie met de aard van de ondersteuningsvragen, het aantal	I	93.900		n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	klanten en het gegeven dat bepaalde kosten bijvoorbeeld voor communicatie in 2014 via de 3D-operatie liepen. Het gaat hier om een incidenteel voordeel van € 93.900.				
3.11	<u>Schuldhelpverlening</u> Er is een structureel voordeel ontstaan van afgerond € 52.800. Dit is het gevolg van enerzijds minder aanmeldingen van burgers zelf en anderzijds minder aanmeldingen van partners zoals woningbouwverenigingen.	S	52.800		n.v.t.
3.12	<u>Participatiebudget</u> – een totaal incidenteel voordeel van € 299.300 op reïntegratieprojecten. Voorgaande jaren was er binnen het Participatiebudget een meeneemregeling waarbij de gemeente maximaal 25% van het toegekende budget kon overhevelen naar het volgende boekjaar. Dit betrof geormerkte gelden. Met de invoering van de Participatiewet op 1-1-2015 is dit geld echter niet langer geormerkt. De genoemde 25% van het toegekende budget dat niet in 2014 is besteed moet echter wel meegenomen worden naar 2015. Het gaat hier om een onderbouwd bedrag van afgerond € 260.000. We stellen voor dit bij raadsbesluit als resultaatbestemming over te hevelen naar 2015. Wanneer dit niet wordt gedaan geldt er een terugbetalingsverplichting aan het Rijk en kunnen deze middelen niet worden ingezet om participatieactiviteiten aan te kunnen blijven bieden aan de bestaande en nieuwe doelgroep met als doel doorstromen op de participatieladder en uiteindelijk uitstromen naar de reguliere arbeidsmarkt.	I	299.300		
3.13	Diverse kleinere verschillen binnen programma 3.	I	68.400	31.200	
	Totale afwijking programma 3 Burger als klant		1.169.600	218.700	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 4 Burger als (Wijk)bewoner				
4.1	<u>Planmatig onderhoud wegen</u> In totaal is er bij dit onderdeel een incidenteel voordeel van € 443.400, wat meerdere oorzaken heeft. <i>Lastenkant:</i> * De lopende projecten Brasem, Scheldeplein, Voet-/fietspad Sportlaan en parkeerplaats Kastanjelaan worden in 2015 afgerond. * Het fietspad Burgemeester de Zeeuwstraat en de Parallelweg-Geerlaan worden in 2015 uitgevoerd in plaats van in 2014. De aanbesteding heeft vertraging opgelopen en de oppervlaktebehandeling van de fietspaden kan alleen in de zomer worden uitgevoerd. De Parallelweg-Geerlaan is vertraagd door het gesprek met de busmaatschappij over het aanpassen van routes. * Met de rehabilitatie van de Lagendijk is in december 2014 een start gemaakt en het werk zal in de loop	I	381.400	62.000	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<p>van het eerste kwartaal van 2015 worden afgerond. <i>Batenkant:</i> * Er zijn meer vergoedingen van derden ontvangen voor de herstelwerkzaamheden aan de bestrating door kabel- en leidingwerkzaamheden. * De invoering van het digitaal systeem Meldingen Ontgravingen Openbare Ruimte (MOOR) zorgt voor meer inkomsten. Deze mutaties worden verrekend met de reserve onderhoud verharding. Hierdoor werkt het per saldo budgettair neutraal uit voor de rekening (BN).</p>				n.v.t.
4.2	<p><u>Dagelijks onderhoud wegen</u> Er is meer dagelijks (klein) onderhoud nodig geweest door boomwortelopdruk en door het minimaal onderhouden van verhardingen. Het tekort schieten van deze post is door de jaarlijkse toename van de kosten een structureel nadeel van € 44.600.</p>	S	-44.600		2
4.3	<p><u>Dagelijks onderhoud civiele kunstwerken</u> Zowel de lasten als de baten zijn € 65.000 hoger uitgevallen dan geraamd. De oorzaak is de schade die door een aanvaring is ontstaan aan de pier "Boelewerf" en het ponton aan "de Schans". De schade aan het ponton is € 65.000 hoger uitgevallen dan op voorhand werd ingeschat. De schade wordt verhaald op de veroorzaker.</p>	I	-65.000	65.000	1
4.4	<p><u>Openbare Verlichting</u> Er is sprake van een incidenteel voordeel van per saldo € 34.400. De gemeente Ridderkerk had tot 2010 een contract met een bedrijf voor het administratieve beheer van de openbare verlichting. Dat bedrijf heeft hiervoor destijds geen kosten in rekening gebracht. Na het stoppen van het contract bleven zij het recht houden om gedurende 5 jaar de kosten alsnog in rekening te brengen. Hiervoor is in de administratie jaarlijks een bedrag als (eventueel) nog te betalen kosten opgenomen. Voor 2009 heeft men geen factuur gestuurd waardoor het gereserveerde nog te betalen bedrag komt te vervallen hetgeen in 2014 een voordeel oplevert. Voorts is er bij dit onderdeel openbare verlichting meer aan schades verhaald dan was geraamd en werd er een voordelige eindafrekening energiekosten over 2013 ontvangen.</p>	I	14.000	20.400	n.v.t.
4.5	<p><u>Planmatig onderhoud openbare verlichting</u> Hier is een incidenteel voordeel te melden van € 46.000 door het uitstellen van de vervanging van armaturen. Op de planning voor 2014 stond de vervanging van 125 armaturen. Volgens het beleidsplan 2012-2021 moet bij de vervanging van armaturen ook de aanschaf van energiezuinige Led-armaturen overwogen worden. De Led-armaturen waren in 2014 nog vrij kostbaar en bovendien volgen de ontwikkelingen van deze armaturen elkaar in snel tempo op. De verwachting is dat in de komende periode goedkopere en lichttechnisch betere armaturen op de markt komen. Daarom is in 2014</p>				

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	gewacht met de vervanging. Deze mutatie wordt verrekend met de reserve openbare verlichting. Hierdoor werkt het per saldo budgettair neutraal uit voor de rekening (BN) .	I	46.000		n.v.t.
4.6	<u>Straatreiniging</u> Hier is een incidenteel overschot van € 53.800. Op deze post was budget geraamd voor het verwijderen van zwerfafval. Maar vanaf 1 januari 2014 is het zwerfafval verwijderd door werkstagiars. De uitgaven voor die werkstagiars zijn verantwoord op het begrotingsonderdeel Openbaar groen dagelijks onderhoud. Vandaar een voordeel bij deze post Straatreiniging en een nadeel bij Openbaar groen dagelijks onderhoud (zie hierna).	I	50.700	3.100	n.v.t.
4.7	<u>Openbaar groen dagelijks onderhoud</u> Hier is een incidenteel tekort van € 100.400. Op dit begrotingsonderdeel zijn de uitgaven verantwoord van de werkstagiars uit de Wwb (Wet werk en bijstand). Dit betreft begeleiding, kleding, materiaal en de huur van een bus voor het vervoer. Het budget zit deels ook bij andere begrotingsonderdelen (zie ook Straatreiniging).	I	-88.400	-12.000	2
4.8	<u>Speelvoorzieningen dagelijks onderhoud</u> Er is sprake van een incidenteel voordeel van € 48.600. Omdat er in 2013 meer onderhoud aan en vervanging van de ondergronden werd uitgevoerd is er in 2014 minder onderhoud nodig geweest. Daarnaast zijn er in 2014 minder schades aan de speeltoestellen geweest en is er een externe inspectieronde minder nodig geweest omdat die door een eigen medewerker is uitgevoerd. Door het gebruik van duurzame materialen is er minder kans op schade door vernielingen en daardoor is er ook minder onderhoud nodig.	I	48.600		n.v.t.
4.9	<u>Verwerkingskosten huishoudelijk afval</u> Een voordeel bij de lasten van € 133.000 waarmee in de begroting 2015 al rekening is gehouden. Dit komt door lagere hoeveelheden te verwerken restafval en door lagere verwerkingsprijzen voor het GFT-afval (groente-, fruit- en tuinafval). De inkomstenkant geeft een incidenteel voordeel te zien van € 14.000. Dat komt omdat er bij de afvalstromen die geld opleveren - zoals oud ijzer - zowel grotere hoeveelheden afval als hogere prijzen waren.	I BN	133.000		n.v.t.
		I		14.000	n.v.t.
4.10	<u>Ophalen huisvuil (NV MAR)</u> Er zijn twee overschrijdingen: * De gemaakte onderhoudskosten van BWaste voor Smartboxen waren niet begroot waardoor een nadeel is ontstaan van € 26.100. * Bij de uitgaven voor kunststofinzameling is een nadeel van € 39.200. De oorzaak is dat de NV MAR teveel heeft gefactureerd. Dit wordt in 2015 hersteld.	I BN	-26.100		2
		I	-39.200		2
4.11	<u>Afvalbrengrstation</u> Hier zijn twee incidentele voordelen te melden. * Er is € 10.000 minder uitgegeven voor				

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<p>plaagdierbestrijding.</p> <p>* Met de eindafrekening van Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) over 2013 is € 52.100 terugontvangen. Dat komt door een hoger volume van de gescheiden afvalstromen en door een hogere prijs voor de diverse afvalstromen die inkomsten opleveren.</p> <p>De mutaties bij Afval (de laatste 3 posten) worden verrekend met de reserve afvalstoffenheffing. Hierdoor werkt het per saldo budgettair neutraal uit voor de rekening (BN).</p>	I	62.100		n.v.t.
4.12	<p><u>Riolering dagelijks onderhoud</u></p> <p>Hier is een voordeel van € 73.600. De belangrijkste afwijkingen zijn:</p> <p>* Van de gemeente Rotterdam wordt een bijdrage ontvangen in de kosten voor het transport van afvalwater afkomstig uit de Beverwaard. Deze bijdrage is € 22.600 hoger uitgevallen door een nieuwe, eenvoudigere berekening.</p> <p>* In de slotwijziging 2014 werd aangegeven dat het reinigen van kolken gedeeltelijk in 2015 uitgevoerd zou worden. Maar een groot deel van deze werkzaamheden is toch in 2014 uitgevoerd, wat een incidenteel nadeel van € 92.500 betekent.</p> <p>* De aanbesteding van de in 2014 uitgevoerde rioleringsprojecten is voordelig uitgevallen. Vanwege de herstructureringsplannen van Woonvisie zijn de projecten in de Dr. Kuijperstraat, Hovystraat en Talmastraat doorgeschoven. In verband met een plan voor het in de toekomst afkoppelen van een groot gedeelte van het centrum zijn projecten in de Colijnstraat, Groen van Prinstererweg, Mr. Kesperweg en Mr. Troelstrastraat vooruit geschoven. Dit alles levert een incidenteel voordeel op van € 149.900.</p> <p>Deze mutaties worden verrekend met de tariefegalisatiereserve rioolheffing. Hierdoor werkt het per saldo budgettair neutraal uit voor de rekening (BN).</p>	I BN	-92.500	22.600	n.v.t. 2 n.v.t.
4.13	<p><u>Rouwcentrum Vredehof</u></p> <p>In 2014 zijn er minder begrafenissen geweest dan in 2013, dat is overigens een landelijke tendens. Daarnaast is er minder gebruik gemaakt van het rouwcentrum. Er is een ondernemer gestart met een 24-uurs kamer die goedkoper lijkt te zijn dan het rouwcentrum. Wellicht maken de uitvaartondernemers daarom minder gebruik van het rouwcentrum. Nadeel op de inkomsten € 47.200.</p>	I		-47.200	n.v.t.
4.14	<p><u>Overige Gebouwen</u></p> <p>Hier is een incidenteel overschot te melden van € 96.900. In 2014 moest het college zich nog beraden over de toekomst van het pand Koninginneweg 150 (voormalige huishoudschool / voormalig Albedacollege). Dit mede in verband met het beeldbepalende karakter. In afwachting daarvan is er geen groot onderhoud gepleegd. Het pand wordt</p>				

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	inmiddels beheerd door Villex (anti-kraak).	I	96.900		n.v.t.
4.15	<p><u>Klimaat</u></p> <p>Het programma Duurzaamheid heeft een looptijd van een jaar en is vastgesteld in januari 2014. De uitvoering is gestart medio 2014. Ten gevolge hiervan loopt het programma tot medio 2015 en is het beschikbaar gestelde bedrag (€ 90.000) voor de projecten verdeeld over 2014 (€ 36.000) en 2015 (€ 54.000) bij de 2^e tussenrapportage 2014. In 2014 is niet het gehele bedrag besteed. In totaal is € 13.400 ingezet. De uitvoering van het programma vraagt tijd om lokale partners te betrekken en te binden aan de duurzame projecten. Hierin is geïnvesteerd, alvorens het gehele bedrag te besteden. Bovendien was het project Wijk Energie Coöperaties later gestart. Dit komt omdat landelijk bleek dat er nog geen rendabele businesscase te maken was met de geldende randvoorwaarden. Om deze reden wordt voorgesteld het resterende incidentele budget van 2014 van € 22.600 door te schuiven naar 2015. Aangezien dit bedrag wordt gedekt uit de algemene reserve, schuift ook deze dekking door (BN).</p>	I	22.600		n.v.t.
4.16	<p><u>Noordstraat</u></p> <p>Bij het aangaan van de verplichtingen voor de herinrichting van de Noordstraat is uitgegaan van de toegezegde subsidie van de Stadsregio van € 327.800. Als gevolg van de opgelopen vertraging bij dit project heeft de Stadsregio de toegekende subsidie verlaagd. De subsidie is gewijzigd in € 207.900.</p> <p>Aangezien het project nog niet gereed is worden de restant budgetten doorgeschoven naar 2015. Dit gaat om een bedrag van € 258.400. De inkomsten uit subsidie worden ook doorgeschoven (€ 239.800). Daarnaast schuift een beschikking over de reserve onderhoud verharding door van € 14.100. Binnen de begroting 2015 wordt gezocht naar mogelijkheden om de financiële tegenvaller als gevolg van het verlagen van de subsidie op te vangen. In de tweede Tussenrapportage 2015 zal worden aangegeven hoe dit tekort zal worden gedekt.</p>	I	258.400	-239.800	n.v.t.
4.17	<p><u>Verkeersinstallaties</u></p> <p>Op het gebied van Verkeersreginstallaties is minder uitgegeven omdat één installatie, de VRI Sportlaan/Populierenlaan, in 2014 is opgeheven. De installatie Vlietlaan/Vondellaan zal in 2015 vervangen worden door een rotonde. Hierdoor is het onderhoudsniveau in 2014 beperkt tot het noodzakelijke.</p> <p>Ook zijn er twee installaties van het Waterschap in 2014 vervangen (Rotterdamseweg/ Populierenlaan en Rotterdamseweg/Rijnsingel) waardoor er minder onderhoudskosten worden doorberekend. Structureel kan het budget verlaagd worden met € 27.000.</p>	I S	15.400 27.000		n.v.t. n.v.t.
4.18	<u>Verkeersplan en -veiligheid</u>	I	10.000		n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Voor de verbetering van de oversteekbaarheid van de Vlietlaan was in 2014 € 10.000 opgenomen. Voor de ontwikkeling van Driehoek Het Zand wordt een nieuw plan voorbereid, dit budget is in 2014 niet uitgegeven. Deze kosten werden gedekt uit de algemene reserve (BN) .				
4.19	<u>Parkeerplaats Verenambacht</u> Op 27 februari 2014 heeft de raad € 100.000 beschikbaar gesteld voor de aanleg van een tijdelijke vrachtwagenparkeerplaats ten behoeve van het industrieterrein Verenambacht. In eerste instantie zijn conform het voorstel 20 parkeerplaatsen aangelegd. Hiervoor was € 50.000 geraamd. Omdat nog onduidelijk was hoe goed de parkeerplaats zou worden gebruikt, is de geplande sanitaire unit nog niet geplaatst. In plaats daarvan zijn portable toiletten geplaatst. Hierdoor is nog maar € 30.800 van de geraamde € 50.000 uitgegeven. Indien nodig kan de parkeerplaats nog met 10 plaatsen worden uitgebreid. Hiervoor is nog eens € 50.000 geraamd. Dit bedrag is nog volledig beschikbaar. Van de totale raming is dus nog € 100.000 minus € 30.800 = € 69.200 beschikbaar. Voorgesteld wordt dit bedrag door te schuiven naar 2015. Aangezien dit bedrag wordt gedekt uit de algemene reserve, schuift ook deze dekking door (BN) .	I	69.200		n.v.t.
4.20	<u>Huisvestingskosten Openbaar Voortgezet Onderwijs</u> In de begroting is rekening gehouden met een huuropbrengst – de verhuur van lokalen van het Geminicollege aan Da Vinci college – die uiteindelijk ca. € 30.000 lager is. Dit geeft een incidenteel budgettair nadeel. De exacte hoogte van de huurvergoeding is pas begin 2014 met het Gemini college overeengekomen. De begroting 2015 is reeds aangepast op de juiste huurvergoeding.	I		-30.000	n.v.t.
4.21	<u>Wijkregie</u> In 2014 zijn voor de wijkspreekuren geen huis-aan-huis uitnodigingen verstuurd. Ook zijn er in 2014 geen grote incidentele uitgaven geweest voor éénmalige zaken in wijken zoals het plaatsen van extra bankjes, grote éénmalige bijeenkomsten voor de wijkoverleggen / wijkideeteams. Op de budgetten voor de wijkideeteams is sprake van een onderschijding. Niet alle wijkideeteams hebben hun gehele budget besteed en er heeft aan het einde van het jaar geen onderlinge uitwisseling van budget plaatsgevonden. Totaal incidenteel voordeel € 39.000.	I	39.000		n.v.t.
4.22	Diverse kleine verschillen programma 4	I	-77.400	167.400	n.v.t.
	Totale afwijking programma 4 Burger als (wijk)bewoner		991.000	25.500	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 5 Burger als Onderdaan en belastingbetaler				
5.1	<u>Baten begraafplaatsrechten</u> Hier is een overschot van € 62.700. Dit ondanks het feit dat er in 2014 minder begrafenissen waren. Het overschot wordt veroorzaakt door de start in 2013 van de uitgifte van graven voor onbepaalde tijd. Omdat deze graven voor een langere periode worden uitgegeven is het bedrag van de nota hoger. Dit voordelig resultaat wordt toegevoegd aan de voorziening onderhoud graven (lasten) waardoor het per saldo voor de rekening budgettair neutraal uitwerkt (BN).	I		62.700	n.v.t.
5.2	<u>Baten (betaald) straatparkeren</u> In 2014 hebben er minder automobilisten gebruik gemaakt van de betaalde parkeerplaatsen in het centrum van Ridderkerk. Hierdoor is er een bedrag van € 62.200 minder aan inkomsten binnengekomen. Door de mogelijkheid om real time te parkeren met je mobiel zal het aantal verkochte parkeerminuten naar verwachting afnemen. De ontwikkelingen omtrent de parkeerinkomsten zullen in het eerste deel van 2015 nauwlettend in de gaten gehouden worden.	I		-62.200	n.v.t.
5.3	<u>Bouw- en woningtoezicht</u> Vanwege het inwinnen van juridisch advies voor sloop- en bouwactiviteiten in de gemeente Ridderkerk is het budget met € 147.000 overschreden. Juridisch advies is met name ingewonnen voor complexe overeenkomsten en het verkrijgen van second opinion op het laatste moment. Het betreft een incidentele overschrijding.	I	-147.000		2
5.4	Diverse kleinere verschillen programma 5.	I	-6.500	-36.800	
	Totale afwijking programma 5 Burger als Onderdaan en belastingbetaler		-153.500	-36.300	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 6 Bedrijfsvoering				
6.1	<u>Salariskosten programma Duurzaamheid</u> In 2014 is één formatieplaats voor de duur van een jaar beschikbaar gesteld voor het programma Duurzaamheid. Hiervoor is € 80.000 beschikbaar gesteld verdeeld over 2014 en 2015 (resp. € 66.700 en € 13.300). Hierbij is uitgegaan van de start van het project in maart 2014. De uitvoering van het project is echter medio 2014 gestart. Ten gevolge hiervan loopt het programma tot medio 2015. De werkelijke salariskosten voor het project, welke verantwoord zijn binnen de BAR-organisatie en daarmee onderdeel zijn van de bijdrage aan de BAR-organisatie, zijn € 28.800. Omdat het programma doorloopt tot medio 2015 wordt voorgesteld het restant van dit incidentele budget van € 37.900 door te schuiven naar 2015. Aangezien dit bedrag wordt gedekt uit de algemene reserve, schuift ook deze dekking door (BN) .	I	37.900		n.v.t.
6.2	Diverse kleinere verschillen binnen programma 6	I	-28.900	42.500	n.v.t.
	Totale afwijking programma 6 Bedrijfsvoering		9.000	42.500	

2 Analyse hoofdstuk 7 financiering en algemene dekkingsmiddelen

	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	Vershil	Waarvan onrechtmatig
hoofdstuk 7: Financiering en dekkingsmiddelen					
Lasten	-319.700	-519.600	-211.800	307.800 V	-
Baten	55.737.400	56.330.700	56.957.800	627.100 V	-
Saldo van baten en lasten	55.417.700	55.811.100	56.746.000	934.900 V	

Verklaring op hoofdlijnen van de verschillen

*) De 6 begrotingscriteria zoals opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Hoofdstuk 7 Financiering en alg. dekkingsmiddelen				
7.1	<u>OZB</u> De nadelige afwijking van € 82.000 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een toename van het aantal bedrijfspanden die leeg komen te staan. Daarnaast heeft de toekenning van WOZ-bezwaren in 2014 gezorgd dat de verminderingen zijn verdubbeld. Een klein deel wordt veroorzaakt door lagere WOZ-waarden van de niet-woningen. Na controle door de waarderingkamer in januari 2014 blijkt dat de totale WOZ-waarde van de niet-woningen lager is dan aanvankelijk bij de begroting is uitgegaan.	I		-82.000	n.v.t.
7.2	<u>Precariorechten</u> De extra (meer)opbrengsten zijn het gevolg van nagekomen baten uit voorgaande jaren 2012 en 2013. Deze extra opbrengst van € 27.000 betreft een incidentele meeropbrengst.	I		27.000	n.v.t.
7.3	<u>Algemene uitkering</u> De laatste begrotingswijziging die wij ten aanzien van onze algemene uitkering hebben doorgevoerd was naar aanleiding van de afgelopen septembercirculaire 2014. Aan de hand van de decembercirculaire 2014 hebben wij een nieuwe inschatting gemaakt voor de hoogte van onze algemene uitkering 2014. Dit geeft een voordeel van € 92.500 door aanpassing van de maatstaven en de uitkeringsfactor. Verder zijn er buiten de algemene uitkering nog extra opbrengsten geboekt met betrekking tot uitvoeringskosten inburgering en inkomsten via het BTW-compensatiefonds totaal € 97.300. Het restant van € 29.300 betreft nog extra opbrengsten vanuit de algemene uitkering 2013 in verband met actualisaties van de maatstaven en de uitkeringsfactor vanuit het ministerie van BZK. Het voordeel heeft in de basis een incidenteel karakter.	I		219.000	n.v.t.
7.4	<u>Dividend</u> Er is in totaal € 63.400 meer dividend ontvangen dan geraamd, met name vanwege een hoger dividend van NV Eneco.	I		63.400	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
7.5	<u>Geldleningen langer dan 1 jaar</u> Er is sprake van een voordelig resultaat op renten van € 341.400. Dit wordt voor groot deel verklaard door een niet geraamde renteopbrengst van de verstrekte lening aan de BAR-organisatie wegens het overdragen van investeringen (activa) in bedrijfsmiddelen.	I		341.400	n.v.t.
7.6	<u>Frictiebudget Kerntakendiscussie</u> Het budget voor éénmalige frictiekosten ten bedrage van € 426.200, die was gevormd bij de kerntakendiscussie in 2011, is ook in 2014 wederom niet benut. Voorgesteld wordt dit budget niet meer door te schuiven naar volgend jaar, maar via het rekeningsaldo te laten vrijvallen.	I	426.200		n.v.t.
	Diverse kleinere verschillen binnen hoofdstuk 7	I	-118.400	58.300	
	Totale afwijkingen Fin. en alg. dekkingsmiddelen		307.800	627.100	

3 Analyse reserves

	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	Verschil		Waarvan onrechtmatig
Totaal dotaties (D)	-4.308.800	-5.753.900	-4.152.900	1.601.000	V	-
Totaal onttrekkingen (E)	6.457.400	8.058.500	4.713.800	-3.344.700	N	-
Saldo Reserves	2.148.600	2.304.600	560.900	-1.743.700	N	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Reserves				
1	<u>Algemene reserve</u> De verwachte onttrekkingen waren lager dan verwacht omdat o.a. de bestedingen van: <ul style="list-style-type: none"> - Integraal akkoord Woonvisie van € 700.000 nog niet tot uitvoering is gekomen; - het project Thuis in de Wijk € 90.000 lager lag; - de extramuralisering van zorgzwaartepakketten € 52.000 lager lag; - programma Duurzaamheid voor € 22.600 en € 37.900 langer doorloopt; - Parkeerplaats Verenambacht voor € 69.200 doorschuift; - Verkeersplan en –veiligheid: oversteekbaarheid van de Vlietlaan ter hoogte van het bouwplan Driehoek niet is uitgevoerd voor € 10.000. 	I	-105.900	-1.593.800	n.v.t.
2	<u>Dekkingsreserve 2011</u> Bij de slotwijziging 2014 was er een voordelig rekeningsaldo na wijziging voorzien van € 1.467.800 (exclusief verrekening met de Dekkingsreserve 2011). In deze jaarrekening is de storting van dit voordelig saldo in de Dekkingsreserve 2011 niet verwerkt maar in het resultaat na bestemming opgenomen.	I	1.467.800		n.v.t.
3	<u>Reserve onderhoud verharding</u> Lagere aanwending door het voordeel op planmatig onderhoud wegen.	I		- 457.500	n.v.t.
4	<u>Reserve openbare verlichting</u> Lagere aanwending door het voordeel op planmatig onderhoud openbare verlichting.	I		-46.000	n.v.t.
5	<u>Egalisatiereserve lijkbezorging</u> De toevoeging aan de reserve lijkbezorging is € 59.100,- hoger dan geraamd. Dit komt voornamelijk door lagere kapitaallasten (met name door het in 2014 i.p.v. 2013 aanschaffen van een grafdelfmachine) en lagere uitgaven voor gereedschappen en verbruiksmaterialen. (BN-mutatie).	I	-59.100		
6	<u>Reserve bestemming afvalstoffenheffing</u> Per saldo wordt € 180.300 meer toegevoegd aan de reserve dan was geraamd. Dit komt door het saldo van de voor- en nadelen genoemd op programma 4 bij het onderdeel Afval en door nog enkele kleine verschillen.	I BN	81.900	-262.200	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
7	<u>Egalisatiereserve rioolheffing</u> Per saldo wordt € 188.500 meer toegevoegd aan de reserve dan was geraamd. Dit komt door het saldo van de voor- en nadelen genoemd op programma 4 bij het onderdeel Riolering en door nog enkele kleine verschillen.	I BN	631.800	-820.300	n.v.t.
8	<u>Transitiemiddelen Decentralisaties</u> Het restant van de middelen blijft voor de BAR-gemeenten in 2016 beschikbaar voor de gezamenlijke afronding van de voorbereidingen en implementatie van de decentralisaties. Het restant is daarvoor (terug)gestort in de twee bestaande reserves voor de transitiegelden (zie toelichting genoemd bij programma 1).	I I	-147.500 -192.500		n.v.t. n.v.t.
9	<u>Reserve groot onderhoud sportaccommod. SenW</u> Per abuis is het onderhoud van € 27.000 aan de buitensportmaterialen niet geraamd. Dit bedrag is uit de reserve groot onderhoud sportaccommodaties SenW onttrokken ter dekking van deze kosten.	I		32.600	n.v.t.
10	<u>Reserve Beeldende Kunst</u> Er zijn geen middelen onttrokken aan de reserve, omdat de kunsttoepassing vanwege de afronding van de vernieuwing van het centrum van Ridderkerk (project Kuyperhof) niet heeft plaatsgevonden.	I		-30.000	n.v.t.
11	<u>Reserve onderhoud verhuurde gebouwen</u> Het onderhoud aan de verhuurde gebouwen is € 181.000 lager uitgevallen waardoor de onttrekking uit de reserve verhuurde gebouwen op dit programma met hetzelfde bedrag lager uitvalt.	I		-181.000	
12	Overige kleine verschillen	I	-75.500	13.500	n.v.t.
	Totaal reservemutaties		1.601.000	-3.344.700	

4. Analyse investeringen

Programma 1

Toplaag kunstgrasveld KCR, park Slikkerveer (2014 € 205.900)

Het vervangen van de toplaag is in 2014 nog niet uitgevoerd en schuift door naar 2015. Dit project maakt deel uit van het Integraal Accommodatie Plan voor werkzaamheden aan sportaccommodaties. De uitvoering daarvan is gespreid over 2014 - 2016.

Buurtgroen Prins Bernhardstraat (2014 € 63.000)

Vanwege de uitgebreide bewonersparticipatie moest de uitvoering van dit project uitgesteld worden tot begin 2015.

Buurtgroen Generaal Smutsstraat (2014 € 58.500)

Dit project is nog niet uitgevoerd omdat het afgestemd gaat worden met de wegwerkzaamheden aan De Wetstraat.

Programma 4

MFA Bolnes

(2014 - € 1.284.900)

De uitvoering van de MFA Bolnes bevindt zich nog in de voorbereidingsfase. De bouwwerkzaamheden starten naar verwachting eind 2015 en zullen in 2016 afgerond worden.

Uitbreiding Farelcollege

(2012 - € 2.595.000)

Van dit krediet staat eind 2014 nog een bedrag open van € 432.700. Daarvan is echter € 195.000 bestemd voor de uitbreiding van de fietsenstalling wat onder het project Parkeerplaatsen Reyerpark valt (zie de toelichting hierna bij dat project). Het restant ad € 237.700 zal betrokken worden bij de eindafrekening met het schoolbestuur in 2015.

Parkeerplaatsen Reyerpark

(2013 - € 775.000)

De aanleg van de parkeerplaatsen bij het sportpark Reyerpark werd uitgevoerd in combinatie met de rijbaanversmalling, de asfaltering en de aanleg van 2 rotondes van/bij de Populierenlaan. Tevens had dit te maken met de uitbreiding van het Farelcollege en de bijbehorende fietsenstalling. Het budget voor de fietsenstalling werd abusievelijk bij dat krediet geraamd (zie de toelichting hiervoor bij Uitbreiding Farelcollege). Voor alle onderdelen tezamen is er op dit moment een overschrijding van € 10.500. Voor 2015 wordt er echter nog voor € 27.000 aan meerwerk verwacht. Met name voor het aanbrengen van vleermuis-verlichting en aanplantingen. Deze kosten waren ten tijde van de raming van het krediet niet voorzien. Bij de 1^e tussenrapportage 2015 doen wij indien nodig een voorstel om het benodigde bedrag bij te ramen.

VRI Havenstraat-Donkerslootweg

(2013 - € 150.000)

De vervanging van deze VRI (verkeersregelinstallatie) zal in 2015 plaats vinden. Het project is vertraagd omdat prioriteit is gegeven aan de voorbereiding van de rotonde aan de Vlietlaan-Donkerslootweg. De planning is nu dat de uitvoering na de zomer van 2015 zal starten.

Blokspeelruimten

(2013 - € 170.000)

Dit project maakt onderdeel uit van de uitvoering van het speelbeleid. De fasering van die uitvoering loopt tot en met 2016. De besteding van het restantkrediet ad € 70.500 is mede afhankelijk van de communicatie met de buurtbewoners en ad hoc aanpassingen als gevolg van onder andere overlast.

Speeielementen

(2013 - € 139.300)

Dit project maakt onderdeel uit van de uitvoering van het speelbeleid. De fasering van die uitvoering loopt tot en met 2016. In de slotbegrotingswijziging 2014 was al € 105.000 doorgeschoven naar 2015. De besteding van het restantkrediet ad € 29.500 is mede afhankelijk van de communicatie met de buurtbewoners en ad hoc aanpassingen als gevolg van onder andere overlast.

Kwaliteitsverbetering centrum oud winkelgebied

(2013 - € 175.000)

Het krediet is met bijna € 25.000 overschreden. Dit komt door de vooraf niet voorziene, noodzakelijke herinrichting van een ingang van het winkelcentrum en door niet voorziene beplantingskosten. Het project is nu afgerond, maar voor 2015 worden er nog kosten voor nazorg verwacht tot een bedrag van € 5.000.

Reconstructie kruispunt Rotterdamseweg/Rijnsingel/Kievitsweg

(2014 - € 1.873.200)

Dit project is bijna afgerond op de verbreding van de Rotterdamseweg en het inrichten met groen op het voormalige NAM terrein na. Daarvoor is nog een restantkrediet van ruim € 250.000 beschikbaar. Verder komen er nog subsidie-afrekeningen met de stadsregio en het waterschap.

Fietshighway Lagendijk

(2012 - € 193.000)

Conform het collegebesluit "Planning en budgettering fietshighways en (snel)fietsroutes" (aan de raad meegedeeld door middel van raadscommunicatiebrief) staat de fietshighway Lagendijk inmiddels voor 2016 gepland.

Drukrioolgemalen 2014

(2014 - € 56.500)

Vanwege voordelige aanbestedingen kan dit project eind 2014 met een voordeel van € 37.100 worden afgesloten.

Gemalen 2014 (elektrisch)

(2014 - € 177.600)

Vanwege voordelige aanbestedingen kan dit project eind 2014 met een voordeel van € 27.000 worden afgesloten.

Afkoppelen langs de Waal

(2013 - € 700.000)

Eind 2014 was € 242.200 nog niet besteed. De verdere uitvoering loopt door tot en met het einde van 2015. Er worden nog bijdragen van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat verwacht tot een bedrag van € 108.400.

Vervangen persleidingen

(2014 - € 90.000)

De aanbesteding van dit project is inmiddels voltooid. De uitvoering zal in het eerste kwartaal van 2015 plaatsvinden.

Vervangen P42 Groot gemaal

(2014 - € 42.300)

Er loopt een onderzoek in verband met een schadeafhandeling. De uitvoering wordt nu in het derde kwartaal van 2015 verwacht.

Vervangen gemaal P01

(2008 - € 1.608.000)

Eind 2014 is er nog een restantkrediet van € 1.094.200. De verdere uitvoering start pas in 2015. Er is vertraging ontstaan bij het kiezen van de juiste uitvoeringsmethode in verband met de risico's van schade aan omgeving en woningen. Daarnaast zijn de vergunningstrajecten moeizaam verlopen.

M122 Slikkerveer-zuid-oost nieuw open water

(2008 - 316.900)

Dit project is uitgevoerd. De gemeente is nu met het waterschap in gesprek om het project financieel af te ronden. De subsidie wordt in het eerste half jaar van 2015 door het waterschap betaald.

Wateroverlast Kerkweg

(2010 - € 917.700)

Voor dit project werd nog een subsidie van het waterschap verwacht van € 124.800. Dit bedrag was echter berekend inclusief BTW, terwijl het exclusief BTW had moeten zijn. Hierdoor wordt de bijdrage € 40.000 lager. Naar verwachting wordt de bijdrage ad € 84.800 in 2015 ontvangen.

Programma 6

Compressoren warmtekracht

(2013 - € 35.400)

Dit project is nog niet gestart. De compressoren maken gebruik van bronnen voor warmte/koude opslag, middels het oppompen van grondwater. De provincie is echter voornemens de vergunning hiervoor in te trekken. De gemeente is met de provincie hierover in onderhandeling.

Led-verlichting hal gemeentehuis

(2013 - € 75.000)

De vervanging schuift door naar 2015.

In 2014 is de verlichting in de parkeergarage vervangen door led-verlichting. Het vervangen van de neonverlichting in de hal van het gemeentehuis en het ontmoetingscentrum werd uitgesteld vanwege nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de led-verlichting. De doorontwikkeling van de beschikbare led-oplossing heeft eind 2014 geresulteerd in een led-lijnverlichting die toepasbaar is als vervanging van de neonverlichting. Deze ontwikkelingen, maar ook capaciteitsproblemen, hebben er toe geleid dat vervanging is uitgesteld naar 2015.

Hoofdstuk 7

ARBO aanpassingen balie GSC

(2013 - € 400.000)

Het voornemen was in 2014 de balies in de publiekshal te verbouwen vanwege verschillende ARBO-klachten bij de medewerkers. Maar de uitvoering is vertraagd waardoor de verbouwing doorschuift naar 2015. Dat kwam onder meer doordat de projectleider die het project in eerste instantie had opgepakt het niet heeft kunnen afmaken en door de start van de BAR-organisatie waardoor andere zaken prioriteit kregen.

Fysieke inrichting KCC

(2013 - € 32.000)

Dit betreft een meerjarig project. De werkzaamheden zijn in 2014 dan ook nog niet afgerond en loopt dus door in 2015. Daarvoor is nog een restantkrediet van € 27.700 beschikbaar.

5. Overzicht normering inkomens topfunctionarissen

Jaar 2014

Naam en functie	Jaar	duur en omvang dienstverband	beloning	onkostenvergoedingen	sociale verzekerings premies	voorzieningen
H.J.W. Klaucke, gemeentsecretaris	2014	hele jaar, 36 uur per week	98.988	0	7.110	15.970
J. van Straalen, griffier	2014	hele jaar, 36 uur per week	81.052	0	7.110	12.428

Jaar 2013

Naam en functie	Jaar	duur en omvang dienstverband	beloning	onkostenvergoedingen	sociale verzekerings premies	voorzieningen
H.J.W. Klaucke, gemeentsecretaris	2013	hele jaar, 36 uur per week	95.783	552	6.957	16.183
J. van Straalen, griffier	2013	hele jaar, 36 uur per week	76.939	9	6.957	13.037

3.3.2 OVERZICHT VERANTWOORDINGSINFORMATIE SPECIFIEKE UITKERINGEN (SISA)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015						
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04
			€ 328.079	€ 0	€ 95.674	€ 106.045
I&M	E29	Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee	Cumulatieve bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E29 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E29 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E29 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E29 / 04
			1 STESY005	€ 253.971	Nee	€ 734.995
			2			
			100			
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 02		
			21,67	Ja		
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleide werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	
			1 60597 Ridderkerk	135,43	5,50	
			2			
			3			
			4			
			5			
			100			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2014 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.2 Wet inkomensvoorziening ouder en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening ouder en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04
			€ 8.923.627	€ 118.093	€ 456.624	€ 4.085
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK)	
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10
			€ 42.091	€ 0	€ 0	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2014 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04
			€ 55.696	€ 65.000	€ 996	€ 57.497
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05
			€ 0	€ 0	Ja	€ 23.576
						€ 0
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2014 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/07			
			Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01			
			633			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 2 januari 2015								
			Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Aard controle R Indicatornummer: G5 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/02 tot en met G5/06 Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 07
			€ 871.869	€ 83.664	€ 2.513	€ 0	€ 0	Ja

3.3.3 Overzicht eenmalige lasten en baten

3.3.3 Overzicht eenmalige lasten en baten

In dit overzicht staan de lasten en baten die naar hun aard éénmalig zijn en groter zijn dan € 50.000.

Onderstaand overzicht is gebaseerd op de notitie van de commissie BBV van januari 2012, waarin nieuwe criteria voor het onderscheid in structurele en incidentele mutaties zijn gegeven.

Hieronder vallen lasten en baten die over een langere reeks van jaren lopen, maar eindig zijn. Een voorbeeld hiervan is een specifieke rijksbijdrage voor een beperkt aantal jaren. Afwijkingen in structurele budgetten zijn naar hun aard structureel, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Omschrijving	Toelichting éénmalige lasten of baten	voordeel + / nadeel -	
		Lasten 2014	Baten 2014
Programma 1 Burger als Partner			
SISA Onderwijsachterstandenbeleid	Dit zijn kosten die gemaakt zijn voor het realiseren van doelstellingen van het onderwijsachterstandenbeleid.	-469.500	
	Een rijksbijdrage voor het realiseren van doelstellingen op het gebied van onderwijsachterstandenbeleid. Daarnaast zijn er subsidies afgerekend uit voorgaande jaren.		469.500
Decentralisatie Jeugdzorg	Lasten m.b.t. de invoering van de decentralisatie Jeugdzorg voor de 3 BAR-gemeenten.	-231.000	
	De bijdrage in de algemene uitkering voor de invoering van de decentralisatie Jeugdzorg. Dit zijn de budgetten van de 3 BAR-gemeenten, waarbij gemeenten Barendrecht en Albrandswaard hun middelen hebben overgedragen aan gemeente Ridderkerk.		295.200
Decentralisatie AWBZ begeleiding	Lasten m.b.t. de invoering van de decentralisatie AWBZ begeleiding voor de 3 BAR-gemeenten.	-230.700	
	De bijdrage in de algemene uitkering voor de invoering van de decentralisatie Jeugdzorg. Dit zijn de budgetten van de 3 BAR-gemeenten, waarbij gemeenten Barendrecht en Albrandswaard hun middelen hebben overgedragen aan gemeente Ridderkerk.		317.500
Transitie 3 decentralisaties	Lasten m.b.t. de uitvoering van de 3 decentralisaties voor de 3 BAR-gemeenten.	-75.500	
Bibliotheek	Er zijn subsidiegelden teruggevorderd m.b.t. het vrijvallen van huisvestingsvoorziening.	117.600	
Bijzonder basisonderwijs	Storting voorziening exploitatiekosten basisonderwijs ivm afrekening overschrijdingsregeling	-66.900	
Bestemmingsplannen	Naar aanleiding van de twijfels bij Woonvisie over de ontwikkeling van de Driehoek is in 2014 juridisch advies ingewonnen.	-61.400	
Bouwgrondexploitatie	In 2014 is de verliesvoorziening voor complex Centrumplan verhoogd met € 105.000 voor o.a. de jaarlijkse rentebijdrage. In verband met de verkoop van een erfpachtperceel is € 50.000 afgeschreven op de waarde van de gronden en is een bedrag ontvangen van € 558.200. In 2014 is complex Piramide/Schoolmeesterswoning afgesloten met een verlies van € 453.200. Er is voor € 272.700 een beroep gedaan op de getroffen verliesvoorziening. Het resterende verlies bedraagt € 180.500.	-441.700	664.400
Totaal Programma 1 Burger als Partner		-1.459.100	1.746.600
Programma 2 Burger als Kiezer			
Verkiezingen	In 2014 zijn 2 verkiezingen gehouden. Te weten de gemeenteraadsverkiezing en de Europese parlementsverkiezing.	-124.900	

Omschrijving	Toelichting éénmalige lasten of baten	voordeel + / nadeel -	
		Lasten 2014	Baten 2014
Voormalig personeel	Vervallen FPU-uitkeringen en aanvullende FPU-uitkeringen + aflopende wachtgeldverplichtingen.	Kees	
Totaal Programma 2 Burger als Kiezer		-124.900	0
Programma 3 Burger als Klant			
Minimabeleid	In 2014 zijn incidentele lasten gemaakt inzake het tegemoet komen van de minima in de afgenomen koopkracht.	-69.000	
	In 2014 hebben we € 124.400 extra middelen van het Rijk ontvangen voor een tegemoetkoming in de koopkracht van minima		124.400
Totaal Programma 3 Burger als Klant		-69.000	124.400
Programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner			
Dagelijks onderhoud wegen	In 2014 zijn incidentele uitgaven gedaan voor het aanpassen van bushaltes voor mensen met een beperking.	-47.500	
Dagelijks onderhoud wegen	Extra afschrijving rotonde Donkerslootweg-Vlietlaan	-64.900	
Dagelijks onderhoud wegen	Extra afschrijving reconstructie Rijnsingel-Rotterdamse weg-Kievitsweg.	-300.000	
Civiele kunstwerken	Door een aanvaring is schade ontstaan aan de pier "Boelewerf" en het ponton aan "de Schans". Naar verwachting kan de schade verhaald worden op de veroorzaker.	-378.300	378.300
Wijkbeheer	Door een brand aan de Stadhouderslaan zijn kosten gemaakt om de openbare ruimte schoon te maken en asbestdeeltjes te verwijderen. De kosten worden verhaald bij Woonvisie.	-76.000	76.000
Noordstraat	Voor de herinrichting van de Noordstraat in Bolnes zijn in 2014 uitgaven gedaan. Een deel hiervan wordt gedekt door een bijdrage van de Stadsregio. De lasten voor verkeersveiligheid en herstraten worden gedekt uit de Reserve onderhoud verharding (zie toelichting bij Reservemutaties).	-235.800	62.100
Bodem	In 2014 is de grond van de volkstuincomplexen Hogeweg en Ringdijk-T99 gesaneerd.	-111.700	
Totaal Programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner		-1.214.200	516.400
Programma 5 Burger als Belastingbetaler en Onderdaan			
Totaal Programma 5 Burger als Belastingbetaler en Onderdaan		0	0
Programma 6 Bedrijfsvoering			
Totaal Programma 6 Bedrijfsvoering		0	0
Hoofdstuk 7 - Financiering en dekkingsmiddelen			
Kosten voormalig personeel	Vervallen FPU-uitkeringen	-183.700	
Kosten voormalig personeel	Aflopende wachtgeldverplichtingen	-42.500	
Totaal hoofdstuk 7 Financiering en algemene dekkingsmiddelen		-226.200	0

Omschrijving	Toelichting éénmalige lasten of baten	voordeel + / nadeel -	
		Lasten 2014	Baten 2014
Reservemutaties			
Algemene reserve	Dekking extra afschrijving rotonde Donkerslootweg-Vlietlaan		64.900
Algemene reserve	Dekking extra afschrijving reconstructie Rijnsingel-Rotterdamse weg-Kievitsweg.		300.000
Reserve onderhoud verharding	De incidentele lasten voor verkeersveiligheid en herstraten Noordstraat worden gedekt uit de Reserve onderhoud verharding		152.900
Totaal reservemutaties		0	517.800
Totaal alle eenmalige lasten en baten		-3.093.400	2.905.200

3.3.4 Nog te leveren prestaties ISV oud vóór 31 december 2014

3.3.4 Nog te leveren prestaties ISV oud vóór 31 december 2014

	Prestatie	Stand van zaken	Bijzonderheden
1	de realisatie van een resterend aantal van 300 nultrredenwoningen	<p><u>Opgeleverd:</u> 2010: 42 (Prima Bolnes) 13 Pr. Marijkestraat 2011: 47 (Het Bordes) 23 Pr. Margrietstraat 2012: 79 Riedertoren 7 Nassaustraaf <u>totaal 211</u></p> <p><u>Nog op te leveren:</u> 89 nultrredenwoningen</p> <p>(Aan deze prestatie lagen de volgende plannen ten grondslag: - Tourmalijn (± 100) - Scheepswerflocatie (50) - Riederbol (23) - Van Hoornestraaf (24) - Driehoek het Zand (± 100) - Centrum (36))</p>	<p>- Fresiastraat (12) is vervallen - Riederbol is vervallen (23)</p> <p>NB In 2015 wordt gestart met de bouw van in totaal 46 nultrredenwoningen (plan Leyten in het centrum), namelijk 23 huurappartementen en 23 koopappartementen</p>
2	de realisatie van het groengebied Donckse Velden West (fase 2b)	Afgerond In uitvoering genomen in april 2014. Wordt begin 2015 opgeleverd.	
3	de realisatie van de 4 resterende koppelingen tussen recreatiegebieden	Afgerond De padenstructuur Donckse Velden West (fase 2b) is in 2014 aangelegd. Daarmee zijn de 4 resterende koppelingen gereed en is deze prestatie geleverd.	Relatie met 2
4	de realisatie van de resterende 800 m recreatieve wandelroute	Afgerond De 800 m recreatieve wandelroute is gerealiseerd in 2014	Relatie met 2
5	de realisatie van de resterende 5 verblijfsgebieden in recreatiegebieden	Afgerond - St. Jorisplein - Colijnplein - Dillenburgplein - Vlietplein - Prima Bolnes - Prinses Margrietstraat	- gerealiseerd 2011 - gerealiseerd 2010 - gerealiseerd 2010 - gerealiseerd 2011 - gerealiseerd 2011 - gerealiseerd 2011
6	goedgekeurd evaluatierapport sanering Hak-terrein	Oriënterend onderzoek heeft plaatsgevonden. Er is in 2014 opdracht gegeven voor nader onderzoek / saneringsonderzoek.	NB Rapport wordt in maart 2015 verwacht.
7	de realisatie van een multifunctioneel transferiumgebouw De Schans	De damwand is hersteld. In juli 2014 heeft b. en w. positief besloten op verzoek om vergunning.	NB De start bouw vindt

			eerste helft 2015 plaats.
8	de realisatie van de resterende verbeterde aansluiting tussen woon- en recreatiegebieden	Afgerond Onderdeel fietshighway kruising St. Jorisstraat / Molensteeg is in 2010 gereed gekomen.	
9	de besluitvorming en uitvoering van de parkeermodule in het gemeentelijk verkeersplan	Afgerond (raadsbesluit 20 april 2011)	1 maart 2011 eindrapport Module Parkeren
10	de formele afronding van de sanering van de locatie de Drie Rivieren	Verkoop c.q. planaanpassing in voorbereiding	Samenhang met start bouw / bouwrijp maken
11	de realisatie van de derde Jongerenontmoetingsplek	Afgerond JOP Huygensplantsoen 31 juni 2011 officieel geopend.	

3.3.5 Verantwoording ISV3 bodem-geluid 2010-2014

3.3.5 Verantwoording ISV3 bodem-geluid 2010-2014

BODEM - Amaliastraat 32 (DC059700280)

Ridderkerk ISV3 bodem	is de prestatie volledig gerealiseerd in de periode 2010-2015 (ja/nee)	is de prestatie niet volledig gerealiseerd geef een verklaring	is de prestatie niet volledig gerealiseerd, wordt die later alsnog gerealiseerd? Wanneer (jaartal)?	is de prestatie niet gerealiseerd is dan een alternatieve prestatie gerealiseerd? Welke?
De gemeente onderschrijft de belangrijkste uitgangspunten van het door het rijk, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen gesloten bodemconvenant door met het bevoegd gezag samen te werken aan het uiterlijk in 2015: saneren dan wel beheersen van humaan spoedeisende locaties, en gereed hebben van het overzicht van de spoedlocaties waar sprake is van overige risico's (ecologie en verspreiding), waarbij het streven is de locaties op dat overzicht ten minste te beheersen.	Ja, de uitvoering van de bestuursovereenkomst is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de DCMR Milieudienst Rijnmond.	-	Sanering Amaliastraat 32 is in februari 2015 uitgevoerd (ontgraven + injecteren). Daarna volgt monitoring.	-
De gemeente spant zich in, en betreft daarbij zondig het bevoegd gezag, om voor 1 januari 2013 de spoedeisende locatie Amaliastraat 32 (humaan en verspreiding) op een zodanig informatieniveau te brengen dat een definitief oordeel over de risico's kan worden gegeven. Dit behelst in ieder geval dat:				
<ul style="list-style-type: none"> • een (eventueel geactualiseerd) Nader Onderzoek (NO) uitgevoerd is; en 	Ja, in juni 2012 is het NO afgerond. Het NO is beschikt in november 2012 (kenmerk 21459662, d.d.1-11-2012). Verspreidingsspoed is aangetoond, humaan spoed niet.	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • de vraag of het juridisch instrumentarium kan worden toegepast (uitvoeren van een juridische toets) beantwoord is; en 	Ja, DCMR heeft een juridische toets uitgevoerd waaruit bleek er geen schuldig eigenaar is en geen rechtsopvolger. Deze bevindingen zijn voorgelegd aan de Landsadvocaat. Deze heeft nog geen uitspraak gedaan.	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • de mogelijkheden van een ruimtelijke ontwikkeling op de locatie of in de omgeving daarvan in relatie tot de aanpak van de verontreiniging inzichtelijk zijn; en 	De locatie betreft een statische locatie met voornamelijk eensgezins koopwoningen waar geen ruimtelijke ontwikkelingen voorzien zijn de komende jaren.	-	-	-

Ridderkerk ISV3 bodem	is de prestatie volledig gerealiseerd in de periode 2010-2015 (ja/nee)	is de prestatie niet volledig gerealiseerd geef een verklaring	is de prestatie niet volledig gerealiseerd, wordt die later alsnog gerealiseerd? Wanneer (jaartal)?	is de prestatie niet gerealiseerd is dan een alternatieve prestatie gerealiseerd? Welke?
<ul style="list-style-type: none"> de te realiseren en reeds gerealiseerde resultaten voor wat betreft de einddoelstelling (saneren dan wel beheersen van de verontreiniging) en het moment waarop deze resultaten bereikt kunnen zijn inzichtelijk zijn. Het uitgangspunt daarbij is dat de humaan spoedeisende locaties voor 31 december 2015 zijn gesaneerd dan wel beheerst. Voor de overige spoedeisende locaties geldt als uitgangspunt dat uiterlijk 31 december 2015 de nodige voorbereidingen zijn getroffen om sanering dan wel beheersing zo spoedig mogelijk na 31 december 2015 mogelijk te maken; en 	<p>Ja, in februari 2015 is de sanering uitgevoerd (ontgraven + injecteren). Daarna volgt monitoring.</p> <p>In september 2013 is het saneringsonderzoek afgerond.</p> <p>In april 2014 is het saneringsplan afgerond. Het SP is beschikt in augustus 2014 (kenmerk 21816835, d.d. 14-08-2014).</p> <p>Daarnaast zijn diverse andere onderzoeken uitgevoerd: binnenluchtmetingen, riolinspectie, onderzoek drinkwater, bemalingsadvies, funderings- en zettingsonderzoek.</p>	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> de relevante kosten, kostendragers of financieringsmogelijkheden en de kosten die niet elders verhaald kunnen worden inzichtelijk zijn. 	<p>Juridisch onderzoek heeft uitgewezen dat er geen schuldig eigenaar is aan te wijzen en dat er geen rechtsopvolger is.</p> <p>Gemeente Ridderkerk heeft, op basis van de artikelen 56 t/m 63 van de Wet Bodembescherming, de woning Amaliastraat 32 tegen marktconforme waarde aangekocht. De aankoop is gefinancierd uit eigen middelen.</p>	-	-	-

Ridderkerk ISV3 bodem	ontvangen budget	uitgegeven budget	niet uitgegeven budget, maar verplicht voor het realiseren van een of meer prestaties	niet uitgegeven budget en niet verplicht
de provincie stelt een budget van € 117.000,00 ter beschikking	Zie onderaan	Zie onderaan	Zie onderaan	Zie onderaan

Ridderkerk aanvullend ISV3 bodem	is de prestatie volledig gerealiseerd in de periode 2010-2015 (ja/nee)	is de prestatie niet volledig gerealiseerd geef een verklaring	is de prestatie niet volledig gerealiseerd, wordt die later alsnog gerealiseerd? Wanneer (jaartal)?	is de prestatie niet gerealiseerd is dan een alternatieve prestatie gerealiseerd? Welke?
de gemeente betreft bij de voorbereiding en de uitvoering de DCMR in ieder geval bij de keuze van de sanerings- of beheersvariant van de spoedlocatie Amaliastraat 32 (DC059700280);	Ja, de uitvoering van de bestuursovereenkomst is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de DCMR Milieudienst Rijnmond.	-	-	-
de gemeente stelt een sanerings- of beheersplan voor de spoedlocatie Amaliastraat 32 op en richt het sanerings- of beheersplan zo in dat het bevoegd gezag, de DCMR, uiterlijk op 31 december 2015 instemt met een (tussentijds) saneringsverslag, waaruit blijkt dat de verspreidingsrisico's minimaal zijn beheerst. Om de instemming van het bevoegd gezag, de DCMR, tijdig te verkrijgen, maakt de gemeente procedurele afspraken met het bevoegd gezag, de DCMR;	In april 2014 is het saneringsplan afgerond. Het SP is beschikt in augustus 2014 (kenmerk 21816835, d.d. 14-08-2014). In februari 2015 is de sanering uitgevoerd (ontgraven + injecteren). Daarna volgt monitoring. Voor 31 december 2015 wordt een tussentijdse saneringsevaluatie beschikt.	-	-	-
indien het saneren of beheersen van de spoedlocatie Amaliastraat 32 niet voor 31 december 2015 is afgerond, maakt de gemeente met bevoegd gezag, de DCMR, op basis van een planning afspraken om het saneren of beheersen zo spoedig mogelijk na 31 december 2015 alsnog af te ronden;	Op basis van de monitoring in 2015 worden afspraken gemaakt met DCMR over het vervolg. Opties kunnen zijn: - stoppen met monitoren - doorgaan met monitoren - nogmaals injecteren	-	-	-
de gemeente maakt afspraken met het bevoegd gezag, de DCMR, over de uitwisseling van bodeminformatie over de voortgang van de sanering;	Ja, de sanering wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de DCMR.	-	-	-

Ridderkerk aanvullend ISV3 bodem	ontvangen budget	uitgegeven budget	niet uitgegeven budget, maar verplicht voor het realiseren van een of meer prestaties	niet uitgegeven budget en niet verplicht
de provincie stelt een budget van € 117.000,00 ter beschikking	€ 435.078,85 *	€ 101.267,55 *	€ 213.846,10 *	€ 119.965,20 *

* Zie volgende pagina voor toelichting

Financiële verantwoording Amaliastraat 32

Ontvangen budget

Bestuursovereenkomst 1:	€ 117.000,-	
Bestuursovereenkomst Aanvullend:	€ 117.000,-	
Restant Bourgondischelaan 10-12:	€ 97.612,93	(zie verantwoording Bourgondischelaan 10-12)
Restant Jan Steenstraat 18:	€ 103.465,93	(zie verantwoording Jan Steenstraat 18)
Totaal:	€ 435.078,85	

Uitgegeven budget

Onderzoek:	€ 74.834,55
DCMR:	€ 26.833,00
Totaal:	€ 101.267,55

Niet uitgegeven budget maar verplicht voor het realiseren van een of meer prestaties

Afronding sanering:	€ 204.239,10
DCMR:	€ 9607,-
Totaal:	€ 213.846,10

Niet uitgegeven budget en niet verplicht

€ 119.965,20

Inhoudelijke verantwoording restbudget

Overall resteert vermoedelijk een bedrag van € 119.965,20 ('vermoedelijk' omdat het budget onder 'Niet uitgegeven budget maar verplicht voor het realiseren van een of meer prestaties' deels gebaseerd is op ramingen. De hoogte van het restant kan dus nog wijzigen (positief of negatief), omdat de sanering nog in uitvoering is en dus niet duidelijk is of de ramingen kloppen.

Dit bedrag is in de begroting van Ridderkerk gelabeld en staat op een aparte kostenplaats (FCL 672306), vanaf het begin van het project. Het restantbudget zal ingezet worden op basis van onderstaande prioritering:

- Afronding sanering Amaliastraat - Wanneer de ramingen te laag zijn of extra injecties nodig zijn. Nog niet alle verplichtingen zijn aangegaan. Voor het monitoring programma moet nog opdracht verleend worden en er zijn aanvullende binnenluchtmetingen noodzakelijk door uitdamping naar de woning en winkel;
- Monitoring Jan Steenstraat en aanverwante kosten (injecteren indien nodig, begeleiding DCMR, informeren derden, etc.);
- Bodemonderzoeks- en saneringstrajecten in eigen beheer gemeente Ridderkerk:
 - o Voormalig HAK-terrein (potentiele woningbouwlocatie), sanering gepland voor 2016;
 - o Herstructurering Ridderkerk Centrum, sanering gepland voor eind 2015.

Met besluitvorming door de gemeenteraad ten aanzien van voorliggende Jaarrekening 2014 (incl. de bijlage Verantwoording ISV-3 Bodem & Geluid en de bijbehorende accountantscontrole) is de besteding van het restbudget bestuurlijk en financieel vastgelegd. Op dit moment is nog geen raming te geven van de te verwachten kosten voor bovengenoemde projecten, omdat deze zich nog in de onderzoeksfase bevinden.

3.3.5 Verantwoording ISV3 bodem-geluid 2010-2014

BODEM - Bourgondischelaan 10-12 (DC059700187)

Ridderkerk ISV3 bodem	is de prestatie volledig gerealiseerd in de periode 2010-2015 (ja/nee)	is de prestatie niet volledig gerealiseerd geef een verklaring	is de prestatie niet volledig gerealiseerd, wordt die later alsnog gerealiseerd? Wanneer (jaartal)?	is de prestatie niet gerealiseerd is dan een alternatieve prestatie gerealiseerd? Welke?
De gemeente onderschrijft de belangrijkste uitgangspunten van het door het rijk, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen gesloten bodemconvenant door met het bevoegd gezag samen te werken aan het uiterlijk in 2015: saneren dan wel beheersen van humaan spoedeisende locaties, en gereed hebben van het overzicht van de spoedlocaties waar sprake is van overige risico's (ecologie en verspreiding), waarbij het streven is de locaties op dat overzicht ten minste te beheersen.	Ja, de uitvoering van de bestuursovereenkomst is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de DCMR Milieudienst Rijnmond.	Bourgondischelaan 10-12 bleek een nieuw geval van bodemverontreiniging en hoort derhalve niet op de lijst.	De eigenaar van de locatie Bourgondischelaan 10-12 is onder druk van een lastgeving onder dwangsom gestart met de sanering.	-
De gemeente spant zich in, en betreft daarbij zonedig het bevoegd gezag, om voor 1 januari 2013 de spoedeisende locatie Bourgondischelaan 10-12 (verspreiding) op een zodanig informatieniveau te brengen dat een definitief oordeel over de risico's kan worden gegeven. Dit behelst in ieder geval dat:				
<ul style="list-style-type: none"> • een (eventueel geactualiseerd) Nader Onderzoek (NO) uitgevoerd is; en 	Ja, in juli 2013 is een NO uitgevoerd (gebruik ISV-3 budget goedgekeurd door PZH) om onderzoek te doen naar verspreidingsrisico's i.v.m. ligging in drinkwaterwingebied. Verspreidingsspoed is aangetoond.	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • de vraag of het juridisch instrumentarium kan worden toegepast (uitvoeren van een juridische toets) beantwoord is; en 	Ja, DCMR heeft een juridische toets uitgevoerd waaruit bleek dat de verontreiniging een nieuw geval betreft binnen een inrichting (Wm-spoor). Middels een lastgeving onder dwangsom is een sanering afgedwongen.	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • de mogelijkheden van een ruimtelijke ontwikkeling op de locatie of in de omgeving daarvan in relatie tot de aanpak van de verontreiniging inzichtelijk zijn; en 	Ja, de locatie betreft een statische locatie met wat kleinschalige bedrijvigheid en rondom eensgezins koopwoningen waar geen ruimtelijke ontwikkelingen voorzien zijn de komende jaren.	-	-	-

Ridderkerk ISV3 bodem	is de prestatie volledig gerealiseerd in de periode 2010-2015 (ja/nee)	is de prestatie niet volledig gerealiseerd geef een verklaring	is de prestatie niet volledig gerealiseerd, wordt die later alsnog gerealiseerd? Wanneer (jaartal)?	is de prestatie niet gerealiseerd is dan een alternatieve prestatie gerealiseerd? Welke?
<ul style="list-style-type: none"> de te realiseren en reeds gerealiseerde resultaten voor wat betreft de einddoelstelling (saneren dan wel beheersen van de verontreiniging) en het moment waarop deze resultaten bereikt kunnen zijn inzichtelijk zijn. Het uitgangspunt daarbij is dat de humaan spoedeisende locaties voor 31 december 2015 zijn gesaneerd dan wel beheerst. Voor de overige spoedeisende locaties geldt als uitgangspunt dat uiterlijk 31 december 2015 de nodige voorbereidingen zijn getroffen om sanering dan wel beheersing zo spoedig mogelijk na 31 december 2015 mogelijk te maken; en 	Ja, Bourgondischelaan 10-12 bleek een nieuw geval van bodemverontreiniging en is derhalve van de lijst afgevoerd.	-	De eigenaar is n.a.v. de lastgeving onder dwangsom gestart met de sanering. Als saneringsvariant is gekozen voor het injecteren van elektrodonor. De injecties zijn uitgevoerd en de verontreiniging wordt momenteel gemonitord.	-
<ul style="list-style-type: none"> de relevante kosten, kostendragers of financieringsmogelijkheden en de kosten die niet elders verhaald kunnen worden inzichtelijk zijn. 	Ja, alle kosten voor de sanering zijn gedragen door de eigenaar van de inrichting.	-	-	-

Ridderkerk ISV3 bodem	ontvangen budget	uitgegeven budget	niet uitgegeven budget, maar verplicht voor het realiseren van een of meer prestaties	niet uitgegeven budget en niet verplicht
de provincie stelt een budget van € 117.000,00 ter beschikking	€ 117.000,-	NO € 8.266,58 DCMR € 11.120,50 Totaal € 19.387,08	€ 97.612,93 (ingezet voor de locatie Amaliastraat)	€ -

3.3.5 Verantwoording ISV3 bodem-geluid 2010-2014

BODEM - Jan Steenstraat 18 (DC059700286)

Ridderkerk ISV3 bodem	is de prestatie volledig gerealiseerd in de periode 2010-2015 (ja/nee)	is de prestatie niet volledig gerealiseerd geef een verklaring	is de prestatie niet volledig gerealiseerd, wordt die later alsnog gerealiseerd? Wanneer (jaartal)?	is de prestatie niet gerealiseerd is dan een alternatieve prestatie gerealiseerd? Welke?
De gemeente onderschrijft de belangrijkste uitgangspunten van het door het rijk, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen gesloten bodemconvenant door met het bevoegd gezag samen te werken aan het uiterlijk in 2015: saneren dan wel beheersen van humaan spoedeisende locaties, en gereed hebben van het overzicht van de spoedlocaties waar sprake is van overige risico's (ecologie en verspreiding), waarbij het streven is de locaties op dat overzicht ten minste te beheersen.	Ja, de uitvoering van de bestuursovereenkomst is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de DCMR Milieudienst Rijnmond.	Jan Steenstraat 18 bleek een nieuw geval van bodemverontreiniging en hoort derhalve niet op de lijst.	Gemeente Ridderkerk zet monitoring voort.	-
De gemeente spant zich in, en betreft daarbij zonedig het bevoegd gezag, om voor 1 januari 2013 de spoedeisende locatie Jan Steenstraat 18 (verspreiding) op een zodanig informatieniveau te brengen dat een definitief oordeel over de risico's kan worden gegeven. Dit behelst in ieder geval dat:				
<ul style="list-style-type: none"> • een (eventueel geactualiseerd) Nader Onderzoek (NO) uitgevoerd is; en 	<p>Ja, in juli 2013 is een NO uitgevoerd (gebruik ISV-3 budget goedgekeurd door PZH) om onderzoek te doen naar verspreidingsrisico's i.v.m. ligging in drinkwaterwingebied. Verspreidingsspoed is aangetoond.</p> <p>In maart 2014 is een herbemonstering uitgevoerd (ten laste gebracht van eigen budget).</p>	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • de vraag of het juridisch instrumentarium kan worden toegepast (uitvoeren van een juridische toets) beantwoord is; en 	Ja, DCMR heeft een juridische toets uitgevoerd waaruit bleek dat de verontreiniging een nieuw geval betreft van een voormalige inrichting (Wm-spoor).	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • de mogelijkheden van een ruimtelijke ontwikkeling op de locatie of in de omgeving daarvan in relatie tot de aanpak van de verontreiniging inzichtelijk zijn; en 	Ja, de locaties betreft een statische locatie met enkele winkels en hierboven koopappartementen waar geen ruimtelijke ontwikkelingen voorzien zijn de komende jaren.	-	-	-

Ridderkerk ISV3 bodem	is de prestatie volledig gerealiseerd in de periode 2010-2015 (ja/nee)	is de prestatie niet volledig gerealiseerd geef een verklaring	is de prestatie niet volledig gerealiseerd, wordt die later alsnog gerealiseerd? Wanneer (jaartal)?	is de prestatie niet gerealiseerd is dan een alternatieve prestatie gerealiseerd? Welke?
<ul style="list-style-type: none"> de te realiseren en reeds gerealiseerde resultaten voor wat betreft de einddoelstelling (saneren dan wel beheersen van de verontreiniging) en het moment waarop deze resultaten bereikt kunnen zijn inzichtelijk zijn. Het uitgangspunt daarbij is dat de humaan spoedeisende locaties voor 31 december 2015 zijn gesaneerd dan wel beheerst. Voor de overige spoedeisende locaties geldt als uitgangspunt dat uiterlijk 31 december 2015 de nodige voorbereidingen zijn getroffen om sanering dan wel beheersing zo spoedig mogelijk na 31 december 2015 mogelijk te maken; en 	Ja, Jan Steenstraat 18 bleek een nieuw geval van bodemverontreiniging en is derhalve van de lijst afgevoerd.	-	Uit monitoring blijkt dat de verontreiniging niet verspreid en dat al afbraak plaatsvindt. Gemeente Ridderkerk is voornemens de monitoring voort te zetten.	-
<ul style="list-style-type: none"> de relevante kosten, kostendragers of financieringsmogelijkheden en de kosten die niet elders verhaald kunnen worden inzichtelijk zijn. 	Ja, omdat de gemeente een bouwvergunning heeft afgegeven (2002), ligt de zaak complex. Kostenverhaal op de voormalig eigenaar/eigenaren van de inrichting is niet mogelijk vanwege faillissement en ontbreken van rechtsopvolging en gegevens. De gemeente zet daarom de monitoring voort op eigen kosten of op resterend budget van ISV-3.	-	-	-

Ridderkerk ISV3 bodem	ontvangen budget	uitgegeven budget	niet uitgegeven budget, maar verplicht voor het realiseren van een of meer prestaties	niet uitgegeven budget en niet verplicht
de provincie stelt een budget van € 117.000,00 ter beschikking	€ 117.000,-	NO € 8.266,58 DCMR € 5.267,50 Totaal € 13.534,08	€ 103.465,93 (ingezet voor de locatie Amaliastraat)	€ -

Vervolg 3.3.5 Verantwoording ISV3 bodem-geluid 2010-2014 GELUID

Ridderkerk ISV3 geluid	is de prestatie volledig gerealiseerd in de periode 2010-2015 (ja/nee)	is de prestatie niet volledig gerealiseerd geef een verklaring	is de prestatie niet volledig gerealiseerd, wordt die later alsnog gerealiseerd? Wanneer (jaartal)?	is de prestatie niet gerealiseerd is dan een alternatieve prestatie gerealiseerd? Welke?
De gemeente voert een saneringsprogramma voor de woningen op de gemeentelijk A-lijst uit door in de periode 1 januari 2010 tot en met 31 december 2014 2 woningen van de A-lijst af te voeren door deze woning te saneren of door gebruik te maken van de procedures ingevolge de Wet geluidhinder	Ja. In 2014 zijn 2 woningen van de A-lijst gesaneerd (Pruimendijk) door gebruik te maken van de procedures ingevolge de Wet geluidhinder. Bewoners hebben geen bezwaar gemaakt (of beroep aangetekend) tegen dit besluit.	-	-	-
De gemeente voert een saneringsprogramma voor de woningen op de gemeentelijk A-lijst uit door in de periode 1 januari 2010 tot en met 31 december 2014 14 woningen van de A-lijst af te voeren door deze woningen te saneren of door gebruik te maken van de procedures ingevolge de Wet geluidhinder;	Ja. In 2014 zijn 16 woningen van de A-lijst gesaneerd (allen Pruumendijk) door gebruik te maken van de procedures ingevolge de Wet geluidhinder. Bewoners hebben geen bezwaar gemaakt (of beroep aangetekend) tegen dit besluit.	-	-	-

Ridderkerk ISV3 geluid budget	ontvangen budget	uitgegeven budget	niet uitgegeven budget, maar verplicht voor het realiseren van een of meer prestaties	niet uitgegeven budget en niet verplicht
de provincie stelt in de periode 2010-2014 aan de gemeente Ridderkerk € 271.000,00 ter beschikking	€ 271.000,-	€ 23.797,70 (In de brief die eerder is verzonden naar de GS met kenmerk 103805 is gesproken van €16.000 uitgegeven budget. Daar is nog een laatste rekening bijgekomen over het laatste kwartaal).	€ 247.202,30 De gemeente is voornemens het resterende bedrag te gaan besteden aan de sanering van de overige woningen op de A-lijst. (Deze woningen staan allen op de Rijksstraatweg). Deze woningen zijn akoestisch al onderzocht. Het overgebleven budget is daarvoor gelabeld.	€ -

Bijlagen

Bijlage 1 Doorgeschoven prestaties van 2014 naar 2015

(Het doorschuiven betekent voor het dienstjaar 2014 een voordeel en voor 2015 een nadeel)

Omschrijving	Toelichting op de doorgeschoven prestatie	Lasten	Baten
Project Thuis in de Wijk	In de begrotingswijziging aangaande de 3 decentralisaties (kenmerk 121096) is het besluit genomen om € 65.000 door de schuiven naar 2015 en in te brengen in de BAR-organisatie ten behoeve van een versterkte coördinatie op Zorg en Welzijn in Ridderkerk. Dit budget wordt gedekt uit de algemene reserve.	65.000	
	Totaal programma 1 Burger als Partner	65.000	0
	Totaal programma 2 Burger als Kiezer	0	0
	Totaal programma 3 Burger als Klant	0	0
Klimaat (projectkosten programma Duurzaamheid)	Het programma Duurzaamheid heeft een looptijd van een jaar en is vastgesteld in januari 2014. De uitvoering is gestart medio 2014. Ten gevolge hiervan loopt het programma tot medio 2015. In 2014 is niet het gehele bedrag van € 36.000 besteed. In totaal is € 13.400 ingezet. Omdat het programma loopt tot medio 2015 wordt voorgesteld het resterende incidentele budget van 2014 van € 22.600 door te schuiven naar 2015. Dit budget wordt gedekt uit de algemene reserve.	22.600	
Noordstraat	Aangezien het project herinrichting Noordstraat nog niet gereed is worden de restant budgetten doorgeschoven naar 2015. Dit gaat om een bedrag van € 258.400. De inkomsten uit subsidie van de Stadsregio worden ook doorgeschoven (€ 239.800). Daarnaast schuift een beschikking over de reserve onderhoud verharding door van € 14.100. Als gevolg van de opgelopen vertraging bij dit project heeft de Stadsregio de toegekende subsidie verlaagd. Binnen de begroting 2015 wordt gezocht naar mogelijkheden om deze financiële tegenvaller op te vangen. In de Tweede Tussenrapportage 2015 zal worden aangegeven hoe dit tekort zal worden gedekt	258.400	-239.800
Parkeerplaats Verenambacht	Op 27 februari 2014 heeft de raad € 100.000 beschikbaar gesteld voor de aanleg van een tijdelijke vrachtwagenparkeerplaats ten behoeve van het industrieterrein Verenambacht. In eerste instantie zijn conform het voorstel 20 parkeerplaatsen aangelegd. Hiervoor was € 50.000 geraamd. Omdat nog onduidelijk was hoe goed de parkeerplaats zou worden gebruikt, is de geplande sanitaire unit nog niet geplaatst. In plaats daarvan zijn portable toiletten geplaatst. Hierdoor is nog maar € 30.800 van de geraamde € 50.000 uitgegeven. Indien nodig kan de parkeerplaats nog met 10 plaatsen worden uitgebreid. Hiervoor is nog eens € 50.000 geraamd. Dit bedrag is nog volledig beschikbaar. Van de totale raming is dus nog € 69.200 beschikbaar. Voorgesteld wordt dit bedrag door te schuiven naar 2015. Dit bedrag wordt gedekt uit de algemene reserve.	69.200	
	Totaal programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner	350.200	-239.800
	Totaal programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler	0	0
Bijdrage BAR (salariskosten programma duurzaamheid)	In 2014 is één formatieplaats voor de duur van een jaar beschikbaar gesteld voor het project Duurzaamheid. Hiervoor is € 80.000 beschikbaar gesteld verdeeld over 2014 en 2015 (resp. € 66.700 en € 13.300). Hierbij is uitgegaan van de start van het project in maart 2014. De uitvoering van het project is echter medio 2014 gestart. Ten gevolge hiervan loopt het programma tot medio 2015. De werkelijke salariskosten voor het project, welke verantwoord zijn binnen de BAR en daarmee onderdeel zijn van de bijdrage aan de BAR, zijn € 28.800. Omdat het programma doorloopt tot medio 2015 wordt voorgesteld het restant van dit incidentele budget van € 37.900 door te schuiven naar 2015. Dit bedrag wordt gedekt uit de algemene reserve.	37.900	
	Totaal programma 6 Bedrijfsvoering	37.900	0
	Totaal hoofdstuk 7 Financiering & Algemene Dekkingsmiddelen incl. interne producten	0	0
	Totaal alle programma's voor bestemming	453.100	-239.800
Reserve onderhoud verharding	Omdat het restantbudget voor herstraten van de Noordstraat doorschuift naar 2015, schuift ook de beschikking over de reserve verharding door.		-14.100
Algemene reserve	Project thuis in de Wijk		-65.000
	Klimaat (projectkosten programma Duurzaamheid)		-22.600
	Parkeerplaats Verenambacht		-69.200
	Bijdrage BAR (salariskosten programma duurzaamheid)		-37.900
	Totaal hoofdstuk 7 Financiering & Algemene Dekkingsmiddelen inzake reservemutaties	0	-208.800
	Totaal alle programma's na bestemming	453.100	-448.600
	Restant t.l.v. de Algemene reserve		-4.500

Bijlage 2: Stand van zaken investeringen en investeringsvolume

INLEIDING

Het investeringsvolume is een financieel-technisch instrument om de zogeheten boeggolf uit de begroting te krijgen. Die boeggolf doet zich voor als voorgenomen investeringen niet worden uitgevoerd waardoor er bij de rekening een overschot ontstaat bij de kapitaallasten (= rente en afschrijving van investeringen).

Het investeringsvolume, het bedrag dat in de begroting beschikbaar is voor kapitaallasten, werd in eerste instantie uitgerekend door van de vierjarige investeringslijst in de begroting voor ieder jaar de kapitaallasten uit te rekenen, bij elkaar op te tellen en te delen door 4. Hierdoor ontstond er een evenwichtig verloop van de kapitaallasten en werd de piek die doorgaans in het eerste jaar zit eruit gehaald.

Vanaf de begrotingen 2012 en 2013 is uit bezuinigingsoverwegingen besloten het investeringsvolume niet opnieuw uit te rekenen maar het te doen met de bestaande bedragen die er al voor in de begroting stonden. De gedachte daarachter was dat het meerjarige investeringsschema moest passen binnen het bestaande investeringsvolume. Wel wordt het investeringsvolume bij het opstellen van een nieuwe begroting geïndexeerd.

Investeringen worden ingedeeld in categorie 1 of 2:

1. De investering is uitvoeringsgereed.
2. De investering is nog niet uitvoeringsgereed omdat de voorbereiding nog niet is afgerond. Bijvoorbeeld als nog niet alle benodigde vergunningen binnen zijn of het inspraaktraject nog niet is afgerond.

Eén jaar nadat de investering in gebruik is genomen start de afschrijving. Dus een investering die wordt afgerond in het jaar 2013 geeft kapitaallasten in 2014, c.q. drukt op het investeringsvolume 2014.

VOORTGANG INVESTERINGSSCHEMA 2014

Onderstaand overzicht geeft de mutaties weer bij de investeringen uit het investeringsschema 2014. Voor deze investeringen geldt het investeringsvolume. Het vertrekpunt bij dit overzicht is het investeringsschema uit de begroting 2014.

De verschillende elementen die van belang zijn voor de berekening van het investeringsvolume zijn onder meer:

- wijzigingen in de bedragen van de investeringen,
- verschuivingen van de investeringen in de tijd,
- nieuwe investeringen of het vervallen van investeringen.

Pr.	Omschrijving	Raming uitgaven primitieve begroting 2014			Raming uitgaven na wijziging			Mutaties jaarrekening 2014	Werkelijke uitgaven 2014	Door te schuiven	Cat.	Kapitaallasten		
		2013	2014	Cat.	Toelichting	2014	Cat.					Toelichting	2015	Volgens 2e turap
	Bestaande investeringen met categorie 1													
1	Wijkontwikkelingsplannen, Donckse velden	25.000		2	naar cat 1 in 2014	25.000	1		15.300	9.700	1	3.000	3.600	600
1	Wijkontwikkelingsplannen 2013	45.300		1			1				1	6.600	6.400	-200
1	Inv. subsidie scoutinggroepen	143.500		2	naar 2014	143.500	1		152.500		1	11.500	10.900	-600
	Totaal bestaande investeringen pr. 1	213.800	0			168.500			167.800	9.700		21.100	20.900	-200
2	Verkiezingsborden	16.000										2.200	2.200	0
2	Aanschaf I-pads raadsleden		17.600	1		17.600	1		18.500		1	5.400	5.100	-300
2	Videosysteem raadsleden	28.500		1	Naar 2014	28.500	1		18.100		1	4.400	6.900	2.500
	Totaal bestaande investeringen pr. 2	44.500	17.600			46.100			36.600	0		12.000	14.200	2.200
4	Nieuwbouw De Reijer - gebouw buitenruimte	175.800		1	€ 170.800 besteed in 2013 restant door naar 2014	5.000	1		7.400		1	16.400	15.800	-600
4	Nieuwbouw de Reijer – gebouw	275.200		1			1		-500		1	142.800	144.800	2.000
4	Nieuwbouw De Reijer - installaties	111.500		1			1				1	75.200	75.200	0
4	Nieuwbouw De Reijer - inrichting	37.400		1			1				1	23.200	23.200	0
4	Integratie /nieuw Gymlok. De Reijer bouw	85.500		1	Uit de rekening 2013 volgde nog een in 2014 te besteden restantkrediet	32.800	1		11.700	21.100	1	10.500	10.500	0
4	Integratie /nieuw Gymlok. De Reijer installaties	254.200		1			1				1	38.400	38.400	0
4	Inventaris Gymzaal De Reijer	92.000		1			1				1	13.100	13.100	0
4	MFA Bolnes, bouw	100.000		1	€ 25.000 naar 2014	25.000	1	De daadwerkelijke bouw start eind 2015	15.000	10.000	1	6.000	6.000	0
4	Uitbreiding Farelcollege, bouw	545.000	1.090.000	1	€ 297.300 besteed in 2013, restant door naar 2014	792.700	1	In 2015 komt de eind-declaratie van de Farel. € 195.000 is bestemd voor de fietsenstalling bij Parkeerplaatsen Reyerpark.	720.000	72.700	1	97.300	101.300	4.000
4	Uitbreiding Farelcollege, installaties	200.000	400.000	1	Alles naar 2014	600.000	1		600.000		1	65.200	65.200	0
4	Uitbreiding Farelcollege, inrichting		360.000	1		360.000	1			165.000	1	0	51.100	51.100
4	Vervangen gymnastieklokken 2013	92.000		1			1				1	13.100	13.100	0
4	Kwaliteitsverbetering Oudwinkelgebied	175.000		1	€ 104.600 naar 2014	104.600	1	Er waren kosten voor niet gepland werk.	129.500	5.000	1	18.000	16.100	-1.900
4	Tweede rotonde Populierenlaan	355.400		1			1	Betreffende investeringen werden als één totaalproject aangegeven. In 2015 volgen nog enkele werkzaamheden.	152.500		1	35.900	22.400	-13.500
4	Parkeerplaatsen Reyerpark	500.000	275.000	1		575.000	1		656.500	27.000	1	80.000	71.300	-8.700
4	Kunstgrasveld Reijerpark	10.000		1		9.600	1				1	0	1.800	1.800

Pr.	Omschrijving	Raming uitgaven primitieve begroting 2014			Raming uitgaven na wijziging			Mutaties jaarrekening 2014	Werkelijke uitgaven 2014	Door te schuiven	Cat.	Kapitaallasten		
		2013	2014	Cat.	Toelichting	2014	Cat.					Toelichting	2015	Volgens 2e turap
4	Kunstgrasveld Reijerpark topklaag	10.000		1		9.000	1				1	0	900	900
4	Onderzoek Rijnsingel-Kievits-Rotterdamseweg	44.000		1			1				1	14.000	13.300	-700
4	Vervangen brug Westerhof	19.000		1			1				1	1.700	1.700	0
4	M116 Anjerstraat/Lagendijk peilstijging 09	13.400		1			1				1	0	0	0
4	Vervangen speelvoorzieningen uit 2002	40.000		1		22.700	1			22.700	1	2.400	5.700	3.300
4	Buurtspiegelruimten 2013	163.700		1			1				1	18.700	5.600	-13.100
4	Blokspeelruimten 2013	85.000		1		39.400	1	Overgeheveld naar Blokspeelruimten 2014				5.600	10.700	5.100
4	Blokspeelruimten 2014		85.000	2		85.000	1	Bij Slotwijziging 2014 al gemeld dat € 54.000 doorgeschoven werd.	53.900	70.500	1	6.800	10.900	4.100
4	Speelelementen 2013	89.200		1		89.200	1	Overgeheveld naar Speelelementen 2014			1	0	8.200	8.200
4	Speelelementen 2014		50.100	2	Naar categorie 1	50.100	1	Bij Slotwijziging 2014 al gemeld dat € 105.000 doorgeschoven werd.	4.800	134.500	1	0	4.800	4.800
4	Realisatie speelplein Wingerd Baloe	79.000		1			1		200		1	4.600	9.900	5.300
4	Houten brug Reijerpark t.h.v. Beukenhof	22.700		1		22.700	1		22.100		1	2.100	2.100	0
4	Houten brug Reijerpark t.h.v. P Hogeweg	22.700		1		22.600	1	Voorstel om budgetten binnen Reijerpark toe te	400		1	100	100	0
4	Houten brug Reijerpark t.h.v. Eikendreef	500	10.300	1		10.300	1	voegen aan project "Sport en bewegen in het groen"	900		1	500	500	0
4	Hangbrug, Reijerpark		24.300	1		24.300	1			24.300	1	0	2.300	2.300
4	Zitbanken t/m bouwjaar 1990 in 2012	1.100		1			1				1	100	100	0
4	Vervangen zitbanken t/m bouwjaar 1990	12.500	0	2	Naar 2014 en categorie 1	12.500	1	Is tot één project samengevoegd			1	0	1.200	1.200
4	Vervangen zitbanken 2014		20.000	2	Naar 2014 en categorie 1	20.000	1		15.200	17.300	1	1.400	1.800	400
4	Verv. inventaris gymnastieklokalen		92.000	2	Naar categorie 1	92.000	1		92.000		1	13.100	12.900	-200
	Totaal bestaande investeringen pr. 4	3.611.800	2.406.700			3.004.500			2.481.600	570.100		706.200	762.000	55.800
7	Huisvest. Ambt. Org. (Gebouw) 42 jr.	173.400		1	€ 113.800 naar 2014	113.800	1		126.500		1	9.700	9.000	-700
7	Brandveilig gemeentehuis	10.800		1	€ 4.700 naar 2014	4.700	1		3.100		1	500	700	200
7	Aanpassingen gemeentehuis (bijdrage aan BAR)				Slotwijziging 2014	150.000	1		150.000		1	13.800	0	-13.800

Pr.	Omschrijving	Raming uitgaven primitieve begroting 2014			Raming uitgaven na wijziging			Mutaties jaarrekening 2014	Werkelijke uitgaven 2014	Door te schuiven	Cat.	Kapitaallasten		
		2013	2014	Cat.	Toelichting	2014	Cat.					Toelichting	2015	Volgens 2e turap
7	Zonnepanelen	40.000		1			1				1	4.400	4.400	0
7	Fysieke inrichting KCC BAR	32.000		1	naar 2014	32.000	1		4.300	27.700	1	0	4.600	4.600
7	ARBO aanpassingen GSC, balie	75.000	75.000	1	€ 70.500 naar 2014	145.500	1	Uitvoering in 2015	22.600	122.900	1	0	21.600	21.600
7	Vervangen koeling serverruimte	48.000		1	naar 2014	48.000	1		42.800		1	4.100	4.500	400
	Totaal bestaande investeringen pr. 7	379.200	75.000			494.000			349.300	150.600		32.500	44.800	12.300
	Totaal bestaande investeringen categorie 1	4.249.300	2.499.300			3.713.100			3.035.300	730.400		771.800	841.900	70.100
	Bestaande investeringen met categorie 2													
1	Grond sporthal c.s. Driehoek Het Zand		590.000	2		0	2	Het project Driehoek Het Zand is vertraagd		590.000	2	0	0	0
1	Bouw sporthal c.s. Driehoek Het Zand	12.400	83.800	1	terug naar cat 2	2.500	2	In 2014 alleen rente	4.047	0	2	0	0	0
1	Grond jeugdcentrum Drievliet		40.000	2			2	Vanwege de samenhang met het project Driehoek Het Zand is ook dit project vertraagd		40.000	2	0	0	0
1	De Klinker Bouw		10.000	2	Doorgeschoven naar 2015	0	2			10.000	2	0	0	0
1	De Klinker inrichting		20.000	2	Doorgeschoven naar 2015	0	2			20.000	2	0	0	0
1	De Klinker installaties	0	70.000	2	Doorgeschoven naar 2015	0	2			70.000	2	0	0	0
	Totaal bestaande investeringen pr. 1	12.400	813.800			2.500			4.047	730.000		0	0	0
3	Project tapijt rouwcentrum		35.000	2		35.000	2		24.300	10.700	1	0	0	0
	Totaal bestaande investeringen pr. 3	0	35.000			35.000			24.300	10.700		0	0	0
4	Verv. gymlok Pretoriusstr. bouw (MFA		480.000	2	Doorgeschoven naar 2015		2			480.000	2	0	0	0
4	Verv. gymlok Pretoriusstr. Inrichting (MFA		80.000	2	Doorgeschoven naar 2015		2			80.000	2	0	0	0
4	Verv. gymlok Pretoriusstr. Installaties		240.000	2	Doorgeschoven naar 2015		2			240.000	2	0	0	0
4	Fietshighway Lagendijk	193.000		2	Naar 2014	193.000	2	Gepland voor 2016		193.000	2	0	0	0
4	VRI Rijnsingel-Rotterdamseweg		95.000	2	Gaan op in project Kruispunt		1				1	0	0	0
4	VRI Populierenlaan-Rotterdamseweg		190.000	2	Rijnsingel-Kievitsweg-Rotterdamseweg		1				1	0	0	0
4	VRI Havenstraat-Donkerslootweg		150.000	2		150.000	2	Vervanging in 2015		150.000	2	0	0	0
	Totaal bestaande investeringen pr. 4	193.000	1.235.000			343.000			0	1.143.000		0	0	0
	Totaal bestaande investeringen categorie 2	205.400	2.083.800			380.500			28.347	1.883.700		0	0	0

Pr.	Omschrijving	Raming uitgaven primitieve begroting 2014			Raming uitgaven na wijziging			Mutaties jaarrekening 2014	Werkelijke uitgaven 2014	Door te schuiven	Cat.	Kapitaallasten		
		2013	2014	Cat.	Toelichting	2014	Cat.					Toelichting	2015	Volgens 2e turap
	TOTAAL BESTAANDE INVESTERINGEN	4.454.700	4.583.100			4.093.600		3.063.647	2.614.100			771.800	841.900	70.100
	Nieuwe investeringen met categorie 1													
1	Buurtgroen Prins Bernhardstraat				€ 63.000 nieuw in 2014	63.000	1	Uitvoering in 2015	200	62.800	1	0	5.800	5.800
1	Kunstgrasveld sportpark Ridderkerk RVVH				€ 500.000 nieuw in 2014	500.000	1		485.000		1	53.300	57.300	4.000
1	Tijdelijke buurtsportlocatie Driehoek/Het Zand				Is vertraagd door de vertraging van het project Driehoek Het Zand. Er is een tijdelijke locatie nodig wat een nieuwe investering vergt.	0	1	Bij slotwijziging 2014 dus doorgeschoven		47.500	1	0	6.700	6.700
	Totaal nieuwe investeringen pr. 1	0	0			563.000			485.200	110.300		53.300	69.800	16.500
4	Kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg-Rotterdamseweg				Eerste begrotingswijziging 2014	1.873.200	1	Afronding in 2015	1.643.700	229.500	1	38.600	38.600	0
4	Blokspeelruimten 2013					166.400	1		156.200	10.200	1	14.500	14.800	300
	Totaal nieuwe investeringen pr. 4	0	0			2.039.600			1.799.900	239.700		53.100	53.400	300
5	Mobiele camera unit					60.000	1		50.000		1	12.100	14.500	2.400
	Totaal nieuwe investeringen pr. 5	0	0			60.000			50.000	0		12.100	14.500	2.400
	Totaal nieuwe investeringen categorie 1	0	0			2.662.600			2.335.100	350.000		118.500	137.700	19.200
	Nieuwe investeringen met categorie 2													
1	Toplaag kunstgras KCR park Slikkerveer		205.900	2		205.900	2	Onderdeel Integraal Accommodatie Plan 2014-2016		205.900	2	0	0	0
1	Buurtgroen Gen. Smutsstraat			2		58.500	2			58.500	2	0	0	0
	Totaal nieuwe investeringen pr. 1	0	205.900			264.400			0	264.400		0	0	0
3	Vernieuwen installatie keuken rouwcentrum		10.000	2		10.000	2			10.000	2	0	0	0
	Totaal nieuwe investeringen pr. 3	0	10.000			10.000			0	10.000		0	0	0
4	MFA Bolnes, bouw		744.900	2		839.900	2			839.900	2	0	0	0
4	MFA Bolnes, installaties		230.000	2		230.000	2			230.000	2	0	0	0

Pr.	Omschrijving	Raming uitgaven primitieve begroting 2014			Raming uitgaven na wijziging			Mutaties jaarrekening 2014	Werkelijke uitgaven 2014	Door te schuiven	Cat.	Kapitaallasten		
		2013	2014	Cat.	Toelichting	2014	Cat.					Toelichting	2015	Volgens 2e turap
4	MFA Bolnes, inrichting		115.000	2		115.000	2		115.000	2	0	0	0	
	Totaal nieuwe investeringen pr. 4	0	1.089.900			1.184.900		0	1.184.900		0	0	0	
7	ARBO aanpassingen GSC		250.000	2		250.000	2	Uitvoering in 2015	250.000	1	0	0	0	
	Totaal nieuwe investeringen pr. 7	0	250.000			250.000		0	250.000		0	0	0	
	Totaal nieuwe investeringen categorie 2	0	1.555.800			1.709.300		0	1.709.300		0	0	0	
	TOTAAL NIEUWE INVESTERINGEN	0	1.555.800			4.371.900		2.335.100	2.059.300		118.500	137.700	19.200	
	TOTAAL ALLE INVESTERINGEN	4.454.700	6.138.900			8.465.500		5.398.747	4.673.400		890.300	979.600	89.300	

STAND INVESTERINGSVOLUME

Hierna volgen 2 overzichten van de stand van het investeringsvolume:

1. Stand uit de primitieve begroting 2014 en

2. Stand in de jaarrekening 2014.

Omdat de jaarrekening 2014 over het dienstjaar 2014 (= investeringsvolume 2015) gaat is alleen dat jaar in de overzichten

Primitieve begroting 2014-2017	2015
Beginstand begroting 2014	400
Verwacht overschot 2014 overgebracht naar investeringsvolume 2015	206.600
Totaal beschikbaar investeringsvolume	<u>207.000</u>
Kapitaallasten categorie 2	466.000
Verwacht tekort 2015	<u>-259.000</u>

Jaarrekening 2014	2015
Beginstand investeringsvolume in de primitieve begroting 2014	400
Overschot investeringsvolume 2014	206.600
	<u>207.000</u>

Voordelen investeringsvolume:

* Het naar 2015 overgebrachte overschot van € 206.600 was gebaseerd op de stand van zaken bij de 2e monitor 2013. Bij de rekening 2013 bleek dat overschot nog eens € 38.500 hoger te zijn omdat investeringen toch niet tot uitvoering gekomen waren.

* Verhoging investeringsvolume met inflatiecorrectie

38.500	
<u>4.400</u>	
	42.900

Nadelen investeringsvolume:

* Ten laste van het investeringsvolume gekomen kapitaallasten

* Verlaging investeringsvolume vanwege naar de BAR overgehevelde investeringen

-94.500	
<u>-49.500</u>	
	-144.000
	<u>105.900</u>

Samenvatting en conclusie bij de eindstand van het investeringsvolume:

Ten opzichte van de primitieve begroting ziet het investeringsvolume er bij de jaarrekening anders uit. Van een tekort in de begroting naar een overschot in de rekening. Aan het begin van het jaar dreigde het investeringsvolume tekort te schieten om de kapitaallasten te dekken maar dat is geen werkelijkheid geworden.

Dat komt ondermeer omdat het overschot bij het investeringsvolume van vorig jaar ad € 245.100 is overgeheveld naar dit jaar. Maar de belangrijkste oorzaak is dat in tegenstelling tot de planning sommige investeringen niet zijn uitgevoerd, waardoor de kapitaallasten van die investeringen niet ten laste van het investeringsvolume zijn gekomen. Anderzijds waren er in 2014 ook nieuwe investeringen wat een extra belasting voor het investeringsvolume betekende, maar per saldo is er toch een overschot.

Realisatie investeringsvolume 2012-2014

Als aanvullende informatie treft u hieronder nog de realisatie aan van het investeringsvolume gedurende de laatste 3 jaren.

	2012	2013	2014
Beginstand begroting	516.500	573.700	33.300
Mutaties 1e monitor	-24.100	-380.700	-19.400
Mutaties 2e monitor	-326.000	-136.000	192.700
Mutaties 3e monitor	-96.200	0	0
Begroting 2014	0	0	42.900
Stand investeringsvolume na begrotingswijzigingen	<u>70.200</u>	<u>57.000</u>	<u>249.500</u>
Mutaties op basis van realisatie	118.100	105.400	43.500
Stand investeringsvolume na rekening	<u>188.300</u>	<u>162.400</u>	<u>293.000</u>

OVERZICHT VAN INVESTERINGEN DIE NIET ONDER HET INVESTERINGSVOLUME VALLEN

Dit betreft de investeringen in de riolering en enkele overige investeringen. Voor deze investeringen is buiten het investeringsvolume op een andere wijze in de dekking voorzien.

Bij riolering is dat de rioolheffing en voor de overige investeringen is dekking gevonden in de lopende exploitatie of bij reserves.

	Omschrijving	Raming begin 2014		Raming na wijziging		Mutaties jaarrekening 2014 , toelichting	Werkelijk uitgaven/inkomsten 2014		Door te schuiven	
		uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten		uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten
Pr.	Riolering									
4	Verv. c.q. renovatie gemaal P01	364.500		767.400		Uitvoering start eerste kwartaal 2015	50.400		717.000	
4	Drukrioolgemalen 2014	56.500		56.500		Gunstiger aanbesteding, afsluiten	19.400			
4	Gemalen 2014 elektronisch	290.700		110.900		Gunstiger aanbesteding, afsluiten	92.500			
4	Gemalen 2014 elektrisch	574.400		177.600		Gunstiger aanbesteding, afsluiten	150.600			
4	Grote gemalen 2014	50.200		50.200		Afsluiten	34.300			
4	Afkoppelen langs de Waal	500.000	184.600	529.200	184.600	Loopt door tot eerste kwartaal 2015	287.000	76.200	242.200	108.400
4	Vervangen persleidingen	90.000		90.000		Uitvoering start eerste kwartaal 2015			90.000	
4	Persleidingen last flush	10.000		10.000			4.200		5.800	
4	Vervanging P42 groot gemaal	42.300		42.300		Onderzoek i.v.m. schade, uitvoering 3e kwartaal 2015			42.300	
4	Vervanging gemalen P01 werktuigbouw			391.000			124.100		266.900	
4	Vervanging gemalen P01 elektronisch			23.700			3.000		20.700	
4	Vervanging gemalen P01/P02 elektrisch			101.400			11.900		89.500	
4	Verpl. overstort 252 Rijksweg			17.000		Komt t.l.v. Nieuw Reyerwaard, afsluiten				
4	Aanleg riolering Oost Molendijk civiel			30.000	94.400		10.000	94.400	20.000	
4	Aanpassen put TV74 nieuwe functie			13.300		Afsluiten	14.700			
4	Kleppen overstortdrempels			12.300			1.400		10.900	
	Totaal riolering	1.978.600	184.600	2.422.800	279.000		803.500	170.600	1.505.300	108.400
Pr.	Begraafplaatsen									
4	Vervangen CV Lagendijk 112	10.000		10.000					10.000	
		10.000		10.000					10.000	0

	Omschrijving	Raming begin 2014		Raming na wijziging		Mutaties jaarrekening 2014 , toelichting	Werkelijk uitgaven/inkomsten 2014		Door te schuiven	
		uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten		uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten
Pr.	Overige investeringen niet vallend onder het investeringsvolume									
4	Geluidsreductie Rotterdamseweg			144.500		Doorgeschoven naar 2015, uitvoering afhandelbaar van Waterschap			144.500	
4	Fietshighway Kievitsweg	145.600		145.600		Wordt ingezet voor verbetering verhardingen fietspaden Rijksweg (snelfietsroutes F15/F16) conform "Planning en budgettering fietshighways en (snelfietsroutes".	200		145.400	
4	Fietshighway West Molendijk	165.000		0		Bij 2e TURAP doorgeschoven naar 2015	6.800		158.200	
4	Rotonde Donkerslootweg/Vlietlaan	450.000		50.000		Bij 2e TURAP is 450.000 doorgeschoven naar 2015	64.900		-14.900	
4	LED verlichting parkeergarage	29.200	14.600	29.200		Geen bijdrage parkeereexploitant, voordeel door handhaven huidige doorberekening energiekosten.	26.600			
6	LED verlichting hal gemeentehuis			75.800					75.800	
6	Compressoren warmtekracht			35.400					35.400	
	Totaal overig	789.800	14.600	480.500	0		98.500	0	544.400	0

	Totaal generaal	2.778.400	199.200	2.913.300	279.000		902.000	170.600	2.059.700	108.400
--	------------------------	------------------	----------------	------------------	----------------	--	----------------	----------------	------------------	----------------

Bijlage 3 Monitor Prestatieafspraken Woonvisie gemeente 2010-2015

Tabel 1 Woningvoorraad Woonvisie Ridderkerk

	1 jan 2012	1 jan 2013	1 jan 2014	1 jan 2015	Afspraak 1-1-2015
Sociale voorraad	7.762	7.777	7.733	7.590	7.500
Huurwoningen middeninkomens	232	276	324	480	
Eengezinswoningen	2.994	3.005	3.005	3.017	
a. Nultredenwoningen, waarvan	a.	a.	a. 3.200	a. 3.200	a. 3.450
b. levensloopbestendig	b.	b.	b.	b. de levensloopbestendige woningen maken deel uit van de nultredenwoningen; binnen het aantal van 3200 kunnen ongeveer 250 woningen aangemerkt worden als levensloopbestendig	b. 1.550
Energie label (percentage voorraad)					gemiddeld
- A		- A 10%	- A 11%	- A 12%	
- B		- B 4%	- B 7%	- B 13%	- B 70%
- C		- C 36%	- C 35%	- C 31%	- C 30%
- D		- D 23%	- D 24%	- D 22%	
- E-G		- E-G 27%	- E-G 23%	- E-G 22%	

Tabel 2 Gerealiseerd

	2011	2012	2013	2014 1)
Nieuwbouw	23	51	0	
Herontwikkeling	0	0	0	0
Renovatie	0	0	8	0
Verkoop	8	3	2	11 (+9 terug-/doorverkoop)
Slaagkans				
a. starters	a. 24,1%	a. 25,0%	a. 23,0%	a. 25,4%
b. doorstromers	b. 22,9%	b. 20,6%	b. 25,1%	b. 23,0%

1) Deze realisatiecijfers worden aan het einde van het betreffende jaar ingevuld.

Tabel 3 Sociale voorraad Woonvisie per wijk Ridderkerk

	Bolnes	Slikker-veer	Drievliet Het Zand	west	centrum	zuid	Rijsoord/Oostendam	Totaal
1 jan 2012	1.614	980	1.754	875	1.591	730	218	7.762
1 jan 2013	1.613	981	1.747	880	1.584	754	218	7.777
1 jan 2014	1.609	987	1.736	862	1.590	734	216	7.733
1 jan 2015	1.597	981	1.660	837	1.570	729	216	7.590

Tabel 4 Afspraken algemeen

Afspraak	Stand van zaken	afgerond
Communicatieplan vaststellen.	Opgenomen in startnotitie, die in de raad van 24 januari 2013 is vastgesteld.	Afgerond.
Concrete afspraken in 2012 over toegankelijk maken flatgebouwen.	Afspraak jaarplan 2012: Opplus-project 2012 aan de Rijnsingel, bestaande uit verhogen van galerijen en het aanbrengen van automatische deuren. De galerijen en deuren zijn aangepast. De werkzaamheden zijn afgerond.	Afgerond.
In 2012 definiëring van doelgroep Wmo-beleid en afspraken over primaat verhuizen / labeling voor deze doelgroep.	Het overleg daarover is stil gelegd in afwachting van de vaststelling van een nieuwe regionale Huisvestingsverordening. De verwachting is dat deze nieuwe Huisvestingsverordening eerst medio 2015 van kracht zal zijn. Het jaar 2015 wordt wel benut voor overleg om ook op dit punt eind 2015 concrete afspraken te maken en deze vast te leggen in nieuw overeen te komen prestatieafspraken voor de jaren 2015 – 2020.	
Onderzoeken in 2012 in welke gevallen lokaal maatwerk en labeling ingezet kunnen worden.	Het overleg daarover is stil gelegd in afwachting van de vaststelling van een nieuwe regionale Huisvestingsverordening. De verwachting is dat deze nieuwe Huisvestingsverordening eerst medio 2015 van kracht zal zijn. Het jaar 2015 wordt wel benut voor overleg om invulling te geven aan lokaal maatwerk en daarover concrete afspraken te maken. Deze nog te maken afspraken over lokaal maatwerk worden in ieder geval vastgelegd in de nieuw af te sluiten prestatieafspraken voor de jaren 2015 – 2020.	

Afspraak	Stand van zaken	afgerond
<p>Woonvisie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biedt jaarlijks voor 1 mei rapportage woonruimteverdeling over afgelopen jaar aan; - monitort slaagkansen van starters en doorstromers; - stelt zo nodig bij om evenwicht te behouden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Monitor over 2011 is aangeboden. - Monitor over 2012 is aangeboden. - Monitor over 2013 is aangeboden - bevindingen zijn in Jaarrapport woonruimteverdeling 2013 terug te lezen - Monitor 2014 is op dit moment nog niet ontvangen; zodra deze binnen is wordt deze via de griffie naar de raad gestuurd. - Slaagkansen: De kans dat een woningzoekende een woning vond én toegewezen kreeg lag in 2013 op 24,1%, wat theoretisch betekent dat ruim 4 jaar gewacht moet worden op een woning. In de praktijk is de gemiddelde wachttijd korter. Doorstromers wachtten in 2013 gemiddeld precies 3 jaar, starters twee maanden korter. - bijstelling is niet nodig om evenwicht te behouden 	<p>Afgerond.</p>
<p>Woonkeur toepassen bij nieuwbouw.</p>	<p>Bij ieder nieuwbouwproject wordt een toets gedaan en gerapporteerd.</p>	<p>Afgerond.</p>
<p>Middeninkomens:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek naar huisvesting middeninkomens volgen. - Ontwikkelingen in Ridderkerk monitoren in 2012. - Zo nodig zoeken naar oplossingen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Er is in 2012 een regionaal onderzoek gedaan. - Uitgaande van de gegevens van het gehouden onderzoek is er een gunstige vraag-aanbodverhouding voor de verhuis geneigde lagere middeninkomens in Ridderkerk. - Een deel van de voorraad (2 à 5 woningen per maand) wordt exclusief aangeboden voor deze doelgroep. - Er is geen aanleiding om verdere acties te ondernemen voor de doelgroep 'middeninkomens'. In de aanbieding van de Jaarrapportage woonruimteverdeling 2012 van Woonvisie wordt vermeld, dat de middeninkomens, die actief reageren op het woningaanbod evenveel kans hebben op toewijzing van een woning als vóór de EU-regelgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> - Afgerond. - Afgerond - Afgerond
<p>Woonvisie neemt deel aan overleg- en samenwerkingsverbanden rond:</p> <ul style="list-style-type: none"> - overlast - zorg - welzijn 	<p>Woonvisie neemt deel aan overleg- en samenwerkingsverbanden.</p>	<p>Afgerond.</p>
<p>Woonvisie en gemeente betrekken elkaar bij inrichting en beheer openbare ruimte / groengebieden.</p>	<p>Het overleg is gestart en heeft tot concrete afspraken voor samenwerking geleid.</p>	<p>Afgerond.</p>

Afspraak	Stand van zaken	afgerond
In 2012 concrete afspraken over communicatie groenbeheer en het kappen van bomen in het bijzonder.	Inmiddels is structureel overleg en afstemming afgesproken.	Afgerond.
In 2012 concreet plan voor: - speelterreinen Woonvisie; - juridisch kader ervan; - beheer ervan.	Inmiddels zijn er concrete afspraken gemaakt over het openbaar toegankelijk maken van speelterreinen van Woonvisie. Ook over spreiding en aanpassing van speelterreinen vindt afstemming plaats.	Afgerond.
Gemeente en Woonvisie informeren elkaar over initiatieven op het gebied van maatschappelijk vastgoed voor derden	Dit onderwerp is minder relevant geworden. Wonen en zorg worden op termijn geheel gescheiden. Het nemen van initiatieven op het gebied van maatschappelijk vastgoed (voor gebruik door zorgleveranciers) is daarmee (bijna) geheel verdwenen. De consequenties daarvan worden besproken.	Afgerond.
Gemeente wordt betrokken bij de afweging handhaven, dan wel afstoten commercieel vastgoed.	Dit is een doorlopend proces. Zo is eind 2012 door Woonvisie aan gegeven, dat de detailhandelsruimte van de Lidl in centrum Drievliet wordt verkocht.	Afgerond.
Apart convenant m.b.t. screening potentiële huurders.	Het overleg is afgerond. Het convenant tussen Woonvisie, politie en gemeente is getekend en aan de screening wordt uitvoering gegeven.	Afgerond.
In 2012 andere manieren bedenken voor beperking CO2-uitstoot dan via maatregelen aan woningen.	Dit is opgepakt in regionaal verband en teug te vinden in de duurzaamheidsagenda Stadsregio	Afgerond.
Subsidiebronnen aanboren of gemeentelijke middelen inzetten om energiedoelstellingen te realiseren.	Voor bedrijfsterrein Cornelisland wordt gebruik gemaakt van <i>Kansen voor verkassen</i> . Stimular brengt advies uit aan bedrijven hoe ze slim met hun energievraag om kunnen gaan. Voor de bedrijven die daadwerkelijk grond kopen van de gemeente worden de advieskosten vergoed vanuit de grondexploitatie.	
In 2014 de kwaliteit achterpaden bezien in verband met onderzoek enge plekken.	Dit wordt relevant in 2014.	

Bijlage 4 Monitor Verloop voorraadontwikkeling Ridderkerk

Geactualiseerde gegevens voor de Rekening 2014

1 januari	convenant 2010	werkelijk 2010	2011	2012* ²	2013* ³	2014* ³	convenant 2015	convenant 2020
Woningvoorraad	20.255	20.344	20.368	20.432	20.504	20.686	21.095	21.355
Voorraad sociaal ^{*1}	41%	± 45%	± 45%	± 45%	± 45%	± 45%	38%	34,5%

*1 Sociaal is inclusief sociale koop (< € 140.000)

*2 Gegevens WOZ administratie Ridderkerk

*3 Sinds 2013 gebruikt het CBS de BAG als bron voor hun gegevens. Dit heeft geleid tot correcties van de woningvoorraad in 2013 en 2014. Bijvoorbeeld doordat kamers in zorgcomplexen allemaal afzonderlijk meetellen in de woningvoorraad.

Toevoeging (nieuwbouw) naar woonmilieu en onttrekking (sloop)							
Jaar	2010	2011	2012	2013	2014	Convenant 2015	convenant 2020
Suburbaan	+ 101	+ 35	+ 63		+24	+ 460	+ 440
Grondgebonden	- 122	- 23				- 230 ^{*4}	- 480 ^{*4}
*4 - daaronder begrepen (portiek)flats t/m 4 bouwlagen							
Suburbaan compact	+ 42		+ 79			+ 280	
Suburbaan exclusief		+ 47				+ 240	+ 300
Dorps	+ 3	+ 4			+7	+ 90	
Saldo toename	+ 24	+ 63	+ 142	+0	+31		

2014:

Het Nieuwe Zand fase 1 (suburbaan grondgebonden) – 24 woningen

Schoolmeestershuis – De Piramide (dorps) – 7 woningen

Bijlage 5 Planning actualisering bestemmingsplannen

Geactualiseerde gegevens voor de Rekening 2014

Naam nieuw	Ter vervanging van een oud bestemmingsplan:	In voorbereiding vanaf	Ter vaststelling naar de raad in	Acties / stand van zaken
Inpassingsplan Bedrijvenpark Nieuw-Reijerwaard (26 juni 2013) (12 november 2014 – reparatiebesluit) (provincie Zuid-Holland)	deel Landelijk Gebied 1972 (08-09-1972)	nvt	nvt	Deels in werking en onherroepelijk en deels vernietigd: 20 augustus 2014. Tegen het reparatiebesluit van 12 november 2014 loopt een beroepsprocedure bij de Raad van State. De Raad van State heeft advies gevraagd aan de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak
Bestemmingsplan Buitengebied (inclusief voormalige woningbouwlocatie Oostendam)	deel Landelijk Gebied Oost (17-11-1986) deel Landelijk Gebied 1972 (08-09-1972) deel Oostendam (05-01-1976)	2012	2015	Raadsvoorstel tot vaststelling van de beheersverordening is geagendeerd voor de gemeenteraadsvergadering op 23 april 2015.
Bestemmingsplan Centrum Oost (exclusief terrein Trelleborg Bakker en gemeentewerf)	Havenstraat-zuid / Gieterijstraat (21-01-2010) De Gieterij (28-01-2001) deel Noordenweg- Westmolendijk (18-11-1991) Bedrijventerrein Donkersloot-zuid (05-03-1984)	2014	2015	Visiedocument is gereed. Collegevoorstel voor het ter inzage leggen van dit visiedocument is geagendeerd voor de collegevergadering op 28 april 2015. De gemeenteraad wordt hierover geïnformeerd via een RIB.
Beheersverordening Veren Ambacht	Veren Ambacht (19-10-1998)	2015	2016	Beheersverordening is in voorbereiding.
Bestemmingsplan Centrum Zuid	Beheersverordening Centrum (17 oktober 2013)	2015	2016	Gelet op de resultaten WOP Centrum wordt een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding genomen.
Bestemmingsplan Donkersloot	Donkersloot (1 februari 2007) Beheersverordening Ringdijk – De Woude (24 maart 2014) deel Slikkerveer Rivieroever (9 oktober 2008)	2015	2016	Startnotitie is in voorbereiding.

Naam nieuw	Ter vervanging van een oud bestemmingsplan:	In voorbereiding vanaf	Ter vaststelling naar de raad in	Acties / stand van zaken
	deel Noordenweg-Westmolendijk (terrein Trelleborg Bakker en gemeentewerf) (18-11-1991)	2015	2017	Voor dit gebied is een startnotitie in voorbereiding met daarin een aanpak en planning om te komen tot een ontwikkelingsvisie.
	Ridderkerk West (5 juli 2007)	2016	2017	
	Slikkerveer (5 juni 2008)	2016	2017	
	Waalbos (26 juni 2008)	2016	2017	
	Slikkerveer Rivieroevers (9 oktober 2008)	2017	2018	
	Natuurgebied Crezéepolder (27 november 2008)	2017	2018	
	Donckse Velden (24 maart 2011)	2019	2020	
	Bolnes (24 januari 2013)	2021	2022	
	Bestemmingsplan Cornelisland (30 mei 2013)	2021	2022	In werking: 26 juli 2013 Onherroepelijk: 4 juni 2014
	Bestemmingsplan Bolnes Maasoever Oost (4 juli 2013)	2021	2022	In werking: 23 augustus 2013 Onherroepelijk: 2 april 2014
	Beheersverordening Ridderkerk-Zuid (12 september 2013)	2022	2023	In werking en onherroepelijk: 27 september 2013.
	Beheersverordening Rijsoord (12 september 2013)	2022	2023	In werking en onherroepelijk: 27 september 2013 Afhankelijk van de resultaten WOP Rijsoord bezien of eerder een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding moet worden genomen.
	Bestemmingsplan Het Zand en de Gorzen (28 november 2013)	2022	2023	In werking en onherroepelijk: 24 januari 2014.
	Bestemmingsplan Oostendam (zonder voormalig woningbouwlocatie Oostendam) (28 november 2013)	2022	2023	In werking: 24 januari 2014. Onherroepelijk: 5 november 2014.
	Beheersverordening Oosterpark + snelwegen (12 december 2013)	2022	2023	In werking en onherroepelijk: 10 januari 2014
	Beheersverordening Ringdijk – De Woude (24 maart 2014)	2023	2024	In werking en onherroepelijk: 11 april 2014

NB!

- Gemeenten hebben de plicht om bestemmingsplannen binnen een periode van 10 jaar opnieuw vast te stellen. Daarbij wordt gerekend vanaf de datum dat de gemeenteraad het bestemmingsplan heeft vastgesteld. Bestemmingsplannen, die op 1 juli 2008 vijf jaar of ouder zijn moeten uiterlijk 1 juli 2013 zijn herzien.
Wordt niet binnen deze periode van 10 jaar voldaan aan de actualiseringsplicht? Dan vervalt de bevoegdheid tot het invorderen van legeskosten (legessanctie). Het bestemmingsplan behoudt wel rechtskracht.
In de eerste en tweede kolom is met (datum) aangeduid: de datum, waarop de gemeenteraad het bestemmingsplan heeft vastgesteld.
Bestemmingsplannen waarop vanaf 1 juli 2013 een legessanctie rust zijn **blauw gemarkeerd**.
- Artikel 3.38 van de Wet op de ruimtelijke ordening biedt de raad de mogelijkheid om in plaats van een bestemmingsplan een beheersverordening vast te stellen. Dit kan voor gebieden, waarin geen ruimtelijke ontwikkeling wordt voorzien. In een beheersverordening wordt het beheer van het gebied geregeld in overeenstemming met het bestaande gebruik.

Bijlage 6 Gerealiseerde bezuinigingen

Oorsprong			Onderwerp (maatregel)	Restant taakstelling nog te realiseren				Toelichting op de bezuiniging	Stand van zaken in de rekening 2014	Afvoeren/ handhaven
				2014	2015	2016	2017			
								Legenda bij stoplichtmodel:		
								Groen = wordt gerealiseerd		
								Oranje = realisatie twijfelachtig		
								Rood = wordt niet gerealiseerd		
1e punt 1	blz. 34	KN 2011	Maatschappelijke begeleiding	22.000	22.000	22.000	22.000	Bezuinigen op maatschappelijke begeleiding door schrappen van 1 fte. Dit geeft een besparing van € 89.500. T/m 2013 is hiervan al € 67.500 gerealiseerd door een verlaging van de subsidie voor Vivenz. De restant taakstelling is verwerkt in de subsidiebeschikking 2014. Eind 2014 zal deze bezuiniging dan volledig gerealiseerd zijn.	De bezuiniging is gerealiseerd. De bezuiniging kan van de lijst afgevoerd worden.	Afvoeren
1e punt 4	blz. 36	KN 2011	Vluchtelingenwerk Ridderkerk	3.600	3.600	3.600	3.600	T/m 2014 is er € 19.300 structureel in onze begroting en in de subsidiebeschikking t/m 2014 verwerkt waarmee deze bezuiniging aan het einde van 2014 volledig gerealiseerd zal zijn.	De bezuiniging is gerealiseerd. De bezuiniging kan van de lijst afgevoerd worden.	Afvoeren
1e punt 2	blz. 35	KN 2011	Bibliotheek van A tot Z	0	27.800	70.600	70.600	Op het subsidie wordt 12 % bezuinigd = € 171.300. Daarbij valt te denken aan efficiencywinst en aan vermindering van taken/beëindigen van taken als Podium voor ontmoeting en debat en Centrum voor ontmoeting en educatie. T/m 2012 is € 85.700 gerealiseerd. I.v.m. lopende onderhandelingen over de huisvesting van de bibliotheek is besloten om de resterende en oplopende taakstelling met twee jaar op te schuiven (2013 naar 2015 en 2014 naar 2016). Resteert dus een structurele inspanning van € 85.600 per 2016.	In 2014 is € 15.000 bezuinigd vooruitlopend op de nadere afspraken over de invulling van de bezuiniging in 2015 en 2016.	Handhaven
Bijlage 9 nr 5	8	Begroting 2013	Cultuureducatie (Subsidie gefaseerd stoppen)	0	6.500	13.000	13.000	Er is reeds 12% gekort op de subsidie aan Hofpleintheater. Het is ook mogelijk de gehele subsidie (€ 25.900) gefaseerd te beëindigen. Een afbouwregeling in b.v. 4 jaar vanaf 2015 zal nog met de directie van het Jeugdtheater worden besproken. Er maken nu ongeveer 100 leerlingen gebruik van het Ridderkerks aanbod.	In 2014 lag er nog geen bezuinigingstaakstelling. Dit is pas vanaf 2015 het geval.	Handhaven

Bijlage 6 Gerealiseerde bezuinigingen

Oorsprong			Onderwerp (maatregel)	Restant taakstelling nog te realiseren				Toelichting op de bezuiniging	Stand van zaken in de rekening 2014	Afvoeren/ handhaven
				2014	2015	2016	2017			
								Legenda bij stoplichtmodel:		
								Groen = wordt gerealiseerd		
								Oranje = realisatie twijfelachtig		
								Rood = wordt niet gerealiseerd		
2a punt 1	blz. 39	KN 2011	Doorberekenen kosten Ruimtelijke Ordening	17.400	17.400	17.400	17.400	Betreft kosten die nu nog niet doorberekend worden aan derden terwijl dat wel zou kunnen. Sinds 2013 is er een legesverordening van kracht. De geschatte opbrengsten voor 2013 zijn echter niet volledig gerealiseerd. In 2014 wordt dit nog gemonitord. De vraag is of dit bedrag wel volledig kan worden binnengehaald.	In 2014 is een bedrag van € 12.388,- binnengehaald. Deze opbrengst is lager dan vooraf geschat. De reden is dat er in 2014 slechts zes principeplannen zijn ingediend waarvoor leges geïnd konden worden. Om deze opbrengst mogelijk te maken is de legesverordening aangepast. Voor het beoordelen van een principeplan betaald een initiatiefnemer vooraf € 2.070,60 aan legeskosten (prijspeil 2014). Aan de opdracht, om kosten door te berekenen aan derden, is daarmee in principe voldaan.	Afvoeren
1c punt 4	blz. 31	KN 2011	Verkoop 2 panden in 2014 Verlagen kapitaallasten onderdeel rente i.v.m. extra afschrijving boekwaarde per 1-1-2014	414.600	19.100	19.100	19.100	Verkoop gebouwen Anjerstraat 4 en 6. N.a.v. het onderzoek naar het Maatschappelijke Vastgoed binnen Ridderkerk (raad nov. 2013) is de vraag aan de orde of deze panden nog kunnen worden verkocht of dat sloop meer voor de hand ligt. Daarmee lijkt deze bezuiniging niet realiseerbaar.	De bezuiniging is niet gerealiseerd omdat de panden niet zijn verkocht. In de 1e tussenrapportage 2014 zijn de opbrengsten van de verkoop dan ook afgeraamd.	Afvoeren

Bijlage 7 - Berekening bespaarde rente jaarrekening

totaal boekwaarde per 1-1	Werkelijk 2014	Begroting 2014
algemene reserves	28.416.770	24.357.125
dekkingsreserves	8.039.622	7.687.603
kapitaallastenreserves	7.445.869	7.691.482
overige bestemmingsreserves	3.671.963	11.335.188
onderhoudsreserves	9.637.506	
egalisereserves heffingen	6.936.346	6.758.338
totaal reserves	64.148.075	57.829.736
Staat D inclusief rekeningsaldo 2013	64.148.075	
voorziening wethouderspensioenen	2.561.145	2.561.191
voorziening garanties verkoop aandelen AVR	0	1.826.000
voorziening exploitatiekosten BBO	50.000	268.921
voorziening loopbaanbudget CAO	27.536	0
voorziening verlies centrumplan	4.372.100	3.502.903
voorziening onderhoud graven 10/20jr	3.881.576	3.895.148
totaal voorzieningen	10.892.357	12.054.163
totaal boekwaarde	75.040.432	69.883.899
Staat D voorzieningen	12.044.657	
Af: Dubieuze debiteuren	1.152.300	
	10.892.357	
rente excl vrije reserve		
algemene reserves		
dekkingsreserves 2004 (6%)	266.671	266.671
kapitaallastenreserves	312.727	323.063
overige bestemmingsreserves (baatbelasting)	2.743	2.843
koopkracht onderhoudsreserves	137.509	137.509
voorzieningen (inflatiecorr OH graven 5%)	194.079	282.330
voorzieningen (grex 2%)	85.898	
bespaarde rente excl vrije reserve	999.626	1.012.416
totaal bespaarde rente (4,3% over totale boekwaarde)	3.226.739	3.005.008
af: uitkering tgv exploitatie dekkingsplan	1.765.000	1.765.000
af: reeds bijgeschreven rente	999.626	1.012.416
bespaarde rente voor algemene reserve	462.112	227.592

Bijlage 8 Voortgang prestatie-informatie programma's

Prestatie-informatie P&C				
Programma 1 Burger als Partner				
Bedrijfsvestigingen en arbeidsplaatsen	Jaar	Aantal bedrijfs-vestigingen	waarvan dienstverlenend	Aantal arbeidsplaatsen
	2007	2.010		18.596
	2008	2.022		19.105
	2009	-		-
	2010	2.040		19.140
	2011	1.992		19.508
	2012	2.064		19.292
	2013	2.090		18.896
	2014	1.978		18.323
Logopedie: screening aantal leerlingen	Jaar	Aantal leerlingen	Screening	Percentage
	2006	510	510	100
	2007	490	490	100
	2008	450	450	100
	2009	430	430	100
	2010	410	410	100
	2011	364	364	100
	2012	459	459	100
	2013	430	430	100
2014	413	413	100	
Aantal leerlingen basisschool en voortgezet onderwijs	Jaar	Aantal Basisschool	Aantal Voortgezet Onderwijs	
	2007	3.905	3.161	
	2008	3.815	3.122	
	2009	3.800	3.102	
	2010	3.750	3.214	
	2011	3.590	3.195	
	2012	3.578	3.056	
	2013	3.601	2.932	
	2014	3556	2789	
Aantal bezoekers van de bibliotheekvestigingen Centrum en aantal bezoekers website in werkgebied Bibliotheek AanZet.	Jaar	Aantal bezoekers Ridderkerkse vestigingen	Aantal bezoekers website	
	2007	176.476	10.940	
	2008	170.000	15.550	
	2009	151.630	15.004	
	2010	150.378	20.000	
	2011	153.540	311.109	
	2012	127.975	354.993	
	2013	127.912	363.961	
	2014	128.000	415.000	
raming				resultaat 2014 medio 2015 bekend
Programma 2 Burger als Kiezer				
Aanrijtijden van de ambulances binnen normtijd van 15 minuten	Jaar	% behalen normtijd		
	2006	63,5	* Zoals toegelicht in de voorgaande kwartaalrapportage hanteert AZRR als enige regio in Nederland de techniek van automatisch statussen, waarbij rittijden menonafhankelijk worden geregistreerd. Hieraan gerelateerd is er sprake van een verschil in methode om de prestaties te berekenen tussen het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en AZRR. Om dit verschil te elimineren en ervoor zorg te dragen dat cijfers uniform zijn, heeft AZRR de methode aangepast. Vanaf 1 januari 2012 worden de cijfers op identieke wijze berekend als het RIVM. Dit leidt tot een trendbreuk in de prestaties. In eerste aanleg zullen de prestaties in de kwartaalrapportage volgens beide methoden getoond blijven worden om de impact van de trendbreuk inzichtelijk te maken. In de toekomst zullen uitsluitend nog de prestaties volgens de RIVM-criteria worden getoond.	
	2007	62,9		
	2008	75,7		
	2009	81,1		
	2010	79,0		
	2011	87,5		
	2012	85,7		
	2013	90,9		
2014	89,6			

Prestatie-informatie P&C					
Programma 2 Burger als Kiezer					
	Jaar	Aantal bezwaarschriften	% gegrond		
Bezwaarschriften	2007	geen info			
	2008	193	5,2		
	2009	136	4,0		
	2010	133	9,8		
	2011	155	2,5		
	2012	142	1,0		
	2013	149	8,0		
	2014	261	5,7		
			2012	2013	2014
	Specificatie Bezwaarschriften	gegrond	1	6	11
Bezwaarschriften Wwb, Wmo, WIJ, WI	ongeground	26	15	34	
	niet-ontvklk	15	15	4	
	ingetrokken	19	11	44	
	(on)gegrond	1	0	1	
Bezwaarschriften personeel	nog besluiten	34	76	90	
	gegrond	0	0	0	
	ongeground	2	2	0	
	niet-ontvklk	0	0	0	
Overige bezwaarschriften	ingetrokken	0	0	2	
	nog besluiten	0	0	0	
	gegrond	0	1	4	
	ongeground	21	2	10	
	niet-ontvklk	0	0	25	
	ingetrokken	10	5	10	
	direct beroep	1	0	4	
	nog besluiten	12	16	22	
		142	149	261	
	Jaar	Aantal klachten	Tevreden afgehandeld	% tevredenheid	
Klachten	2008	18		100	
	2009	29		71	
	2010	14		100	
	2011	21	5	24	
	2012	16	4	25	
	2013	3	2	66	
	2014	10	6	60	
Programma 3 Burger als Klant					
Inwoners van Ridderkerk met Zorg in natura (ZIN) huishoudelijke hulp	Jaar	Aantal	HH1	HH2	
	2008	849			
	2009	1.157			
	2010	1.151			
	2011	1.358	1.117	241	
	2012	1.423	1.173	228	
	2013	1.331	1.139	192	
	2014	1.610	n.v.t.	n.v.t.	
Onderscheid HH1 en HH2 bestaat niet meer					
Inwoners van Ridderkerk met PGB voor huishoudelijke hulp	Jaar	Aantal	HH1	HH2	
	2008	298			
	2009	292			
	2010	278			
	2011	285			
	2012	251	199	52	
	2013	169	138	31	
	2014	153	n.v.t.	n.v.t.	
Onderscheid HH1 en HH2 bestaat niet meer					

Prestatie-informatie P&C				
Programma 3 Burger als Klant				
	Jaar	Aantal	Afhandeling binnen 8 weken	
WMO-aanvragen	2008	-		
	2009	1.627	95%	
	2010	1.821	95%	
	2011	2.100	95%	
	2012	1.614	90%	
	2013	1.560	90%	
	2014	2.370	90%	
				Door herindicaties HH relatief hoog
Geregistreerde mantelzorgers	Jaar	Aantal	% afwijking t.o.v. vorig jaar	
	2006	64	-	
	2007	161	151,6%	
	2008	195	21,1%	
	2009	225	15,4%	
	2010	400	77,8%	
	2011	416	4,0%	
	2012	461	10,8%	
	2013	504	9,3%	
<i>In de vorige rapportage was in 2013 540 aangegeven. Dit moest echter 504 zijn.</i>				
Bereik van de maatregelen in het kader van het minimaleid	Jaar	Aantal	% afwijking t.o.v. vorig jaar	
	2007	830		
	2008	921	10,9	
	2009	1.220	32,5	
	2010	1.455	19,3	
	2011	1.502	3,2	
	2012	1.310	-12,7	
	2013	1.373	4,8	
2014	1752	27,6		
Schuldhelpverlening (streefcijfers): Aantal deelnemers preventieve activiteiten	Jaar	Aantal (werkelijk)	% gewenst afwijking t.o.v. 2011	% werkelijk
		<i>wordt gevuld na de evaluatie</i>		<i>wordt gevuld na de evaluatie</i>
	2011		-	
	2012		+ 10%	
	2013		+ 15%	
2014		+ 20%		
Het voorstel is de huidige indicatoren schuldhelpverlening te laten vervallen en daarvoor in de plaats de indicator 'aantal dossiers schuldhelpverlening' op te nemen.				
Aantal mensen dat beroep doet op schuldhelpverlening	Jaar	Aantal (werkelijk)	% gewenst afwijking t.o.v. 2011	% werkelijk
	2011		-	
	2012		- 4%	
	2013		- 6%	
	2014		- 10%	
Zie hierboven				
Treffen van een minnelijke regeling	Jaar	Aantal (werkelijk)	% gewenst resultaat (landelijk 38%)	% werkelijk
	2012		40%	
	2013		40%	
	2014		40%	
Zie hierboven				
Geslaagde trajecten	Jaar	Aantal (werkelijk)	% gewenst resultaat (landelijk 70%)	% werkelijk
	2012		80%	
	2013		80%	
	2014		80%	
Zie hierboven				
Gezamenlijke en bekende klanten	Jaar	Aantal (werkelijk)	% gewenst afwijking t.o.v. 2012	% werkelijk
	2012		+ 5%	
	2013		+ 7%	
	2014		+ 10%	
Zie hierboven				

Prestatie-informatie P&C				
Programma 3 Burger als Klant				
Bijstandsgerechtigden	Jaar	Aantal	Indexcijfer	
	2006	576	100	
	2007	518	90	
	2008	478	83	
	2009	473	82	
	2010	583	101	
	2011	597	104	
	2012	586	102	
	2013	614	107	
	2014	646	112	
Aanvragen - instroomuitkeringen	Jaar	Aanvragen	Instroom- uitkeringen	% voorkomen
	2007	191	152	20
	2008	189	154	18
	2009	273	187	32
	2010	294	198	33
	2011	380	205	46
	2012	299	140	53
	2013	493	196	60
	2014	543	242	56
Werkloosheidspercentage Ridderkerk t.o.v. Regio	Jaar	Regio	Ridderkerk	afwijking in %
	2008	4,3	2,6	-40
	2009	6,9	4,6	-30
	2010	8,7	4,6	-51
	2011	8,8	4,9	-51
	2012	10,7	7,1	-34
	2013	14,7	9,4	-36
	2014	-	-	-
Jongeren van 18 tot 27 jaar in Ridderkerk en het aantal verstrekte uitkeringen binnen deze groep (WWB).	Jaar	Jongeren van 18 tot 27 jaar	Aantal verstrekte uitkeringen	Percentage
	2009			
	2010	4.558	103	2,6%
	2011	4.623	72	1,6%
	2012	4.638	58	1,3%
	2013	5146	24	0,5%
	2014	4559	48	1,1%
Aantal inburgeringsplichtigen - aanbod	Jaar	Aantal plichtigen	Aantal aanbod	Geslaagden (traject 2 jaar)
	2007		13	
	2008		42	11
	2009		63	26
	2010	609	112	63
	2011	690	326	207
	2012	762	394	264
	2013	791	438	307
	2014	790	442	312

Cijfers zijn nog niet bekend

Prestatie-informatie P&C								
	Wachttijden balie, zonder afspraak.			Wachttijden balie, met afspraak.			Telefonie	
	Aantal klanten	Geholpen binnen norm	Antwoord binnen norm	Aantal klanten	Geholpen binnen norm	Antwoord binnen norm	Tussen 8 - 17u	Bereikbaar
Norm		15 min.	5 min.		10 min.	5 min.		100%
01-01-2012	4.240	86%	59%	84	86%	56%	4.392	86%
01-02-2012	3.980	87%	60%	88	96%	79%	4.917	86%
01-03-2012	4.572	80%	49%	131	86%	61%	4.318	85%
01-04-2012	4.143	68%	39%	570	83%	63%	3.277	88%
01-05-2012	4.320	76%	47%	382	85%	57%	3.374	89%
01-06-2012	3.782	89%	57%	261	85%	56%	4.025	90%
01-07-2012	3.169	86%	57%	210	88%	70%	2.403	92%
01-08-2012	2.792	91%	64%	171	91%	70%	3.818	84%
01-09-2012	1.930	83%	51%	525	91%	70%	3.155	86%
01-10-2012	2.274	80%	51%	718	88%	68%	4.286	87%
01-11-2012	2.351	84%	54%	634	87%	66%	5.037	81%
01-12-2012	1.828	85%	56%	479	90%	70%	3.245	86%
01-01-2013	2.690	83%	47%	839	98%	99%	5.625	86%
01-02-2013	2.544	84%	54%	853	99%	95%	6.631	82%
01-03-2013	2.550	85%	54%	692	99%	96%	5.073	87%
01-04-2013	2.414	78%	49%	773	99%	96%	5.411	77%
01-05-2013	2.700	69%	39%	701	99%	95%	7.042	89%
01-06-2013	2.688	72%	41%	860	78%	50%	4.319	87%
01-07-2013	2.922	72%	42%	883	81%	57%	4.842	84%
01-08-2013	2.065	74%	44%	641	82%	59%	3.605	87%
01-09-2013	1.926	89%	56%	703	88%	66%	4.057	93%
01-10-2013	1.764	87%	58%	680	99%	65%	4.299	83%
01-11-2013	1.720	91%	58%	648	99%	60%	4.102	93%
01-12-2013	1.632	88%	61%	507	99%	68%	4.015	89%
01-01-2014								
01-02-2014								
01-03-2014								
01-04-2014							6.645	
01-05-2014							6.281	
01-06-2014	574	45%	13%	562	90%	54%	6.464	
01-07-2014	1.665	50%	15%	1.674	96%	59%	6.128	
01-08-2014	1.194	71%	31%	1.319	98%	62%	4.689	
01-09-2014	960	80%	43%	1.275	97%	64%	5.920	
01-10-2014	1.004	89%	52%	1.324	97%	67%	6.297	
01-11-2014	1.028	78%	36%	1.377	99%	67%	5.227	
01-12-2014	910	81%	45%	1.266	97%	61%	5.185	
Totaal	74.331	79%	48%	21.830	92%	69%	158.104	86%

Ridderkerk is op 16 juni overgestapt naar baliesysteem G-Bos. De cijfers van de maand juni geven dus niet de gehele maand weer, maar slechts vanaf de overstapdatum.

Vanaf 1 april zijn wij met telefonie gaan samenwerken in BAR-verband.

Prestatie-informatie P&C

Programma 4 Burger als (Wijk)bewoner

	Jaar	M ² buitenruimte	M ² speelruimte	Percentage tov woongebied
M ² buitenruimte - M ² speelruimte	2010			2,35%
Op 28 november 2013 is de gemeenteraad per raadsinformatiebrief geïnformeerd over de 3% norm en de definitie van deze norm. De 3% norm is niet het doel dat nagestreefd wordt. Het doel is kwaliteit en niet de kwantiteit van de speelvoorzieningen in de gemeente. Het % zal niet meer als prestatie-informatie worden opgenomen.	2011			2,36%
	2012			2,40%
	2013			2,42%
	2014			n.v.t.

Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler

	Jaar	Aantal	% toe/afname meldingen vorig jaar	
Het aantal meldingen huiselijk geweld	2006	69		
	2007	*		* Geen meting
	2008	105		
	2009	148	41	
	2010	164	11	
	2011	176	7	
	2012	179	2	
	2013	174	-3	
	2014	197	13	

BIJLAGE - Staat van de Gemeente

Op te voeren door gemeente in P&C cyclus/jaarrekening

Financiën	Rood/Oranje/Groen (inkleuren)	TOELICHTING (korte en bondige tekst)
De begroting 2015 is in evenwicht	Groen	Bij brief van 12 december 2014 hebben Gedeputeerde Staten de begroting 2015 beoordeeld als structureel en reëel in evenwicht.
De meerjarenbegroting 2016 - 2018 is in evenwicht	Groen	Er worden geen bijzondere veranderingen voorzien.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee. Een opmerking is wel dat Gedeputeerde Staten bij brief van 12 december 2014 de gemeente Ridderkerk er op wijzen dat de BAR-organisatie de financiële taakstelling daadwerkelijk gaat realiseren, waardoor de bijdrage van Ridderkerk zal worden verlaagd. Het is van belang dit proces nauwlettend te bewaken en, indien noodzakelijk, tijdig tot bijsturing over te gaan.	
Ruimtelijke ordening	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING
De provinciale ruimtelijke belangen zijn opgenomen in de gemeentelijke ruimtelijke plannen	Groen	In alle in 2014 vastgestelde bestemmingsplannen zijn de provinciale ruimtelijke belangen opgenomen. De bestemmingsplannen zijn niet strijdig met de provinciale belangen. 1. Er is voor twee voorontwerpbestemmingsplannen in 2014 een e-formulier ingevuld. 2. Op basis van dit e-formulier was toezending aan de provincie niet nodig. 3. Er is voor vijf ontwerpbestemmingsplannen in 2014 een e-formulier ingevuld. 4. Op basis van dit e-formulier moest één plan aan de provincie worden toegezonden. De provincie heeft laten weten dat dit plan geheel overeenkomst met het provinciale ruimtelijke beleid. 5. Er is voor vier vastgestelde plannen in 2014 een e-formulier ingevuld. 6. Op basis van dit e-formulier was toezending aan de provincie niet nodig.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	
Omgevingsrecht (Toezicht, handhaving en vergunningverlening milieu, bouwen en wonen)	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING
Er is een door de gemeenteraad vastgestelde zelfevaluatie.	Groen	De zelfevaluatie is in 2014 vastgesteld.
Er is een door de gemeenteraad vastgesteld verbeterplan.	Groen	Het verbeterplan is in 2014 vastgesteld. In de tweede helft van 2014 is aangevangen met de opleidingen van de medewerkers conform de kwaliteitseisen. De inspanningen hebben zich vooral gericht op de verbreding van de kennis (basisopleidingen). Er is een werkgroep opgericht die een vergunningenbeleidsplan en een vergunningenuitvoeringsprogramma gaat opstellen. In deze stukken worden de diverse aspecten rond de kwaliteitseisen meegenomen. Voor toezicht & handhaving zijn deze stukken al gereed. Binnen de afdeling Vergunningen zijn in de tweede helft van 2014 de procesbeschrijvingen met hulp van specialisten opnieuw opgesteld en geoptimaliseerd. Er vindt oriëntatie plaats op verdere digitalisering van de processen.
Vanaf 1-1-2015: er is een door de gemeenteraad vastgestelde eindmeting.	N.v.t.	Deze indicator komt te vervallen, aangezien het landelijk traject is afgesloten en er geen eindmeting wordt gefaciliteerd.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	
Provinciale Risicokaart	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING
De gemeente levert actuele en volledige informatie voor de provinciale risicokaart	Oranje	Gemeenten zijn verplicht om burgers te informeren over de risico's in hun woon/leef-omgeving. Dit doen gemeenten met een risicokaart. Deze kaart geeft aan of er risicovolle bedrijven in de gemeenten gevestigd zijn of er transportroutes voor gevaarlijke stoffen door de woonomgeving lopen etc. De door de gemeente Ridderkerk aangeleverde informatie tbv de provinciale risicokaart is geautoriseerd en wordt in 2015 in zijn geheel geactualiseerd.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	
Archief- en informatiebeheer	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING
Het archief- en informatiebeheer zijn op orde	Oranje	In het eerste kwartaal 2015 komt er een archiefinspectie (Stadsarchief Rotterdam). De rapportage die hieruit volgt wordt gebruikt voor de website "Waar staat je gemeente". Tevens wordt het verslag gestuurd naar de Raad. Hierna wordt het doorgestuurd naar de Provincie. Naar aanleiding van dit verslag wordt een plan van aanpak opgesteld dat in 2015 wordt opgepakt door de gemeente.
Is er reden voor extra aandacht?	Ja, het plan van aanpak dat voortkomt uit de rapportage moet opgepakt worden. Hier moet tijd en budget voor vrij gemaakt worden.	
Huisvesting Verblijfsgerechtigden/ Vergunninghouders	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING
Er is volledig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand	Groen	Er is nog een kleine achterstand van 4. Deze is makkelijk in te lopen. Stand op 1 januari 2014 6 Taakstelling 1e helft 2014 18 Realisatie 1e helft 2014 17 Stand op 1 juli 2014 7 Taakstelling 2e helft 2014 25 Taakstelling 2e helft 2014 (incl. achter/voor) 32 Realisatie december 2014 28 Achter/voor realisatie 2014 4
Er is tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand	N.v.t.	Het COA registreert op dit moment nog niet het gemiddeld aantal weken waarbinnen een verblijfsgerechtigde / vergunninghouder wordt gehuisvest. Dit betekent dat er geen informatie is ten aanzien van het tijdig voldoen aan de halfjaartaakstelling.
Is er reden voor extra aandacht?	Ja, de taakstelling voor 2015 is verdubbeld t.o.v. die van 2014.	

Bijlage 10 Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
3D's	3 Decentralisaties
AO	Administratieve Organisatie
AVR	Afval Verwerking Rotterdam
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AOW	Algemene OuderdomsWet
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZ	Algemene Zaken
Arbo	Arbeidsomstandigheden
BAR	Barendrecht Albrandswaard Ridderkerk
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten
BBZ	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BCF	Beleidsgestuurde Contract Financiering
Bibop	Bevordering integriteits beoordelingen door het openbaar bestuur
BI-zone of BIZ	Bedrijven Investeringszone
BN	Budgettair neutraal
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten NV
BOA	Bijzondere Opsporings Ambtenaar
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BUIG	Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
B&W	Burgemeester en Wethouders
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
CFV	Centraal Fonds Volkshuisvesting
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CAO	Collectieve ArbeidsOvereenkomst
CMS	Content Management Systeem
DCMR	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond
DigiD	Digitale iDentiteit
DKD	Digitale Klantdossier
DMS	Document Management System
ESF	Europees Sociaal Fond
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens
Gft	Groente fruit en tuin
GGD	Gemeentelijke of Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GOSA	Gemeentelijk Overleg Sluitende Aanpak
GRNR	Gemeenschappelijke regeling Nieuw-Reijerwaard
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GVOP	Gemeenschappelijke Voorziening voor Officiële Publicaties
Halt	Het alternatief
HNW	Het Nieuwe Werken

Afkorting	Betekenis
HH	Huishoudelijke Hulp
HHG	Hersteld Hervormde Gemeente
HR	Human Resource
HVC	HuisVuil Centrale
ICT	Informatie- en CommunicatieTechnologie
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
ISV	Investeringsbudget stedelijke vernieuwing
JOP	Jongeren Ontmoetingsplek
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
KCC	Klant Contact Centrum
KC	Korfbal Club
KCR	Korfbal Combinatie Ridderkerk
KING	KwaliteitsInstituut Nederlandse Gemeenten
KO-PO	Kinderopvang – Primair onderwijs
KWIZ	Kenniscentrum Welzijn, Inkomen en Zorg
LEA	Locale Educatieve Agenda
LZN	Lokale Zorg Netwerken
MJOP	Meerjaren Onderhouds Plan
MOP	Meerjaren Onderhouds Plan
MAR	Milieuservices AVR Ridderkerk
mGBA	modernisering Gemeentelijke BasisAdministratie persoonsgegevens
MFA	Multi functionele ruimte
MOOR	Meldingen Ontgravingen Openbare Ruimte
MPG	MeerjarenPrognose Grondexploitaties
NV	Naamloze Vennootschap
NME	Natuur- en Milieu Educ atiecentrum De Groene Draak
NARIS	NARInformatieSysteem
NUP	Nationaal UitvoeringsProgramma dienstverlening en e-overheid
NAR	Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement
NV MAR	NV Milieuservices AVR Ridderkerk
OGZRR	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond
OVV	Onderzoeksraad Voor Veiligheid
OZB	Onroerend Zaak Belasting
OM	Openbaar Ministerie
OV	Openbaar Vervoer
POP	Persoonlijke Ontwikkel Plannen
PDF	Portable Document Format
Pgb	Persoonsgebonden budget
pm	Pro memorie
PSV	Provinciale Structuur Visie
PZH	Provincie Zuid-Holland
REO	Regionaal Economisch Overleg
REA	Regionaal Educatieve Agenda
ROTS	Regionaal Opsporingsteam Sociale Recherche
RIEC	Regionale Informatie en ExpertiseCentra

Afkorting	Betekenis
RET	Rotterdamse Elektrische Tram
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RWS	Rijkswaterstaat
SenW	Stichting Sport en Welzijn
SiSa	Single information Single audit
SVB	Sociale VerzekeringsBank
SW	Sociale Werkvoorziening
SWOR	Stichting Welzijn Ouderen Ridderkerk
SLoK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
TCF	Tax Control Framework
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VRR	Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond
VHRR	VeiligheidsHuisRotterdamRijnmond
VDP	Vereniging Directeuren Publieksdiensten
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VRI	Verkeersregelingsinstallatie
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VAVO	Voortgezet Algemeen VolwassenenOnderwijs
VSV	Voortijdige School Verlaters
WEB	Wet Elektronische Bekendmaking
WOZ	Waardering onroerende zaken
WPR	Waterplan Ridderkerk
WSHD	Waterschap Hollandse Delta
WW	WerkloosheidsWetsuitkering
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wajong	Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
WOP	Wijk Ontwikkelings Programma

RAADSBESLUIT

Onderwerp	Datum vergadering/ agendanummer	Kenmerk
Jaarstukken 2014		177554
Commissie Samen Leven en Samen Wonen	18 juni 2015	Openbaar
BBVnummer: 177540		

De raad van de gemeente Ridderkerk

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 mei 2015

gelet op artikel 192 en 198 van de Gemeentewet,

BESLUIT:

1. De jaarstukken 2014 vast te stellen;
2. Van het positieve jaarrekeningresultaat 2014 van € 3.552.800 een bedrag van € 552.800 te storten in de reserve Sociaal domein en het resterende deel, groot € 3.000.000, in de Algemene reserve;
3. De reserve SLOK-projecten op te heffen;
4. De voorziening exploitatiekosten bijzonder basisonderwijs en voorziening loopbaanbudget cao te laten vervallen;
5. De in 2014 nog niet gerealiseerde prestaties voor een bedrag van € 463.100 door te schuiven naar 2015, overeenkomstig bijlage 1 van de Jaarstukken 2014 en na verrekening van de bijhorende baat en verwerkte Algemene reserve-onttrekkingen, het ongedekte restant van € 4.500 te dekken uit de Algemene reserve (wordt verwerkt via de 1^e tussenrapportage 2015);
6. Het voordelige restant op het budget voor Minimabeleid van € 55.400 mee te nemen naar 2015 en de begroting 2015 hiertoe te wijzigen en te dekken uit de Algemene reserve. Deze gelden blijven dan beschikbaar voor de doelgroep minima voor tegemoetkoming koopkracht;
7. De niet bestede gelden binnen het Participatiebudget ten bedrage van afgerond € 260.000 mee te nemen naar 2015 en de begroting 2015 hiertoe te wijzigen en te dekken uit de Algemene reserve. Op die manier kunnen participatieactiviteiten aangeboden blijven aan de bestaande en nieuwe doelgroep.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Ridderkerk van 25 juni 2015.

De griffier,

De voorzitter,

mr. J.G. van Straalen

mw. A. Attema